

Graydon studie

Betaalgedrag Q3 2017

December 2017

GRAYDON
open in business

unizo

Over de studie betaalgedrag

Graydon Belgium nv verzamelt **systematisch en dagelijks aging listings**. Vele duizenden bedrijven, geven door op welke wijze (correct volgens de gemaakte afspraken of buiten termijn en in welke mate buiten termijn) ze door hun zakenpartners worden betaald.

De bedrijven die deze gegevens aanleveren situeren zich over een veelheid aan activiteitssectoren, veelal in de B2B- of B2G-sfeer. Voor de goede orde dient genoteerd dat de typische financiële instellingen, zoals banken, dergelijke gegevens NIET doorgeven. Noch is het zo dat wij zicht hebben op ALLE facturen die aan Belgische ondernemingen of overheden worden overgemaakt.

De waarnemingen die in deze studie worden weergegeven moeten dus steeds begrepen worden als het resultaat van een -zij het bijzonder uitgebreide- steekproef waarbij in eerste instantie wordt toegelicht hoe bedrijven, overheden en andere organisaties ageren binnen een klassieke leveranciers-klant verhouding.

De Graydoncomputers linken die verkregen informatie terug aan de individuele onderneming, waardoor op accurate wijze het **betalingsgedrag van elke actieve onderneming, vzw of overheidsinstantie wordt gemeten**.

Dergelijke **vinger-aan-de-polsgegevens**, die wij sedert 1984 systematisch verzamelen, vullen de elementen uit bijvoorbeeld de jaarrekening (per definitie zelden minder dan zeven maanden oud) uitstekend aan: de verwerking ervan toont de betalingsevolutie van elke onderneming en geeft direct inzicht op de korte termijn liquiditeitsevolutie en cashpositie ervan.

De betaalindex bewijst zich bovendien na seizoenszuivering als een **uitstekende korte termijn graadmeter met betrekking tot de conjunctuurevoluties**.

Overname en gebruik van dit onderzoek wordt aangemoedigd mits bronvermelding "Graydon Belgium". Deze brochure is louter ter informatie opgesteld. De gegevens zijn ontwikkeld en verwerkt op basis van de Graydon-databanken. Uitgever, informatieverstrekker noch auteurs kunnen aansprakelijk gesteld worden voor mogelijke onnauwkeurigheden. De uiteindelijke interpretatie van de gegevens is voor rekening van de lezer.

Gelieve als bron 'Graydon Belgium' te vermelden

Graydon Belgium nv
Uitbreidingstraat 84-b1
2600 Berchem

Contact: Gerd De Smyter
Group Corporate Communications Advisor
+32 3 280 88 29
+32 4 744 90 069

Inhoud

Over de studie betaalgedrag.....	2
Inhoud.....	4
Voorwoord door de waarnemend gedelegeerd bestuurder van Unizo.....	7
Samenvatting	9
Kwaliteit van B2B en G2B betaalgedrag kalft fundamenteel af... volume aan wanbetalingen stijgt met 35,67% 9	
Economische schade als gevolg van wanbetalingen en faillissementen: 10,5 miljard euro.....	10
Enquête bij actieve bedrijfsleiders en gefaillieerden.....	10
Federale overheid evolueert opnieuw naar een slechte betaler: slechtste waarden sedert 2007. Vlaams gewest zeer slechte betaler	11
Betaalgedrag daalt in de drie gewesten maar sterker in Brussel en Wallonië.....	12
Oorzaken	12
Economische kost van vertraagde betaling.....	15
Voorbeschouwing	15
Methodologie	15
Conclusies	17
Tabellen met betrekking tot de economische schade als gevolg van vertraagde betalingen.....	18
Volume handelsschulden bij faillissementen	23
Enquête met betrekking tot betaalgedrag	25
Enquête bij gefaillieerden	25
Enquête bij actieve bedrijfsleiders	29
Opinie: Wet ter bestrijding van betalingsachterstanden bij handelstransacties en overheid moet beter.	35
Kunnen we na drie jaar werking de effecten van de wet evalueren?	35
Er moet aan drie problemen gesleuteld worden:	36
Billijke betaaltermijnen op basis van best practice	36
Empowerment van de KMO bij vertraagde betaling	37
Particulieren.....	37
Aanbevelingen door Unizo	39
Betaalindex: federale tendensen	41
Betaalindex: regionale & provinciale tendensen	43
Federaal.....	43
Vlaanderen.....	44
Wallonië.....	45
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	46
Vlaamse provincies	48

Waalse provincies.....	51
Samenvattende regionale tabel	54
Tendensen binnen de federale en regionale openbare besturen, de centrumsteden	55
Federale overheid	55
Regionale overheden	61
Provinciale overheden.....	64
Gemeentelijke overheden	65
Vlaamse centrumsteden.....	67
Evolutie van de betaalscores per Belgische stad of gemeente.....	69
Vlaamse gemeenten.....	69
Brusselse gemeenten	76
Waalse gemeenten.....	76
Bijlage 1: Sectoranalyses betaalgedrag (NACE2)	85
Totaaloverzicht betaalscores per sector (op basis van NACE-2).....	85
Bijlage 2: Sectorgrafieken (NACE2)	89
Bijlage 3: Dagen Klantenkrediet (DSO) op basis van de jaarrekeningen 2016.....	133
Over Graydon.....	163

Voorwoord door de waarnemend gedelegeerd bestuurder van Unizo

Reeds sinds 2007 publiceert Graydon op regelmatige basis studies over het betaalgedrag binnen België. Deze studies geven een unieke kijk op het betaalgedrag van ondernemingen en overheden in dit land, maar geven vooral ook een duidelijk zicht op evoluties van dat betaalgedrag.

Uit die gegevens merken we hoe het betaalgedrag pieken en dalen vertoont die in belangrijke mate de conjuncturele schommelingen volgen en zelfs voorop lopen. Toch kunnen niet alle waargenomen bewegingen louter toegewezen worden aan die conjuncturele schommelingen: ook andere invloeden, die van wetgeving of plotse gebeurtenissen bijvoorbeeld, blijken pertinent.

Maar belangrijker in het licht van de voorliggende studie is de vaststelling dat de impact van de wetgeving omtrent betaaltermijnen die reeds sinds 2002 bestaat en in 2013 nog werd gewijzigd, relatief beperkt is gebleven. Zoals in de studie wordt aangetoond, laten de compromissen die in de bestaande wetgeving werden bereikt, achterpoortjes open, die steeds vaker benut lijken te worden, en op die manier de geest van de wetgeving onderuit halen.

De voorliggende studie focust daarom niet alleen op de cijfers, maar gaat ook in op voorstellen om de bestaande wetgeving aan te scherpen, en ook buiten het wetgevend kader om de problematiek van laattijdige betalingen terug te dringen.

Niemand kan de impact van wanbetaling op een onderneming ontkennen. Het argument dat de impact van wanbetaling momenteel 'toch niet zo erg' is door de lage intrest, wordt ook in deze studie ontkracht. Wanbetaling is en blijft een fundamenteel probleem voor ondernemers. Met een (minimale) schade van 10 miljard euro (het equivalent van 20.000 banen), en de vaststelling dat 55% van de gefaillieerde bedrijfsleiders stelt dat het faillissement in belangrijke mate het gevolg is van wanbetaling én dat bovendien 68% van de actieve bedrijfsleiders stelt dat wanbetaling een belangrijk element kan zijn om de neergang van hun onderneming te bewerkstelligen, is het tijd om actie te nemen.

UNIZO en Graydon doen daarom concrete voorstellen om die actie vorm te geven. De studie en de bijhorende voorstellen zijn niet alleen suggesties naar de wetgever toe, maar willen ook dienen als basis voor een maatschappelijk debat.

Wij wensen u alvast veel leesplezier en inspiratie.

Johan Bortier

Waarnemend gedelegeerd bestuurder Unizo

Samenvatting

Kwaliteit van B2B en G2B betaalgedrag kalft fundamenteel af... volume aan wanbetalingen stijgt met 35,67%

De Graydon Betaalindex, die berekend wordt op basis van een weging die rekening houdt met de niveau's van correcte betaling of wanbetaling, daalt afgelopen derde trimester 2017 naar een waarde van 101,5. Het gaat om **de zwakst gemeten waarde sedert begin 2014**: enkel tijdens de periode waar de double-dip crisis vol op ons inbeukte, en wij vaak indexwaarden onder het ijkgetal 100 noteerden¹, namen wij zwakkere indexwaardes waar.

Vanaf het derde trimester 2014, de crisis bleek toen grotendeels verteerd, betaalde het Belgische bedrijfsleven de facturen een stuk correcter. Betaalafspraken werden beter nagekomen. Bovendien merkten we zeker in grotere bedrijven een sterke professionalisering van het debiteurenbeheer waardoor kleinere bedrijven zich strikter aan de gemaakte afspraken houden. Tijdens het vierde trimester 2015 piekte de betaalindex zelfs op 105,8. **Sindsdien nemen wij een gestage achterwaartse trend waar met het afgelopen trimester als voorlopig dieptepunt.**

Terwijl in het vierde trimester 2015 nog 71,37% van de aan de bedrijven en overheden gerichte facturen correct werden betaald daalde dit gestaag. Sedert het tweede kwartaal 2017 gaat het nog om slechts 68,3% van die facturen. **Maar vooral de vaststelling dat het aantal facturen dat veel te laat betaald wordt (méér dan 90 dagen na vervaldatum) opnieuw sterk stijgt is zonder meer onrustwekkend.** Waar het in de periode 2015-2016 ging om 8% à 9% van de facturen, stijgt dit abrupt sedert het vierde kwartaal 2016 en klimmen we het afgelopen trimester zelfs opnieuw naar 11,41%. Vergelijken we bijvoorbeeld het percentage van al te laat betaalde facturen van het derde trimester 2016 (8,41%) met het afgelopen derde trimester (11,41%) **dan stijgt het aantal al te laat betaalde facturen met maar liefst +35,6%.**

Dat 1 op 8 facturen veel te laat of niet wordt betaald weegt sterk door op de cashpositie van de ondernemingen. Betalingen met dergelijke mate van vertraging zorgen ervoor dat de transacties onvoldoende rendabel en in zo goed als alle gevallen zelfs verlieslatend worden.

Bovendien kan het niet anders dat deze situatie leidt tot een verhoging van het aantal ondernemingen dat in moeilijkheden komt, de WCO dienen te overwegen of zelfs het faillissement dienen aan te vragen, enkel en alleen als gevolg van de wanbetalingen van hun klanten.

*Bedrijfsleiders blijven dus best méér dan ooit bijzonder attent: **bijna één factuur per 8 aan wanbetaling betekent een aanslag op de liquiditeit van een onderneming.** Het blijft voor ondernemingen belangrijk om het betalingsgedrag en de financiële situatie van hun zakenpartners te blijven doorlichten. Zo vermijden ze immers dat ze zelf in de*

---

¹ We meten en houden het betaalgedrag bij sedert 1984. In 2002 ontwikkelden we de betaalindex met de bedoeling de effecten na de invoering van de eerste wetgeving met betrekking tot B2B-betaalgedrag op te volgen. De toen gemeten waarden werden geijkt op de indexwaarde 100. In de periode voor de crisis, in het bijzonder tijdens de periode 2006-2008 steeg de indexwaarde gestaag. Anders gesteld: de kwaliteit van het betaalgedrag verbeterde systematisch. Enkele maanden voordat de crisis vol op ons inbeukte (september 2008) zagen wij een plotse neergang van die betaalindex. Deze neergang versterkte zich tijdens de crisis en kende een dieptepunt in 2011.

problemen komen². Bovendien genereren late betalingen extra financieringskosten waardoor mogelijke investerings- of aanwervingsplannen kunnen worden gefnuikt.

Economische schade als gevolg van wanbetalingen en faillissementen: 10,5 miljard euro.

De economische schade die door te late betalingen worden veroorzaakt is enorm. Verder in deze studie tonen we aan dat het betalen van facturen meer dan 30 dagen na vervaldatum **ons bedrijfsleven in 2016 bijna 10 miljard (€9.649.743.074) aan winstderving kost**. Kort door de bocht: het equivalent van 20.000 arbeidsplaatsen.

De sector waar we in volume de grootste economische schade meten als gevolg van vertraagde betalingen (meer dan 30 dagen na factuurdatum) is die van de dienstverlening aan bedrijven met €3.521.985.946. Die sector wordt gevolgd door die van de handelsbemiddeling die €1.656.866.665 voor haar rekening neemt. Op de derde plaats volgt de bouwsector (42.818 bedrijven) met €708.341.496. Op de vierde plaats staat de Chemische en kunststofindustrie (1.320 bedrijven) met € 493.581.681. Op de vijfde plaats vinden we de immo sector met € 398.916.832, gevolgd door de transportsector (8035 bedrijven) met €390.130.310.

Daar moeten dan nog de handelschulden die –wellicht- niet worden vergoed na faillissement worden bijgeteld: die lopen in datzelfde jaar 2016 op tot €645.131.289. Voor het jaar 2017, waarvan de waarnemingen bij afsluiten van deze studie nog onvolledig zijn, totaliseren we alvast €681.040.061.

Het grootste volume handelschulden bij faillissement, voor een totaal van €240.530.159 voor 2017, vinden we terug binnen de sector van de **groothandel**, onmiddellijk gevolgd door die van de **bouwnijverheid** met €117.361.202. De **kleinhandel** vinden we met €64.162.494 terug op een derde plaats gevolgd door de sector van de **dienstverlening aan bedrijven** met €42.572.367.

Enquête bij actieve bedrijfsleiders en gefaillieerden

Begin december 2017 organiseerde Graydon in samenwerking met UNIZO en U.R.H.B. een grootschalige enquête waar onder meer zowel bij gefaillieerden als actieve bedrijfsleiders werd gepolst naar het belang van het betaalgedrag van het cliënteel voor het wel en wee van hun bedrijf.

Bij de actieve bedrijfsleiders beschouwt 21% van de respondenten de wanbetaling van klanten als belangrijk of zeer belangrijk probleem waarmee ze te kampen hebben bij het leiden van hun onderneming. 16% ondervond belangrijke of zeer belangrijke problemen als gevolg van het faillissement van een of meerdere van hun klanten.

---

² In onze studie met betrekking tot betaalgedrag met betrekking tot het eerste kwartaal 2015 (zie <http://public.graydon.be/downloads/report-b2b-betaalgedrag-q1-2015>) toonden we aan dat wanbetalingen veeleer het gevolg zijn van (zware) financiële problemen binnen het bedrijf van de schuldenaar, dan dat het wanbetalen vanwege de schuldenaar niets anders zou zijn dan een moraliteits- of organisatorisch probleem. De meeste gezonde bedrijven betalen ook correct. Toch noteren we binnen de groep gezonde ondernemingen één bedrijf per twintig die hun facturen vertraagd betalen.

68% van de actieve bedrijfsleiders beschouwen de 'snellere betaling door hun klanten' als belangrijk of zeer belangrijk om een mogelijke neergang van de onderneming te vermijden. Indien de ondernemer levert aan grote tot zeer grote ondernemingen worden in 33% van de gevallen afspraken gemaakt waarbij de factuur tussen de 30 en 60 dagen na factuurdatum wordt vergoed, in 9% van de gevallen zijn die afspraken nog ruimer. Indien men samenwerkt met KMO's ligt dat respectievelijk op 25% en 2%.

Werkt men samen met de overheid dan wordt gewag gemaakt van 37% van de afspraken die gemaakt worden voor een betaling tussen de 31 en 60 dagen na factuurdatum, in 10% van de gevallen gelden nog ruimere afspraken. Indien men samenwerkt met particulieren zijn dergelijke afspraken een zeldzaamheid.

Één vierde van de actieve bedrijfsleiders ervaart duidelijk problemen voor het bedrijf dat ze leiden eens een factuur meer 30 dagen de vervaldatum overschijdt. Loopt die overschrijding op naar 60 dagen dan voelt 50% van de respondenten zich in een probleemsituatie en voor 70% bij een overschrijding met 90 dagen. Voor 16% van de respondenten beletten dergelijke verlate betalingen te investeren, 12% ziet de vertragingen als een belangrijke reden om de eigen vervaldagen niet te respecteren. 9% respondenten ziet zich hierdoor belet om nieuwe medewerkers aan te trekken.

De bevraging van gefailleerde ondernemers geeft een nog indringender resultaat.

Bij de bedrijfsleiders van een gefailleerd bedrijf beschouwt 55% van de respondenten de wanbetaling van klanten als belangrijk of zeer belangrijk probleem dat mee leidde tot het faillissement van hun hun onderneming. 'Faillissementen van klanten' werd nooit als hoofdoorzaak aangeduid maar scoorde bij 11% van de gefailleerde respondenten een 'belangerijk'.

55% van de gefailleerde bedrijfsleiders beschouwden de 'snellere betaling door hun klanten' als belangrijk of zeer belangrijk om het faillissement van hun onderneming te vermijden.

Federale overheid evolueert opnieuw naar een slechte betaler: slechtste waarden sedert 2007. Vlaams gewest zeer slechte betaler

Einde 2007 besloot de toenmalige regering tot een systematisch monitoren en verbeteren van haar eigen betaalgedrag. Dit met de uitdrukkelijke bedoeling het Belgisch bedrijfsleven te wapenen tegen de aanstormende financiële crisis. Na heel wat inspanningen vertoonde het betaalgedrag van de federale overheid een stabiel verloop op hoog niveau. Inderdaad: de federale overheid profileerde zich, in tegenstelling tot een hardnekkige en wijdverbreide mening, sedert 2007 steeds meer als een instantie die haar betaalafspraken nakomt. Sedert het tweede kwartaal 2013 kende het betaalgedrag er een zonder meer stabiel verloop, waar we per trimester slechts kleine nuanceverschillen noteerden.

Vanaf het tweede kwartaal 2015 zakt dit niveau eerst om dan een sterk schommelend gedrag te vertonen. **De waarnemingen van de afgelopen twee kwartalen 2017 wijzen op een zonder meer nefaste en deplorabele evolutie.** We noteren nu de zwakste waarden sedert 2008.

Onze metingen tonen dat tijdens het tweede kwartaal 2017 de federale overheid slechts 72% van de facturen volgens afspraak betaalde terwijl het aantal facturen dat meer dan 90 dagen overdue werden betaald steeg naar 10%. **Afgelopen derde kwartaal 2017 werd het zo mogelijk nog slechter: slechts 61% van de aan de federale overheid gerichte facturen wordt correct betaald terwijl maar liefst 11% van de facturen méér dan 90 dagen te laat wordt vergoed.**

Betaalgedrag daalt in de drie gewesten maar sterker in Brussel en Wallonië.

Sinds 2015 zagen we binnen het Waalse gewest een betaalgedrag dat bijna identiek was als datgene dat binnen het Vlaamse Gewest werd waargenomen. Tijdens het tweede trimester 2016 bleken zelfs voor het eerst en tot nog toe eenmalig de Waalse bedrijven hun facturen correcter te betalen dan de Vlaamse of de Brusselse. Traditioneel noteerden we het beste betaalgedrag door de in Brussel gevestigde ondernemingen.

Vanaf het eerste kwartaal 2017 zien we echter, na de dip die de drie regio's tijdens het laatste trimester 2016 vertoonden, **de kwaliteit van het betaalgedrag door Brusselse ondernemingen spectaculair dalen**: die zakte van een indexwaarde 102,8 gedurende het vierde trimester 2016 naar 96,5 gedurende het eerste trimester 2017: de voor Brussel slechtste waarde sedert het begin van onze metingen. Het voorzichtige herstel nadien mocht niet baten: het afgelopen derde trimester 2017 toont de betaalindeks een waarde van 99,8 waardoor de voormalige regio- koploper sedert begin dit jaar continu de staartpositie inneemt.

Bekijken we louter het aantal facturen dat we als 'wanbetalingen' (betaald méér dan 90 dagen na vervaldatum of niet meer betaald) kunnen beschouwen en vergelijken we het afgelopen derde trimester met dat van 2016 **dan stijgt het volume wanbetalingen in Vlaanderen met +18,1%, in Brussel met +35,38 % en in Wallonië zelfs met +40,15%**

Oorzaken

De neerwaartse trend die we hierboven schetsen kent meerdere oorzaken.

- De wetgeving rond het B2B en G2B betaalverkeer van augustus 2012 betekende in eerste instantie een stimulans om het betaalgedrag gedisciplineerder te laten verlopen. Echter, daar waar de wet betaaltermijnen tot 60 dagen als standaard beschouwt was dit niet in de geest van de Europese richtlijn ter zake die mikte op een standaard van 30 dagen. Bovendien voorziet de wet tal van achterpoortjes die duidelijk steeds vaker worden benut³.
- De achteruitgang van de afgelopen twee kwartalen wordt daarnaast in belangrijke mate gestuurd door een zonder meer duidelijke maar daarom niet minder negatieve evolutie van het betaalgedrag van onze federale overheid, Justitie en Financiën in het bijzonder. Verder blijft de problematiek ter zake, al langer een pijnpunt, problematisch met betrekking tot de Vlaamse Overheid. De federale en regionale overheden zijn belangrijke afnemers van goederen en diensten binnen onze economie: hun betaalgedrag beïnvloedt dus in belangrijke mate de cashflowpositie van onze ondernemingen.
- In Brussel zijn de gevolgen van aanslagen, tunnelproblematiek en afbakening van voetgangerszones pas echt waarneembaar geworden vanaf het vierde kwartaal 2016. Sindsdien lijkt de hoofdstedelijke

---

³ Zie hiervoor onze bijdragen in de publicatie van dit rapport met betrekking tot het eerste kwartaal 2015.

www.graydon.be/downloads/studie-b2b-betaalgedrag-q1-2015, meer bepaald het hoofdstuk "Wet ter bestrijding van betalingsachterstanden bij handelstransacties en overheid moet beter", alsook de update van deze bijdrage verder in deze studie.

economie zich moeilijk te kunnen herpakken. Dit blijkt deels uit duidelijk gestegen faillissementscijfers, maar evengoed uit deze studie betaalgedrag. Wellicht zal ook de recente reputatieschade met betrekking tot de relletjes van november jongstleden deze vaststelling weinig goeds doen. Toch is alles afschuiven op enkel en alleen het gevolg van deze problematieken al te kort door de bocht. Fundamenteel moeten we vaststellen dat verhoudingsgewijs Brussel een groter aantal structureel ongezonde (dit wil zeggen: ze waren reeds ongezond voor deze problemen) bedrijvenpopulatie telt. Ongezonde bedrijven zijn per definitie minder schokbestendig.

- Mogelijks is de oplevende conjunctuur zelf een verklarende factor. Crisistijden nopen tot voorzichtigheid, bedachtzaamheid zelfs angst voor mogelijke risico's en stimuleren een strikt cashbeheer naar het 'Cash Is King' principe. Nu algemeen aanvaard wordt dat we de crisis voorbij zijn verschuift de aandacht terug naar het commerciële en wordt minder rekening gehouden met de gevaren en gevolgen van vertraagde betalingen.

Eric Van den Broele

Senior Manager Research & Development
Graydon Belgium NV

Economische kost van vertraagde betaling

Voorbeschouwing

Een bedrijf dat de producten en diensten die het verkoopt niet levert tegen cash betaling, ziet zich in min of meerdere mate geconfronteerd met **oplopende kosten die toenemen naarmate de betaling uitblijft**. Naast mogelijke inningskosten die verbonden zijn aan de incassoprocedures (rappelbrieven, telefoongesprekken of zelfs het beroep doen op incassokantoren en gerechtsdeurwaarders) moet hier terdege rekening gehouden worden met **kosten van voorfinanciering**. Inderdaad: een product moet, voor er geld binnenkomt, geproduceerd worden. Voor er één euro binnenkomt is er sprake van allerhande kosten: denken we maar aan het personeel dat moet betaald worden, de basisgoederen die moeten worden aangekocht, de kosten van de energie die de productiemachines opslorpen, ...

Wie bijvoorbeeld een bedrijf opricht moet dus er dus niet alleen voor zorgen dat de vaste activa, zoals het gebouw en het machinepark, gefinancierd worden maar zal er bovendien mee rekening moeten houden dat hij minstens één productiecycclus moet voorfinancieren. Indien het product bovendien niet onmiddellijk na de productie en de verkoop wordt betaald is er nog geen vers geld om onmiddellijk een tweede productiecycclus op te starten. Ook (een deel van) die tweede productiecycclus moet dus worden voorgefinanciërd. Pas als het eerste geld binnenkomt kan dat gebruikt worden om een volgende productieproces te bekostigen. **Hoe langer de betaling uitblijft, hoe groter het bedrag wordt dat het producerende bedrijf zelf moet ophoesten om verder te werken, hoe groter de noodzaak van netto-bedrijfskapitaal.**

Meer zelfs: een bedrijf dat groeit heeft meer werkmiddelen nodig: het machinepark moet uitgebreid worden, er moet meer personeel aangeworven en betaald worden... de behoefte aan netto bedrijfskapitaal groeit dus mee. In die zin betekent **geconfronteerd worden met vertraagde betalingen een rem op de groei**.

Deze voorfinanciering kost dus geld. Een bedrijf spreekt grosso modo twee types geldbronnen aan. Enerzijds leent het geld via bijvoorbeeld de bank. De kost hiervan (intresten) is zonder discussie historisch laag. Anderzijds: een bedrijf maakt ook gebruik van vermogen, zeg maar geld van aandeelhouders, om haar behoeftes te financieren. In die zin is geld van aandeelhouders, die in ruil dividend verlangen, voor een bedrijf duur geld: aandeelhouders zijn slechts bereid in een bedrijf te investeren indien hun zicht op rendement voldoende hoog is én hun risicoverwachting voldoende laag. **De gemiddelde kost van deze twee geldbronnen (de WACC of Weighed Average Cost of Capital) is de norm die in beschouwing moet genomen worden om te gevolgen van de late betalingen te berekenen.**

Deze kost vreet aan de winstmarges. Gaan we, omwille van de eenvoud van de berekening, uit van een WACC van 12%⁴ (wat alles behalve onrealistisch is) dan zal een bedrijf dat zijn omzet systematisch een maand te laat betaald ziet de winst op die omzet met 1% zien afkalven. Als we nu rekening houden met het feit dat heel wat KMO's met beperkte winstmarges werken, dan betekent op tijd betaald worden of (veel) te laat het verschil tussen winst en verlies.

Methodologie

Vraag is dus: wat is de kost van te late betalingen in onze Belgische economie? Hoe evolueert die?

Om deze kost en de evolutie ervan te berekenen vertrekken wij van alle jaarrekeningen tijdens de boekjaren vanaf 2012 tot en met 2017. De gegevensset met betrekking tot het boekjaar 2017 is nog verre van volledig en dient dus buiten beschouwing te worden gelaten.

---

⁴ Verder in deze studie gaan we uit van een WACC van 10%

We vertrekken vanuit een **premissie**: het principe dat in de Europese richtlijn met betrekking tot B2B betaalverkeer werd naar voor geschoven luidt dat een factuur dient binnen de 30 dagen na factuurdatum betaald te worden. Anders gesteld: facturen die binnen de dertig dagen betaald worden beschouwen we als 'normaal' binnen de B2B sfeer. Facturen die later betaald worden genereren dus die extra kost die hierboven wordt geschetst.

We **veronderstellen** ook voor elk bedrijf een (realistische en meer dan verdedigbare) WACC van 10%.

De financieringskost wordt berekend op twee groepen ondernemingen:

Eenzijds die bedrijven en organisaties (vzw's) die een jaarrekening publiceren onder de natuur 40 of 401. Bij die ondernemingen zijn zowel de handelsvorderingen als de omzet gekend. Hieruit kan per individuele entiteit het aantal dagen klantenkrediet (DKK of DSO) berekend worden. Deze gegevens laten ons toe direct en per bedrijf de financieringskost van omzet dat langer dan dertig dagen uitblijft te berekenen en hiervan de totalen te maken.

Anderzijds publiceren de meeste bedrijven en organisaties (vzw's) een balans onder staffelvorm: de publicatieformat 20 of 201. Omzet is hier niet gekend, handelsvorderingen wel. Het aantal dagen klantenkrediet kan hierdoor niet onmiddellijk berekend worden.

Op basis van een Graydon-eigen benadering is het ons toch mogelijk met een vrij grote mate van correctheid de omzet van die bedrijven per individueel bedrijf te schatten.

Op die geschatte omzet en de gekende handelsvorderingen passen wij de mediaanwaarde van het aantal dagen klantenkrediet toe op basis van de sector waartoe het individuele bedrijf behoort. Voor de sectoropdeling passen wij voor de berekening van de DKK een cascade toe vertrekkend vanuit de NACE-code op 5 digits. Is die niet beschikbaar dan delen wij het bedrijf op binnen het NACE-digit niveau dat voor het bedrijf gekend is. Ook hier passen wij vervolgens voor elk individueel bedrijf een WACC toe van 10% op de volumes handelsvorderingen die de 30 dagen overstijgen. Ook hiervan maken we de totalen.

Gezien het hierbij onze bedoeling is te komen tot conclusies die niet verder gaan dan het sectorniveau en we dus spreken over belangrijke populaties blijft de foutenmarge van onze schattingen gering omwille van het Gauscurve-effect. Dezelfde methodologie is ter verificatie ook uitgetest op die ondernemingen die wel omzet publiceren: binnen die (deel)populaties bekomen we foutenmarges kleiner dan 4%.

We gebruiken enkel die jaarrekeningen waar effectief handelsvorderingen worden vermeld.⁵

De waarden die we zo bekomen uit beide types jaarekeningen vormen de landelijke totalen 'economische schade door vertraagde betaling' die we zowel globaal als per sector groepeerden. De sectoropdeling zoals ze in de tabellen wordt weergegeven is een benadering die door Graydon en in samenwerking met Unizo werd ontwikkeld.

De aandachtige lezer zal begrijpen dat we op basis van deze benadering geen conclusies kunnen trekken met betrekking tot die bedrijven die geen jaarrekening publiceren of dienen te publiceren. De conclusies hebben dus geen betrekking op bijvoorbeeld eenmanszaken, nochtans een belangrijke –zij het qua financieel volume beperkte- populatie binnen ons bedrijvenlandschap. **In die zin moeten de cijfers die wij naar voor schuiven eerder als minima dan als maxima begrepen worden.**

---

⁵ In de tabellen hierna vindt de lezer de cijfers zowel globaal als per activiteitssector. Bovendien wordt de evolutie weergegeven van 2012 tot en met 2017. Gezien het boekjaar 2017 slechts enkele jaarrekeningen behelst met betrekking tot bedrijven die hun boekjaar in de loop van het jaar afsluiten zijn deze cijfers nog niet relevant.

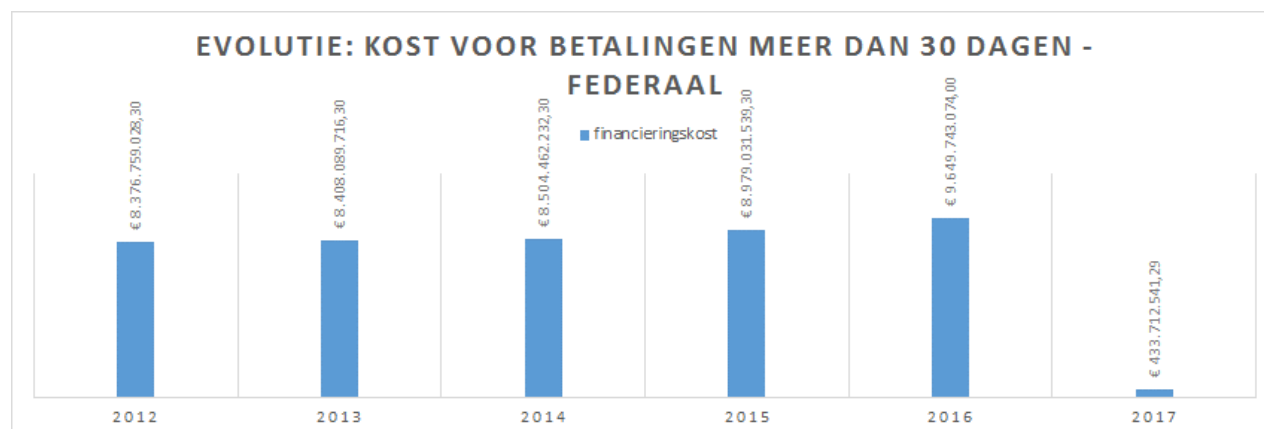

We herhalen dat we binnen dit kader enkel de financieringskost berekenen. Vertraagde betalingen brengen ook andere kosten met zich mee. Zo zal een deel van die vertraagde facturen uiteindelijk nooit betaald worden omwille van het faillissement van de schuldenaar. Deze laatste schade berekenen we verder in deze studie.

Conclusies

Bij het afsluiten van dit onderzoek had ruim 97% van alle publicatieplichtige ondernemingen hun jaarrekening met betrekking tot het boekjaar 2016 gepubliceerd. Op federaal niveau berkenen wij een **economische schade als gevolg van betaling van facturen meer dan 30 dagen na factuurdatum op 9.649.743.047 euro**. Ruw geschat: ongeveer 2% van ons Bruto nationaal product, of nog: het equivalent van 20.000 arbeidsplaatsen.

Evolutiegewijs zien we in de post-crisisperiode jaar na jaar lichte stijgingen. Met betrekking tot 2012 maten we een financieringskost van €8.376.759.028,30. Dit steeg in 2013 met +0,37% en in 2014 nog eens met +1,15%. Het jaar 2015 wijzen steeds meer factoren op het feit dat de crisis grotendeels is verwerkt. Datzelfde jaar zien we de financieringskost ten opzichte van 2014 stijgen met +5,58% om in 2016 ten opzichte van 2015 nogmaals te stijgen met +7,47%.

De sector waar we in volume de grootste economische schade meten als gevolg van vertraagde betalingen (meer dan 30 dagen na factuurdatum) is die van de dienstverlening aan bedrijven met €3.521.985.946. Dit hoeft niet te verwonderen: het gaat om de sector waar we ook het grootst aantal bedrijven (74.489) tellen die een jaarrekening publiceren waar handelsvorderingen worden vermeld.

Die sector wordt gevolgd door die van de handelsbemiddeling die €1.656.866.665 voor haar rekening neemt.

Op de derde plaats volgt de bouwsector (42.818 bedrijven) met €708.341.496.

Op de vierde plaats staat de Chemische en kunststofindustrie (1.320 bedrijven) met € 493.581.681. Deze sector, die vooral grotere en zwaardere industriële bedrijven telt, heeft ook de grootste mediaanwaarde (€10.146) en het hoogste gemiddelde (€ 374.488).

Op de vijfde plaats vinden we de immo sector met € 398.916.832, gevolgd door de transportsector (8.035 bedrijven) met €390.130.310.

Tabellen met betrekking tot de economische schade als gevolg van vertraagde betalingen

Volume handelsschulden bij faillissementen

Bovenop de economische kost als gevolg van vertraagde betalingen dienen we ook rekening te houden met de bedragen die verloren gaan als gevolg van het faillissement van de schuldenaar. Bij de grote meerderheid van de faillissementen zal de schuldeiser die niet bevoorrecht is (zoals banken) de vordering in rook zien opgaan.

Om dit te berekenen gaan we af op de laatst gepubliceerde jaarrekening van de failliete onderneming (uitgangspunt is hier het jaar waarin de onderneming failliet gaat), en bekijken we het volume aan handelsschulden op de laatste jaarrekening die voor het faillissement werd gepubliceerd. Deze benadering is niet sluitend: inderdaad gebeurt het dat het gefaillieerde bedrijf het jaar of de jaren voordien heeft nagelaten de jaarrekening te publiceren waardoor ook oudere cijfers in de berekening worden verwerkt. Anderzijds bestaat het sterke vermoeden dat handelsschulden oplopen naarmate het faillissement dichterbij komt. Bovendien: ook hier geldt de opmerking dat we hierbij geen rekening houden met die bedrijven die geen jaarrekeningen publiceren, de eenmanszaken in het bijzonder. Ook hier dienen de bekomen cijfers dus duidelijk als minima geïnterpreteerd te worden.

De gevolgen van de omzet die verloren gaat door van een faillissement van de klant zijn voor elk individueel bedrijf bijzonder hoog. Inderdaad roomt dergelijke verloren omzet onmiddellijk en direct de netto winst van de schuldeiser af: 1000 euro afschrijven als gevolg van een faillissement betekent op het einde van het jaar ook werkelijk 1000 euro minder winst. Een bedrijf dat bijvoorbeeld een nettowinst van 2% genereert zal, bij afschrijving als gevolg van faillissement al vijftig keer het verloren factuurbedrag extra moeten omzetten om enkel dat ene verlies goed te maken. **Of nog anders: één enkel faillissement slikken betekent dat een vijftigvoudige verkoopsinspanning wordt teniet gedaan.**

Na pieken oplopend tot €823.250.305 in 2014 daalt het totale volume handelschulden bij faillissement naar €645.131.289 in 2016. **Voor het jaar 2017, waarvan de waarnemingen bij afsluiten van deze studie nog onvolledig zijn, totaliseren we alvast €681.040.061:** een stijging die quasi-gelijkloopt met de stijging van het aantal faillissementen die we in 2017 noteren.

Het grootste volume handelschulden bij faillissement voor een totaal van €240.530.159 voor 2017 vinden we terug binnen de sector van de **groothandel**, onmiddellijk gevolgd door die van de **bouwnijverheid** met €117.361.202. De **kleinhandel** vinden we met €64.162.494 terug op een derde plaats gevolgd door de sector van de **dienstverlening aan bedrijven** met €42.572.367.

	Jaar faillissement											
	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	Handelsschulden		Handelsschulden		Handelsschulden		Handelsschulden		Handelsschulden		Handelsschulden	
	Aantal	Totale som	Aantal	Totale som	Aantal	Totale som	Aantal	Totale som	Aantal	Totale som	Aantal	Totale som
Graydon sector NL												
Activiteit onbekend	116	€ 11.396.875,00	133	€ 15.432.308,00	95	€ 6.650.285,00	57	€ 2.114.083,00	48	€ 1.580.567,00	43	€ 2.333.413,00
Andere activiteiten	94	€ 12.580.865,00	103	€ 20.262.245,00	88	€ 15.677.176,00	64	€ 5.592.010,00	74	€ 4.410.982,00	64	€ 8.903.250,00
Andere industrie	14	€ 721.703,00	15	€ 820.468,00	11	€ 600.640,00	9	€ 2.282.025,00	9	€ 2.616.302,00	12	€ 6.406.256,00
Bouw	947	€ 120.393.027,00	1102	€ 189.855.570,00	1025	€ 140.249.158,00	968	€ 148.382.396,00	830	€ 108.137.168,00	731	€ 117.361.202,00
Bouw van vervoerstuigen en componenten	11	€ 2.134.596,00	5	€ 849.014,00	9	€ 17.377.090,00	4	€ 7.029.267,00	2	€ 235.563,00	1	€ 244.687,00
Bouwmaterialenindustrie	19	€ 10.147.965,00	17	€ 4.974.790,00	16	€ 1.537.787,00	16	€ 3.592.730,00	6	€ 3.212.775,00	13	€ 17.142.023,00
Bouwtechnische beroepen	34	€ 3.241.874,00	53	€ 6.404.543,00	50	€ 7.385.006,00	63	€ 12.879.833,00	49	€ 5.795.260,00	41	€ 8.490.206,00
Chemische en kunststofindustrie	22	€ 41.536.977,00	25	€ 10.675.883,00	21	€ 10.035.897,00	14	€ 5.990.455,00	14	€ 2.233.570,00	12	€ 6.432.465,00
Dienstverlening aan bedrijven	691	€ 92.406.363,00	773	€ 78.602.012,00	691	€ 79.245.481,00	669	€ 67.899.180,00	628	€ 63.596.003,00	564	€ 42.572.367,00
Drukkerijen, uitgeverijen en media	95	€ 26.514.588,00	102	€ 29.171.322,00	76	€ 18.298.810,00	68	€ 15.860.081,00	63	€ 34.619.534,00	36	€ 8.855.436,00
Economische beroepen	24	€ 2.332.221,00	22	€ 986.731,00	14	€ 671.088,00	16	€ 258.565,00	10	€ 454.593,00	14	€ 519.812,00
Elektrotechniek, elektronica & computers	23	€ 3.474.839,00	21	€ 5.859.181,00	17	€ 3.064.032,00	10	€ 4.194.747,00	10	€ 2.202.758,00	11	€ 4.325.282,00
Energieproductie	4	€ 2.421.317,00	2	€ 2.093.118,00	6	€ 4.098.445,00	3	€ 2.382.620,00	4	€ 1.426.519,00	4	€ 19.668.402,00
Garagehouders & aanverwante activiteiten	139	€ 21.681.712,00	175	€ 24.984.860,00	157	€ 27.760.531,00	149	€ 22.422.083,00	114	€ 23.235.365,00	102	€ 12.834.584,00
Groothandel	485	€ 135.001.950,00	411	€ 141.876.101,00	437	€ 241.075.431,00	349	€ 181.527.439,00	311	€ 162.556.136,00	268	€ 240.530.159,00
Handelsbemiddeling	114	€ 14.546.733,00	139	€ 12.907.302,00	112	€ 12.345.475,00	92	€ 10.915.117,00	100	€ 28.301.933,00	92	€ 6.544.741,00
Horeca	496	€ 24.580.681,00	518	€ 28.414.781,00	486	€ 27.483.284,00	442	€ 20.292.525,00	497	€ 27.670.475,00	435	€ 17.028.298,00
Houtindustrie	21	€ 1.875.545,00	12	€ 3.846.016,00	26	€ 9.121.559,00	14	€ 3.115.486,00	15	€ 6.163.000,00	7	€ 848.400,00
Immo	80	€ 9.064.874,00	103	€ 11.015.566,00	112	€ 10.645.352,00	102	€ 7.322.162,00	94	€ 10.865.187,00	77	€ 5.647.834,00
Juridische beroepen	1	€ 23.333,00	3	€ 92.610,00	4	€ 206.184,00	2	€ 249.506,00			3	€ 23.692,00
Kleinhandel	477	€ 60.452.642,00	568	€ 69.249.909,00	542	€ 63.242.384,00	504	€ 57.525.141,00	444	€ 56.780.526,00	402	€ 64.162.494,00
Land- en bosbouw	6	€ 403.024,00	2	€ 286.536,00	1	€ 86.507,00	34	€ 9.486.161,00	37	€ 7.308.770,00	13	€ 772.161,00
Machinebouw	22	€ 28.822.126,00	21	€ 6.726.996,00	16	€ 14.855.486,00	9	€ 5.736.772,00	12	€ 4.380.804,00	9	€ 3.306.557,00
Medische beroepen	9	€ 181.421,00	3	€ 26.286,00	6	€ 429.430,00	9	€ 614.249,00	10	€ 266.648,00	4	€ 168.192,00
Metaalindustrie	68	€ 22.656.376,00	79	€ 23.692.233,00	84	€ 32.801.849,00	65	€ 47.277.082,00	50	€ 27.962.893,00	36	€ 7.712.693,00
Meubelindustrie	15	€ 5.230.973,00	13	€ 2.176.798,00	21	€ 4.575.800,00	16	€ 5.206.850,00	11	€ 3.063.951,00	10	€ 2.632.009,00
Overheid & onderwijs	10	€ 455.489,00	15	€ 586.836,00	15	€ 4.910.519,00	7	€ 344.841,00	14	€ 609.072,00	8	€ 770.887,00
Overige persoonlijke diensten	82	€ 5.133.922,00	88	€ 3.491.058,00	71	€ 2.318.478,00	82	€ 4.152.590,00	63	€ 2.348.448,00	55	€ 1.176.304,00
Papierindustrie	7	€ 1.557.925,00	6	€ 3.703.626,00	4	€ 1.344.223,00	2	€ 1.938.229,00	5	€ 2.370.077,00	3	€ 40.751.491,00
Reparatie en onderhoud	15	€ 3.907.729,00	23	€ 8.464.857,00	15	€ 12.483.788,00	19	€ 6.267.090,00	10	€ 2.069.116,00	17	€ 2.484.759,00
Reparatie van computers en consumentenartikelen	12	€ 482.171,00	15	€ 1.089.268,00	9	€ 822.225,00	8	€ 3.403.494,00	10	€ 1.193.347,00	15	€ 909.831,00
Sport en recreatie	27	€ 4.387.959,00	40	€ 5.347.849,00	36	€ 3.339.123,00	46	€ 3.026.466,00	26	€ 3.044.372,00	24	€ 1.326.072,00
Textiel- en lederindustrie	26	€ 16.067.058,00	21	€ 5.676.665,00	20	€ 4.468.776,00	16	€ 5.892.894,00	12	€ 5.036.987,00	13	€ 683.061,00
Transport	225	€ 53.622.650,00	224	€ 38.308.878,00	186	€ 26.853.978,00	175	€ 32.279.981,00	154	€ 16.658.184,00	130	€ 21.976.358,00
Verenigingen (vakverenigingen.)	2	€ 346.204,00	1	€ 77.046,00	3	€ 1.024.762,00					2	€ 17.171,00
Verzekeringen en vermogensbeheer	8	€ 144.256,00	6	€ 371.082,00	9	€ 255.978,00	12	€ 588.892,00	2	€ 55.439,00	6	€ 186.888,00
Visserij et aquacultuur			1	€ 32.313,00			1	€ 35.729,00				
Voedingsindustrie en -nijverheid	56	€ 12.956.792,00	62	€ 27.944.859,00	73	€ 12.817.760,00	51	€ 8.950.971,00	36	€ 11.757.076,00	29	€ 3.012.769,00
Water- en afvalbehandeling, sanering	8	€ 3.502.865,00	16	€ 6.197.534,00	7	€ 3.090.528,00	10	€ 1.154.668,00	13	€ 10.911.889,00	4	€ 2.277.855,00
Total (ALL)	4505	€ 756.389.620,00	4938	€ 792.575.030,00	4571	€ 823.250.305,00	4177	€ 718.184.410,00	3787	€ 645.131.289,00	3310	€ 681.040.061,00

Enquête met betrekking tot betaalgedrag

In december 2017 organiseerde Graydon in nauwe samenwerking met Unizo en de U.R.H.B. (Unie voor rechters in Handelzaken van België) een grootschalige enquête waar onder meer gepolst werd naar de ervaringen van gefaillieerden (4000), actieve bedrijfsleiders (5.800 at random), curatoren (1.593), en via het URHB intranet rechters in handelzaken die zich inlaten met handelsonderzoek en rechters commissarissen (samen ongeveer 1100).

Hierbij werd onder meer gepolst naar het verband tussen het betaalgedrag van het cliënteel en het faillissement of andere problemen. Daarnaast werden vragen gesteld die betrekking hadden op de begeleiding van de gefaillieerde of het bedrijf in moeilijkheden.

Binnen het kader van deze studie bespreken we uitsluitend de resultaten die betrekking hebben op het betaalgedrag komende uit de bevragingen naar gefaillieerden enerzijds en actieve bedrijfsleiders anderzijds.

De publicatie van de volledige enquêteresultaten worden in een latere Graydon studie toegelicht.

Enquête bij gefaillieerden

Doelgroep van het onderzoek:

De bestuurders van in 2016 en 2017 failliet verklaarde bedrijven zowel vennootschappen als eenmanszaken. Deze werden per brief aangeschreven.

Gefaillieerden voelen zich vaak het slachtoffer van gebeurtenissen waar ze niet altijd vat op hebben. Dikwijls kunnen zij aantonen of voelen ze aan dat het faillissement van hun zaak niet aan hen persoonlijk kan toegeschreven worden.

Graydon en Unizo vonden het belangrijk om niet alleen stakeholders als actieve bedrijfsleiders, curatoren en rechters-commissarissen aan het woord te laten maar vroeg ook gefaillieerden naar hun verhaal. Velen hebben dit initiatief toegejuicht. We zijn er ons ten volle van bewust dat dergelijke enquêtes noch evident om te ontvangen noch evident om te beantwoorden zijn en bedanken die bedrijfsleiders voor hun inzet en moed.

Aan de gefaillieerden werden volgende vragen voorgelegd

Vraag : Welke oorza(a)k(en) hebben geleid tot het faillissement van de (uw) onderneming?

De respondenten werd gevraagd elk van de hieronder opgegeven elementen te waarderen met een score van 0 (totaal onbelangrijk) tot 5 (zeer belangrijk).

- Wanbetaling eigen klanten
- Faillissement van eigen klanten
- Onvoldoende basiskennis
- Onvoldoende startkapitaal

- Onbekwaamheid personeel
- Niet verkrijgen van aangevraagde bankkredieten
- Veroudering productengamma
- Concurrentie internet
- Ongunstig ondernemingsklimaat
- Gebrekkige begeleiding (consultants)
- Gebrekkige begeleiding (beroepsorganisaties)
- Familiale problematiek
- Slachtoffer van fraude
- Andere externe factoren

64% van de respondenten scoorde '**geweigerde bankkredieten**' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

58% van de respondenten scoorde '**concurrentie internet**' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

55% van de respondenten scoorde '**wanbetaling klanten**' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

24% van de respondenten scoorde 'gebrekkige begeleiding (consultants)' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

22% van de respondenten scoorde '**familiale problematiek**' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

13% van de respondenten scoorde '**onvoldoende basiskennis**' als 'zeer belangrijk' (5)

12% van de respondenten scoorde '**slachtoffer van fraude**' als zeer belangrijk (5)

'**Faillissement van klanten**' werd nooit als hoofdoorzaak aangeduid, maar scoorde 11% als belangrijk (4) .

Wanbetaling van klanten wordt door de gefaillieerden als de op twee na belangrijkste oorzaak gezien van hun faillissement. 34% van de respondenten gaven dit probleem aan als hoofdoorzaak (zeer belangrijk).

Vraag : Hoe had het faillissement vermeden kunnen worden?

De respondenten werd gevraagd elk van de hieronder opgegeven elementen te waarderen met een score van 0 (totaal onbelangrijk) tot 5 (zeer belangrijk).

- Supplementaire kredieten van de bank
- Kapitaalsinjectie
- Betere economische toestand
- Snellere betaling door klanten
- Andere redenen.

55% van de respondenten scoorde '**snellere betaling door klanten**' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5).
Waarbij 46% dit ziet als zeer belangrijk.

54% van de respondenten scoorde 'kapitaalsinjectie' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

43% van de respondenten scoorde 'supplementaire kredieten van de bank' als zeer belangrijk (5) terwijl niemand dit ervaarde als 'belangrijk'(4)

33% van de respondenten scoorde een 'Betere economische toestand' als belangrijk (4) tot zeer belangrijk (5)

Er werden vragen gesteld naar de contractuele betaalafspraken die gemaakt worden met de B2B klanten Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen afspraken die gemaakt werden

- Met kleine en middelgrote bedrijven
- Met (zeer) grote bedrijven
- Met overheid
- Met particulieren

48% van de respondenten antwoordden dat de vragen met betrekking tot overheid en BB bedrijven niet op hen van toepassing was gezien zij enkel met particulieren werkten.

Bij die bedrijven die wel met B2B bedrijven werkten als klant blijkt dat in 35% van de gevallen contante betaling werd afgesproken, in 37% van de gevallen afspraken worden gemaakt tussen 10 en 30 dagen na factuurdatum en in 28% van de gevallen afspraken gelden die betaling vereisen tussen 30 en 60 dagen na vervaldatum. Hierbij valt op dat de respondenten geen of nauwelijks onderscheid maken tussen kleinere of grotere bedrijven.

68% van de respondenten antwoordden dat de vragen met betrekking tot overheid niet op hen van toepassing was.

Bij die bedrijven die wel aan de overheid leverde blijkt dat in alle gevallen betaalafspraken werden gemaakt met betaling tussen 31 en 60 dagen na factuurdatum.

Bedrijven die met particulieren werken vragen in 50% van de gevallen cash betaling, in 25% van de gevallen contante betaling (binnen de 10 dagen na factuurdatum) en in 25% van de gevallen betaling tussen de 10 en 30 dagen na vervaldatum.

Er werden vragen gesteld naar wie de contractuele betaalafspraken bepaalde: de klant of de leverancier (desgevallend de gefailleerde). Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen afspraken die gemaakt werden

- Met kleine en middelgrote bedrijven
- Met (zeer) grote bedrijven
- Met overheid
- Met particulieren

Bij die bedrijven die werkten met B2B bedrijven als klant gaf 32% aan dat de afspraken door de klant werden opgelegd. In 65% van de gevallen waren ze het resultaat van evenwichtige onderhandelingen. Ook hier zien we geen onderscheid tussen grote en kleine bedrijven.

Bij die bedrijven die leverden aan de overheid meldde 50% dat de betaalvoorwaarden werden opgelegd. In 50% van de gevallen was er sprake van evenwichtige onderhandelingen.

Bij die bedrijven die met particulieren werken stelde 50% dat de betaalvoorwaarden worden opgelegd aan de klant, 28% maakt gewag van evenwichtige onderhandelingen en 22% stelt dat ze door de particuliere klant zijn opgelegd.

Vraag: Kende u het gemiddelde dagen klantenkrediet in uw activiteitssector?

50% van de respondenten antwoordt het gemiddelde aantal dagen klantenkrediet binnen de eigen activiteitssector niet te kennen, 50% stelt dat ze die ongeveer kent. Niemand weet het nauwkeurig.

Vraag: veroorzaakten de volgende betaalvertragingen problemen voor uw bedrijf?

- contante betaling (binnen de 10 dagen na factuurdatum)
- tussen de 10 en 30 dagen na factuurdatum
- tussen de 31 en 60 dagen na factuurdatum
- tussen de 61 en 90 dagen na factuurdatum
- méér dan 90 dagen na factuurdatum

Eigenaardig genoeg maakt 16% van de respondenten al gewag van problemen bij contante betaling. Vermoedelijk duidt dit op het feit dat ook bedrijven die gevraagd worden binnen de 10 dagen na vervaldatum toch trager dan de afgesproken termijn betalen. 58% van de respondenten stelt dat er problemen ontstaan van zodra de betaalvertraging de 30 dagen overschrijdt.

Vraag: welk soort problemen merkte u als gevolg van wanbetalingen?

- Ik kon hierdoor mijn eigen vervaldagen niet respecteren
- Tresorieproblemen
- Ze beletten mij te investeren
- Ze beletten mij nieuwe medewerkers aan te werven
- Andere

54% van de respondenten gaf 'Ik kon hierdoor mijn eigen vervaldagen niet respecteren' aan als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5).

17% van de respondenten gaf 'tresorieproblemen' aan als zeer belangrijk (5)

35% van de respondenten gaf 'ze beletten mij te investeren' aan als belangrijk (4)

14% van de respondenten gaf 'ze beletten me nieuwe medewerkers aan te werven' als belangrijk (4)

Vraag wat was van onderstaande doelgroepen het percentage klanten dat te laat betaalde?

- Grote bedrijven
- KMO bedrijven
- Overheid
- Particulieren

Gemiddeld geven de respondenten aan dat twee derde van de grote bedrijven de facturen na vervaldatum betaalt. Bij KMO bedrijven ligt dat op één derde, net zoals bij de overheid.

Enquête bij actieve bedrijfsleiders

Doelgroep van het onderzoek:

De zaakvoerders of afgevaardigde bestuurders van 17.000 actieve ondernemingen. Deze werden per email aangeschreven.

Aan de actieve bedrijfsleiders werden volgende vragen voorgelegd

Vraag : Met welke problemen heeft u te kampen bij het leiden van uw onderneming?

De respondenten werd gevraagd elk van de hieronder opgegeven elementen te waarderen met een score van 0 (totaal onbelangrijk) tot 5 (zeer belangrijk).

- Wanbetaling eigen klanten
- Faillissement van eigen klanten
- Onvoldoende basiskennis
- Onvoldoende startkapitaal
- Onbekwaamheid personeel
- Geweigerde bankkredieten
- Veroudering productengamma
- Concurrentie internet
- Ongunstig ondernemingsklimaat
- Gebrekkige begeleiding (consultants)
- Gebrekkige begeleiding (beroepsorganisaties)
- Familiale problematiek
- Slachtoffer van fraude
- Andere externe factoren

21% van de respondenten scoorde 'wanbetaling van klanten' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

18% van de respondenten scoorde 'Geweigerde bankkredieten' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

16% van de respondenten scoorde 'concurrentie internet' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

16% van de respondenten scoorde 'faillissement van klanten' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

14% van de respondenten scoorde 'ongunstig ondernemingsklimaat' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

13% van de respondenten scoorde 'onvoldoende startkapitaal' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

Wanbetaling van klanten wordt door de een vijfde van de actieve bedrijfsleiders als de meest voorkomende en belangrijk gewaardeerde kopzorg aangeduid.

Vraag : Hoe zou u een neergang (of zelfs het faillissement) van uw bedrijf kunnen vermijden?

De respondenten werd gevraagd elk van de hieronder opgegeven elementen te waarderen met een score van 0 (totaal onbelangrijk) tot 5 (zeer belangrijk).

- Supplementaire kredieten van de bank
- Kapitaalsinjectie
- Betere economische toestand
- Snellere betaling door klanten
- Andere redenen.

Alle respondenten scoorde '**supplementaire kredieten van de bank**' als zeer belangrijk (5) terwijl niemand dit ervaarde als 'belangrijk'(4)

Alle respondenten scoorden '**kapitaalsinjectie**' als belangrijk (4) of zeer belangrijk (5)

68% van de respondenten scoorde '**snellere betaling door klanten**' als zeer belangrijk (5).

31% van de respondenten scoorde een '**Betere economische toestand**' als belangrijk (4) tot zeer belangrijk (5)

Er werden vragen gesteld naar de contractuele betaalafspraken die gemaakt worden met de B2B klanten Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen afspraken die gemaakt werden

- Met kleine en middelgrote bedrijven
- Met (zeer) grote bedrijven
- Met overheid
- Met particulieren

4,4% van de respondenten antwoordden dat de vragen met betrekking tot kleine B2B bedrijven niet op hen van toepassing is.

Bij die bedrijven die wel met kleine en middelgrote B2B bedrijven werken als klant blijkt dat in 9% van de gevallen contante betaling is afgesproken, in 60% van de gevallen afspraken worden gemaakt tussen 10 en 30 dagen na factuurdatum en in 25% van de gevallen afspraken gelden die betaling vereisen tussen 30 en 60 dagen na vervaldatum. In 2% van de gevallen worden afspraken gemaakt tussen 61 en 90 dagen na factuurdatum.

24% van de respondenten antwoordden dat de vragen met betrekking tot grote of zeer grote B2B bedrijven niet op hen van toepassing is.

Bij die bedrijven die wel met grote tot zeer grote B2B bedrijven werken als klant blijkt dat in 2% van de gevallen contante betaling wordt afgesproken, in 33% van de gevallen afspraken worden gemaakt tussen 10 en 30

dagen na factuurdatum en in 31% van de gevallen afspraken gelden die betaling vereisen tussen 30 en 60 dagen na vervaldatum. In 9% van de gevallen worden afspraken gemaakt tussen 61 en 90 dagen na factuurdatum.

51% van de respondenten antwoordden dat de vragen met betrekking tot de overheid niet op hen van toepassing is.

Bij die bedrijven die wel met de overheid werken als klant blijkt dat nooit contante betaling wordt afgesproken, in 53% van de gevallen afspraken worden gemaakt tussen 10 en 30 dagen na factuurdatum en in 37% van de gevallen afspraken gelden die betaling vereisen tussen 30 en 60 dagen na vervaldatum. In 10% van de gevallen worden afspraken gemaakt tussen 61 en 90 dagen na factuurdatum.

Bedrijven die met particulieren werken vragen in 52% van de gevallen cash betaling, in 9% van de gevallen contante betaling (binnen de 10 dagen na factuurdatum) en in 34% van de gevallen betaling tussen de 10 en 30 dagen na vervaldatum. In 5% van de gevallen wordt betaling gevraagd tussen 31 en 60 dagen na factuurdatum.

Er werden vragen gesteld naar wie de contractuele betaalafspraken bepaalt: de klant of de leverancier (desgevallend de geënquêteerde bedrijfsleider). Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen afspraken die gemaakt werden

- Met kleine en middelgrote bedrijven
- Met (zeer) grote bedrijven
- Met overheid
- Met particulieren

Bij die bedrijven die werken met kleine B2B bedrijven als klant geeft 4% aan dat de afspraken door de klant worden opgelegd. In 64% van de gevallen worden ze door de leverancier opgelegd aan de klant. In 32% van de cases zijn ze het resultaat van evenwichtige onderhandelingen.

Bij die bedrijven die werken met grote tot zeer grote B2B bedrijven als klant geeft 38% aan dat de afspraken door de klant worden opgelegd. In 18% van de gevallen worden ze door de leverancier opgelegd aan de klant. In 44% van de cases zijn ze het resultaat van evenwichtige onderhandelingen.

Bij die bedrijven die leveren aan de overheid meldt 45% dat de betaalvoorwaarden werden opgelegd. In 22% van de gevallen is er sprake van evenwichtige onderhandelingen. In 33% van de gevallen legt de leverancier de voorwaarden op.

Bij die bedrijven die met particulieren werken stelde 73% dat de betaalvoorwaarden worden opgelegd aan de klant, 22% maakt gewag van evenwichtige onderhandelingen en 5% stelt dat ze door de particuliere klant zijn opgelegd.

Vraag: Kent u het gemiddelde dagen klantenkrediet in uw activiteitssector?

39% van de respondenten antwoordt het gemiddelde aantal dagen klantenkrediet binnen de eigen activiteitssector niet te kennen, 44% stelt dat ze die ongeveer kent. 16% van de respondenten kent ze nauwkeurig.

Vraag: veroorzaken de volgende betaalvertragingen problemen voor uw bedrijf?

- contante betaling (binnen de 10 dagen na factuurdatum)
- tussen de 10 en 30 dagen na factuurdatum
- tussen de 31 en 60 dagen na factuurdatum
- tussen de 61 en 90 dagen na factuurdatum
- méér dan 90 dagen na factuurdatum

16% van de respondenten al gewag van problemen bij contante betaling. Vermoedelijk duidt dit op het feit dat ook bedrijven die gevraagd worden binnen de 10 dagen na vervaldatum toch trager dan de afgesproken termijn betalen. 24% van de respondenten stelt dat er problemen ontstaan van zodra de betaalvertraging de 30 dagen overschrijdt. 50% van de respondenten zien problemen bij een overschrijding met minstens 60 dagen terwijl 70% van de respondenten problemen ziet vanaf een overschrijding met 90 dagen.

Vraag: welk soort problemen merkte u als gevolg van wanbetalingen?

- Ik kan hierdoor mijn eigen vervaldagen niet respecteren
- Tresorieproblemen
- Ze beletten mij te investeren
- Ze beletten mij nieuwe medewerkers aan te werven
- Andere

De actieve bedrijfsleider gaat ervan uit dat wanbetalingen niet onmiddellijk acute problemen veroorzaken. Toch ziet 16% van de bedrijfsleiders de wanbetaling als een belangrijke (4) of zeer belangrijke(5) reden die hem/haar belet te investeren.

12% van de bedrijfsleiders ziet de wanbetaling als een belangrijke (4) tot zeer belangrijke (5) reden om de eigen vervaldagen niet te kunnen respecteren. Bovendien beschouwt 26% dit gegeven als eerder belangrijk (3).

9% van de respondenten ziet wanbetaling als een belangrijke (4) of zeer belangrijke(5) reden die hem/haar belet nieuwe medewerkers aan te werven.

Eveneens 9% van de respondenten ziet wanbetaling als een belangrijke (4) of zeer belangrijke(5) oorzaak voor thesaurieproblemen.

Vraag: wat is van onderstaande doelgroepen het percentage klanten dat te laat betaalt?

- Grote bedrijven
- KMO bedrijven
- Overheid
- Particulieren

Met betrekking tot de grote bedrijven waaraan de actieve bedrijfsleiders leveren stelt 65% dat minder dan één vierde van die grote bedrijven haar facturen te laat betaalt. 6% bedrijfsleiders ervaart problemen ter zake met een vierde tot de helft van de grote ondernemingen, 10% bedrijfsleiders stelt problemen te hebben met 50% tot 75% van de grote ondernemingen.

Met betrekking tot de KMO's waaraan de actieve bedrijfsleiders leveren stelt 73% dat minder dan één vierde van die grote bedrijven haar facturen te laat betaalt. 19% bedrijfsleiders ervaart problemen ter zake met een

vierde tot de helft van de grote ondernemingen, 8% bedrijfsleiders stelt problemen te hebben met 50% tot 75% van de grote ondernemingen.

Met betrekking tot de overheid waaraan de actieve bedrijfsleiders leveren stelt 58% dat de overheid voor minder dan één vierde haar facturen te laat betaalt. 15% bedrijfsleiders ervaart problemen ter zake met een vierde tot de helft van de facturen, 18 % bedrijfsleiders stelt problemen te hebben met 50% tot 75% van de overheidsfacturen.

Bij particulieren stelt 83% van de ondernemers problemen te hebben met minder dan één vierde van de facturen, 10% met 26% tot 50% van de facturen en 7% ondernemers ervaart problemen met meer dan drie vierde van de aan de particulieren gerichte facturen.

Opinie: Wet ter bestrijding van betalingsachterstanden bij handelstransacties en overheid moet beter.

De wet ter bestrijding van de betalingsachterstanden is in december 2013 -met terugwerkende kracht- in werking getreden. Het schrijft regels voor die zowel betrekking hebben op de B2B-betalingen als op de G2B (Gouvernement to Business) betalingen. De wet was een gevolg van een Europese richtlijn⁶ die op zijn beurt kaderde in 'The Small Business Act'⁷: de vaststelling binnen Europa dat het basis economisch weefsel bestaat uit KMO's die dan ook actief moeten ondersteund worden.

Niets te vroeg, vooral omdat toen en nu nog steeds heel wat **bedrijven liquiditeitsproblemen ondervinden**, zelfs in moeilijkheden terecht komen, doordat hun klanten hen te laat betalen. Reeds eerder toonden we aan dat ruim 25% van de faillissementen het gevolg zijn van wanbetalingen vanwege het cliënteel van de gefailleerde. Ook in de enquête die we recent afnamen blijkt duidelijk dat bedrijfsleiders vertraagde betalingen én wanbetalingen zien als een essentieel probleem. Op zijn minst moest de wet in een aanzet geven tot een betere ethiek in het zakendoen.

Op termijn moesten we hopen dat de nieuwe wet leidde tot een verdere verbetering van de liquiditeitspositie van de KMO: inderdaad leidt het minder moeten voorfinancieren van de productie en de verkoopcyclus tot een belangrijke kostenverlaging. Het feit dat dan minder extra vermogens of werkingsmiddelen nodig zijn leidt tot winstverhoging. De beschikbare liquiditeiten kunnen dan gemakkelijker worden ingezet voor investeringen, aanwervingen en innovatie. Op termijn kon de omzetting van de Europese richtlijn naar Belgisch recht dus zorgen voor een stevige maar broodnodige economische stimulans, binnen de KMO-wereld in het bijzonder.

Kunnen we na drie jaar werking de effecten van de wet evalueren?

Feit is dat de eerste twee jaar het betaalgedrag van het ondernemingsleven systematisch verbeterde en dat de verbetering sterker bleek dan verwacht mocht worden op basis van de conjuncturele evolutie. Dat het betaalgedrag van de B2B vanaf 2015 zelfs dat van het pre-crisisniveau evenaarde en oversteeg spreekt boekdelen⁸. De invloed van de wetswijziging was hierbij één van de mogelijke verklaringen. Ongetwijfeld

---

⁶ Europese richtlijn 2011/7/EU. Deze moest in nationale wetgeving worden omgezet voor 16 maart 2013. Ons land heeft deze deadline niet gehaald.

⁷ De "Small Business Act" (SBA) voor Europa heeft tot doel gunstige voorwaarden te creëren voor de groei en het duurzame concurrentievermogen van de kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) in Europa. Er moet in het communautaire en nationale beleid meer rekening gehouden worden met het aandeel van de KMO's in de economische groei en het scheppen van banen. De SBA stoelt op tien beginselen die het kader vormen voor de vaststelling van het communautair en nationaal beleid alsook op de praktische maatregelen voor de tenuitvoerlegging hiervan. Hierbij zijn onder meer een reeks nieuwe wetsbepalingen voorzien die specifiek zijn afgestemd op de behoeften van de KMO's. Het betreft mogelijkheden die aan KMO's worden geboden inzake met de gemeenschappelijke markt verenigbare staatssteun, het statuut van de Europese vennootschap (EBV), de vermindering van bepaalde btw-tarieven, de vereenvoudiging en harmonisering van de factureringsregels en de beperking van de betalingsachterstanden. Zie hiervoor onder meer :

http://europa.eu/legislation_summaries/enterprise/business_environment/et0001_nl.htm

⁸ Zie hiervoor de verdere inhoud van deze studie die trimestriël wordt geüpdatet en gepubliceerd op www.graydon.be/downloads. Hierin vindt u de evoluties van het B2B en G2B betaalgedrag, zowel voor het volledige Belgische bedrijfsleven, m.b.t. de verschillende overheidsinstanties en gedetailleerde grafieken en tabellen per sector. De waarnemingen in deze studies zijn gestoeld op het massaal verzamelen van ageing listings waardoor het werkelijke en dagdagelijkse betaalgedrag van de individuele ondernemingen op de voet wordt gevolgd. Dit in tegenstelling tot de DSO-ratio berekend op jaarrekeningen die per definitie pas lang na de feiten bekend zijn, vaak

heeft de wet, zeker de grotere ondernemingen argumenten gegeven om hun klanten sneller te laten betalen: het creditmanagement is er ook verder door geprofessionaliseerd, het debat rond de totstandkoming van de wet had op zijn minst het bewustzijn rond de problematiek versterkt.

We merken zeer duidelijk dat leveranciers –zeker in de beter georganiseerde bedrijven- sneller achter hun centen aan gaan: de tijd van 30 dagen wachten voordat met de eerste actie onderneemt is voorbij. In dergelijke ondernemingen worden acties opgestart maximum vijf dagen na vervaldag. Ook zien we dat betaaltermijnen steeds meer een onderdeel uitmaken van de commerciële afspraak. Verder trekken meer en meer bedrijven de kaart van de elektronische facturatie.

Omgekeerd zijn er zeer duidelijk een aantal –niet alle- grote jongens die net de wet, een compromistekst, gebruiken om zelf trager te betalen. Daar waar de wet, en vooral de geest van de richtlijn, voorziet dat hoogst uitzonderlijk en op basis van billijkheid afspraken kunnen gemaakt worden waar men toch meer dan 30 en zelfs meer dan 60 dagen betaalt, hebben zij van de uitzondering regel gemaakt en dat aan hun –meestal kleinere- leveranciers opgedrongen. Dat net het gebruik van die ‘achterpoortjes’ steeds meer de regel worden lijkt een mogelijke verklaring voor de neergang die wij duidelijk sedert begin dit jaar vaststellen.

In dat geval blijkt het werkelijke effect van de wet beperkt, meer zelfs: de compromistekst geeft dan aanleiding tot niet-bedoelde toepassingen en bereikt dus het omgekeerde van wat de bedoeling was. Hiervan zijn dan vooral de kleinere spelers die niet de macht hebben met de vuist op tafel te slaan het slachtoffer. Een verdere verfijning van de wet kan een positieve evolutie ondersteunen en bevorderen waarbij de liquiditeitspositie van de KMO verder wordt ondersteund.

Er moet aan drie problemen gesleuteld worden:

- Er moet echt naar gestreefd worden naar **een maximale betalingsafpraak van dertig dagen**. Worden er toch uitzonderingen afgesproken dan moeten die **getoetst worden aan best-practice gewoontes binnen de sector**⁹. Er moet een **duidelijk referentiekader komen dat billijkheid duidelijk definieert**.
- Er moet **actief opgetreden worden naar diegenen die de betaalafspraken, welke die ook mogen zijn, niet honoreren**. De grote jongens hebben hiervoor de nodige power, maar de KMO's hebben hierin ondersteuning en empowerment nodig.
- De wet regelt de betaalafspraken tussen bedrijven. Niet tussen bedrijven en particulieren. KMO's die net wel aan particulieren leveren – denk aan de bouwnijverheid waar de eindklanten vaak bijzonder traag betalen- zijn dan de pineut.

Billijke betaaltermijnen op basis van best practice

De wet voorziet zowel voor de overheid als voor het bedrijfsleven zelf **uitzonderingen op basis van billijkheid (bedrijfsleven) en grotere of complexere opdrachten (overheid)**. Ondanks het feit dat de wetgever een verdienstelijke poging onderneemt die billijkheid enigszins te omschrijven, blijft het een

---

(in het bijzonder bij de bestudering van een individueel bedrijf) een zeer theoretische en dus onjuiste reflectie zijn van de werkelijkheid en bovendien slechts voor een uiterst beperkt aantal bedrijven kan berekend worden.

⁹ Om die best-practice gewoontes te documenteren vindt u in bijlage 3 van deze studie een overzicht per sector van de mediaan- en kwartielwaarden van het aantal dagen klantenkrediet en daaraan leverancierskrediet.

open vraag in welke mate dit binnen de rechtspraak strikt zal worden geïnterpreteerd (als dergelijke zaken al voor de rechtbank worden getrokken)¹⁰.

Zo bijvoorbeeld kunnen we de vraag stellen welk referentiekader zal gebruikt worden om de sectorgewoontes te bepalen? Is men tevreden met een gemiddelde of streeft men er systematisch naar de betere betalende binnen een sector als voorbeeld te nemen?

Wie de geest van de richtlijn volgt opteert voor het laatste. Precies met de bedoeling zowel het bedrijfsleven als de rechtspraak te documenteren publiceert Graydon –ook verder in deze studie– systematisch de gangbare betaaltermijnen (mediaan- en kwartielwaarden) per sector op de webstek www.graydon.be

Empowerment van de KMO bij vertraagde betaling

In wezen laat de wet de schuldeiser de vrijheid de intrest- en kostenvergoeding al dan niet op te eisen. **Vraag is dus in welke mate de KMO-schuldeiser de kracht en de macht zal hebben de kosten en intresten waar het bij vertraagde betaling recht op heeft ook werkelijk te innen.** Vaak zal men hierbij, uit angst de commerciële relatie te verbranden of de belangrijke klant voor het hoofd te stoten, niet durven innen.

Hier kan aan verholpen worden en wel in twee richtingen.

De wetgever kan belangenorganisaties die de bedrijven vertegenwoordigen ondersteunen, om in samenwerking met gespecialiseerde ondernemingen en de gerechtelijke orde een werking uit te bouwen waarbij systematische en moedwillige wanbetalers maar vooral ‘billijkheidsschenders’ worden opgespoord en aangepakt.

Zo moeten instanties die officieel zijn erkend als **bedrijfsvertegenwoordigende organisaties** (Unizo, VOKA, ...) of organisaties die daarbij een legitiem belang hebben (beroepsfederaties, ...), in samenwerking met bijvoorbeeld Graydon die over de nodige informatie beschikt, in staat worden gesteld zich tot de rechtbank te wenden om **misbruiken aan te klagen**. Anders gesteld moeten de middelen vrijgemaakt worden opdat de belangenorganisaties zich **namens hun leden** kunnen keren tegen die bedrijven of overheidsinstanties die op een systematische wijze een loopje nemen met de hierboven beschreven intenties.

Ook kan naar Frans voorbeeld overwogen worden **de boekhouding** van elke onderneming te verplichten een **automatisme** in te bouwen waarbij bij achterstallige betaling de schuldenaar van bij vervaldag altijd en systematisch moet gewezen worden op de verschuldigde kosten en intresten. Dan moeten we bovendien alvast het achterpoortje sluiten waarbij een kredietnota tegelijk met de intrestfactuur wordt verstuurd.

Particulieren

KMO's die werken uitvoeren voor particulieren dienen vaak zelf zowel materiaal als arbeid voor te schieten en wachten vervolgens lang op hun centen. Vele KMO's durven het nauwelijks aan voorschotten te vragen. Denk maar aan de bouwsector waar consumenten vaak een deel van de verschuldigde som achterhouden als een soort waarborg tegen constructiegebreken. We moeten erover nadenken om het

---

¹⁰ Idem

idee van minstens gedeeltelijke bevoorschotting meer ingang te doen vinden. Ook hier kan de wetgever een rol spelen, bijvoorbeeld in de vorm van een **aparte wet rond betaalvoorwaarden bij particulieren.**

Hoedanook: voor dit alles is een grondige mentaliteitswijziging nodig, en dat begint met een bewustwordingsproces bij de KMO zelf: beter betaald worden en -vooral- zich beter laten betalen is vaak het verschil tussen winst en verlies. Preventiemanagement is dus ook voor de KMO essentieel. Voor de ondernemer zaken doet dient hij of zij zich bewust te zijn van de solvabiliteitspositie van zijn toekomstige klant of prospect om die vervolgens nauwkeurig te monitoren.

Maar ook omgekeerd is een mentaliteitswijziging op zijn plaats. Een bedrijf of een overheid dat –zeker zelf in goede gezondheid verkerende- bewust mikt op vertraagde betalingen van de aan haar gerichte facturen, bewust mikt op het niet nakomen van afspraken of haar machtspositie misbruikt, kan mijns insziens ethisch op hetzelfde niveau geplaatst worden als een organisatie die massaal gebruik maakt van zwartwerk of een organisatie die haar sociale bijdragen ontloopt. In beide gevallen gaat het om marktverzeking en concurrentievervalsing. Fraude zelfs.

Oorspronkelijke tekst: 13 mei 2015, update 20 december 2017

Eric van den Broele
Senior Manager Research & Development
Graydon Belgium NV

Aanbevelingen door Unizo

'Betalingsachterstand bij handelstransacties treft vooral KMO's'. Met die conclusie begint de memorie van toelichting bij de wet ter bestrijding van betalingsachterstand, die in 2002 het licht zag als gevolg van Europese regelgeving. Helaas moeten we 15 jaar later vaststellen dat die conclusie nog steeds actueel is, zelfs na een bijsturing van de wet in 2013.

De filosofie van de betrokken wetgeving was nochtans nobel: om betalingsachterstand tegen te gaan moet een ondernemer recht hebben op een minimale verwijlrentrest en een redelijke schadevergoeding wanneer de factuur meer dan 30 kalenderdagen na factuurdatum betaald wordt. Wordt er een contractuele afwijking voorzien van die principes, dan kan de rechter die herzien wanneer ze kennelijk onbillijk is voor de ondernemer.

In 2013 voerde de Belgische wetgever (wederom op aangeven van Europa) echter al een verstrenging door aan deze principes, omdat de impact van de wetgeving toch niet zo groot bleek. Naast een iets hogere intrestvoet, werd een bedrag van minimaal 40 euro voorzien ter compensatie van invorderingskosten. Daarnaast werd voorzien dat een overheid nooit een contractuele betaaltermijn mag afspreken met een onderneming die langer is dan 60 kalenderdagen, en tot slot werden regels voorzien wanneer partijen een periode afspreken voor de controle van de factuur (de 'verificatieperiode').

De wetgever is dus ook in 2013 niet zo ver durven gaan om een maximale betaaltermijn op te leggen. Ze voorziet eerder in een 'plan B' wanneer partijen zelf geen afspraken hebben gemaakt. Maar partijen blijven wel vrij om contractueel de omvang van de verificatieperiode en de betaaltermijn vast te leggen.

Alle goede bedoelingen ten spijt, toont de voorliggende studie aan dat ook deze benadering niet de nodige vruchten afwerpt. Zo zien we dat zelfs na de verstrengde wetgeving ten aanzien van overheden, nog steeds verschillende overheden betaaltermijnen hanteren die, zacht gezegd, niet in overeenstemming zijn met de geest van de wet. Hetzelfde geldt voor B2B-facturen. In de evaluatie van de wetgeving over betaaltermijnen, moeten drie zaken 3 zaken voor ogen worden gehouden:

1) KMO's stappen niet snel naar de rechter voor invordering:

Het werd in deze studie al aangehaald: het is niet vanzelfsprekend voor KMO's om naar de rechter te stappen bij overschrijding van de afgesproken betaaltermijn. Niet alleen omdat de kostprijs en de doorlooptijd van dergelijke procedure vaak afschrikken (hoewel dit laatste met de komst van procedure voor invordering van onbetwiste schuldvorderingen is verbeterd), maar ook en vooral om de commerciële relatie niet te schaden.

2) De wet laat nog veel achterpoortjes open:

Zowel de betaaltermijn zelf als de periode om een factuur te controleren (de 'verificatieperiode') kunnen contractueel min of meer vrij bepaald worden. De enige stok achter de deur is de wettelijke bepaling dat deze contractuele afspraken, alle omstandigheden in acht genomen met inbegrip van de goede handelspraktijken en de aard van het product of de dienst, kennelijk onbillijk zijn ten aanzien van de schuldeiser.

Dit is in eerste instantie een heel vaag begrip. Op welke basis bepaalt de rechter of een contractuele afwijking 'kennelijk' onbillijk is? Welke maatstaven gelden voor 'goede handelspraktijken' of 'de aard van het product of dienst'? De (zeer) ruime marge voor interpretatie zorgt voor rechtsonzekerheid, en op die manier voor een extra belemmering voor KMO's om dergelijke bedingen aan te vechten bij de rechter.

3) Een concreet engagement omtrent betaaltermijn kan een positieve impact hebben.

Eind 2007 besliste de federale regering om haar eigen betaalgedrag systematisch te monitoren en te verbeteren. Dit leidde tot een duidelijke verbetering in het betaalgedrag, en toont dus dat een dergelijk engagement wel degelijk vruchten kan afwerpen, maar tegelijk ook haar grenzen kent. Sinds 2015 verslechtert het betaalgedrag opnieuw, wat aantoont dat er meer nodig is dan zelfregulering.

UNIZO pleit daarom voor de volgende aanpassingen aan de bestaande regeling

1) Bindende betaaltermijnen

Net als bij overheden moet bepaald worden dat contractueel afgesproken betaaltermijnen nooit langer mogen zijn dan 60 dagen. Enkel voor sectoren die de Koning bepaalt kunnen langere betaaltermijnen worden vastgelegd na advies van de Hoge raad voor Zelfstandigen en KMO.

2) Verificatieperiode

Partijen moeten de mogelijkheid hebben om een factuur te controleren. Maar de verificatieperiode mag geen achterpoortje zijn om een inkorting van een betaaltermijn te compenseren. Als een verificatietermijn wordt afgesproken, dan moet die deel uitmaken van de (maximale) betaaltermijn van 60 dagen.

3) Geen afspraken rond facturatedatum

De huidige bepaling uit de wet, die het verbiedt om contractueel afspraken te maken over de factuurdatum, moet uitgebreid worden naar B2B-overeenkomsten (momenteel is die enkel voorzien in relaties met de overheid). Daarnaast moet de bepaling versterkt worden met concrete sancties.

Betaalindex: federale tendensen

Op basis van alle betalingen, ook diegene die niet of te laat worden uitgevoerd, berekenen we een globale **Graydon Bedrijven Betaalindex**. Hierbij worden 'goede betalingen' beloond, terwijl betalingen na afspraak zwaarder worden afgestraft naarmate ze langer na de vervaldatum worden betaald. De bekomen score wordt omgezet in een indexwaarde waarbij de resultaten van het jaar 2002 gelden als ijk (waarde 100). Hoe hoger de index, hoe beter het betaalgedrag.

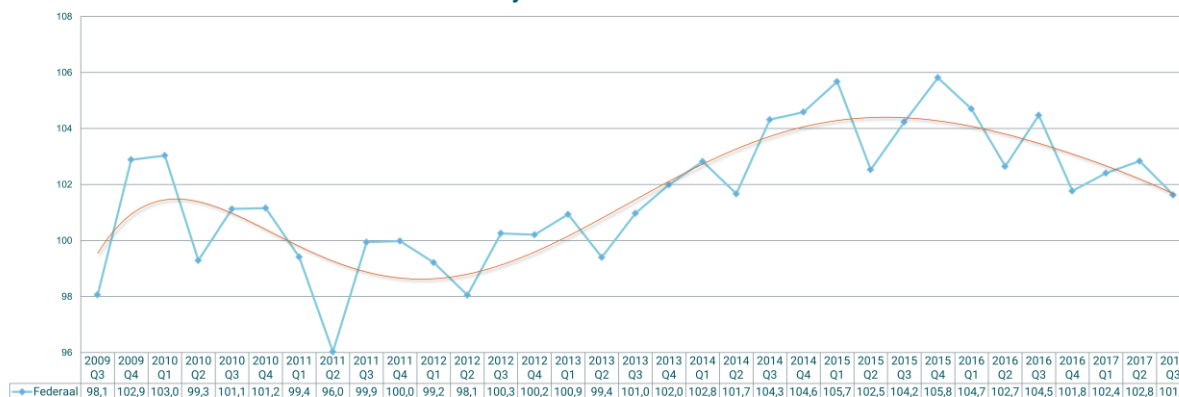
Het afgelopen 3de kwartaal 2017 halen we een Graydon Betaalindexscore van **101,6**. Slechter dan gedurende het tweede trimester 2017 (102,8), terwijl het tweede kwartaal zich gewoonlijk als de zwakste profileert. Vooral: beduidend slechter dan gedurende het derde trimester 2016 (104,5), 2015 (104,2) en 2014 (104,3).

Met de indexwaarde van afgelopen trimester zakken we terug af naar waarden die in de periode 2012 en 2013 werden genoteerd.

Op uitzondering van het 2de kwartaal 2013, waar we een Graydon betaalindex maten die lager uitkwam dan 100, stelden we sedert de zomer van 2012 en rekening houdend met seizoensschommelingen een systematische verbetering vast. Sinds 2014 zagen we zelfs resultaten die beter waren dan de situatie die we voor de crisis die ons in 2008 overviel waarnamen. Sinds begin 2015 zagen we dat het betaalgedrag stabiliseerde op hoog niveau.

De evolutie van de index stond toen in direct verband met de stabilisatie van het aantal facturen dat binnen de afgesproken termijnen of net na vervaldag wordt betaald. En met een daling van het volume aan facturen dat véél te laat werd vergoed. (8,43% tijdens het derde trimester 2016, 8,96% tijdens het tweede trimester 2016, 8,92% tijdens het eerste trimester 2016, 8,56% tijdens het vierde trimester 2015). Het gaat hier over facturen die meer dan 90 dagen na de afgesproken vervaldatum of zelfs niet meer worden vergoed. Dergelijke vorderingen wegen zwaar door in de berekening van de index: ze leiden veelal tot verlies of zelfs tot afschrijvingen.

Graydon Betaalindex

Het dieptepunt bevond zich in het 2^e kwartaal 2011 met 14,3% aan wan- of onbetaalde facturen. Dit volume was sindsdien stelselmatig afgenomen tot 8,05% in het vierde kwartaal 2014 en 8,54% tijdens het eerste kwartaal 2015. Na de gebruikelijke dip naar 9,73% in het tweede kwartaal 2015, is dit terug gedaald tot 9,24% in het derde kwartaal, 8,52% in het vierde kwartaal. Tijdens het eerste kwartaal 2016 strandden we op 8,92% en het 2de kwartaal 2016 maten we 8,96%. Ook tijdens het derde kwartaal 2016 maten we een volume van 8,41% te laat betaalde facturen. Dat is ongeveer 1 factuur op de 11. Ideaal neemt dit volume verder af, maar zelfs in de economisch betere jaren wordt tussen 7 en 9% steevast als wanbetaling gerapporteerd.

Echter: **vanaf het vierde kwartaal 2016 loopt het grondig fout.** Het volume aan correct betaalde facturen blijft min of meer op een gunstig niveau, maar plots stijgt het aantal wanbetalingen naar 11,27%. Ook de waarden die gedurende de eerste twee kwartalen van 2017 worden gemeten zijn ronduit zwak met respectievelijk 10,96% gedurende het eerste trimester en 10,25% gedurende het tweede. **Het afgelopen derde trimester 2017 verzwakt dit nog naar 11,41% van alle facturen die meer dan 90 dagen te laat wordt betaald: bijna één op acht.**

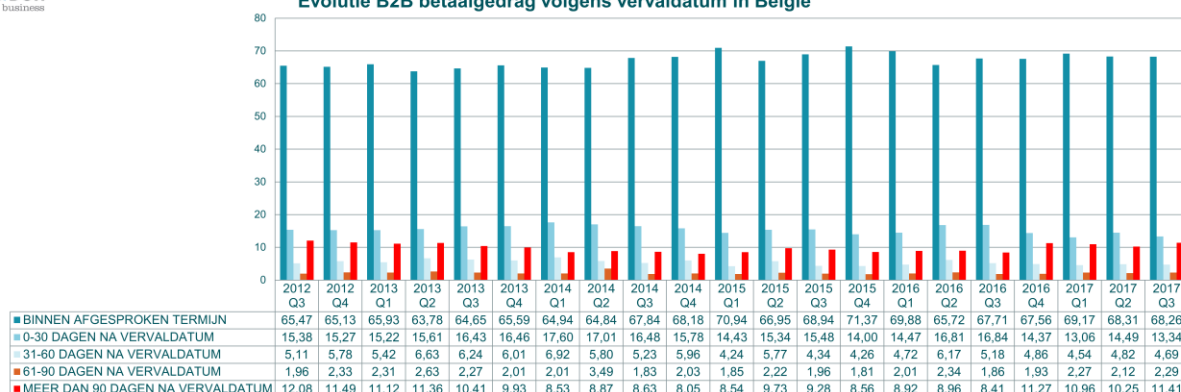
Nog anders gesteld: In vergelijking met het derde trimester 2016 kennen we het afgelopen derde trimester een stijging van het aantal wanbetaalde facturen met maar liefst +35,67%.

Dat 1 op 8 facturen veel te laat of niet wordt betaald weegt sterk door op de cashpositie van de ondernemingen. Betalingen met dergelijke mate van vertraging zorgen ervoor dat de transacties onvoldoende rendabel en in zo goed als alle gevallen zelfs verlieslatend worden.

Bovendien kan het niet anders dat deze situatie leidt tot een verhoging van het aantal ondernemingen dat in moeilijkheden komt, de WCO dienen te overwegen of zelfs het faillissement dienen aan te vragen, enkel en alleen als gevolg van de wanbetalingen van hun klanten.

Er is dus des te meer werk aan de winkel om dit percentage verder terug te dringen zodat bedrijven over meer werkkapitaal kunnen beschikken.¹¹

Evolutie B2B betaalgedrag volgens vervaldatum in België

¹¹ Zie hiervoor onze bijdragen in de publicatie van dit rapport met betrekking tot het eerste kwartaal 2015. www.graydon.be/downloads/studie-b2b-betaalgedrag-q1-2015, meer bepaald het hoofdstuk "Wet ter bestrijding van betalingsachterstanden bij handelstransacties en overheid moet beter". Een bedenking die ook in deze studie wordt herhaald.

Betaalindex: regionale & provinciale tendensen

Om de betaalevolutie per regio weer te geven delen wij de betalingservaringen van alle economisch actieve entiteiten-inclusief overheidsinstellingen- op in **tijdscategorieën voor of na vervaldatum**. In de grafieken "Evolutie van het betaalgedrag binnen de regio" worden de percentages weergegeven van facturen die binnen de tijdscategorie (bijvoorbeeld: tussen 31 en 60 dagen) worden betaald.

Deze worden naderhand omgezet in een **sectorscore** die evolueert tussen 0 en 10. De hoogste score (10) staat voor een perfecte betalingsmoraliteit binnen de regio, de 0-score voor een desastreuze betalingsmoraal. Net zoals bij de globale Graydon Betaalindex worden **betalingen door middel van weging meer afgestraft naarmate ze later worden betaald**. De evolutie van die score wordt weergegeven in de eerst onderstaande grafiek.

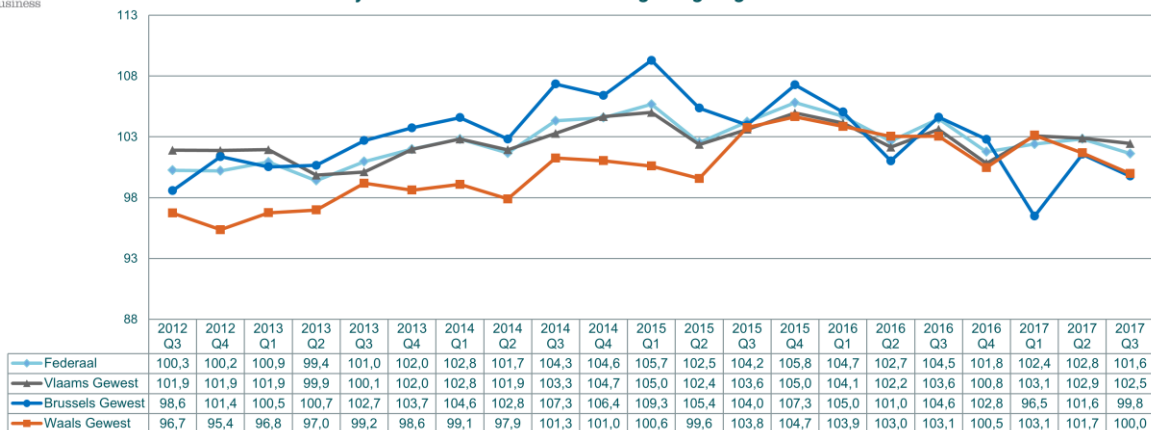
Federaal

De federale betaalindex bedroeg **101,6** op basis van het derde kwartaal 2017. Een daling ten opzichte van het tweede kwartaal 2017, een zware daling ten opzichte van zowel het derde kwartaal 2016 (104,5), het derde kwartaal 2015 (104,2) én het derde kwartaal 2014 (104,3).

Het cijfer van dit derde kwartaal is het gevolg van een sedert het vierde kwartaal 2016 systematisch dalende trend van de kwaliteit van het betaalgedrag van ondernemingen in zowel Vlaanderen als Brussel. Binnen het Brusselse gewest kunnen we zelfs spreken dip gedurende het eerste kwartaal 2017.

Sinds het derde trimester 2015 stelden we een inhaalbeweging vast binnen de Waalse regio, wat zelfs leidde tot een niveau waarbij de waarden in Wallonië in het tweede trimester 2015 voor het eerst die van de Vlaamse én de Brusselse overstegen: een vaststelling die we herhaald zagen gedurende het eerste trimester 2017. Sindsdien echter boert het betaalgedrag ook in Wallonië achteruit.

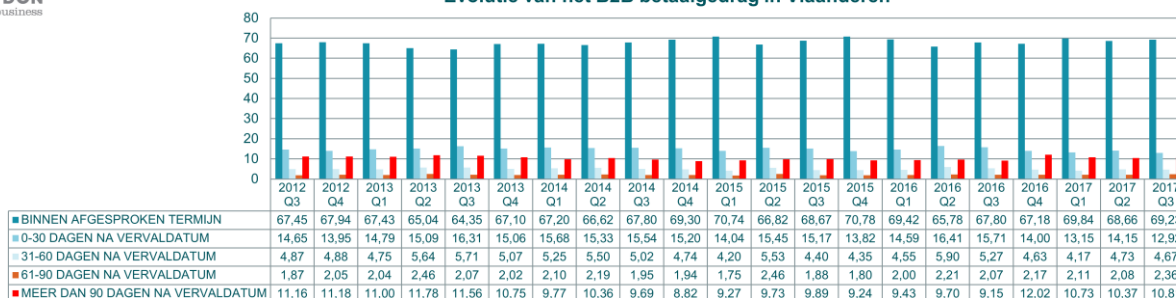
Graydon index van het B2B betaalgedrag: regionaal niveau

Vlaanderen

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B betaalgedrag in Vlaanderen

Voor het eerst sedert 2013 wordt het Vlaamse bedrijfsleven, vanaf het tweede trimester 2017 met een betaalindex van 102,9, weer koploper inzake correct betaalgedrag. Afgelopen derde kwartaal zakt die index welliswaar naar 102,5 maar behoudt het bedrijfsleven binnen het Vlaamse Gewest haar koppositie.

Echter, net zoals binnen de andere gewesten noteren we hier duidelijk waarden die onder het topniveau liggen die we in 2015 maten: een afkalking die duidelijk vanaf het tweede kwartaal 2016 is ingezet met het vierde kwartaal 2016 (index 100,8) als –voorlopig?- nieuw dieptepunt.

Toch blijven de facturen die correct volgens de afspraken betaald worden op redelijk hoog niveau: Met waarden die evolueren van 69,84% correct betaalde facturen tijdens het eerste trimester 2017, over 68,66% in het tweede trimester en 69,23% tijdens afgelopen derde trimester noteren we waarden die net onder het niveau van 2015 liggen.

De neergang van de index blijkt vooral het gevolg van een verhoudingsgewijs scherpe stijging van het aantal facturen dat uitzonderlijk laat (meer dan 90 dagen na vervaldatum) of niet meer worden betaald.

Afgelopen derde trimester betrof het hier 10,81% van de facturen. Anders gesteld: in Vlaanderen werd afgelopen trimester één factuur per 9,25 véél te laat of niet meer betaald. In vergelijking met het derde trimester 2016 betekent dit een stijging van het aantal wanbetaalde facturen met +18,1%. Een eerste opstoot ter zake namen we waar gedurende het vierde kwartaal 2016 (12,02%, de slechtste waarde ooit) waarna we voor het jaar 2017 continue waarden noteren die bijna die van de crisisperiode evenaren.

Wallonië

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B betaalgedrag in Wallonië

In Wallonië was er, na een gunstige evolutie tijdens het derde kwartaal 2014, sedert 3 opeenvolgende trimesters een lichte achteruitgang van de betaalindex. Vooral het duidelijk aanscherpen van de wanbetalingen (van 9,2% in het vierde kwartaal 2014 naar 11,11% in het eerste kwartaal 2015 en 12,1% in het tweede kwartaal 2015) speelde hierbij een rol. Anderzijds: ook hier noteerden wij een afname van het aantal correct betaalde facturen van 66,02% gedurende het eerste kwartaal 2015 naar 64,37% tijdens het tweede kwartaal.

Het derde kwartaal 2015 toonde een plotse en fundamentele verbetering. Het volume aan correct betaalde facturen steeg er naar 67,62% en het vierde trimester 2015 zelfs naar 69,50%. Het aandeel van betalingen met lichte overschrijding tot maximaal 30 dagen daalde verder naar 15,37%.

Gedurende het eerste kwartaal 2016 maten we een daling van het aantal correct betaalde facturen naar 68,8%, gedurende het tweede kwartaal evolueerde dit naar 66,39%. Na een dip gedurende het derde kwartaal 2016 (64,5%) zien wij het afgelopen jaar een stabilisering op hoger niveau: zo noteerden we enerzijds gedurende het eerste trimester 2017 de hoogste waarde in wallonië ooit (69,52% correct betaalde facturen), maar ook hier kalven die waarden het afgelopen halfjaar af naar 67,09% het afgelopen derde trimester 2017.

Het aantal echte wanbetalingen (meer dan 90 dagen na vervaldatum) is in het bijzonder vanaf het derde kwartaal 2015 spectaculair afgenomen. Waar we in volle crisisperiode nog waarden tussen 15% en 17% waarnamen, zagen we een duidelijke stelselmatige verbetering en een stabilisering naar 9,37% wanbetalingen tijdens het vierde kwartaal 2015, 9,71% tijdens het eerste kwartaal 2016, 9,27% tijdens het tweede kwartaal en zelfs voor het derde kwartaal 2016 8,98%.

Vanaf het vierde kwartaal 2016 zien we echter een plotse verslechtering naar 12,47% wanbetalingen. Het afgelopen derde trimester 2017 meten we een nog slechtere waarde: 12,55% van alle facturen wordt nu meer dan 90 dagen te laat of niet meer betaald. Anders gesteld: meer dan één factuur op 8 mogen we beschouwen als wanbetaald. In vergelijking met het derde trimester 2016 stijgt het aantal wanbetaalde facturen er met +40,15%.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B betaalgedrag in Brussel

Na een eerste dip onmiddellijk na de aanslagen binnen het Brusselse gewest, duidelijk merkbaar gedurende het tweede kwartaal 2016, kende het betaalgedrag van de Brusselse ondernemingen vooral vanaf het eerste kwartaal 2017 een sterk negatieve evolutie. Waar begin 2016 nog 69,78% van de facturen correct werd betaald, daalde dit begin 2017 naar 63,06%. Dit evolueerde licht gunstig naar 66,06% gedurende het tweede kwartaal 2017 maar zakte opnieuw naar 64,35% gedurende afgelopen derde kwartaal. Niveau's die vergelijkbaar zijn met de periode 2012-2013.

Beschouwen we het volume aan facturen dat meer dan 90 dagen na vervaldatum of niet meer wordt betaald, dan stijgt dit **van 8,86% in het derde kwartaal 2016 naar 12,36% in het eerste kwartaal 2017**. Het tweede kwartaal vertoonde een iets beter maar blijvend zwak beeld met 10,53%. **Het afgelopen derde kwartaal 2017 sluiten we af met een volume van 12,13% 'wanbetaalde facturen**. Net zoals in Wallonië wordt dus meer dan één op acht facturen 'wanbetaald'. **In vergelijking met het derde trimester 2016 steeg het aantal wanbetaalde facturen binnen de regio met +36,9%**

In het Brussels Gewest was er amper beweging in de betaalindeks gedurende de eerste 2 kwartalen van 2013. Tijdens het derde kwartaal ging het aandeel correcte betalingen er flink op vooruit van 65,8% naar 67,1%, om in het vierde kwartaal 2013 te eindigen op 66,1%.

Einde tweede semester 2014 steeg het aantal correct betaalde facturen naar 69,55%. 16,66% van de facturen werd binnen de 30 dagen na vervaldatum betaald, 4,7% binnen de 60 dagen en 1,72% binnen de 90 dagen.

Het aantal wanbetalingen was, in tegenstelling tot de andere gewesten, in Brussel in het vierde kwartaal 2014 opnieuw gestegen naar 7,27% of 1 factuur per 13,7.

Het eerste kwartaal 2015 toonde zonder meer goede resultaten: 73,49% van de facturen die aan bedrijven met zetel in het Brusselse gewest worden overgemaakt werden ook tijdig betaald. 15,14 % van de facturen werd binnen de 30 dagen na vervaldatum betaald, 4,05% van de facturen tussen 31 en 60 dagen na vervaldatum en 1,45% van de facturen tussen 61 en 90 dagen. Het aantal wanbetalingen was er verminderd tot 5,86% of één factuur per 17.

Het tweede kwartaal 2015 zakten deze cijfers. 69,28% van de facturen werd tijdig betaald, 16,95 binnen de 0 en 30 dagen na vervaldatum, 5,3% tussen 31 en 60 dagen na vervaldatum en 1,53% tussen 61 en 90 dagen na vervaldatum. 7,90% van de facturen werd op meer dan 90 dagen na vervaldatum –of niet meer- betaald.

In het derde kwartaal 2015 stegen de cijfers van de correcte betalingen lichtjes. 68,32% van de facturen werd er tijdig betaald, 14,21 binnen de 0 en 30 dagen na vervaldatum, 5,12% tussen 31 en 60 dagen na vervaldatum en 2,17% tussen 61 en 90 dagen na vervaldatum. 9,22% van de facturen werd er op meer dan 90 dagen na vervaldatum –of niet meer- betaald. In Brussel verzwaarde het effect van de wanbetalingen de indexscore.

Het vierde kwartaal 2015 zagen we ter zake een kentering. 73,03% van de facturen werd tijdig betaald. 13,07% tussen de 1 en de 30 dagen na vervaldatum, 4,51% tussen de 31 en de 60 dagen en 2,99% tussen de 61 en de 90 dagen. 7,29% van de facturen werd er meer dan 90 dagen te laat betaald.

Het eerste trimester 2016 maten we een duidelijke vermindering van het aantal correcte betalingen naar 69,78%. 14,37% tussen de 1 en de 30 dagen na vervaldatum, 5,65% tussen de 31 en de 60 dagen en 2,93% tussen de 61 en de 90 dagen. 8,28% van de facturen werd er meer dan 90 dagen te laat betaald.

Gedurende het tweede trimester 2016 was er een fundamentele terugval. We maten een verdere vermindering van het aantal correct betaalde facturen naar 64,27%. Het aantal betalingen tussen 1 en 30 dagen na vervaldatum steeg naar 16,99%, die tussen de 31 en 60 dagen naar 5,95%. Verontrustender was de sterke stijging van het aantal facturen dat tussen de 60 en 90 dagen na vervaldatum werd betaald (naar 3,36%) en die van de wanbetalingen naar 9,41%. Dit waren waarden die slechter waren van die van het tweede trimester 2015 en 2014: een evolutie die diametraal tegenovergesteld was aan de evolutie die wij in Vlaanderen en Wallonië maten.

Het direct verband met de perikelen –aanslagen in het bijzonder- waarvan het Hoofdstedelijke gewest het slachtoffer werd was hierbij zonder meer duidelijk. Het was een overduidelijk signaal dat op basis van concreet meetbare gegevens aantoonde dat het Brusselse bedrijfsleven duidelijk impact ondervond.

Het derde trimester 2016 toonde een tijdelijk herstel. Het aantal correct betaalde facturen steeg opnieuw naar 69,07%, de facturen met lichte achterstand benamen 15,49%, die die tussen 30 en 60 dagen te laat worden betaald beliepen 4,72%, terwijl het aantal veel te laat betaalde facturen (meer dan 90 dagen na vervaldatum) voorzichtig terug zakte naar 8,86%. Ook het vierde trimester 2016 vertoonde een gelijkaardig beeld, zij het dat het aantal correct betaalde facturen licht dalen en er vooral wat meer facturen net iets te laat werden betaald.

Sedert begin dit jaar loopt het echter, zoals hierboven aangetoond, grondig fout.

Vlaamse provincies

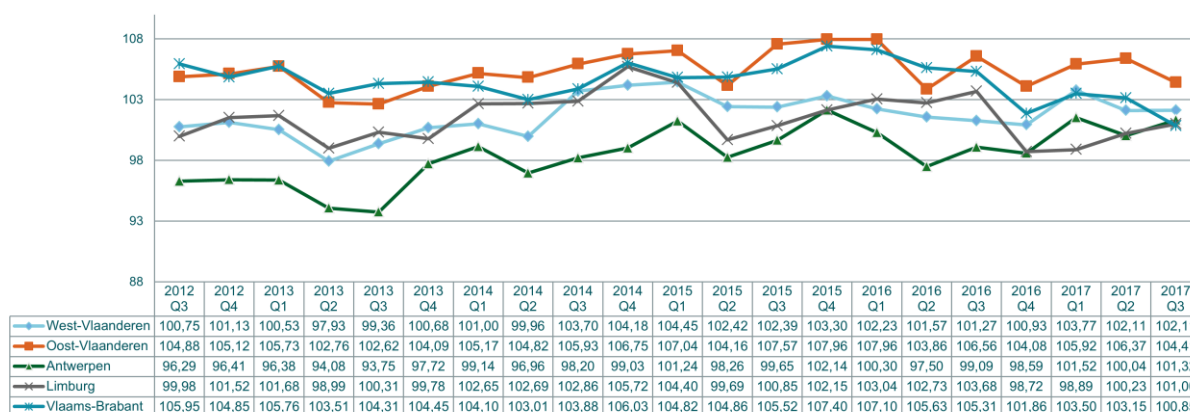
Bekijken we de lange termijn evolutie van het betaalgedrag binnen de Vlaamse provincies, dan stellen we vast dat de discrepantie tussen die provincies steeds kleiner wordt. Reeds lang toont het bedrijfsleven gevestigd binnen de provincie Antwerpen zich als minder goede betaler. Echter, de remonte die we vanaf het derde kwartaal 2013 vaststellen verloopt sterker in deze provincie die zodoende in een haalbeweging maakt. Terwijl we tijdens het vierde kwartaal 2016 in alle andere Vlaamse provincies wel een sterke dip noteren, zet die zich niet door binnen de provincie Antwerpen. Vanaf het vierde kwartaal 2016 zien we dat de bedrijven binnen de provincie Antwerpen vaak zelfs beter betalen dan de bedrijven gevestigd in Limburg.

Inderdaad zakt het betaalgedrag binnen de provincie Limburg sterk vanaf datzelfde vierde kwartaal 2016. Ook in 2017 toont de provincie Limburg zich, samen met de provincie Antwerpen als zwakkere provincie ter zake. Dit ondanks het feit dat beide provincies zowel tijdens het tweede als tijdens afgelopen derde kwartaal een verbeterende trend projecteren.

Dit in tegenstelling tot het betaalgedrag dat wij binnen de provincie Vlaams-Brabant noteren waarbij het afgelopen trimester de betaalkwaliteit sterk daalt, zover zelfs dat de provincie Vlaams Brabant zich afgelopen derde kwartaal als de zwakste provincie profileert.

Sedert 2014 profileert het bedrijfsleven binnen de provincie Oost-Vlaanderen zich, op twee periodes na, systematisch als de betere leerling. Zo ook het afgelopen jaar. Toch zien we ook binnen deze provincie een sterke daling van de betaalkwaliteit van het bedrijfsleven gedurende afgelopen derde trimester.

Graydon index van het B2B betaalgedrag: Vlaamse provincies

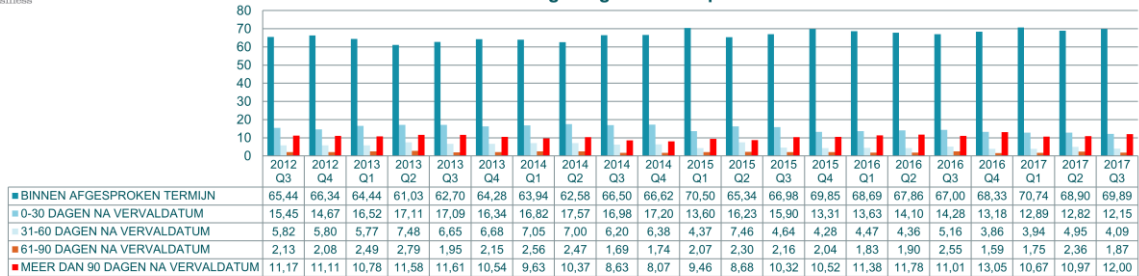

Hierna volgen de geregistreerde betalingen voor de verschillende Vlaamse provincies, telkens met aanduiding van het aantal correcte betalingen, betalingen na vervaldatum en wanbetaalde (meer dan 90 dagen na vervaldatum) facturen.

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B betaalgedrag binnen de provincie West-Vlaanderen

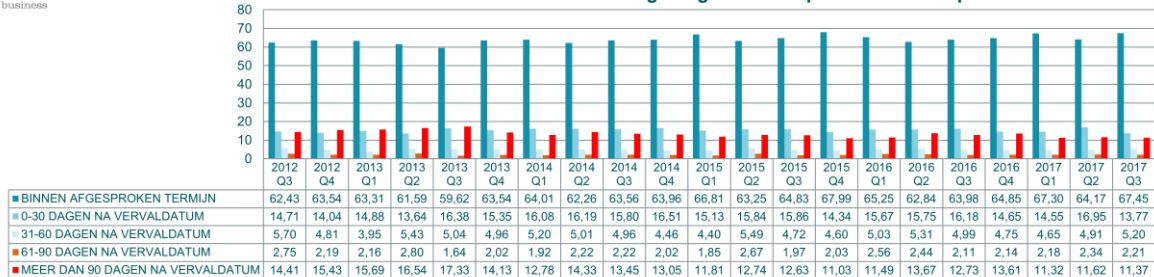
GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B betaalgedrag binnen de provincie Oost-Vlaanderen

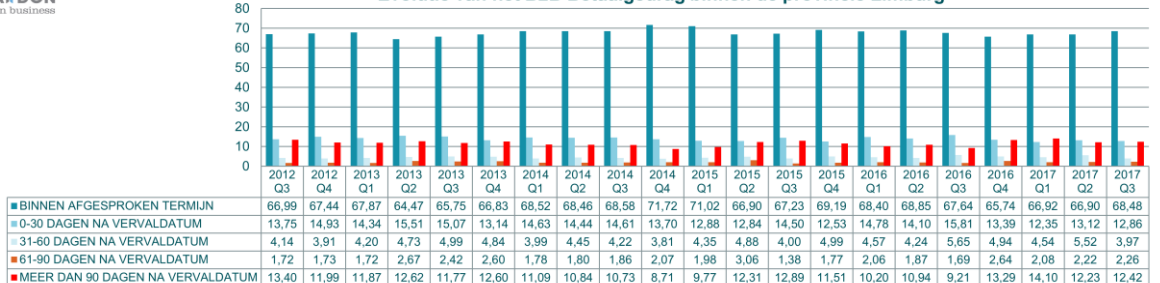
GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B betaalgedrag binnen de provincie Antwerpen

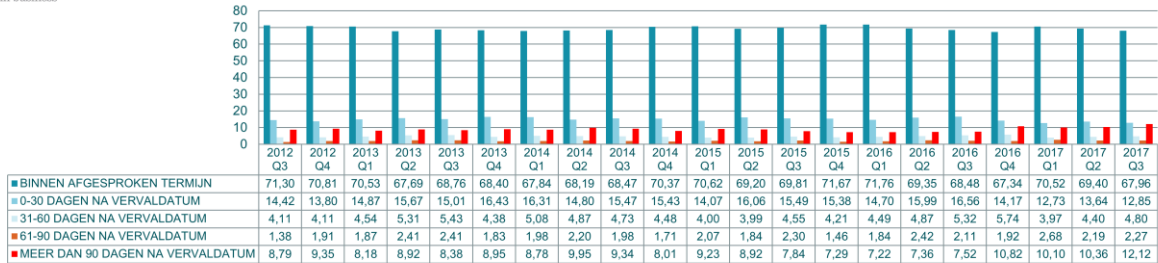

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B Betaalgedrag binnen de provincie Limburg

Evolutie van het B2B Betaalgedrag binnen de provincie Vlaams-Brabant

Waalse provincies

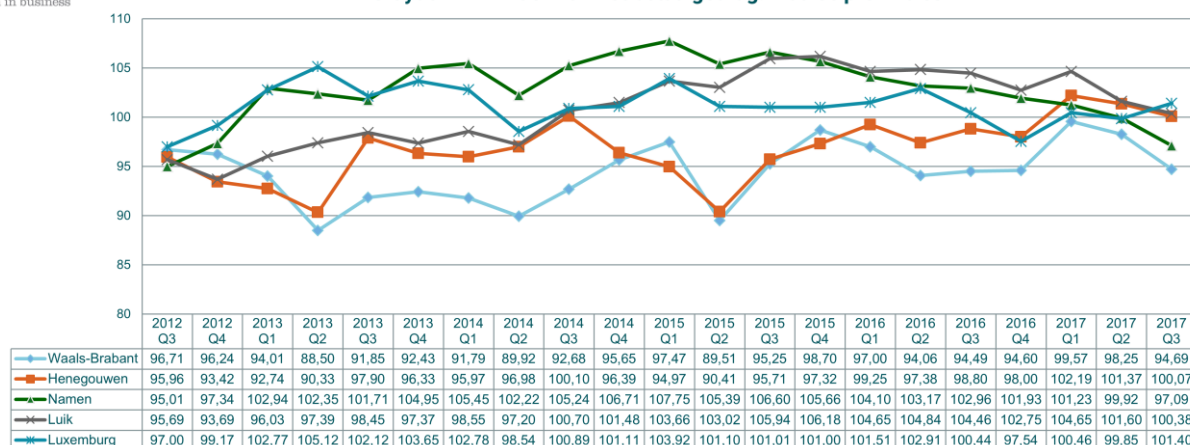
Bij de Waalse provincies stellen we in het verleden sterke inhoudelijke verschillen vast. Op het vlak van betaalindex hinkte in het verleden de provincie Waals-Brabant duidelijk achterop ten opzichte van de overige Waalse provincies maar sinds midden 2014 toonde ze een stijgende tendens. Dit is het tweede kwartaal 2015 abrupt afgebroken. De betaalindex voor deze provincie stond toen op 89,51. Het derde en vierde kwartaal noteerden we opnieuw een sterke verbetering, echter sindsdien opnieuw een lichte daling tijdens over het jaar 2016. Gelijktijdig met de remonte die we ook in de andere Waalse provincies vaststelden maakte ook Waals-Brabant een sterke vooruitgang gedurende het eerste kwartaal 2017 om dan opnieuw weg te zakken. De huidige betaalindex ligt er nu op 94,69 punten.

In Henegouwen noteerden we eveneens in dat tweede kwartaal 2015 voor het derde trimester op rij een duidelijk dalende tendens die toen een dieptepunt bereikte. Ook hier was de daling in het tweede trimester van dit jaar enkel verscherpt waardoor de betaalindex uitkwam op een schamele 90,41. Daarentegen stelden we daarna gedurende drie opeenvolgende trimesters een sterke opwaartse beweging vast waardoor de betaalindex er boven die van Waals-Brabant uitkwam. Dit leek zich in het derde en vierde trimester 2016 te stabiliseren om gedurende het eerste kwartaal 2017 sterk te stijgen en daarna opnieuw licht weg te zakken. De huidige index staat er op 100,07 punten

De bedrijven met zetel in Namen mochten sinds het laatste kwartaal van 2013 als de stiptste betalende worden gerekend met een index (106,56) die samen met die uit Luxemburg (101,01) en Luik (106,20) boven de 100 gaat. Vanaf het vierde trimester 2015 echter daalt de betaalkwaliteit van het in Namen gevestigde bedrijfsleven gestaag waardoor de provincie het afgelopen kwartaal is weggezakt tot een schamele betaalindex van 97,09.

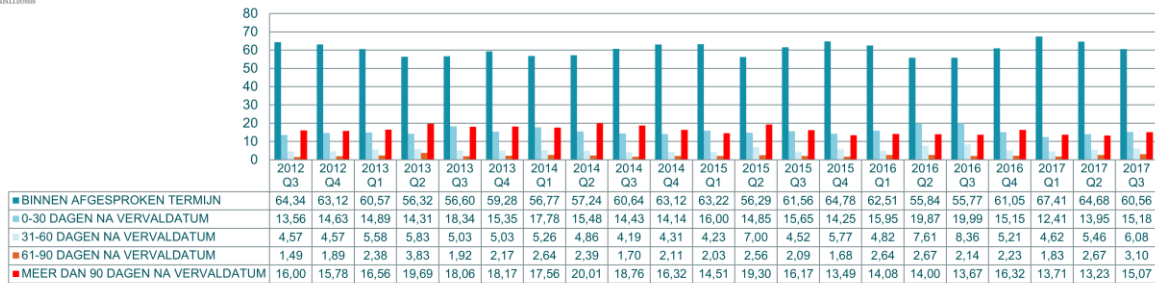
Vanaf begin 2016 is Luik, ondanks een daling van de indexwaarde naar 104,65 tijdens het eerste trimester 2016 maar een lichte stijging gedurende het tweede trimester, en een even lichte daling in het derde (104,45) koploper geworden. Een positie die de provincie ook het eerste halfjaar van 2017 volhoudt, en enkel in het derde trimester kwijtspeelt aan Luxemburg die, in tegenstelling tot de andere Waalse provincies het afgelopen trimester een stijgende tendens vertoont.

Graydon B2B index van het betaalgedrag: Waalse provincies

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B betaalgedrag binnen de provincie Waals-Brabant

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B Betaalgedrag binnen de provincie Henegouwen

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B Betaalgedrag binnen de provincie Namen

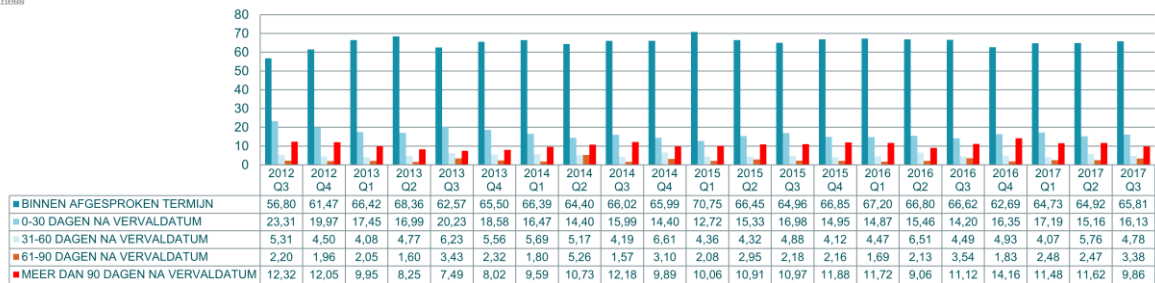

GRAYDON
open in business

Evolutie van het B2B Betaalgedrag binnen de provincie Luik

Evolutie van het B2B Betaalgedrag binnen de provincie Luxemburg

Samenvattende regionale tabel

Hieronder vatten we nogmaals de voornaamste waarnemingen samen van de regionale betaalindexen. We vergelijken eveneens het afgelopen 3^e kwartaal 2017 met vorig tweede kwartaal 2017 en met hetzelfde derde kwartaal 2016.

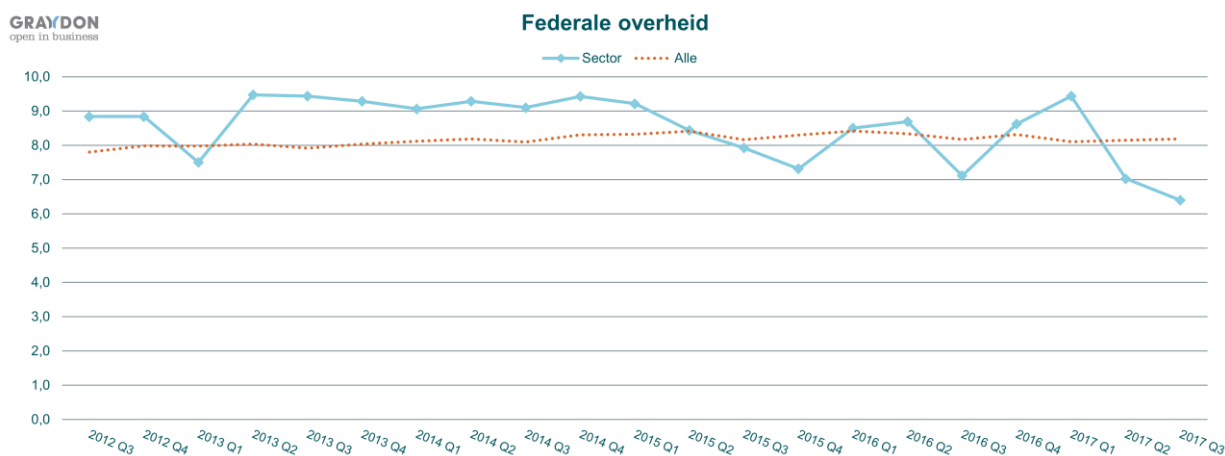
De betalingen kennen op jaarbasis een cyclisch verloop waarbij het tweede kwartaal over het algemeen minder presteert. Daarom is het zinvol ook om hetzelfde tijdstip te vergelijken op jaarbasis. Daaruit blijkt algemeen een verslechtering van de betaalindexen in alle gewesten en in een aantal provincies. De provincie Antwerpen vertoont in die vergelijkingen een duidelijke verbetering.

Enkel die betalingen die conform de gemaakte afspraken werden gedaan, worden tot de tijdige betalingen gerekend. Opmerking hierbij is wel dat in de praktijk een overschrijding tot maximaal 30 dagen na vervaldag nog als aanvaardbaar wordt beschouwd.

Betaalgedrag Q3 2017	Q3 2017	% op tijd	% te laat	Wanbetaling (>90 dagen te laat)	1 factuur per ..	Q2 2017	Vershil Q2 2017	Q3 2016	Vershil Q3 2016
West-Vlaanderen	102,11	69,89%	30,11%	12,00%	8,3	102,11	↑ 0,00	101,27	↑ 0,85
Oost-Vlaanderen	104,41	70,58%	29,42%	9,10%	11,0	106,37	↓ -1,97	106,56	↓ -2,15
Antwerpen	101,32	67,45%	32,55%	11,37%	8,8	100,04	↑ 1,28	99,09	↑ 2,23
Limburg	101,00	68,48%	31,52%	12,42%	8,0	100,23	↑ 0,77	103,68	↓ -2,68
Vlaams-Brabant	100,85	67,96%	32,04%	12,12%	8,2	103,15	↓ -2,29	105,31	↓ -4,46
Waals-Brabant	94,69	60,56%	39,44%	15,07%	6,6	98,25	↓ -3,56	94,49	↑ 0,20
Henegouwen	100,07	67,21%	32,79%	12,77%	7,8	101,37	↓ -1,29	98,80	↑ 1,28
Namen	97,09	64,47%	35,53%	14,69%	6,8	99,92	↓ -2,83	102,96	↓ -5,86
Luik	100,38	68,88%	31,12%	13,13%	7,6	101,60	↓ -1,22	104,46	↓ -4,08
Luxemburg	101,40	65,81%	34,19%	9,86%	10,1	99,85	↑ 1,56	100,44	↑ 0,96
Vlaams Gewest	102,46	69,23%	30,77%	10,81%	9,2	102,89	↓ -0,44	103,61	↓ -1,15
Brussels Gewest	99,77	64,35%	35,65%	12,13%	8,2	101,57	↓ -1,80	104,62	↓ -4,85
Waals Gewest	99,98	67,09%	32,91%	12,55%	8,0	101,68	↓ -1,70	103,05	↓ -3,07
Federaal	101,63	68,26%	31,74%	11,41%	8,8	102,84	↓ -1,21	104,47	↓ -2,84

Tendensen binnen de federale en regionale openbare besturen, de centrumsteden

Federale overheid

Einde 2007 besloot de toenmalige regering tot een systematisch monitoren en verbeteren van haar eigen betaalgedrag. Dit met de uitdrukkelijke bedoeling het Belgisch bedrijfsleven te wapenen tegen de aanstormende financiële crisis. Na heel wat inspanningen vertoonde het betaalgedrag van de federale overheid een stabiel verloop op hoog niveau. Inderdaad: de federale overheid profileerde zich, in tegenstelling tot een wijdverbreide mening, sedert 2007 steeds meer als een instantie die haar betaalafspraken nakomt. Sedert het tweede kwartaal 2013 kende het betaalgedrag er een stabiel verloop, waar we per trimester slechts kleine nuanceverschillen noteerden.

Vanaf het tweede kwartaal 2015 zakt dit niveau eerst om dan een sterk schommelend gedrag te vertonen.

De waarnemingen van de afgelopen twee kwartalen 2017 wijzen op een zonder meer nefaste en deplorabele evolutie. We noteren nu de zwakste waarden sedert 2008.

Vanaf het tweede kwartaal van 2015 verzwakte de federale overheid nochtans het sinds 2008 stijgende niveau: 77% van de aan haar gerichte facturen (in het eerste kwartaal was dat nog 87%) werd tijdig binnen de voorwaarden betaald, de rest met een lichte en aanvaardbare vertraging. Bovendien noteerden we een verdubbeling (van 2% naar 4%) van de aan ons gerapporteerde facturen die pas meer dan 90 dagen na afgesproken vervaldatum betaald werden.

Op het eerste kwartaal van 2013 na –toen een uitgesproken maar snel rechtgetrokken dip- noteerden we dus de slechtste betaalscore van de afgelopen 4 jaar.

Het derde trimester 2015 toonde geen beterschap, integendeel. Het aantal tijdig betaalde facturen zakte terug naar 70%. Het aantal facturen dat meer dan 90 dagen na afgesproken vervaldatum werd betaald, steeg verder naar 5%.

Het vierde kwartaal 2015 was deze dalende tendens enkel maar versterkt. We noteerden met 67% tijdige betalingen én 8% facturen die meer dan 90 dagen te laat betalen de zwakste score sinds 2008. Het probleem situeerde zich bijna uitsluitend op de FOD Justitie (zie verder).

Deze tendens leek met betrekking tot het eerste trimester 2016 fundamenteel gekeerd. Wij maten 76% van de facturen die voor vervaldatum werden betaald en 4% die meer dan 90 dagen na vervaldatum werden vergoed.

Deze tendens versterkte zich gedurende het tweede trimester waar 81% van de facturen tijdig werd betaald. Deze verbetering stond in belangrijke mate op conto van de FOD Justitie. Wij vernamen inderdaad begin 2016 dat een belangrijk bedrag werd vrijgemaakt met de bedoeling een deel van de openstaande schulden in te lossen. Dit bleek ook in het tweede trimester nog steeds van invloed.

Het 3de trimester 2016 echter, **nam de kwaliteit van het betaalgedrag op niveau van de federale overheden opnieuw sterk af**. Toen maten wij slechts 68% (tegen 81% gedurende het tweede kwartaal) van de facturen die voor vervaldatum worden betaald en 9% die meer dan 90 dagen na vervaldatum worden vergoed.

Deze verzwakking stond opnieuw in belangrijke mate op conto van de FOD Justitie die tijdens het eerste trimester welliswaar uitstekend presteerde, in het tweede trimester opnieuw afgleed, maar gedurende het derde trimester 2016 opnieuw een groot aantal facturen (34%) met meer dan 90 dagen na vervaldatum betaalde¹².

Het vierde kwartaal 2016 en het eerste kwartaal 2017 maten we dan opnieuw een sterke verbetering. Zo steeg het aantal correct betaalde facturen eerst naar 88%, dan naar 90% terwijl we gedurende het eerste trimester 2017 we slechts één procent facturen noteerden die méér dan 90 dagen te laat werden betaald.

Sindsdien echter, loopt het grondig fout. Onze metingen tonen dat in het tweede kwartaal 2017 de federale overheid slechts 72% van de facturen volgens afspraak betaalde terwijl het aantal facturen dat meer dan 90 dagen overduer werden betaald steeg naar 10%. Afgelopen derde kwartaal 2017 werd het zo mogelijk nog slechter: slechts 61% van de aan de federale overheid gerichte facturen wordt nu correct betaald terwijl maar liefst 11% van de facturen méér dan 90 dagen te laat wordt vergoed. Dit zijn zonder meer de zwakste waarnemingen sedert het jaar 2008. De problematiek situeert zich binnen het ministerie van Justitie en dat van Financiën.

Indien de federale overheid erin zou slagen de wet op B2B-betalverkeer, die op 10 december 2013 in het Belgisch Staatsblad verscheen, op de letter en de geest toe te passen en bovendien de voor de overheid voorziene uitzonderingen voor grotere overheidsopdrachten minimalistisch zou interpreteren, zou dat nochtans een belangrijke en blijvend noodzakelijke liquiditeitsboost voor het Belgische bedrijfsleven betekenen.

De nieuwe achteruitgang van afgelopen tweede en derde trimester moet dus meer dan nauwkeurig gevolgd worden.¹³

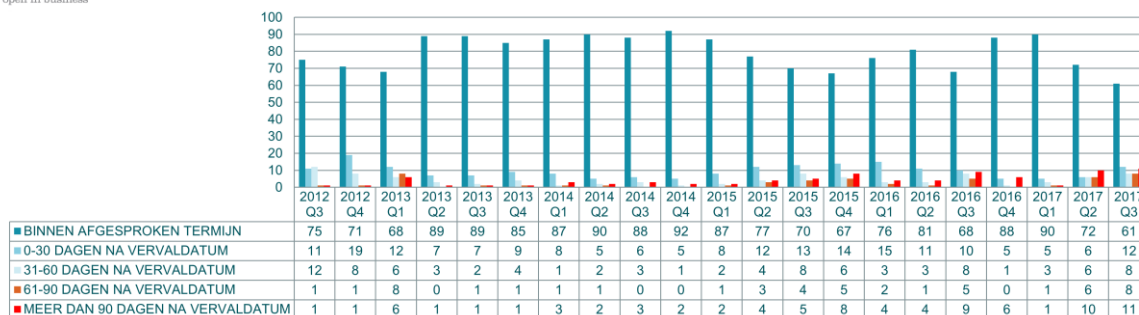
---

¹² Steekproef op basis van de rapportage van 46 verschillende leveranciers. De bedrijven die deze gegevens aanleveren situeren zich over een veelheid aan activiteit sectoren, veelal in de B2B- of B2G-sfeer. Voor de goede orde dient genoteerd dat de typische financiële instellingen, zoals banken, dergelijke gegevens NIET doorgeven. Noch is het zo dat wij zicht hebben op ALLE facturen die aan Belgische ondernemingen of overheden worden overgemaakt.

¹³ Zie hiervoor onze bijdragen in de publicatie van dit rapport met betrekking tot het eerste kwartaal 2015. www.graydon.be/downloads/studie-b2b-betaalgedrag-q1-2015, meer bepaald het hoofdstuk "Wet ter bestrijding van betalingsachterstanden bij handelstransacties en overheid moet beter" alsook de update van deze bedenkingen binnen deze studie..

Federale overheid

Bekijken we die Federale Overheidsdiensten (de FOD's) individueel, dan scoorden de meeste FOD's de afgelopen jaren uitstekende resultaten. Dit geldt ook voor de waarnemingen met betrekking tot de eerste drie trimesters van dit jaar.

GRAYDON open in business	3e trimester 2017				
	Betalingen binnen termijn (%)	betalingen na vervaldag			
		1-30 dagen	31-60 dagen	61-90 dagen	90+ dagen
Diensten van de Eerste Minister	100	0	0	0	0
FOD Financiën	50	0	28	22	0
FOD Binnenlandse zaken	91	3	3	2	1
FOD Justitie	67	4	6	9	14
FOD Sociale zekerheid	100	0	0	0	0
FOD werkgelegenheid, arbeid en tewerkstelling	100	0	0	0	0
FOD mobiliteit en transport	94	2	0	2	2
FOD Defensie	92	5	2	0	1
FOD Economie, KMO Middenstand en Energie	84	16	0	0	0
Ministerie van Buitenlandse zaken	100	0	0	0	0

Verscheidende FOD's behaalden een uitstekend resultaat op basis van een steekproef van facturen die het bedrijfsleven ons rapporteert:

Bij de **Diensten van de Eerste Minister** wordt met betrekking tot het derde kwartaal 2017 100% van de facturen tijdig betaald. Hetzelfde kan gesteld worden voor de **FOD Sociale Zekerheid**, de **FOD Werkgelegenheid, arbeid en tewerkstelling** en het **Ministerie van Buitenlandse zaken**.

Op de **FOD Financiën** maten we in 2015 waarden die schommelden tussen de 100% en de 86% tijdige betalingen. In 2016 varieerde dit tussen de 97% en de 88%. Het eerste kwartaal 2017 toont gelijkaardige

verhoudingen met 85% tijdige betalingen, 5% betalingen met een vertraging tussen 1 en 30 dagen na vervaldatum, 5% betalingen tussen 31 en 60 dagen na vervaldatum. En 4% betalingen die méér dan 90 dagen na vervaldatum gebeuren.

Dit degradeert sterk vanaf het tweede trimester 2017 waar plots slechts 50% tijdige betalingen wordt genoteerd terwijl 28% tussen de 31 en 60 dagen geschiedt en 22% tussen de 61 en 90 dagen.

Gedurende het afgelopen derde kwartaal noteren we 79% tijdig betaalde facturen, 5% facturen die tussen de 1 en 30 dagen na vervaldatum worden betaald maar vooral ook: 12% facturen die meer dan 90 dagen na vervaldatum worden betaald. Het gaat hier telkens om een steekproef gebaseerd op de rapportage van 77 verschillende bedrijven die aan deze FOD leveren.

Bij **FOD landsverdediging** schommelde het aantal tijdig betaalde facturen in 2015 tussen 97% en 92%. In 2016 noteerden we waarden tussen de 96% en de 91%.

Het eerste kwartaal 2017 zien we plots dat slechts 48% van de facturen tijdig wordt betaald en 19% tussen één en dertig dagen na vervaldatum. Dit wordt duidelijk gecorrigeerd gedurende het tweede trimester (92% tijdige betalingen) maar afgelopen 3de trimester noteren we 66% tijdige betalingen en 31% betalingen tussen een en dertig dagen na vervaldatum. Al bij al nog uitstekende waarden. Het gaat hier telkens om een steekproef gebaseerd op de rapportage van 167 verschillende bedrijven die aan deze FOD leveren.

Bij de **FOD Economie, Middenstand en Energie**, rekenen we de afgelopen jaren tot de goede tot zeer goede betalende. Het afgelopen derde trimester werden nog steeds 84% van de aan deze FOD gerichte facturen tijdig betaald terwijl de andere 16% binnen de 30 dagen na afgesproken vervaldatum werden vergoed.

Op de **FOD Binnenlandse zaken** noteerden we in 2015 waarden die schommelden tussen de 84% en 94% tijdige betalingen. In 2016 schommelden de waarden tussen de 96% en de 89%.

Gedurende het eerste trimester 2017 werd nog 96% tijdig betaald en 91% tijdens het tweede. Gedurende het derde kwartaal 2017 noteren we slechts 64% tijdige betalingen en 32% betalingen tussen de één en de 30 dagen na vervaldatum.

Op het **Ministerie van Buitenlandse zaken** daalde het betaalgedrag sterk in het tweede trimester 2015: hier werd 69% (in het eerste kwartaal was dat nog 87%) van de facturen binnen de vooropgestelde termijnen afgelost. Tijdens het derde trimester werden 81% van de facturen tijdig betaald. Tijdens het vierde trimester daalde dit naar 75%.

Ook hier leek de situatie zich met betrekking tot het eerste trimester 2016 sterk uit te klaren: 93% van de facturen werden er tijdig betaald. Het tweede trimester 2016 toont echter een achteruitgang naar 84% tijdig betaalde facturen en 16% facturen die kort na vervaldag worden betaald. Dit ging gedurende het derde trimester verder achteruit: 77% werd tijdig betaald terwijl 23% kort na vervaldatum werd betaald. Zo ook gedurende het vierde trimester 2016 waar 88% tijdige betalingen werden genoteerd en 10% betalingen tussen één en dertig dagen na vervaldatum.

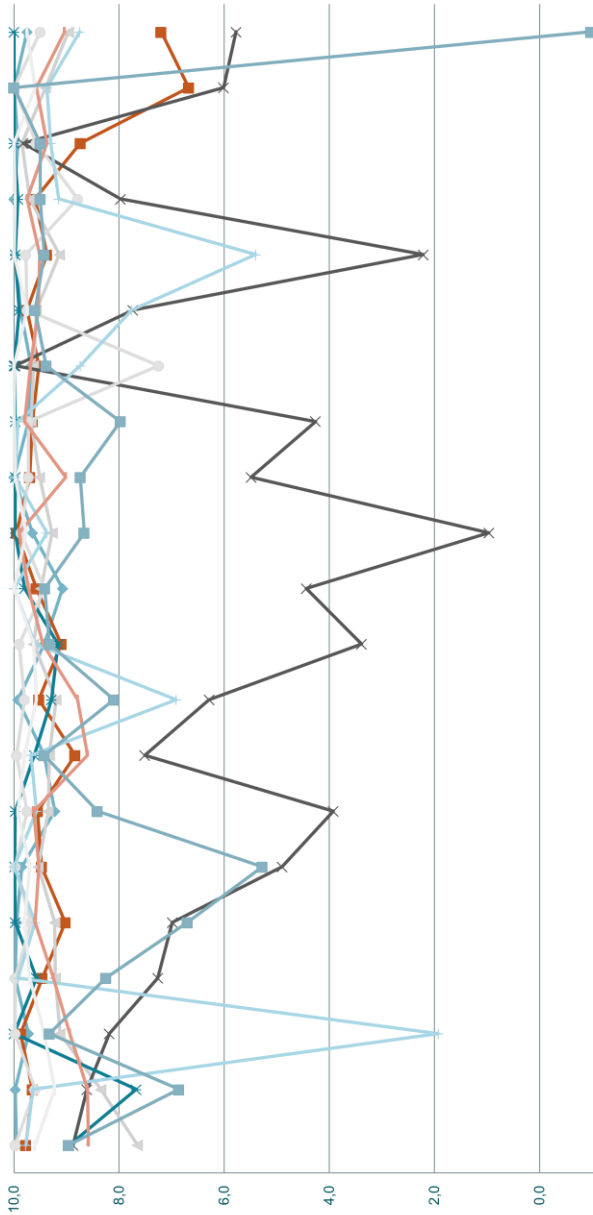
Al bij al een nog steeds uitstekende score die ook het eerste halfjaar van 2017 wordt volgehouden. Afgelopen derde kwartaal noteren we echter plots een sterke achteruitgang. 28% van de aan het ministerie gerichte facturen wordt tijdig betaald, 11% tussen de een en dertig dagen na vervaldatum, 10% tussen de 31 en 60 dagen na vervaldatum. Maar liefst 51% wordt op meer dan 90 dagen na vervaldatum betaald. Hierbij moet wel vermeld dat de steekproef is gebaseerd op slechts 19 leveranciers.

Op de **FOD Justitie** noteren we gedurende geruime tijd zeer slechte, zij het stijgende waarden. Tijdens het eerste kwartaal 2015 betaalde de FOD 44% van de aan die FOD toegestuurde facturen correct. Tijdens het tweede kwartaal was dat slechts 36%, terwijl maar liefst 39% (tijdens het eerste kwartaal 'slechts' 18%) van de aan Justitie bezorgde facturen meer dan 90 dagen na vervaldatum betaald werden. Tijdens het derde trimester werd 48% van de facturen tijdig betaald, terwijl 14% meer dan 90 dagen te laat werd betaald. Het vierde trimester noteerden we 50% correcte betalingen maar ook 22% facturen die er meer dan 90 dagen te laat werden betaald.

Sinds begin 2016 lijkt de situatie fors verbeterd: wij maten 99% van de facturen die er tijdig worden betaald. Het tweede trimester zakte dit echter terug naar 77% tijdig betaalde facturen en 7% facturen die meer dan 90 dagen te laat werden betaald. Hoewel minder alarmerend dan voorheen stelden we dus gedurende het tweede trimester opnieuw een afglijden vast wat zich gedurende het derde trimester verder zette: slechts 50% van de door het bedrijfsleven gerapporteerde facturen werd correct betaald terwijl 34% meer dan 90 dagen te laat werd vergoed. Het vierde trimester 2016 toonde dan weer beterschap met 89% tijdig betaalde facturen en 'slechts 10% facturen die met meer dan 90 dagen vertraging werden vergoed.

Het eerste kwartaal 2017 toont met 95% tijdig betaalde facturen en geen enkel factuur op meer dan 60 dagen vertaging beduidend betere cijfers. Vanaf het tweede kwartaal glijdt dit echter weer af: 67% van de facturen wordt tijdig betaald, 4% tussen één en dertig dagen na vervaldatum, 6% tussen 31 en 60 dagen na vervaldatum, 9% tussen 61 en 90 dagen na vervaldatum en 14% op meer dan 90 dagen na vervaldatum. Gedurende het afgelopen derde kwartaal noteren we 57% tijdig betaalde facturen, 10% facturen die tussen één en dertig dagen na vervaldatum worden betaald, 10% tussen 31 en 60 dagen, 10% tussen 61 en 90 dagen en 13% op meer dan 90 dagen na vervaldatum. Een situatie die best scrupuleus wordt opgevolgd.

EVOLUTIE VAN DE BETAALSCORE VAN DE BELANGRIJKSTE FOD'S

GRAYDON
open in business

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
Diensten van de Eerste Minister	9,95	9,98	9,73	9,98	9,95	9,95	9,23	9,43	9,93	9,43	9,08	9,65	10,00	9,73	9,68	9,88	9,98	10,00	9,93	10,00	9,75
FOD Financiën	9,78	9,65	9,88	9,46	9,03	9,48	9,55	8,84	9,53	9,10	9,58	9,95	9,70	9,65	9,63	9,75	9,38	9,60	8,74	6,68	7,20
FOD Binnenlandse Zaken	7,65	8,35	9,13	9,21	9,23	9,54	9,35	9,33	9,20	9,63	9,49	9,28	9,51	9,68	9,63	9,58	9,14	9,70	9,85	9,40	8,96
FOD Justitie	8,88	8,61	8,19	7,26	6,99	4,90	3,93	7,51	6,29	3,39	4,44	0,96	5,49	4,26	9,98	7,74	2,21	7,98	9,63	6,01	5,78
FOD Sociale Zekerheid	8,95	7,68	10,00	9,68	9,98	9,99	9,98	9,61	9,29	9,16	9,80	9,98	9,98	9,98	10,00	9,90	9,98	9,93	10,00	10,00	10,00
FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg	9,98	9,60	9,98	9,98	9,68	9,98	9,75	9,95	9,80	9,90	9,43	9,86	9,73	9,73	7,25	9,75	9,78	8,79	9,58	10,00	9,50
FOD Mobiliteit en Transport	9,78	9,64	1,93	9,93	9,60	10,00	9,58	9,68	6,91	9,60	10,00	9,38	9,98	9,93	8,74	7,76	5,40	9,15	9,30	9,38	8,75
FOD Defensie	8,59	8,60	8,94	9,25	9,60	9,53	9,63	8,60	8,79	9,45	9,73	9,90	9,01	9,80	9,69	9,54	9,51	9,75	9,38	9,58	9,04
FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie	9,60	9,23	9,43	9,70	9,80	9,70	9,93	9,80	9,58	9,63	10,00	9,78	9,98	10,00	10,00	9,75	10,00	9,98	10,00	9,60	9,75
Ministerie van Buitenlandse zaken	8,96	6,86	9,33	8,25	6,70	5,28	8,41	9,43	8,10	9,33	9,41	8,66	8,74	7,98	9,39	9,60	9,43	9,50	9,50	10,00	-0,98

Regionale overheden

Bij de regionale overheden worden er, zeker sedert begin 2014, en ondanks de geleidelijke verbetering van de situatie, aanzienlijk meer laattijdige facturen gerapporteerd. Zowel gedurende het vierde trimester 2015 als tijdens het eerste trimester 2016 noteerden we opnieuw een sterke achteruitgang.

Binnen de **Vlaamse administratie** lag tijdens het tweede trimester 2015 het aandeel van niet-betaalde facturen +90 dagen na vervaldatum hoog: net zoals in het eerste kwartaal was dat nog 13% van de aan de Vlaamse Gemeenschap gerichte facturen. In het derde trimester was dat 11% maar het vierde trimester steeg dat naar 15% terwijl het aantal tijdig betaalde facturen er daalde naar 64%.

Tijdens het eerste trimester 2016 noteerden we slechts 45% tijdige betalingen tegenover 24% van de facturen die meer dan 90 dagen van de vervaldag werden betaald. Deze situatie gleed gedurende het tweede en derde trimester verder af: 26% van de facturen werd tijdig betaald en maar liefst 63% van de facturen meer dan 90 dagen te laat. Het vierde kwartaal 2016 toonde een slechts lichte remonte.

Ook in 2017 blijkt er geen beterschap. Gedurende het eerste kwartaal 2017 noteerden we 42% tijdig betaalde facturen en 47% die meer dan 90 dagen te laat werden betaald. In het tweede kwartaal ging het over 49% tijdig betaalde facturen en 41% facturen die met meer dan 90 dagen bvertraging werden vergoed. Afgelopen 3de trimester 2017 zakt dit naar 39% tijdig betaalde facturen, 7% facturen die tussen één en dertig dagen na vervaldag worden betaald, 3% tussen de 31 en 60 dagen en maar liefst 51% van de facturen die meer dan 90 dagen na vervaldag worden betaald. Het gaat hierbij om een steekproef van 179 leveranciers¹⁴.

*De afkalving van de globale betaalindex binnen het Vlaamse gewest blijkt in niet onbelangrijke mate beïnvloed door de afkalving van de betalingskwaliteit vanwege de overheden: **de Vlaamse gemeenschap scoort beduidend zwakker** en kent, met opnieuw een fundamentele dip gedurende het afgelopen trimester, de op een na slechtste score ooit.*

De Franstalige gemeenschap kende, na een duidelijke kwaliteitsverlaging gedurende het tweede trimester 2015, een licht betere trend in het derde trimester. Deze werd versterkt tijdens het vierde kwartaal. Werden tijdens het eerste kwartaal 2015 nog 82% van de aan haar gerichte facturen tijdig betaald, dan zakte dat in het tweede trimester terug naar 53%. Tijdens het derde trimester steeg dit naar 66%. We noteerden eenzelfde cijfer met betrekking tot het vierde trimester 2015.

Het eerste trimester 2016 steeg deze waarde opnieuw naar 83%, het tweede trimester zelfs naar 96% terwijl we gedurende het derde trimester 2016 een daling noteerden naar 78% correct betaalde facturen. En 91% gedurende het vierde kwartaal.

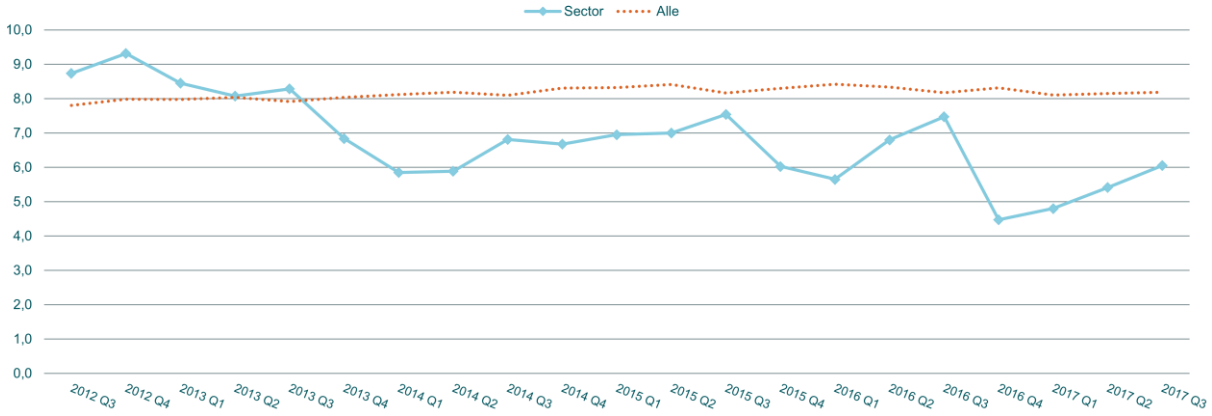
Gedurende het eerste kwartaal 2017 noteerden we 84% tijdig betaalde facturen en 16% met lichte vertraging. Het tweede kwartaal zakte dit naar 54% tijdige betalingen, 37% betalingen tussen de 1 en 30 dagen na vervaldatum, 6% tussen de 31 en 60 dagen na vervaldatum en 4% tussen de 61 en 90 dagen na vervaldatum. Gedurende het afgelopen derde kwartaal noteren we 85% tijdig betaalde facturen, 9% facturen die tussen 1 en 30 dagen na vervaldatum worden betaald, 3% tussen 31 en 60 dagen, 1% tussen 61 en 90 dagen en 2% meer dan 90 dagen na vervaldatum.

---

¹⁴ Steekproef op basis van de rapportage van 179 verschillende leveranciers. De bedrijven die deze gegevens aanleveren situeren zich over een veelheid aan activiteit sectoren, veelal in de B2B- of B2G-sfeer. Voor de goede orde dient nogmaals genoteerd dat de typische financiële instellingen, zoals banken, dergelijke gegevens NIET doorgeven. Noch is het zo dat wij zicht hebben op ALLE facturen die aan ondernemingen of overheden worden overgemaakt.

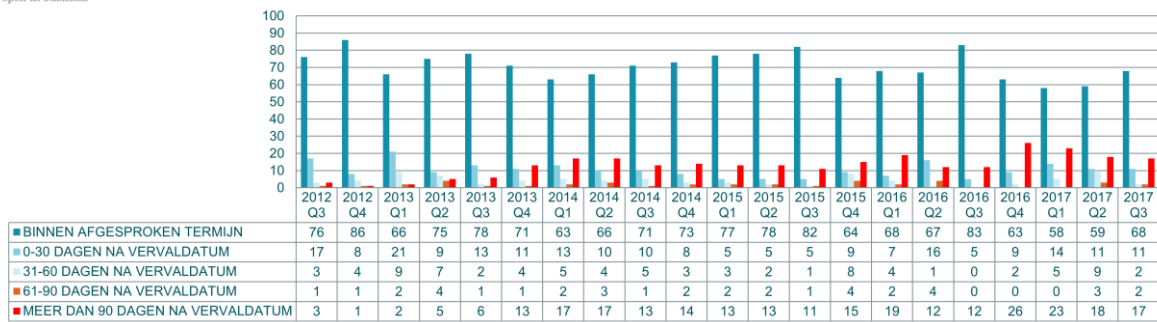
GRAYDON
open in business

Overheden van gemeenschappen en gewesten

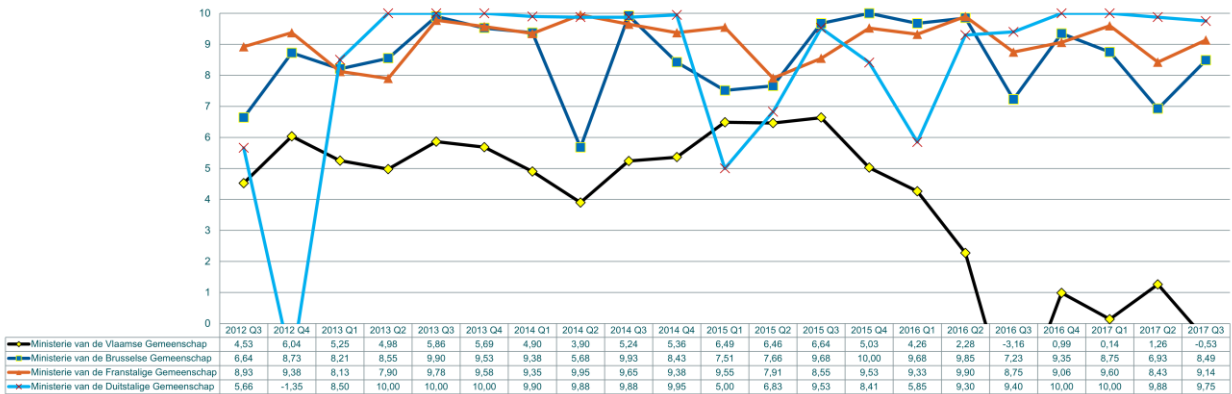

GRAYDON
open in business

Overheden van gemeenschappen en gewesten

EVOLUTIE VAN DE BETAALSCORE DER GEMEENSCHAPPEN

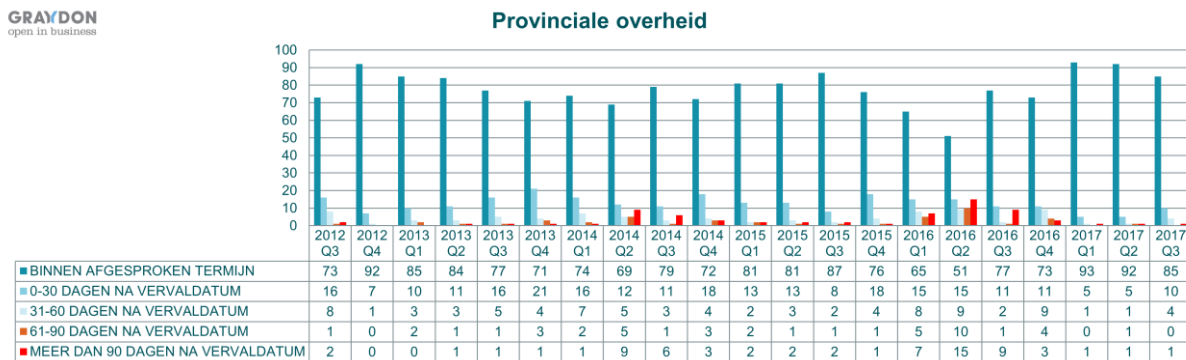
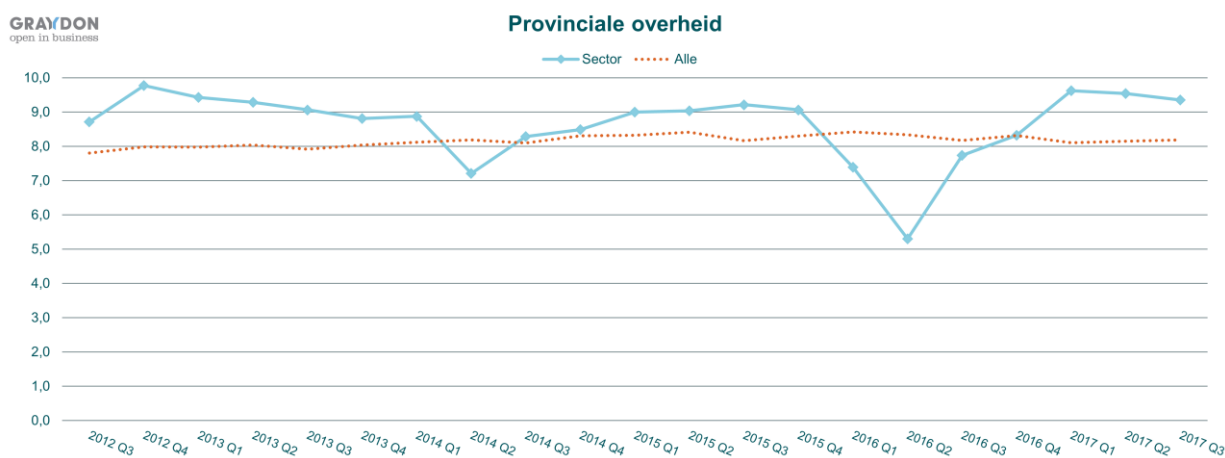

GRAYDON open in business	3e trimester 2017				
	Betalingen binnen termijn (%)	betalingen na vervaldag			
		1-30 dagen	31-60 dagen	61-90 dagen	90+ dagen
Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	39	7	3		51
Ministerie van de Brusselse Gemeenschap	57	33	5	5	
Ministerie van de Franse Gemeenschap	85	9	3	1	2
Ministerie van de Duitstalige gemeenschap	95	3		2	

Provinciale overheden

Ook de betaalkwaliteit van de provinciale overheden kalfde sedert begin 2016 beduidend af. Waar in de periode 2012 tot 2015 over het algemeen stevige waardes werden genoteerd zagen wij het eerste halfjaar 2016 een duik in de betaalindex. Het tweede trimester 2016 noteerden wij slechts 51% tijdig betaalde facturen en 15% facturen die meer dan 90 dagen na vervaldatum werden betaald. Een alarmerende situatie die in het derde trimester, met 77% tijdig betaalde facturen en 9% facturen die meer dan 90 dagen na vervaldatum werden betaald, sterk werd gecorrigeerd.

Deze correctie zette zich vervolgens verder en kent sedert begin 2017 opnieuw een stabiel en hoog, zij het licht dalend, niveau.

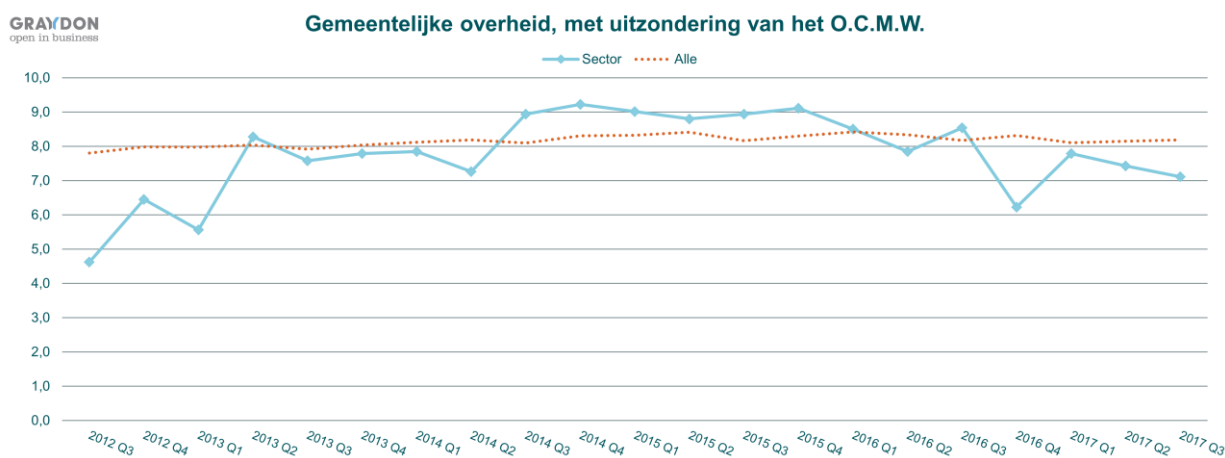

Gemeentelijke overheden

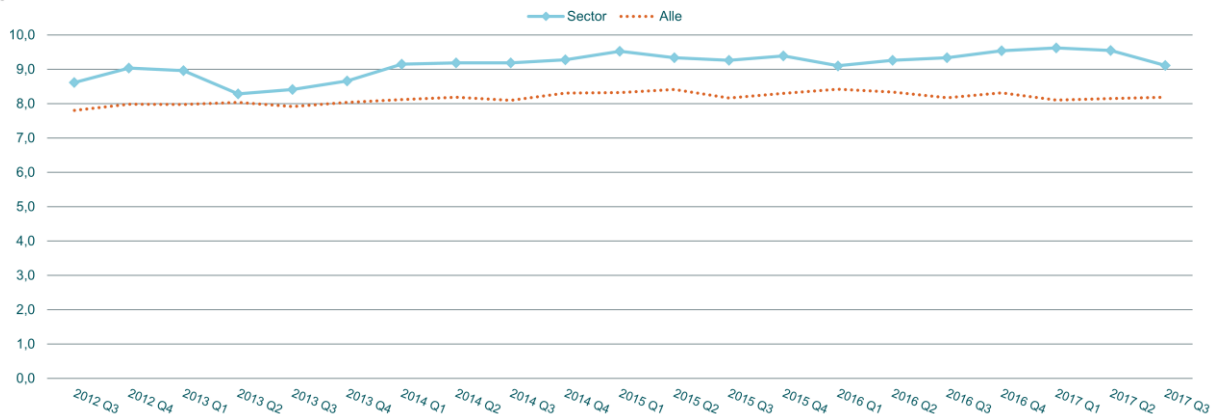
Hoewel minder extreem dan de vaststellingen binnen de provinciale overheden zien we –na een topperiode in 2015- ook bij de gemeentelijke overheden een duidelijk neerwaarts gerichte kentering sinds begin 2016. Ook hier merken we gedurende het derde trimester 2016 een opwaartse correctie die echter tijdens het vierde kwartaal van dat jaar een scherpe dip vertoont.

De remonte gedurende het eerste kwartaal 2017 zorgde voor waarden die onder het niveau van de voorgaande jaren bleef. Het afgelopen halfjaar zien we ook hierop weer een sterker wordende vertraging.

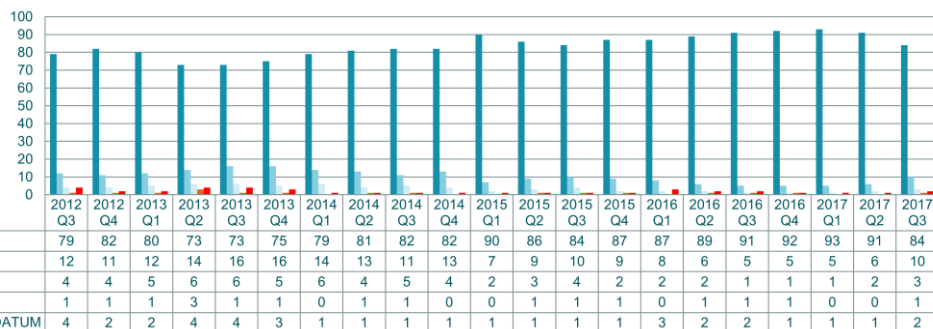
GRAYDON
open in business

Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (O.C.M.W.)

GRAYDON
open in business

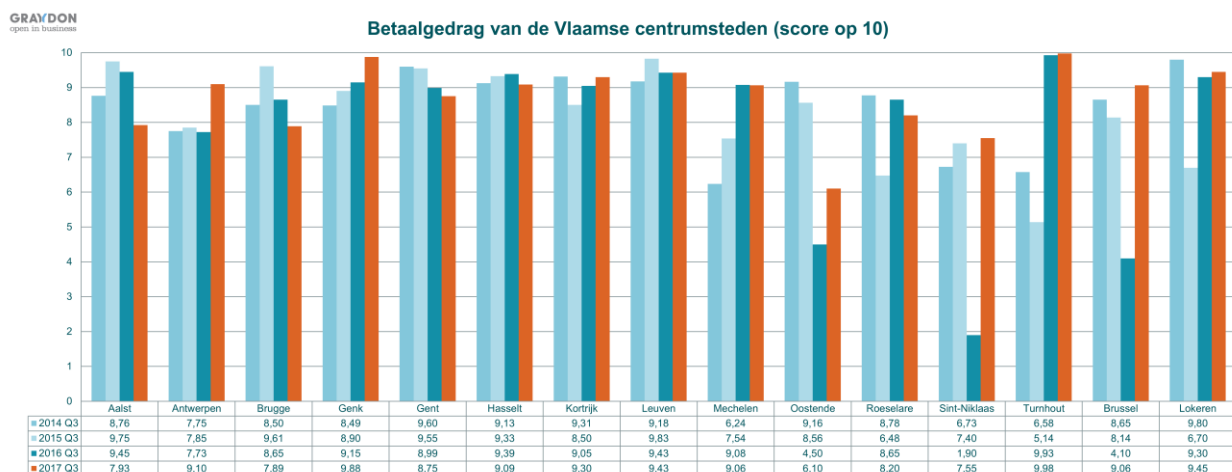
Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (O.C.M.W.)

Vlaamse centrumsteden

Het betaalgedrag van de Vlaamse centrumsteden is sedert het begin van onze rapportage, een tijd waar het Belgische bedrijfsleven ons hieromtrent ernstige tekortkomingen rapporteerde, gunstig geëvolueerd. In sommige gevallen zijn de desbetreffende steden ook effectief beter beginnen te betalen, in een aantal gevallen is er actief gewerkt aan het wegnemen van misverstanden omtrent betaalafspraken tussen klant (de steden) en de leverancier. De cijfers vanaf het vierde trimester 2011 toonden voor zo goed als alle centrumsteden een meer uniforme en vooral meer aanvaardbare tot uitstekende betalingsactiviteit.

Het afgelopen derde trimester 2017 bleven de meeste centrumsteden op goed niveau.

Evolutie van de betaalscores per Belgische stad of gemeente

Vlaamse gemeenten

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
VLAAMS-BRABANT																							
GEMEENTEBESTUUR VAN HALLE	84	68	60	57	75	86	92	94	95	91	90	94	95	85	87	81	85	86	86	89	78	76	66
GEMEENTEBESTUUR VAN HOEILAART	84	24	48	64	83	96	95	97	97	98	97	98	95	93	46	40	62	36	15	0	0	32	33
GEMEENTE GALMAARDEN	96	96	96	97	94	94	77	62	32	41	47	33	24	35	6	0	0	25	64	87	95	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-PIETERS-LEEUV	32	61	90	10	0	99	96	97	98	98	99	97	98	97	95	95	97	99	99	99	99	99	99
GEMEENTE DROGENBOS	-	-	96	97	97	98	99	99	10	10	-	98	99	93	95	96	98	97	-	99	10	10	10
GEMEENTE LINKEBEEK	94	96	84	94	93	97	97	95	95	96	96	96	97	92	91	-	-	-	10	10	10	0	-
GEMEENTE SINT-GENESIUS-RODE	97	95	94	97	98	99	99	99	99	98	99	96	98	86	94	95	96	98	96	98	99	99	99
GEMEENTE DILBEEK	83	94	96	93	97	95	76	86	90	97	93	90	94	95	94	92	96	98	99	99	10	0	98
GEMEENTEBESTUUR VAN ASSE	90	92	88	91	94	93	94	95	94	96	96	96	93	95	91	93	94	90	88	84	91	92	92
GEMEENTEBESTUUR VAN TERNAT	91	95	97	96	95	97	97	99	95	97	96	98	98	98	96	75	81	91	96	97	97	97	94
GEMEENTEBESTUUR VAN OPWIJK	98	85	25	56	71	91	99	10	0	10	0	98	99	99	97	94	96	98	99	10	0	99	99
GEMEENTEBESTUUR VAN ROOSDAAL	99	83	80	70	75	86	93	93	85	83	85	87	88	79	88	2	55	22	0	0	18	13	20
GEMEENTEBESTUUR VAN LIEDEKERKE	92	94	94	75	53	72	85	94	96	94	94	92	94	89	78	87	88	93	92	93	92	86	87
GEMEENTE WEMMEL	99	99	91	94	95	98	99	10	0	10	0	99	99	99	99	99	95	96	97	98	97	43	57
GEMEENTEBESTUUR VAN AFFLIGEM	92	96	99	98	99	99	98	99	97	92	93	96	98	99	96	98	97	98	95	96	95	95	98
STAD VILVOORDE	4	0	29	44	70	83	88	93	95	97	94	96	95	92	95	68	79	83	29	50	59	70	76
GEMEENTEBESTUUR VAN STEENOKKERZEEL	98	99	10	10	0	94	96	-	94	96	88	95	91	96	98	99	10	0	99	90	64	83	65
GEMEENTEBESTUUR VAN MACHELEN	92	43	27	49	74	87	95	97	98	99	99	10	0	10	0	97	98	99	99	99	10	10	97
GEMEENTEBESTUUR VAN LONDERZEEL	60	85	89	86	88	94	97	99	98	97	92	93	94	94	92	94	96	97	98	98	98	99	98
GEMEENTEBESTUUR VAN GRIMBERGEN	91	88	93	96	98	99	96	97	95	96	97	96	97	95	96	98	99	97	97	95	91	66	33
GEMEENTEBESTUUR VAN MEISE	43	36	54	88	97	99	98	98	98	96	95	93	95	83	81	64	65	46	68	78	90	96	99
GEMEENTEBESTUUR VAN KAPELLE-OP-DEN-BOS	75	69	73	60	74	85	83	91	89	86	87	89	93	92	78	83	88	87	82	89	94	98	98
GEMEENTEBESTUUR VAN KAMPENHOUT	96	98	97	81	86	91	94	93	96	93	89	92	93	93	91	92	80	83	91	96	96	98	99
GEMEENTE ZAVENTEM	94	98	95	89	93	96	99	99	10	10	0	98	92	95	95	90	46	17	48	71	91	98	98
GEMEENTE WEZEMBEEK-OPPEM	93	97	82	88	91	97	99	98	98	93	95	95	98	93	85	88	90	94	93	96	93	85	92
GEMEENTEBESTUUR VAN ZEMST	97	97	98	98	99	99	99	99	10	10	0	99	10	0	99	99	99	99	10	0	99	98	71
ANTWERPEN																							
STAD ANTWERPEN	77	84	87	89	90	87	84	83	80	85	77	80	83	81	81	80	81	76	74	79	77	61	81
GEMEENTEBESTUUR VAN WIJNEGEM	97	88	82	-	94	99	89	97	98	99	-	96	97	98	-	99	93	93	96	98	95	96	98
GEMEENTEBESTUUR VAN BORSBEEK	-	86	-	87	92	97	98	99	99	10	10	0	96	98	96	98	99	99	99	96	97	97	-
GEMEENTEBESTUUR VAN WOMMELGEM	10	10	0	99	97	99	99	10	0	10	0	97	98	98	99	99	99	99	95	99	98	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN HERENTALS	95	90	82	89	94	97	98	98	96	97	97	98	99	98	99	98	99	99	98	98	98	98	94

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
GEMEENTEBESTUUR VAN HEIST-OP-DEN-BERG	79	70	60	80	90	97	98	93	94	91	87	70	49	67	76	88	92	93	93	93	94	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN HERSELT	97	99	10	10	10	10	10	99	99	99	97	98	99	98	99	98	96	96	91	95	95	98	97
GEMEENTEBESTUUR VAN HULSHOUT	97	10	10	10	10	10	10	10	10	10	98	99	99	10	96	97	99	94	30	72	81	94	10
GEMEENTEBESTUUR VAN ZANDHOVEN	-	99	96	96	99	99	99	10	99	97	94	95	98	99	88	92	93	97	92	94	83	94	-
GEMEENTEBESTUUR VAN OLEN	97	98	98	99	99	99	98	99	99	98	99	98	99	98	97	98	99	99	96	94	96	97	97
GEMEENTE WESTERLO	91	92	88	92	94	97	99	99	99	87	92	95	97	83	81	85	93	97	91	90	93	97	99
GEMEENTEBESTUUR VAN HERENTHOUT	-	99	94	96	97	97	98	97	97	97	95	96	97	97	98	99	99	10	-	-	-	-	10
GEMEENTEBESTUUR VAN LILLE	83	89	95	97	98	99	99	98	98	77	88	91	96	94	96	85	91	89	92	97	98	85	25
GEMEENTE GROBBENDONK	94	97	95	96	98	98	99	99	99	10	99	99	99	96	87	57	57	75	85	96	99	89	97
GEMEENTEBESTUUR VAN VORSELAAR	99	97	97	98	97	93	85	84	73	82	88	96	10	97	97	98	99	99	95	97	97	99	10
STAD VAN TURNHOUT	95	78	50	70	83	90	87	83	80	71	69	65	65	58	62	63	78	91	92	93	97	98	10
GEMEENTEBESTUUR VAN RIJKEVORSEL	91	94	94	97	99	99	10	98	98	98	99	99	96	97	98	99	99	10	10	10	10	98	98
GEMEENTEBESTUUR VAN HOOGSTRATEN	94	88	93	94	97	99	99	10	96	98	98	99	99	96	96	98	96	96	93	97	97	97	95
GEMEENTEBESTUUR VAN MERKSPAS	95	90	88	67	81	88	96	10	10	99	98	99	99	99	99	99	95	97	80	89	92	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN BEERSE	77	79	85	92	97	99	99	99	99	99	98	97	97	97	98	99	99	99	10	10	10	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN VOSSELAAR	87	95	97	98	92	92	95	94	98	88	87	90	93	94	96	98	97	98	94	94	94	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN OUD-TURNHOUT	95	97	97	96	97	98	95	97	98	98	97	98	98	98	98	98	99	93	93	96	92	92	97
GEMEENTEBESTUUR VAN ARENDONK	85	89	68	85	90	96	91	90	94	95	96	94	96	97	99	99	10	10	99	99	87	95	91
GEMEENTEBESTUUR VAN RAVELS	6	18	68	89	96	99	99	98	97	98	99	99	10	99	90	95	96	91	90	96	98	99	90
GEMEENTEBESTUUR VAN BAARLE-HERTOG	-	-	-	-	10	10	-	98	99	99	99	99	99	10	96	95	96	-	-	98	99	99	99
GEMEENTE MOL	89	90	96	97	98	99	98	92	95	97	96	98	98	98	97	98	97	98	95	98	99	99	98
GEMEENTEBESTUUR VAN LAAKDAL	92	94	95	13	39	63	80	89	93	93	94	89	91	88	84	83	88	89	83	80	87	93	95
STAD GEEL	76	88	86	91	94	96	97	97	97	97	95	96	94	92	96	97	95	97	97	96	97	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN MEERHOUT	85	31	50	83	96	97	97	98	99	98	98	99	97	95	92	94	93	84	87	92	97	99	94
GEMEENTEBESTUUR VAN KASTERLEE	96	96	96	98	99	99	99	99	98	97	96	97	99	99	99	98	98	98	98	98	99	99	99
GEMEENTE RETIE	95	97	89	88	92	94	93	95	89	79	70	81	89	81	70	84	84	94	93	94	97	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN DESSEL	91	97	99	99	99	10	10	10	10	10	10	10	99	99	99	98	98	99	99	99	99	10	10
GEMEENTE BALEN	91	90	92	81	82	77	78	70	82	91	93	96	96	97	98	98	93	90	94	96	96	79	91
STAD LIER	87	78	71	84	91	95	96	97	97	96	88	91	94	96	95	95	93	94	93	97	97	98	95
SPORT EN ONTSPANNING HOVE AUTONOMOOGEMEENTE BE	-	-	95	69	81	66	0	0	0	17	71	88	48	0	0	0	5	47	80	96	97	96	97
GEMEENTEBESTUUR VAN LINT	81	88	83	92	83	90	83	87	91	95	89	95	89	92	95	98	94	95	91	96	99	99	10
GEMEENTEBESTUUR VAN KONTICH	92	91	94	97	90	70	73	81	91	93	92	93	96	94	97	97	97	97	94	96	98	99	10
GEMEENTEBESTUUR VAN NIJLEN	97	98	90	46	61	66	75	86	93	97	93	76	77	70	71	83	89	88	91	93	96	90	89
GEMEENTEBESTUUR VAN DUFFEL	97	97	98	99	99	99	96	97	98	99	99	96	97	98	81	91	94	91	96	97	98	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN PUTTE	92	78	80	47	68	88	94	97	97	93	96	97	98	98	98	94	96	97	99	99	95	95	94
GEMEENTEBESTUUR VAN HEMIKSEM	82	92	88	91	90	91	91	92	87	88	90	86	83	87	94	95	93	90	72	92	91	74	90
GEMEENTEBESTUUR VAN AARTSELAAR	98	98	98	97	98	99	98	97	94	64	73	82	85	73	82	88	95	98	90	94	90	95	85
GEMEENTEBESTUUR VAN MORTSEL	90	85	87	91	95	98	97	96	95	92	92	94	97	98	98	98	97	94	91	97	99	98	92
STAD MECHELEN	88	82	88	85	79	41	50	52	62	65	63	71	82	90	87	83	87	89	91	93	86	60	76

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
GEMEENTEBESTUUR VAN BONHEIDEN	-	91	92	96	96	96	96	80	89	92	95	88	94	93	96	96	98	99	99	99	100	100	100
GEMEENTEBESTUUR VAN WILLEBROEK	63	28	51	64	84	95	96	98	98	98	98	99	93	88	92	92	91	72	80	0	63	0	59
GEMEENTEBESTUUR VAN RUMST	-	100	98	96	98	90	94	94	97	96	96	88	96	95	93	93	96	98	99	99	99	99	97
GEMEENTEBESTUUR VAN NIEL	74	81	86	93	94	95	89	94	93	86	76	80	79	74	89	91	92	92	92	91	92	86	87
GEMEENTEBESTUUR VAN BOOM	95	93	95	91	93	87	82	89	87	88	90	94	91	89	91	91	96	98	99	99	98	98	98
GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-KATELIJNE-WAVER	63	82	89	93	94	96	95	95	95	95	95	95	95	93	87	86	85	92	95	90	89	91	85
GEMEENTE PUURS	96	87	92	87	92	96	98	97	92	95	94	97	96	96	96	97	94	95	96	96	94	92	97
GEMEENTEBESTUUR VAN BORNEM	62	83	91	96	96	98	90	90	72	81	83	88	94	77	87	90	90	93	93	97	98	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN SCHOTEN	77	54	73	75	89	93	94	95	88	75	83	88	94	87	92	91	89	94	95	96	97	98	96
GEMEENTEBESTUUR VAN ESSEN	92	93	86	89	87	87	94	93	92	94	90	95	94	95	98	97	98	99	97	98	99	100	35
GEMEENTEBESTUUR VAN KALMTHOUT	96	97	97	98	98	99	88	88	85	78	75	76	82	78	70	58	63	68	74	69	68	65	62
GEMEENTEBESTUUR VAN BRASSCHAAT	94	87	71	82	90	98	100	100	100	100	100	97	98	98	98	97	95	96	97	98	99	98	97
GEMEENTE STABROEK	100	100	78	87	91	94	93	95	94	94	92	92	91	96	93	93	91	91	93	96	97	98	94
GEMEENTEBESTUUR VAN KAPELLEN	94	90	95	95	88	88	87	90	89	91	95	92	95	95	93	92	94	96	95	99	99	99	100
GEMEENTE BRECHT	98	98	96	96	95	95	95	96	94	93	94	95	96	95	96	95	96	98	97	98	98	96	93
GEMEENTEBESTUUR VAN SCHILDE	89	90	85	76	34	19	54	54	66	78	87	97	96	95	96	88	94	97	99	88	87	88	94
GEMEENTEBESTUUR VAN ZOERSEL	96	98	98	99	-	-	99	94	96	97	99	100	100	97	98	95	97	98	99	99	100	100	100
GEMEENTE WUUSTWEZEL	-	-	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN WUUSTWEZEL	91	80	3	23	52	77	95	98	99	100	100	99	99	99	98	99	99	99	100	100	100	82	86
VLAAMS-BRABANT																							
STAD LEUVEN	88	89	86	90	92	89	88	88	89	89	93	91	95	96	97	98	97	97	96	96	94	90	92
GEMEENTEBESTUUR VAN HERENT	98	98	99	99	100	99	99	99	97	98	98	99	99	98	98	99	99	94	87	95	96	98	98
GEMEENTEBESTUUR VAN OUD-HEVERLEE	95	97	98	99	98	99	99	99	99	99	94	94	95	98	99	93	78	94	95	98	97	96	97
GEMEENTEBESTUUR VAN KORTENBERG	90	96	93	96	97	98	98	99	99	100	96	97	98	84	87	72	82	71	74	88	95	93	92
GEMEENTEBESTUUR VAN TERVUREN	83	38	0	9	37	64	74	74	86	95	99	100	99	98	99	99	98	93	98	98	99	99	
GEMEENTEBESTUUR VAN OVERIJSE	87	86	89	93	97	94	90	80	86	88	73	60	53	68	85	96	98	96	87	92	94	96	96
GEMEENTEBESTUUR VAN ROTSelaar	80	63	71	66	80	89	96	99	99	100	100	99	99	98	96	95	95	92	95	93	96	96	98
GEMEENTEBESTUUR VAN TREMELO	69	74	75	86	91	98	100	99	91	90	93	97	83	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0
GEMEENTEBESTUUR VAN KEERBERGEN	68	86	93	97	99	95	70	37	52	59	72	69	74	61	58	15	23	31	62	66	49	48	43
GEMEENTEBESTUUR VAN HAACHT	85	86	77	89	94	91	69	82	89	96	99	99	98	98	87	74	75	74	83	92	94	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN AARSCHOT	76	81	84	89	93	95	98	99	99	99	94	88	83	59	67	51	67	61	53	45	37	53	51
GEMEENTEBESTUUR VAN LUBBEEK	98	99	100	99	98	94	97	98	98	96	95	92	93	93	95	93	92	89	91	80	82	88	92
GEMEENTEBESTUUR VAN HOLSBECK	91	87	92	94	94	98	95	96	98	99	98	97	99	83	93	95	96	94	92	97	97	98	95
STAD SCHERPENHEUVEL-ZICHEM	59	67	81	95	99	96	96	96	96	93	96	97	99	100	98	98	99	99	98	99	99	97	98
GEMEENTEBESTUUR DIEST	-	96	94	97	95	95	97	-	97	91	94	96	-	98	98	99	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN TIENEN	73	91	88	79	83	83	94	96	90	94	86	82	86	88	92	96	98	98	98	98	99	97	99
GEMEENTEBESTUUR VAN BIERBEEK	99	99	99	98	98	99	98	98	99	99	99	99	99	100	100	99	98	95	96	99	92	57	70
GEMEENTEBESTUUR VAN TIELT-WINGE	97	98	-	-	28	50	74	75	13	0	-	-	0	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0
GEMEENTEBESTUUR VAN LANDEN	94	96	96	96	82	55	0	30	49	81	74	87	82	86	91	94	95	76	81	82	76	62	0

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
GEMEENTEBESTUUR VAN ZOUTLEEUV	-	-	96	97	97	98	88	-	-	92	90	90	90	-	94	98	98	99	97	98	99	98	95
GEMEENTEBESTUUR VAN BEKKEVOORT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98	99	-	-	-	93	99	-	-	100
GEMEENTEBESTUUR VAN KORTENAKEN	-	-	-	-	-	97	93	-	-	-	-	-	-	100	100	100	100	100	96	99	99	99	100
LIMBURG																							
GEMEENTEBESTUUR VAN HASSELT	88	89	90	94	76	66	48	65	70	86	89	90	91	94	95	96	95	85	89	91	96	97	94
GEMEENTEBESTUUR VAN ZONHOVEN	98	99	98	99	98	96	92	91	90	89	92	93	93	85	87	88	92	72	84	89	92	96	97
GEMEENTEBESTUUR VAN HOUTHALEN-HELCHTEREN	0	3	14	42	53	67	77	90	94	94	83	89	89	92	87	90	91	95	96	94	94	95	92
GEMEENTEBESTUUR VAN HERK-DE-STAD	95	98	97	96	97	98	98	98	99	94	96	97	95	98	89	95	90	95	96	98	98	99	97
GEMEENTEBESTUUR VAN HEUSDEN-ZOLDER	62	70	57	77	88	96	97	97	99	98	97	98	93	96	97	98	99	97	98	90	93	93	97
GEMEENTEBESTUUR VAN LUMMEN	97	98	97	98	81	90	91	97	98	94	93	95	96	98	98	98	96	97	99	99	100	99	74
GEMEENTEBESTUUR VAN ALKEN	97	92	97	96	95	97	98	99	99	99	97	99	99	94	93	96	98	100	99	99	95	60	88
GEMEENTEBESTUUR VAN BERINGEN	87	90	92	78	84	86	88	93	94	96	98	95	95	93	93	93	92	95	96	88	92	91	
GEMEENTEBESTUUR VAN DIEPENBEEK	95	92	84	60	59	50	45	31	28	32	42	53	50	48	74	82	84	91	95	96	98	93	96
STAD GENK	68	72	71	67	75	77	81	84	91	74	71	81	86	90	85	87	91	94	93	97	99	96	97
GEMEENTEBESTUUR VAN LANAKEN	60	62	76	91	95	95	94	92	87	92	89	91	92	84	86	89	91	93	79	77	81	83	91
GEMEENTEBESTUUR VAN MAASMECHELEN	96	97	92	82	83	71	84	89	94	93	89	91	96	93	95	93	89	96	97	93	84	91	90
GEMEENTEBESTUUR VAN KINROOI	99	99	-	-	-	98	98	99	94	90	85	87	83	78	78	87	95	98	98	99	97	99	98
GEMEENTEBESTUUR VAN DILSEN-STOKKEM	91	93	92	88	96	98	95	90	95	97	68	79	87	87	93	77	88	93	98	51	48	24	25
GEMEENTEBESTUUR VAN OPGLABBEK	35	66	91	98	98	99	100	100	100	75	96	97	99	100	99	99	99	100	94	96	94	96	98
OPGLABBEK	100	100	100	100	100	100	100	100	99	99	98	99	99	99	100	100	100	100	98	98	97	98	99
GEMEENTE AS	91	82	85	92	95	95	79	27	72	16	50	50	62	82	86	88	92	91	95	77	97	98	79
GEMEENTEBESTUUR VAN MEEUWEN-GRUITRODE	-	-	100	99	99	-	-	95	96	98	100	-	100	100	90	95	96	-	98	98	-	95	96
GEMEENTEBESTUUR VAN MAASEIK	96	97	99	100	72	65	75	79	88	87	63	75	84	91	98	98	97	99	93	90	94	97	95
GEMEENTEBESTUUR VAN ZUTENDAAL	86	92	92	94	97	95	97	96	98	99	-	-	-	-	100	100	100	98	99	99	-	-	100
GEMEENTEBESTUUR VAN TONGEREN	99	98	97	99	93	96	93	96	97	97	98	97	97	98	97	94	89	77	51	72	82	93	97
GEMEENTEBESTUUR VAN HERSTAPPE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN KORTESSEM	84	75	27	52	67	45	62	74	91	99	-	-	97	98	98	93	97	98	99	99	91	54	77
GEMEENTE HOESELT	96	97	98	99	99	100	98	99	99	96	82	90	92	69	74	88	93	99	96	99	96	75	90
GEMEENTEBESTUUR VAN BILZEN	79	78	77	84	86	87	75	54	27	31	57	77	81	83	80	67	69	77	84	85	78	85	82
GEMEENTEBESTUUR VAN RIEMST	70	83	84	77	67	45	22	65	78	57	0	30	54	40	70	84	90	96	98	95	68	52	44
GEMEENTEBESTUUR VAN WELLEN	98	96	77	34	58	75	27	71	34	60	70	86	93	94	87	97	97	98	99	91	81	79	86
GEMEENTEBESTUUR VAN BORGOON	89	92	92	95	98	97	95	98	99	98	99	92	94	86	91	93	93	94	91	97	98	97	94
GEMEENTEBESTUUR VAN NIEUWERKERKEN	-	96	93	95	-	-	100	100	-	-	-	100	100	-	100	100	90	98	98	96	90	97	63
GEMEENTE GINGELOM	66	84	84	96	98	98	98	99	98	94	94	95	92	93	91	71	77	80	85	82	92	86	78
GEMEENTEBESTUUR VAN OVERPELT	62	74	36	0	0	14	56	86	97	98	99	99	100	100	96	96	96	97	99	100	96	88	72
GEMEENTEBESTUUR VAN NEERPELT	97	98	98	99	97	97	98	99	99	100	99	99	99	99	95	97	98	99	99	99	84	89	85
GEMEENTEBESTUUR VAN LOMMEL	54	4	21	19	5	13	30	26	31	22	26	3	0	43	54	86	90	93	68	57	59	42	43
GEMEENTEBESTUUR VAN HAMONT-ACHEL	93	86	88	88	96	91	80	92	86	92	87	89	91	94	88	96	80	74	76	84	91	96	99
GEMEENTEBESTUUR VAN HECHTEL-EKSEL	0	11	47	83	88	0	0	0	0	0	49	76	92	98	98	99	60	80	84	91	91	93	97

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
GEMEENTEBESTUUR VAN BOCHOLT	93	96	97	76	87	90	95	96	97	97	99	99	100	100	98	98	94	99	98	98	97	98	95
GEMEENTEBESTUUR VAN BREE	56	49	77	88	83	78	85	86	84	79	70	81	92	96	99	94	91	95	93	98	76	56	85
GEMEENTE LEOPOLDSBURG	95	92	92	94	92	92	92	90	92	91	89	91	87	90	91	96	98	77	82	80	89	95	98
GEMEENTEBESTUUR VAN TESSENDERLO	97	95	93	79	87	85	94	95	89	96	92	93	90	59	75	85	91	95	93	94	97	94	98
STAD PEER	88	95	99	98	98	93	62	48	82	79	81	79	80	83	93	88	95	89	78	69	76	82	90
WEST-VLAANDEREN																							
GEMEENTEBESTUUR VAN BRUGGE	57	68	47	68	67	69	81	79	78	63	74	78	84	78	87	88	90	86	83	90	86	89	80
GEMEENTEBESTUUR VAN ZEDELGEM	96	99	100	100	99	100	100	100	99	95	96	97	98	98	97	97	97	94	93	94	96	97	97
GEMEENTEBESTUUR VAN KNOKE-HEIST	3	7	42	68	87	91	79	79	86	95	99	99	99	97	95	96	96	98	91	88	83	88	90
STAD BLANKENBERGE	84	81	83	89	93	96	97	97	94	92	93	93	93	92	83	85	84	90	89	92	93	89	91
GEMEENTEBESTUUR VAN ZUIENKERKE	100	100	100	99	99	99	99	100	100	100	100	100	100	100	98	99	99	99	100	100	99	98	98
GEMEENTEBESTUUR VAN OOSTENDE	76	85	87	89	83	70	77	85	86	87	87	89	92	81	81	82	88	87	73	49	63	70	76
GEMEENTEBESTUUR VAN DE HAAN	94	87	87	92	96	98	99	99	94	93	88	91	94	90	82	89	78	82	83	91	96	86	85
GEMEENTEBESTUUR VAN MIDDELKERKE	81	86	85	92	92	93	94	88	79	83	86	83	75	76	81	71	77	72	64	19	52	61	72
GEMEENTEBESTUUR VAN BREDENE	47	49	73	78	55	49	29	24	22	61	44	36	53	69	83	92	93	93	89	93	89	90	92
GEMEENTEBESTUUR VAN OUDENBURG	76	81	88	95	88	93	91	89	88	90	93	95	97	92	91	92	91	92	92	95	96	93	95
GEMEENTEBESTUUR VAN GISTEL	90	77	75	82	61	70	69	62	72	55	49	69	72	64	81	54	54	50	19	31	54	61	83
GEMEENTEBESTUUR VAN JABBEKE	88	89	71	72	81	93	97	98	64	95	96	99	100	100	97	99	99	96	99	-	99	100	100
GEMEENTEBESTUUR VAN KORTRIJK	68	71	64	75	82	85	91	90	92	92	91	95	95	96	92	91	90	82	83	83	79	90	91
GEMEENTEBESTUUR VAN KUURNE	83	88	96	100	100	100	99	99	99	94	95	94	97	98	97	98	98	88	77	75	84	85	93
GEMEENTEBESTUUR VAN HARELBEKE	0	38	33	28	33	40	24	0	50	73	87	96	97	98	97	97	92	54	75	85	94	98	94
STADSBESTUUR HARELBEKE	92	95	91	84	47	22	0	13	55	79	92	94	96	96	92	95	97	98	95	95	68	77	77
GEMEENTEBESTUUR VAN DEERLIJK	38	44	54	63	77	89	91	92	93	90	90	91	92	89	93	87	87	79	76	80	82	81	87
GEMEENTEBESTUUR VAN ZWEVEGEM	92	87	91	94	95	96	96	99	99	99	99	99	99	98	98	99	100	99	99	99	99	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN WEVELGEM	76	71	60	61	68	40	64	71	83	84	89	91	94	95	96	95	93	91	91	86	72	78	82
GEMEENTEBESTUUR VAN AVELGEM	96	99	99	97	89	95	96	98	99	99	98	98	98	97	98	99	99	99	98	96	97	97	97
GEMEENTEBESTUUR VAN SPIERE-HELKIJN	88	93	96	99	99	99	98	99	99	99	100	100	99	99	99	99	100	100	69	71	58	11	71
GEMEENTEBESTUUR VAN OOSTKERKE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTE KORTEMARK	97	94	93	96	95	97	96	93	93	92	91	94	97	98	97	99	98	98	99	94	94	93	93
STAD NIEUWPOORT	88	88	92	93	94	97	97	98	97	98	97	97	98	98	97	96	93	95	89	96	97	97	95
GEMEENTEBESTUUR VAN VEURNE	95	89	94	96	98	0	0	0	0	97	98	99	99	100	100	100	99	98	95	98	99	99	99
GEMEENTEBESTUUR VAN LO-RENINGE	86	96	98	89	91	80	94	61	25	0	0	0	0	12	59	26	34	0	0	0	0	0	0
GEMEENTE DE PANNE	95	97	98	96	95	96	96	97	98	98	98	98	98	95	97	92	96	97	92	89	92	92	92
GEMEENTEBESTUUR VAN KOKSIJDE	92	92	94	93	97	96	98	98	98	99	99	99	99	92	91	93	95	96	97	98	98	98	99
GEMEENTE KOEKELARE	97	99	99	99	100	97	91	91	96	96	96	96	97	99	99	99	100	100	100	100	100	100	72
GEMEENTEBESTUUR VAN ALVERINGEM	-	-	100	97	98	99	100	100	98	98	97	98	98	98	99	99	99	99	89	96	98	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN TIELT	72	70	73	81	89	96	96	96	97	96	98	98	97	98	97	96	85	86	80	85	90	93	88
GEMEENTEBESTUUR VAN WIELSBEKE	90	92	94	97	95	89	94	96	99	96	98	98	99	100	100	100	100	99	99	99	99	99	99
GEMEENTEBESTUUR VAN DENTERGEM	92	94	98	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	99	99	99	99	99	99	98	99	98

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
GEMEENTEBESTUUR VAN BEERNEM	94	75	86	91	94	98	98	99	97	89	90	93	96	77	81	76	78	79	68	87	91	96	94
GEMEENTEBESTUUR VAN PITTEM	98	98	94	91	90	96	98	99	99	99	99	99	98	99	99	10	99	99	99	99	10	10	10
GEMEENTEBESTUUR VAN WINGENE	97	90	74	84	90	96	97	87	72	57	51	42	51	42	69	59	80	94	98	99	98	96	94
GEMEENTEBESTUUR VAN RUISELEDE	-	-	-	-	-	10	10	10	-	99	10	10	10	10	98	98	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN MEULEBEKE	98	99	99	98	98	98	99	98	99	99	88	92	95	98	98	93	91	88	85	92	87	93	88
GEMEENTEBESTUUR VAN INGELMUNSTER	69	77	89	-	-	-	-	99	99	99	99	99	98	95	85	0	92	90	97	90	97	86	70
GEMEENTEBESTUUR VAN OOSTROZEBEKE	73	83	88	92	95	97	97	98	95	98	98	86	86	85	85	92	89	91	96	54	58	61	84
GEMEENTEBESTUUR VAN WAREGEM	95	95	80	48	65	78	87	68	50	34	52	57	77	87	85	95	93	97	97	93	97	96	97
GEMEENTEBESTUUR VAN ROESELARE	88	67	80	80	88	95	98	99	99	98	92	90	91	86	80	78	83	85	84	81	83	83	83
GEMEENTEBESTUUR VAN LICHTERVELDE	99	70	-	92	97	75	77	87	94	99	99	96	98	95	-	79	86	65	36	6	-	36	13
GEMEENTEBESTUUR VAN TORHOUT	64	75	70	79	88	85	85	86	90	88	92	91	95	98	97	81	91	92	76	91	94	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN STADEN	89	94	94	97	99	99	10	10	10	10	10	89	40	0	24	0	14	59	90	99	99	99	99
GEMEENTEBESTUUR VAN ARDOOIE	93	97	97	98	97	94	99	94	3	0	72	84	95	98	99	99	91	72	37	57	75	93	10
GEMEENTEBESTUUR VAN LENDELEDE	95	98	10	99	76	75	83	90	97	99	98	99	89	63	41	40	47	32	16	34	25	33	51
GEMEENTEBESTUUR VAN IZEGEM	96	94	92	82	84	66	77	84	89	91	88	91	93	94	95	96	97	85	89	92	97	99	98
GEMEENTEBESTUUR VAN LEDEGEM	90	92	90	77	83	91	96	93	95	97	98	88	88	91	94	99	97	91	85	81	0	75	78
GEMEENTEBESTUUR VAN MOORSLEDE	97	79	87	91	96	99	10	99	10	10	10	10	10	99	99	99	99	90	93	90	96	98	96
STAD IEPER	96	97	97	98	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN LANGEMARK-POELKAPELLE	-	76	87	90	89	95	94	95	96	98	98	97	99	98	98	97	97	96	97	98	99	97	94
GEMEENTEBESTUUR VAN MENEN	58	76	79	88	92	92	94	91	93	87	86	91	92	89	92	93	91	90	85	88	85	82	82
GEMEENTEBESTUUR VAN WERVIK	81	75	72	75	83	93	95	98	99	97	94	95	95	95	97	84	86	81	81	86	87	84	91
GEMEENTEBESTUUR VAN MESEN	50	-	61	74	91	91	93	93	94	91	87	89	94	91	94	91	94	93	98	98	99	99	92
STAD POPERINGE	93	95	93	94	96	98	99	99	99	99	99	99	99	92	85	86	92	98	10	10	99	96	96
GEMEENTEBESTUUR VAN ZONNEBEKE	95	97	96	98	96	98	98	98	97	97	97	97	97	97	97	87	84	83	86	88	92	89	92
OOST-VLAANDEREN																							
GEMEENTEBESTUUR VAN GENT	73	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN ZELZATE	-	-	98	90	93	96	-	96	-	97	91	94	93	92	91	97	99	93	91	65	86	88	84
GEMEENTEBESTUUR VAN DESTELBERGEN	98	97	98	98	99	99	10	10	98	98	99	96	98	96	87	91	94	98	99	99	10	10	96
GEMEENTEBESTUUR VAN LOCHRISTI	77	79	81	87	93	98	99	10	10	10	99	99	99	99	95	98	98	89	91	96	89	55	64
GEMEENTEBESTUUR VAN MELLE	17	58	65	85	85	95	95	93	93	92	96	98	97	93	87	0	51	67	90	99	89	99	99
GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-NIKLAAS	83	88	91	90	91	89	88	88	88	82	73	71	73	70	76	79	85	84	24	58	57	52	67
GEMEENTEBESTUUR VAN BEVEREN	81	73	83	91	96	98	97	96	95	96	97	99	97	92	94	89	93	80	85	87	86	73	71
GEMEENTEBESTUUR VAN TEMSE	86	86	88	56	73	83	88	94	92	93	92	93	92	95	93	96	94	93	92	95	96	98	97
GEMEENTEBESTUUR VAN KRUIBEKE	92	97	87	95	96	99	99	10	92	95	96	97	99	98	96	98	98	98	96	98	99	99	90
GEMEENTEBESTUUR VAN LOKEREN	96	96	95	95	96	99	98	99	99	98	98	98	97	96	94	75	83	86	89	95	97	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-GILLIS-WAAS	72	82	86	82	88	92	97	98	97	98	98	98	99	99	98	98	98	99	98	97	97	96	98
GEMEENTEBESTUUR VAN MOERBEKE	-	-	-	93	80	88	93	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN WACHTEBEKE	98	99	99	10	97	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN STEKENE	96	93	92	88	92	96	97	93	91	93	97	98	94	95	96	98	99	99	99	99	97	96	88

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
GEMEENTEBESTUUR VAN DENDERMONDE	83	58	44	63	81	87	91	95	95	94	93	89	89	84	89	0	83	88	85	93	94	93	93
GEMEENTE WETTEREN	93	94	93	94	92	96	95	95	94	85	83	88	90	67	81	85	93	93	84	90	90	50	58
GEMEENTEBESTUUR VAN ZELE	98	95	97	98	99	98	99	99	99	97	98	98	99	99	96	94	94	96	97	96	96	91	97
GEMEENTEBESTUUR VAN WICHELEN	97	98	99	10	10	10	10	10	10	10	10	10	98	98	87	91	93	97	99	99	99	10	10
GEMEENTEBESTUUR VAN LEBBEKE	83	62	70	81	93	99	99	10	97	96	97	93	94	95	98	0	99	89	88	92	96	96	98
GEMEENTEBESTUUR VAN BERLARE	95	97	91	93	92	93	94	93	96	98	99	10	10	97	96	97	98	97	95	81	91	93	97
STAD AALST	44	59	60	56	76	73	56	69	78	89	89	94	95	95	96	96	97	97	96	94	96	91	85
GEMEENTEBESTUUR VAN LEDE	58	76	66	14	1	16	48	77	88	88	92	93	94	91	85	86	0	31	27	67	89	87	92
GEMEENTEBESTUUR VAN NINOVE	84	35	14	45	68	88	95	92	93	91	92	94	96	95	94	89	91	93	86	78	83	89	91
GEMEENTEBESTUUR VAN ERPE-MERE	97	92	90	94	95	97	98	99	98	99	99	99	10	10	98	99	86	92	93	97	78	0	83
GEMEENTEBESTUUR VAN HAALERT	97	99	86	94	95	97	94	95	96	91	80	76	77	80	57	16	0	0	1	20	20	22	16
GEMEENTE DENDERLEEUV	99	97	99	99	98	98	96	97	96	98	99	98	97	98	88	49	39	48	47	68	71	78	86
GEMEENTEBESTUUR VAN GERAARDSBERGEN	84	83	28	66	73	85	87	92	92	87	87	89	88	87	65	69	72	66	68	51	77	78	79
GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-LIEVENS-HOUTEM	98	32	6	31	46	80	91	97	99	99	99	99	99	99	99	98	98	99	98	99	99	10	0
GEMEENTEBESTUUR VAN HERZELE	89	97	97	98	99	99	99	99	99	10	10	10	89	87	83	88	95	94	83	89	95	98	95
GEMEENTEBESTUUR VAN LIERDE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN RONSE	90	92	94	91	91	87	83	90	91	96	99	97	99	97	98	98	98	99	99	99	96	98	97
GEMEENTEBESTUUR VAN ZOTTEGEM	90	85	60	78	86	90	95	97	99	99	99	99	99	99	88	79	71	81	89	96	97	93	91
GEMEENTEBESTUUR VAN HOREBEKE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN MAARKEDAL	-	-	-	-	-	-	10	10	97	98	94	96	97	98	99	99	10	10	99	99	94	82	87
GEMEENTE KLUISBERGEN	-	98	98	99	99	99	99	99	99	97	98	99	99	99	84	81	85	88	95	96	92	95	96
GEMEENTEBESTUUR VAN ZINGEM	98	89	96	96	98	98	99	99	99	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	99	99	99	99
GEMEENTEBESTUUR VAN KRUISSHOUTEM	95	99	96	80	88	93	98	10	10	99	99	99	99	99	94	92	70	84	82	96	98	98	98
GEMEENTEBESTUUR VAN WORTEGEM-PETEGEM	-	99	93	88	91	94	98	10	10	10	10	10	10	10	99	98	98	99	99	98	99	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN DEINZE	96	95	84	88	92	95	94	94	94	97	98	99	99	98	96	95	85	71	41	70	81	94	95
GEMEENTEBESTUUR VAN NAZARETH	60	72	79	83	92	95	98	99	99	10	10	10	10	10	96	97	97	96	97	98	99	97	85
GEMEENTEBESTUUR VAN MERELBEKE	91	91	92	95	96	92	71	59	76	63	75	74	87	89	93	96	88	95	96	98	99	96	92
GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-MARTENS-LATEM	92	-	98	10	10	99	99	99	99	99	99	10	10	99	97	97	99	99	99	99	99	99	97
GEMEENTEBESTUUR VAN DE PINTE	95	95	98	99	-	-	97	98	98	98	93	96	95	92	77	81	82	93	89	94	97	99	10
GEMEENTE NEVELE	-	-	10	10	10	10	10	10	96	97	98	99	10	10	10	99	93	90	91	94	98	99	97
GEMEENTEBESTUUR VAN OOSTERZELE	-	-	94	95	95	95	96	98	99	10	95	97	98	82	88	92	97	10	-	-	-	-	-
GEMEENTEBESTUUR VAN ZULTE	-	95	93	91	97	91	90	95	95	91	86	68	37	54	60	83	93	97	98	99	99	99	96
GEMEENTEBESTUUR VAN AALTER	94	93	93	89	90	92	93	93	88	83	90	95	98	96	94	96	96	95	93	96	94	94	92
GEMEENTEBESTUUR VAN GAVERE	98	99	95	98	98	99	10	10	10	10	10	10	10	10	97	96	96	73	85	82	94	97	98
GEMEENTEBESTUUR VAN EEKLO	98	94	87	95	97	97	99	98	99	98	98	97	95	89	94	96	96	99	97	96	95	97	96
GEMEENTEBESTUUR VAN KNESSELARE	-	-	10	10	10	10	10	10	10	10	10	96	98	98	99	99	0	99	99	10	10	10	97
GEMEENTEBESTUUR VAN LOVENDEGEM	78	-	-	80	-	96	10	10	10	99	99	99	99	99	99	99	99	99	99	98	-	96	96
GEMEENTE ZOMERGEM	98	10	97	10	89	85	95	96	98	97	94	96	96	98	89	93	94	97	94	96	97	98	99
GEMEENTEBESTUUR VAN ERTVELDE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
GEMEENTEBESTUUR VAN EVERGEM	98	98	96	98	95	97	96	95	97	96	97	97	98	96	93	95	91	96	85	80	88	89	96
GEMEENTEBESTUUR VAN WAARSCHOOT	66	70	80	91	97	99	99	99	98	96	97	99	98	98	97	84	82	58	53	70	84	95	99
GEMEENTEBESTUUR VAN ASSENEDE	97	96	95	96	98	99	99	99	97	99	99	99	99	100	97	96	96	89	80	78	73	72	70
GEMEENTEBESTUUR VAN KAPRIJKE	84	84	87	92	97	99	99	98	97	98	87	75	79	87	72	92	95	96	92	97	85	93	94
GEMEENTEBESTUUR VAN SINT-LAUREINS	99	95	96	97	97	98	97	80	89	92	97	99	98	99	97	92	96	98	93	68	83	88	96
GEMEENTEBESTUUR VAN MALDEGEM	93	92	93	96	98	92	93	95	91	77	68	69	71	59	71	84	93	94	82	4	11	0	0

Brusselse gemeenten

COMMUNES - GEMEENTEN	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
VILLE DE BRUXELLES - STAD BRUSSEL	88	80	84	83	86	86	81	66	74	85	86	83	86	85	83	78	79	78	60	62	65	78	86
COMMUNE DE SCHAERBEEK - GEMEENTE SCHAARBEEK	72	81	74	83	87	85	74	75	78	81	81	85	89	88	89	91	91	93	95	96	93	86	70
COMMUNE D'ETTERBEEK - GEMEENTE ETTERBEEK	100	100	98	99	99	99	99	100	100	100	100	100	99	98	94	94	92	95	97	98	99	99	90
COMMUNE D'IXELLES - GEMEENTE ELSENE	94	94	79	75	45	47	54	73	87	94	97	98	98	98	97	96	97	70	46	63	67	82	67
COMMUNE DE SAINT-GILLES - GEMEENTE SINT-GILLIS	81	84	86	88	86	89	93	68	38	52	69	85	91	85	86	93	86	68	46	64	56	67	50
COMMUNE D'ANDERLECHT - GEMEENTE ANDERLECHT	28	38	36	57	70	85	94	97	99	98	93	91	90	86	85	81	84	86	93	80	0	38	30
COMMUNE DE MOLENBEEK SAINT-JEAN - GEMEENTE SINT-JANS-MOLENBEEK	93	94	95	95	96	97	90	97	98	98	91	93	84	82	83	85	84	68	68	74	29	64	25
COMMUNE DE KOEKELBERG - GEMEENTE KOEKELBERG	85	78	84	83	60	80	77	85	92	93	98	97	99	89	87	84	87	93	94	82	80	87	93
COMMUNE DE BERCHEM-SAINTE-AGATHE - GEMEENTE SINT-AGATHA-BERCHEM	79	84	83	98	95	80	84	88	92	32	43	62	79	59	60	41	67	65	77	91	97	76	87
COMMUNE DE GANSHOREN - GEMEENTE GANSHOREN	95	94	92	-	-	-	-	98	-	92	97	98	96	98	99	96	58	87	92	96	-	-	-
COMMUNE DE JETTE - GEMEENTE JETTE	55	75	75	69	37	0	48	0	40	35	61	76	95	95	94	93	92	95	56	66	73	89	97
COMMUNE D'EVERE - GEMEENTE EVERE	97	93	97	98	98	93	52	55	67	80	72	76	73	60	54	67	79	84	80	59	67	86	95
COMMUNE DE WOLUWE-SAINTE-PIERRE - GEMEENTE SINT-PIETERS-WOLUWE	75	82	87	77	75	48	66	80	73	69	69	76	81	88	72	74	75	80	57	20	0	53	65
COMMUNE D'AUDERGHEM - GEMEENTE OUDERGEM	100	100	96	97	98	99	99	98	98	97	96	96	98	99	98	99	99	97	99	97	97	99	100
COMMUNE DE WATERMAEL-BOITSFORT - GEMEENTE WATERMAAL-BOSVOORDE	46	31	12	2	52	53	76	89	95	92	90	93	98	100	99	99	97	96	94	97	87	92	91
COMMUNE D'UCCLE - GEMEENTE UKKEL	32	39	53	68	75	82	81	86	85	65	14	0	22	51	73	85	78	0	5	0	0	0	16
COMMUNE DE FOREST - GEMEENTE VORST	40	56	20	67	70	89	93	93	88	87	79	87	88	81	71	79	81	65	80	87	81	77	83
COMMUNE DE WOLUWE-SAINTE-LAMBERT - GEMEENTE SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	86	90	95	96	97	98	99	99	99	99	99	99	99	96	92	96	83	74	89	95	96	98	97
COMMUNE DE SAINT-JOSSE-TEN-NOODE - GEMEENTE SINT-JOOST-TEN-NODE	91	11	38	-	-	-	-	33	34	64	85	94	98	99	97	91	94	-	-	-	-	-	-

Waalse gemeenten

COMMUNES	2012				2013				2014				2015				2016				2017		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Brabant Wallon																							
VILLE DE WAVRE	78	81	83	92	94	87	89	89	93	84	55	42	64	67	62	57	69	67	75	86	89	72	77
COMMUNE DE LA HULPE	98	-	97	-	99	76	88	90	92	92	91	86	89	91	69	56	76	85	96	71	0	25	32
COMMUNE D'INCOURT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	73	84	-	-	97	97	97	97	93
COMMUNE DE BEAUVECHAIN	-	-	-	-	100	97	-	97	90	-	-	-	60	72	75	-	86	94	-	-	94	94	87
COMMUNE DE CHAUMONT-GISTOUX	-	100	96	-	91	88	86	92	94	-	-	39	55	62	57	55	74	69	22	52	65	76	28
VILLE D'OTTIGNIES-LOUVAIN-LA-NEUVE	95	88	88	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86	93	0	87	84	52	45	53	46
COMMUNE D'ORP-JAUCHE	92	-	-	-	90	83	91	95	92	93	95	96	97	96	90	88	89	94	97	97	87	92	92
COMMUNE DE HELECINE	-	-	-	-	-	92	90	94	-	-	-	-	71	70	-	-	85	76	58	50	43	-	76
COMMUNE DE PERWEZ	-	100	89	94	96	81	77	62	75	79	87	91	93	87	86	68	75	80	90	95	95	93	92
ADMINISTRATION COMMUNALE DE RAMILLIES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ADMINISTRATION COMMUNALE DE JODOIGNE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ADMINISTRATION COMMUNALE DE LASNE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
COMMUNE DE GREZ-DOICEAU	-	-	-	-	-	-	-	-	92	97	90	86	87	85	89	70	79	87	87	-	94	97	97
ADMINISTRATION COMMUNALE DE NIVELLES	-	-	-	-	-	-	-	99	99	-	-	-	-	78	74	-	-	-	-	-	-	-	-
COMMUNE DE WATERLOO	91	-	96	98	94	-	87	93	94	93	71	71	72	84	80	80	85	90	85	75	79	89	93
COMMUNE DE BRAINE-L'ALLEUD	98	98	99	99	99	98	93	97	92	64	52	58	66	74	74	71	79	66	82	79	87	94	96
ADMINISTRATION COMMUNALE DE REBECQ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-
COMMUNE DE REBECQ	-	-	-	-	-	-	-	99	97	90	65	48	68	74	-	80	82	90	-	99	100	100	100
COMMUNE DE BRAINE-LE-CHATEAU	98	96	-	-	97	98	89	93	89	-	-	60	64	-	-	-	67	80	93	-	99	-	95
ADMINISTRATION COMMUNALE DE CHASTRE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-
COMMUNE DE WALHAIN	-	-	-	-	90	93	86	92	94	96	92	79	-	80	83	72	78	48	72	-	-	94	92
COMMUNE D'ITTRE	84	-	-	90	93	97	32	59	68	83	80	75	81	86	90	72	85	89	93	96	96	97	97
VILLE DE GENAPPE	-	-	-	-	-	-	-	92	89	76	27	2	0	27	55	78	67	55	53	34	55	66	61
COMMUNE DE TUBIZE	-	-	-	-	100	-	-	92	92	95	87	91	92	92	95	76	88	92	97	99	95	91	64
COMMUNE DE COURT-SAINT-ETIENNE	95	92	76	86	91	97	91	94	96	89	55	40	49	65	72	76	85	87	86	87	90	74	72
COMMUNE DE VILLERS-LA-VILLE	-	-	98	96	96	94	88	94	89	74	83	85	92	85	83	88	77	67	11	0	0	0	1
Liège																							
VILLE DE LIEGE	0	0	35	45	66	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38	48	20	48	68	91	100	100
COMMUNE DE HERSTAL	96	98	89	91	89	91	93	93	96	98	99	100	99	99	99	99	98	98	82	74	88	93	98
COMMUNE DE NEUPRE	-	-	-	-	99	-	-	77	86	92	-	99	100	100	100	-	-	-	-	-	-	-	100
COMMUNE D'ESNEUX	52	71	-	93	100	-	100	99	99	99	100	-	100	100	100	100	100	-	-	-	-	100	99
COMMUNE DE SPRIMONT	84	85	81	84	85	87	88	88	93	92	95	97	96	96	97	97	94	96	96	96	96	97	96
COMMUNE DE HAMOIR	-	-	-	-	-	-	-	-	97	99	-	-	100	94	-	-	-	-	100	-	100	100	100
COMMUNE DE FERRIERES	-	-	-	-	92	96	98	99	97	-	-	72	-	-	-	-	-	-	-	-	88	-	-
COMMUNE DE BURDINNE	-	-	-	-	-	-	-	-	93	-	90	86	80	86	94	98	99	99	100	100	100	99	99
COMMUNE DE HERON	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
COMMUNE DE WASSEIGES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	99	-	-	99	100	-	-	100	91

COMMUNE DE GEER	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	10	10	10
COMMUNE DE BERLOZ	-	-	-	96	94	97	92	96	97	99	10	99	98	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
COMMUNE DE BRAIVES	-	-	-	-	-	-	-	79	95	98	99	98	98	99	10	10	10	10	99	99	99	10	10	99	99
VILLE DE HANNUT	89	98	97	98	99	10	99	99	99	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	86
COMMUNE DE LINCENT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98	99	-	-	-	-	-	99	99	10	10	10	98	99
VILLE DE WAREMME	-	0	46	73	-	78	97	99	98	98	94	97	96	98	96	96	82	89	93	79	89	87	88	88	
COMMUNE DE FAIMES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	10	10	10	-	99	10	10	10	10	10	10	10	10	
COMMUNE D'AWANS	92	89	92	-	-	-	-	-	10	0	-	-	-	10	10	10	10	98	97	-	-	-	-	63	
COMMUNE DE FEXHE-LE-HAUT-CLOCHER	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	10	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	98	
COMMUNE DE REMICOURT	-	-	-	-	-	-	-	-	99	99	99	98	99	-	99	10	-	10	0	10	10	99	-	99	
COMMUNE DE DONCEEL	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	58	-	-	37	39	-	-	46	28	-	-	-	
COMMUNE D'OREYE	-	-	-	-	-	97	89	-	96	98	99	86	-	93	97	10	10	10	10	10	10	86	-	-	
ADMINISTRATION COMMUNALE DE CRISNEE	-	-	-	-	-	-	-	-	99	99	-	10	10	10	10	0	94	64	75	-	-	-	-	-	
COMMUNE DE FLEMALLE	80	15	44	-	81	-	-	-	99	10	99	99	99	99	99	99	94	87	91	92	88	67	78		
COMMUNE DE SAINT-NICOLAS	79	97	97	99	77	83	86	91	93	94	98	99	99	10	10	99	97	-	-	-	10	10	10		
COMMUNE D'ANS	87	60	74	77	87	88	91	95	98	97	96	96	96	94	89	85	91	94	95	96	98	97	91		
COMMUNE DE JUPRELLE	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
COMMUNE DE GRACE-HOLLOGNE	92	-	-	-	-	93	-	95	97	98	99	99	99	91	61	75	85	88	52	23	31	58	83		
ADMIN COMMUNALE DE SAINT-GEORGES-SUR-MEUSE	88	96	98	98	98	98	-	-	10	0	96	98	99	99	99	99	99	-	-	-	-	10	10		
ADMINISTRATION COMMUNALE D'ENGIS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
VILLE DE HUY	82	74	90	88	86	89	92	90	92	95	97	98	99	98	98	99	99	99	99	99	99	98	98	88	
COMMUNE DE WANZE	97	98	98	91	98	99	99	10	10	99	98	99	99	10	99	98	99	98	98	97	95	96	-		
COMMUNE DE VILLERS-LE-BOUILLET	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	
COMMUNE DE VERLAINE	-	-	-	-	-	99	10	10	10	10	10	10	10	10	0	97	97	95	94	89	92	92	96	93	
COMMUNE D'AMAY	70	-	-	-	-	-	10	10	10	98	99	99	98	94	91	91	94	84	-	-	-	98	-		
COMMUNE DE NANDRIN	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	-	-	-	-	
COMMUNE DE CLAVIER	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
COMMUNE DE MARCHIN	84	95	98	94	94	-	99	10	96	97	99	10	98	99	94	95	96	98	99	63	98	96	97		
COMMUNE DE MODAVE	-	-	10	-	99	99	99	-	10	10	10	10	97	98	98	99	99	99	10	10	99	99	99		
COMMUNE D'OUFFET	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
VILLE DE VISE	79	-	86	-	92	-	-	-	90	91	-	80	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	
COMMUNE DE DALHEM	-	-	97	96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
COMMUNE DE BEYNE-HEUSAY	-	-	-	-	-	-	-	97	98	98	-	99	10	-	10	10	10	10	10	-	10	0	95	96	
COMMUNE DE FLERON	-	10	97	98	98	93	97	98	98	99	99	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	
COMMUNE DE SOUMAGNE	-	96	97	97	98	95	93	92	95	97	93	97	97	98	98	99	99	10	10	10	10	10	10	10	
VILLE DE HERVE	82	87	-	97	98	99	99	97	72	81	86	-	99	0	10	10	10	10	10	10	10	10	99	89	
COMMUNE DE BLEGNY	-	-	-	-	-	-	-	-	96	-	-	-	78	88	93	98	10	10	-	-	-	99	99	99	
COMMUNE D'OUPEYE	-	-	-	-	-	-	-	-	97	99	10	10	10	10	99	99	99	10	10	99	99	-	99	99	
ADMINISTRATION COMMUNALE DE BASSENGE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	97	98	98	94	96	81	83	88	-	48	63		
GEMEINDEVERWALTUNG VON EUPEN	95	96	92	95	84	91	94	94	95	98	99	97	97	98	99	10	99	88	94	96	98	98	95		
GEMEINDEVERWALTUNG VON BUTGENBACH	-	-	-	-	-	-	-	97	-	98	-	-	10	-	99	-	-	-	10	-	10	0	10	0	

GEMEINDE BURG-REULAND	-	-	-	-	-	-	-	86	86	-	-	10	10	10	10	10	99	99	99	99	10	10	-
COMMUNE DE LONTZEN	99	99	99	90	97	97	98	99	96	86	96	87	98	98	95	95	97	98	99	95	97	98	83
COMMUNE DE LA CALAMINE	80	93	10	97	97	96	90	96	97	99	98	97	97	98	96	97	98	99	97	99	98	99	98
COMMUNE DE RAEREN	98	99	10	10	99	10	10	97	99	99	76	-	86	96	10	10	10	10	94	95	93	96	97
COMMUNE DE BULLANGE - GEMEINDE BULLINGEN	98	99	98	98	99	99	-	10	10	10	-	-	92	97	99	99	10	10	10	-	-	-	10
COMMUNE D'AMEL	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	10	10
VILLE DE SAINT-VITH	95	98	98	99	89	93	84	95	98	99	-	98	99	10	98	99	99	99	10	10	10	10	10
VILLE DE VERVIERS	89	95	96	98	98	94	96	97	93	97	97	85	94	89	86	87	89	85	74	73	78	68	65
COMMUNE DE DISON	93	99	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	95	98	0	-	-	98	99	99	97	98
VILLE DE LIMBOURG	98	97	98	99	97	98	96	98	95	96	98	99	94	91	96	98	99	10	10	10	10	99	-
COMMUNE DE WELKENRAEDT	-	-	55	2	0	0	0	0	3	45	76	88	91	96	98	99	10	98	99	99	99	10	10
ADMINISTRATION COMMUNALE DE JALHAY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
COMMUNE DE PLOMBIERES	-	-	-	-	10	-	-	-	10	-	0	23	60	90	99	98	99	99	99	10	10	10	10
COMMUNE DE PEPINSTER	-	-	-	-	-	97	-	-	90	94	98	10	10	10	10	10	-	-	-	-	-	94	97
COMMUNE DE TROOZ	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	99	97	89	94	88
COMMUNE D'OLNE	10	-	-	-	10	-	-	-	10	99	98	98	99	-	10	10	10	10	88	95	-	99	10
COMMUNE D'AUBEL	99	99	10	97	98	98	96	97	98	99	10	-	-	10	98	99	98	99	98	99	99	99	10
COMMUNE DE THIMISTER-CLERMONT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	97	98	98	-	-	-	98	98	-
COMMUNE DE SPA	98	98	91	87	94	79	87	93	88	34	94	97	94	95	-	96	95	96	97	98	97	98	95
COMMUNE DE THEUX	-	89	93	91	-	47	63	85	97	-	10	-	-	99	99	99	10	10	10	99	98	97	94
COMMUNE D'AYWAILLE	-	-	-	-	-	93	95	87	89	93	98	10	10	10	10	10	10	10	-	-	-	-	-
COMMUNE DE WAIMES (WEISMES)	80	90	93	-	10	10	95	97	99	10	10	-	10	99	10	99	99	99	99	10	10	10	10
STADT MALMEDY	79	84	62	41	73	85	95	-	96	99	99	99	99	92	82	80	88	91	94	91	95	97	98
COMMUNE DE TROIS-PONTS	98	98	98	99	99	94	97	97	93	96	91	88	91	96	97	98	98	99	99	96	98	98	99
COMMUNE DE STOUMONT	-	-	10	85	94	-	-	-	95	95	-	-	-	-	-	10	10	-	-	10	94	97	-
COMMUNE DE LIERNEUX	98	97	98	99	99	99	99	97	98	98	10	-	90	94	98	10	89	58	71	-	94	10	97
Namur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VILLE DE NAMUR	24	41	65	67	68	69	86	68	68	55	51	54	68	73	77	67	74	65	73	78	82	67	82
COMMUNE DE SAMBREVILLE	93	10	97	96	96	97	99	10	10	96	76	85	74	87	94	95	94	-	-	96	98	-	99
VILLE DE FOSSES-LA-VILLE	-	-	-	-	-	75	-	81	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93
COMMUNE DE LA BRUYERE	89	87	-	-	-	-	-	83	-	-	-	-	10	98	-	99	96	98	99	99	98	99	98
COMMUNE DE SOMBREFFE	-	-	-	-	-	98	99	-	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	95	92	94
COMMUNE DE FLOREFFE	-	-	-	52	57	81	-	90	89	85	-	84	97	99	-	-	10	98	99	97	94	97	97
COMMUNE DE PROFONDEVILLE	77	-	-	96	-	10	10	10	92	-	-	-	97	-	94	-	91	90	94	97	98	92	86
ADM. COMMUNALE DE JEMEPPE-SUR-SAMBRE	-	86	89	-	-	-	-	87	90	96	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
VILLE D'ANDENNE	91	99	10	10	10	96	97	98	99	96	83	0	73	77	90	96	98	95	82	83	88	94	98
COMMUNE D'EGHEZEE	-	-	-	-	-	-	-	-	10	98	-	-	-	-	91	-	-	-	-	-	96	98	99
COMMUNE D'ASSESE	-	-	-	-	-	63	81	-	98	10	10	99	99	99	95	97	93	94	95	94	94	97	98
COMMUNE DE GESVES	10	-	-	99	96	84	95	98	-	-	-	90	90	-	-	88	95	98	-	99	10	10	10
COMMUNE D'OHEY	-	-	-	-	-	92	90	91	93	96	94	95	94	97	95	93	96	96	96	97	98	99	10
COMMUNE DE HAMOIS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	91	86	-	95	98	-

COMMUNE DE HAVELANGE	-	-	-	-	-	-	85	90	94	98	-	-	93	-	-	93	90	94	97	97	98	98	-			
COMMUNE DE SOMME-LEUZE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	-	-	-	-	-	-			
COMMUNE DE FERNELMONT	93	95	94	92	97	92	90	91	94	95	-	-	10	0	99	-	-	97	98	99	99	99	10	0		
VILLE DE DINANT	-	-	92	86	88	92	94	74	84	89	95	52	93	95	97	98	98	96	98	98	98	99	99			
ADMINISTRATION COMMUNALE D'ANTHEE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
COMMUNE D'YVOIR	-	-	-	-	10	0	97	92	95	97	97	99	99	99	97	98	98	99	99	99	99	10	0	10	0	
COMMUNE D'ANHEE	-	-	-	-	-	94	93	-	98	98	-	99	10	0	10	0	94	98	93	-	-	-	92	85		
COMMUNE DE HASTIERE	88	88	90	87	88	86	89	89	92	95	95	92	95	89	83	87	73	85	87	93	97	98	99			
COMMUNE DE VRESSE-SUR-SEMOIS	89	93	86	89	92	93	96	98	98	97	-	-	82	87	81	87	89	94	97	95	95	96	98			
COMMUNE DE BIEVRE	96	-	-	-	-	-	96	-	-	10	0	89	91	93	93	95	93	90	93	97	98	99	98	98		
COMMUNE DE HOUYET	-	-	-	-	-	-	-	10	0	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
VILLE DE BEURAING	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
COMMUNE DE GEDINNE	98	99	94	96	92	89	-	-	98	10	0	-	98	99	10	0	-	90	95	98	98	99	77	-	87	
VILLE DE ROCHEFORT	72	69	82	82	91	88	95	92	82	14	0	16	-	89	10	0	10	0	97	53	77	84	93	95	97	
VILLE DE CINEY	96	98	99	98	97	98	84	90	92	97	10	0	94	93	95	98	99	98	89	51	2	0	0	0	0	
VILLE DE PHILIPPEVILLE	91	85	84	89	92	89	94	91	89	90	94	97	-	-	-	98	97	98	98	90	85	90	94			
COMMUNE DE FLORENNES	-	-	-	97	99	86	-	91	95	53	62	74	83	90	-	-	79	84	93	98	99	98	97			
COMMUNE DE CERFONTAINE	-	-	-	-	61	88	97	97	96	94	83	83	-	97	97	-	97	99	-	-	-	10	0	99		
COMMUNE DE METTET	10	0	10	0	98	99	99	99	98	96	98	98	-	-	-	-	-	93	86	81	74	70	73	51		
VILLE DE WALCOURT	94	91	94	84	88	87	84	87	87	79	94	84	89	88	86	86	89	82	88	93	95	97	75			
VILLE DE COUVIN	94	91	96	87	99	88	88	89	74	83	78	79	87	93	80	84	80	73	22	63	72	86	71			
COMMUNE DE VIROINVAL	92	97	99	10	0	10	0	-	86	-	91	94	95	91	95	97	84	-	95	98	97	92	95	96	98	
COMMUNE DE DOISCHE	-	-	-	-	-	-	-	-	93	92	88	-	93	27	-	-	88	96	93	82	80	55	32			
Hainaut																										
VILLE DE CHARLEROI	55	57	47	40	54	42	58	65	68	78	84	91	74	73	25	47	49	0	25	37	65	77	50			
ADMINISTRATION COMMUNALE DE DAMPREMY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ADMINISTRATION COMMUNALE DE MONCEAU-SUR-SAMBR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
COMMUNE DE MONTIGNY-LE-TILLEUL	95	97	-	-	-	99	99	95	95	93	-	-	-	-	-	-	-	10	0	-	-	97	-	10	0	
ADMINISTRATION COMMUNALE DE HAM-SUR-HEURE-NAL	91	92	-	-	95	94	89	98	99	99	10	0	10	0	76	84	-	98	98	99	-	10	0	99	94	
COMMUNE DE FONTAINE-L'EVEQUE	-	-	63	51	98	17	37	26	21	0	23	32	14	52	63	75	69	72	70	-	70	77	79			
COMMUNE D'ANDERLUES	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83	95	96	98	10	0	97	98		
VILLE DE CHATELET	84	98	90	94	-	97	87	79	-	-	10	0	-	-	-	-	10	0	93	97	-	-	10	0	96	86
COMMUNE DES BONS VILLERS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87	
VILLE DE FLEURUS	91	96	98	-	-	99	-	-	89	-	-	-	-	-	-	-	10	0	99	98	99	-	99	98	97	
COMMUNALE DE PONT-A-CELLES	86	-	-	-	82	-	86	92	97	96	99	99	99	10	0	-	-	10	0	10	0	-	-	95	93	
COMMUNE DE FARCIENNES	91	94	81	81	-	-	-	-	92	95	98	91	97	95	92	96	92	96	-	-	91	87	77			
COMMUNE D'AISEAU-PRESLES	95	98	-	95	98	-	69	-	-	-	-	-	-	97	97	-	-	91	87	93	98	97	35			
COMMUNE DE GERPINNES	98	96	88	-	-	-	-	-	98	97	-	-	-	82	-	-	93	94	95	98	97	98	99			
COMMUNE DE FROIDCHAPELLE	97	10	0	10	0	10	0	-	-	10	0	98	99	99	10	0	89	92	50	71	80	82	92	94	96	
VILLE DE CHIMAY	38	-	-	-	-	-	-	91	81	67	77	73	-	79	70	61	65	44	0	18	50	78	51			
COMMUNE DE SIVRY-RANCE	-	79	84	-	-	-	80	90	95	98	-	-	-	87	34	80	-	-	84	84	94	98	67			

VILLE DE BEAUMONT	-	-	-	10	84	87	94	96	98	99	99	99	-	-	-	-	-	46	52	-	-	-	0				
ADMINISTRATION COMMUNALE DE THUIN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
COMMUNE DE LOBBES	-	-	-	-	84	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	99				
COMMUNE D'ERQUELINNES	-	82	80	52	66	72	45	0	32	64	-	73	0	43	67	78	84	67	64	84	92	93	84				
COMMUNE DE MERBES-LE-CHATEAU	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90				
COMMUNE DE MOMIGNIES	96	94	94	86	76	74	61	60	55	61	55	71	84	79	87	87	-	78	77	-	88	86	-				
Luxembourg																											
VILLE DE BASTOGNE	87	85	-	83	86	78	91	93	93	95	95	93	98	94	92	0	86	92	89	96	96	96	98				
ADMINISTRATION COMMUNALE DE MARTELANGE	76	84	-	-	-	-	-	-	77	62	83	-	-	-	98	96	-	-	-	-	-	-	62				
COMMUNE DE FAUVILLERS	91	95	85	-	81	90	90	-	-	93	-	90	83	-	-	-	99	10	10	0	0	-	-				
COMMUNE DE VAUX-SUR-SURE	82	79	91	92	93	96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	82	92	81	91	95	-	-	90				
VILLE DE HOUFFALIZE	-	-	-	-	-	99	99	99	-	10	0	-	-	94	94	88	93	-	99	10	0	-	10	0			
COMMUNE DE GOUVY	91	80	77	75	81	81	89	95	93	97	98	84	86	84	89	89	95	98	92	92	90	91	95				
COMMUNE DE SAINTE-ODE	-	10	0	98	98	-	95	94	-	98	10	0	99	80	86	90	94	10	0	86	58	74	83	95	10	0	-
COMMUNE DE BERTOGNE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	10	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
COMMUNE DE VIELSALM	-	91	94	86	92	96	76	0	23	19	72	85	91	90	94	83	85	84	-	-	10	0	10	0			
VILLE D'ARLON	87	12	0	10	20	52	72	77	84	87	84	86	88	88	-	97	97	-	97	91	92	86	94				
COMMUNE D'ATTERT	93	-	-	-	-	-	-	10	0	10	0	88	-	-	-	-	-	-	-	-	80	-	-	-			
ADMINISTRATION COMMUNALE D'HABAY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
COMMUNE DE TINTIGNY	83	93	90	94	93	85	93	92	95	93	-	96	96	95	98	95	95	94	-	85	-	-	-				
COMMUNE D'ETALLE	86	93	91	95	96	96	97	97	98	98	-	99	-	-	10	0	98	99	99	89	99	99	99	33			
COMMUNE DE SAINT-LEGER	-	-	-	-	-	-	-	86	87	-	-	-	-	-	-	-	92	-	-	-	-	-	-				
COMMUNE DE MUSSON	87	94	96	88	84	80	83	91	86	91	95	87	82	87	84	83	38	34	2	0	0	20	61				
VILLE DE VIRTON	60	69	74	79	72	77	46	-	-	72	-	78	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
COMMUNE DE ROUVROY	79	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	85	80	-	-	-	-	83				
COMMUNE DE MEIX-DEVANT-VIRTON	94	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96	90	91	-	76	-	-				
COMMUNE DE MESSANCY	-	96	94	94	98	99	85	95	97	99	10	0	10	0	10	0	10	0	-	-	-	-	96				
ADMINISTRATION COMMUNALE D'AUBANGE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
COMMUNE DE LIBRAMONT-CHEVIGNY	96	94	94	91	91	95	93	93	85	90	93	96	98	99	85	73	75	79	89	96	98	99	94				
VILLE DE CHINY	97	98	99	10	0	94	89	93	96	99	10	0	10	0	10	0	10	0	10	0	98	98	98	99	97	98	
VILLE DE FLORENVILLE	98	97	98	-	-	97	95	95	98	99	10	0	-	-	-	-	99	99	94	-	-	-	97	-			
VILLE DE BOUILLON	89	65	42	62	47	65	81	93	99	10	0	10	0	85	88	93	96	97	96	81	91	89	95	55			
VILLE DE NEUFCHATEAU	94	72	-	-	94	84	11	46	55	73	88	65	0	0	-	70	79	80	87	89	85	83	93				
COMMUNE DE PALISEUL	99	-	-	-	-	88	84	94	95	63	58	68	92	95	58	80	82	88	90	95	97	92	92				
COMMUNE DE LEGLISE	84	91	89	94	90	80	91	-	-	88	-	88	93	-	-	87	-	-	90	90	-	-	80				
VILLE DE SAINT-HUBERT	75	89	91	95	95	91	82	86	91	91	91	89	94	92	91	93	97	98	93	96	98	96	99				
COMMUNE DE BERTRIX	10	0	10	0	10	0	96	97	97	99	98	99	89	92	83	91	94	97	97	98	95	98	98				
COMMUNE DE D'HERBEUMONT	-	-	-	-	-	-	-	-	97	96	-	-	-	-	-	89	89	89	-	93	-	-	96				
COMMUNE DE LIBIN	82	89	88	91	-	-	97	-	-	-	-	-	82	-	-	87	91	90	91	90	93	91	89				
VILLE DE MARCHE-EN-FAMENNE	65	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98	98	96	-	-	-	-	-	-	94	92	96				
COMMUNE DE WELLIN	63	25	43	65	73	-	-	10	0	95	91	90	93	95	92	95	97	97	-	99	97	99	89	91			

COMMUNE DE TELLIN	-	92	-	-	86	79	80	82	81	89	92	91	95	90	90	92	95	94	93	88	78	75	80	
COMMUNE DE DAVERDISSE	-	-	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
VILLE DE DURBUY	-	91	94	95	95	95	97	96	97	93	95	90	93	91	95	97	96	98	-	89	94	95	98	
COMMUNE DE NASSOGNE	-	98	98	-	-	-	-	60	74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97	94	92	-	88	
COMMUNE DE MANHAY	99	10	-	-	10	10	10	10	10	99	56	69	86	94	99	54	55	68	60	-	76	84	50	
COMMUNE DE TENNEVILLE	73	76	81	79	87	87	90	89	90	90	94	89	89	94	96	65	69	75	75	93	-	-	-	
VILLE DE LA ROCHE-EN-ARDENNE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	89	85	62	20	50	-	-	
COMMUNE DE RENDEUX	-	-	-	-	-	85	-	-	-	-	-	-	90	-	0	-	35	55	-	-	96	99	98	
COMMUNE DE HOTTON	89	27	49	55	86	95	97	96	94	92	95	92	96	-	-	-	92	-	98	-	10	99	73	
COMMUNE D'EREZEE	89	95	92	93	-	86	72	-	-	94	-	79	81	-	-	84	74	-	85	84	-	97	96	
Hainaut																								
VILLE DE MONS	73	67	56	74	74	79	73	36	54	55	71	71	78	60	0	0	0	0	0	29	56	76	82	
COMMUNE DE QUEVY	89	-	88	92	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76	
COMMUNE DE JURBISE	-	-	77	83	-	-	-	93	-	94	94	-	92	95	98	-	97	98	96	98	94	96	98	
VILLE DE SOIGNIES	-	52	69	87	92	86	84	89	85	89	93	88	90	82	28	68	79	86	74	87	92	97	82	
VILLE DU ROEULX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	97	98	87	99	-	-	-	-	-	-	99	99	93	
COMMUNE DE FRAMERIES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	0	99	10	10	10	-	-	92	94	91	94
VILLE DE BRAINE-LE-COMTE	84	77	83	83	92	92	87	90	85	79	61	53	67	79	77	85	79	77	81	66	54	40	33	
ADMINISTRATION COMMUNALE DE LA LOUVIERE	93	91	87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	
VILLE DE LA LOUVIERE	-	80	75	73	61	74	63	51	57	63	32	62	60	71	42	0	10	32	46	28	39	55	74	
ADMINISTRATION COMMUNALE D'ESTINNES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ADMINISTRATION COMMUNALE DE BINCHE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ADMINISTRATION COMMUNALE DE MORLANWELZ	-	-	-	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	
COMMUNE DE SENEFFE	13	-	81	89	95	97	99	99	99	-	-	-	-	76	87	-	29	25	30	-	-	-	97	
ADMINISTRATION COMMUNALE D'ECAUSSINNES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	
COMMUNE DE BOUSSU	81	91	-	-	96	-	81	0	0	0	0	0	0	17	-	-	95	96	97	-	99	94	79	
COMMUNE DE BERNISSART	93	94	97	97	96	97	-	99	99	99	99	99	92	96	97	0	97	98	97	-	99	10	80	
ADMINISTRATION COMMUNALE DE SAINT-GHISLAIN	99	10	10	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	
COMMUNE DE COLFONTAINE	81	93	93	95	87	92	95	98	99	96	96	98	93	95	96	94	96	97	98	82	88	95	99	
COMMUNE DE HENSIES	-	-	78	93	-	-	-	87	85	-	-	-	-	-	-	-	-	10	10	-	98	90	75	
COMMUNE DE DOUR	97	99	10	99	98	98	-	94	94	-	88	89	89	76	77	67	80	84	84	94	93	94	94	
COMMUNE D'HONNELLES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	-	-	-	-	12	
COMMUNE DE QUAREGNON	95	96	93	96	98	99	97	98	98	98	94	94	93	96	98	99	98	97	98	97	99	85	52	
VILLE DE TOURNAI	79	84	84	80	77	76	69	80	88	89	85	50	56	66	74	0	77	83	73	76	78	87	94	
VILLE DE PERUWELZ	81	90	80	79	78	78	85	84	92	-	-	97	97	92	95	97	98	-	93	96	97	99	90	
COMMUNE DE RUMES	-	-	-	-	10	10	0	-	-	-	-	95	96	-	92	95	97	99	10	0	98	99	99	
COMMUNE DE BRUNEAUT	-	95	-	73	71	76	76	82	-	-	-	98	91	-	-	-	88	92	-	-	10	99	99	
VILLE D'ANTOING	-	93	89	-	77	84	86	93	95	96	-	53	57	64	28	45	44	72	74	77	94	97	72	
VILLE DE MOUSCRON	96	98	93	92	91	96	98	99	99	99	99	98	89	73	80	80	86	84	79	68	80	80	86	
COMMUNE D'ESTAIMPUIS	45	74	88	92	84	82	76	64	59	41	7	28	15	15	15	30	59	42	70	77	76	51	72	
COMMUNE DE PECQ	-	-	-	10	90	96	98	95	96	95	96	97	-	-	-	-	99	-	-	-	-	-	-	

ADMINISTRATION COMMUNALE DE MONT-DE-L'ENCLUS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	0	-	-	-	-	-	-	10	0	93
COMMUNE DE CELLES	-	-	-	99	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	73	67	-	-	-	-	91	97	99	
VILLE DE COMINES-WARNETON	93	97	72	85	88	92	97	98	99	99	99	99	97	64	76	83	94	10	0	10	0	10	0	10	0	99	81	
VILLE D'ATH	82	88	83	87	83	90	91	93	93	88	94	88	82	85	85	87	84	59	24	0	40	67	91					
ADMINISTRATION COMMUNALE DE SILLY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
VILLE D'ENGHEN	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66	73	82	93	-	-	10	0	-	-	-	-	-	-	10	0	-	10	0
VILLE DE LESSINES	99	10	0	99	10	0	10	0	97	98	96	97	83	87	93	97	99	10	0	10	0	-	-	-	99	99	95	
COMMUNE DE LENS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ADMINISTRATION COMMUNALE DE FLOBECQ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	95	98	
COMMUNE D'ELLEZELLES	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	96
VILLE DE LEUZE-EN-HAINAUT	-	-	-	-	-	57	71	86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	94	93	
COMMUNE DE FRASNES-LEZ-ANVAING	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66	89	-	-	-	92	90	86	-	89	-	-	-	-	-	
COMMUNE DE BRUGELETTE	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	97	96	-	-	-	-	10	0	96	77	
VILLE DE CHIEVRES	-	-	-	-	86	73	52	46	80	76	88	-	-	-	-	-	-	10	0	10	0	-	10	0	98	98		
COMMUNE DE BELOEIL	66	86	98	96	96	97	99	95	93	96	95	91	95	96	98	98	95	97	97	96	97	98	99					

Bijlage 1: Sectoranalyses betaalgedrag (NACE2)

Om de betaalevolutie per sector weer te geven delen wij de betalingservaringen op in **tijdscategorieën voor of na vervaldatum**. In de grafiek "betalingsgedrag binnen de sector" worden de percentages weergegeven van facturen die binnen de tijdscategorie (bijvoorbeeld: tussen 31 en 60 dagen) worden betaald.

Deze worden naderhand omgezet in een **sectorscore** die evolueert tussen 0 en 10. De hoogste score (10) staat voor een perfecte betalingsmoraliteit binnen de sector, de 0-score voor een desastreuze betalingsmoraal. Net zoals bij de globale Graydon Betaalindex worden **betalingen door middel van weging meer afgestraft naarmate ze later worden betaald**. De evolutie van die score wordt weergegeven in de grafiek "Score van de betalingsmoraliteit binnen de sector"

Met betrekking tot de overheden pasten we dezelfde scorebenadering toe per bestudeerde deeleenheid.

Totaaloverzicht betaalscores per sector (op basis van NACE-2)

NACE-2 Sectoren		2017Q3	2017Q2	2016Q3
12	Vervaardiging van tabaksproducten	9,49	9,65	9,28
53	Posterijen en koeriers	9,49	9,29	9,18
91	Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	9,44	9,08	7,68
20	Vervaardiging van chemische producten	9,41	9,39	9,29
28	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	9,39	9,46	9,21
9	Ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw	9,34	8,66	9,38
29	Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers	9,31	9,46	9,29
22	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	9,31	9,36	9,19
99	Extraterritoriale organisaties en lichamen	9,28	9,29	9,70
17	Vervaardiging van papier en papierwaren	9,26	9,35	9,36
21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	9,25	9,19	9,21
26	Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	9,21	9,06	9,34
86	Menselijke gezondheidszorg	9,18	9,35	9,04
30	Vervaardiging van andere transportmiddelen	9,14	9,21	9,26
27	Vervaardiging van elektrische apparatuur	9,11	9,09	9,01
11	Vervaardiging van dranken	9,09	8,95	8,56
35	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	9,01	9,05	9,20
88	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	9,01	8,85	9,21
24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	9,00	8,99	9,19
13	Vervaardiging van textiel	8,99	9,03	9,01
23	Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten	8,95	9,16	8,90
14	Vervaardiging van kleding	8,95	8,86	9,04

NACE-2 Sectoren		2017Q3	2017Q2	2016Q3
39	Sanering en ander afvalbeheer	8,94	8,94	9,10
72	Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	8,93	9,05	9,13
52	Opslag en vervoerondersteunende activiteiten	8,93	8,84	8,86
10	Vervaardiging van voedingsmiddelen	8,91	8,96	8,80
25	Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	8,90	9,04	8,76
2	Bosbouw en de exploitatie van bossen	8,90	9,01	8,16
18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	8,86	9,04	8,54
33	Reparatie en installatie van machines en apparaten	8,85	8,96	8,44
47	Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen	8,84	8,96	9,09
38	Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	8,79	8,85	8,93
85	Onderwijs	8,76	9,00	9,19
46	Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen	8,75	8,88	8,86
59	Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen	8,73	8,56	8,58
82	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	8,70	8,53	7,83
58	Uitgeverijen	8,66	8,85	8,59
16	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk	8,66	8,74	8,43
32	Overige industrie	8,65	8,86	8,96
65	Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen	8,63	8,86	9,25
81	Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	8,63	8,55	8,38
92	Loterijen en kansspelen	8,59	8,49	9,00
49	Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	8,58	8,50	8,23
87	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	8,53	9,31	9,40
31	Vervaardiging van meubelen	8,53	8,40	8,18
37	Afvalwaterafvoer	8,53	8,79	9,24
19	Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten	8,51	9,00	9,24
84	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	8,45	8,55	8,56
36	Winning, behandeling en distributie van water	8,40	8,14	9,31
80	Beveiligings- en opsporingsdiensten	8,39	8,75	8,54
51	Luchtvaart	8,38	7,51	8,73
43	Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	8,36	8,81	8,38
78	Terbeschikkingstelling van personeel	8,34	8,46	8,71
8	Overige winning van delfstoffen	8,31	8,58	8,59
61	Telecommunicatie	8,30	8,54	9,33
45	Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	8,29	8,50	9,49

NACE-2 Sectoren		2017Q3	2017Q2	2016Q3
96	Overige persoonlijke diensten	8,28	8,08	7,98
3	Visserij en aquacultuur	8,28	8,19	7,25
69	Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening	8,23	8,01	8,44
94	Verenigingen	8,18	8,60	8,65
71	Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	8,18	8,25	7,94
79	Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	8,15	8,43	8,41
63	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	8,09	7,96	8,21
75	Veterinaire diensten	8,06	9,06	9,11
90	Creatieve activiteiten, kunst en amusement	8,05	7,36	7,74
77	Verhuur en lease	8,03	8,08	8,94
15	Vervaardiging van leer en van producten van leer	8,01	7,49	8,61
64	Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	7,99	8,48	8,88
55	Verschaffen van accommodatie	7,99	7,78	8,26
50	Vervoer over water	7,86	8,23	7,89
95	Reparatie van computers en consumentenartikelen	7,86	8,40	8,33
62	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten	7,85	8,30	9,06
74	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	7,85	7,93	7,99
41	Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	7,84	8,38	8,18
68	Exploitatie van en handel in onroerend goed	7,83	8,05	7,21
93	Sport, ontspanning en recreatie	7,83	7,26	7,11
66	Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen	7,78	8,18	8,69
42	Weg- en waterbouw	7,75	8,43	7,91
70	Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	7,74	7,78	8,25
73	Reclamewezen en marktonderzoek	7,69	8,35	8,09
60	Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	7,59	9,30	8,33
1	Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten	7,43	7,54	7,56
97	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	7,14	7,40	7,10
56	Eet- en drinkgelegenheden	6,11	6,14	7,43
98	Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	3,20	3,00	10,00
7	Winning van metaalertsen	2,25	1,85	4,11

Bijlage 2: Sectorgrafieken (NACE2)

Nace 01

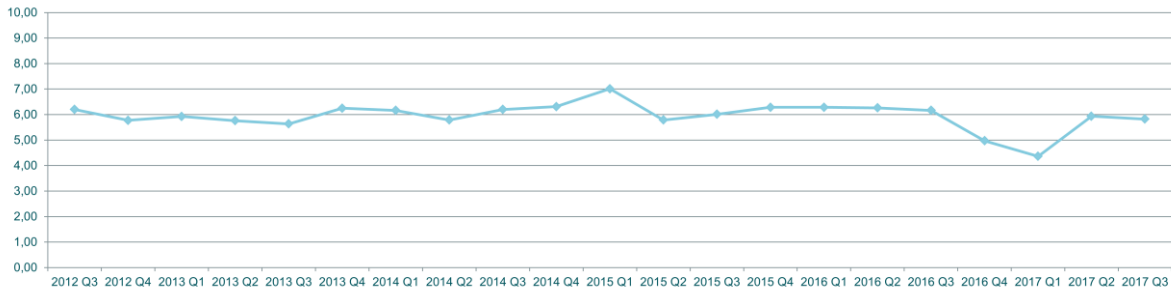
GRAYDON
open in business

Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten

GRAYDON
open in business

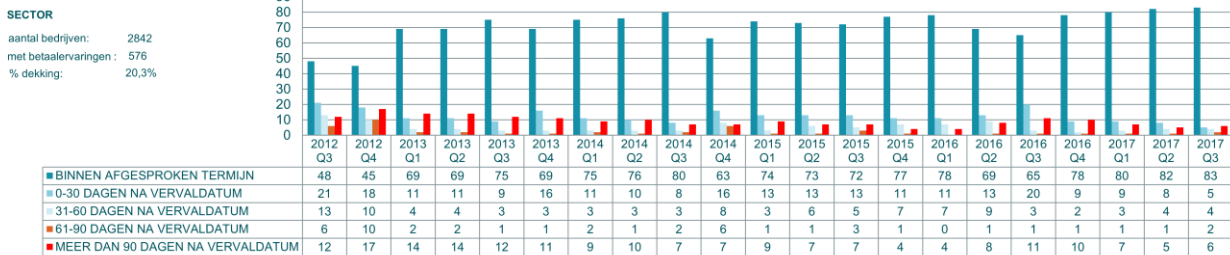
Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten

Nace 02

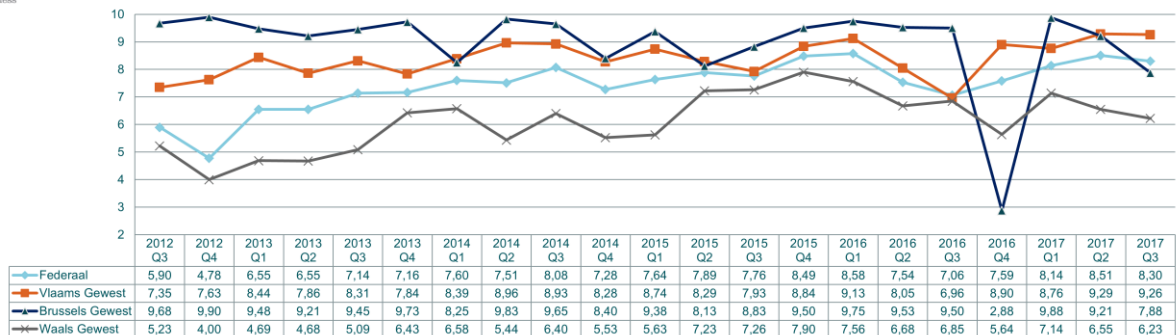
GRAYDON
open in business

Bosbouw en de exploitatie van bossen

GRAYDON
open in business

Bosbouw en de exploitatie van bossen

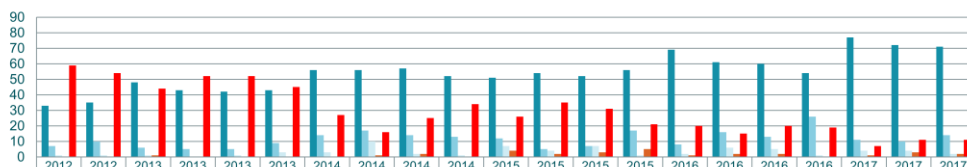
Nace 03

GRAYDON
open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 269
met betaalervaringen: 96
% dekking: 35,7%

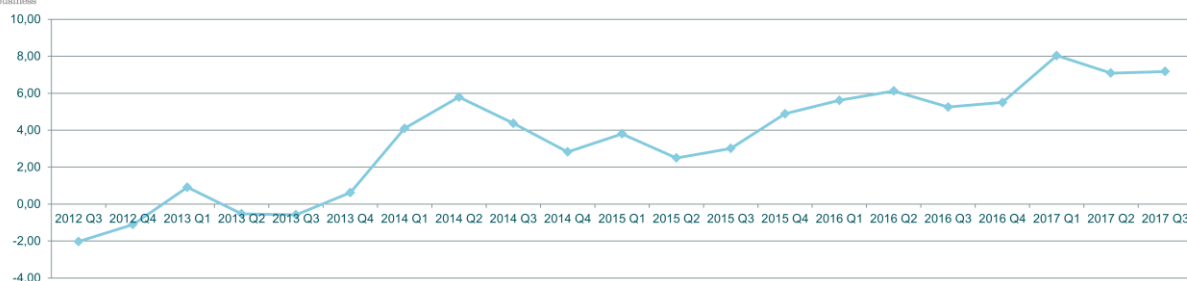
Visserij en aquacultuur

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	33	35	48	43	42	43	56	56	57	52	51	54	52	56	69	61	60	54	77	72	71
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	7	10	6	5	5	9	14	17	14	13	12	5	7	17	8	16	13	26	11	10	14
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	1	1	1	0	1	3	3	10	2	1	7	4	7	1	2	6	5	1	4	4	2
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0	4	2	3	5	1	2	2	0	1	3	2
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	59	54	44	52	52	45	27	16	25	34	26	35	31	21	20	15	20	19	7	11	11

GRAYDON
open in business

Visserij en aquacultuur

Nace 07

GRAYDON
open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 4
met betaalervaringen: 3
% dekking: 75,0%

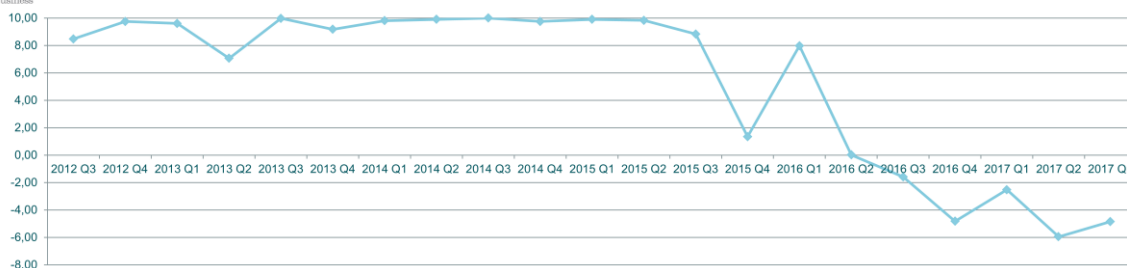
Winning van metaalertsen

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	39	90	84	73	99	67	92	96	100	90	96	93	68	41	59	26	38	4	19	8	3
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	61	10	16	7	1	33	8	4	0	10	4	7	29	12	16	17	4	25	21	14	26
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	15	1	0	0	0	0	0
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	15	1	0	0	0	0
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	2	40	0	41	57	71	60	78	71

GRAYDON
open in business

Winning van metaalertsen

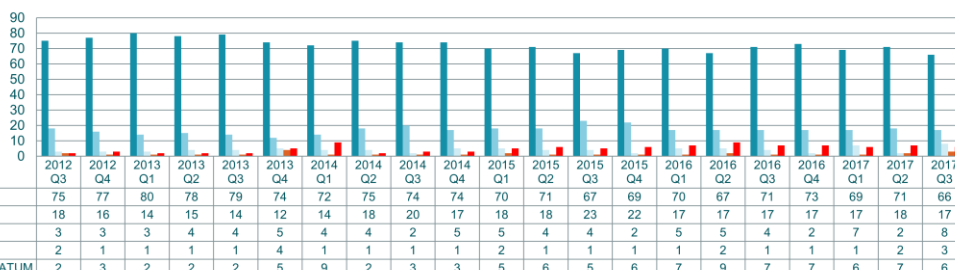

Nace 08

GRAYDON
open in business

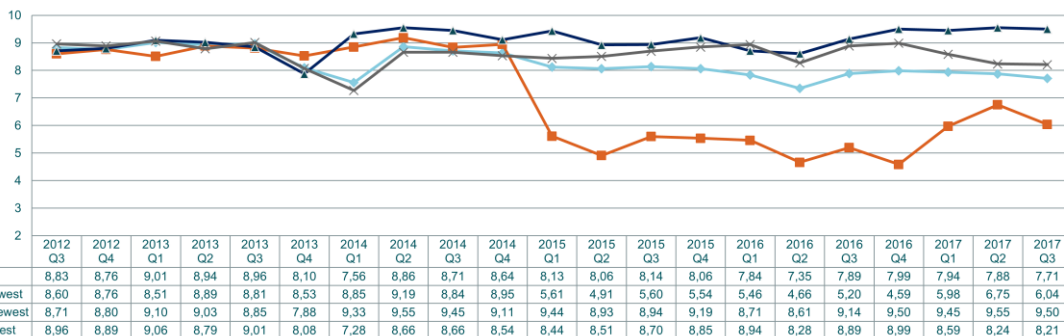
Overige winning van delfstoffen

SECTOR
aantal bedrijven: 263
met betaalveringen: 138
% dekking: 52,5%

GRAYDON
open in business

Overige winning van delfstoffen

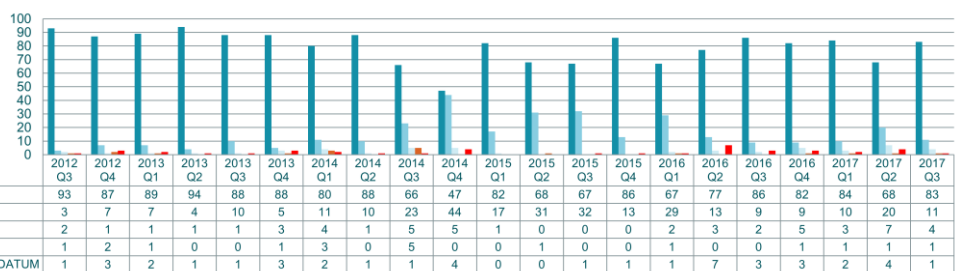

Nace 09

GRAYDON
open in business

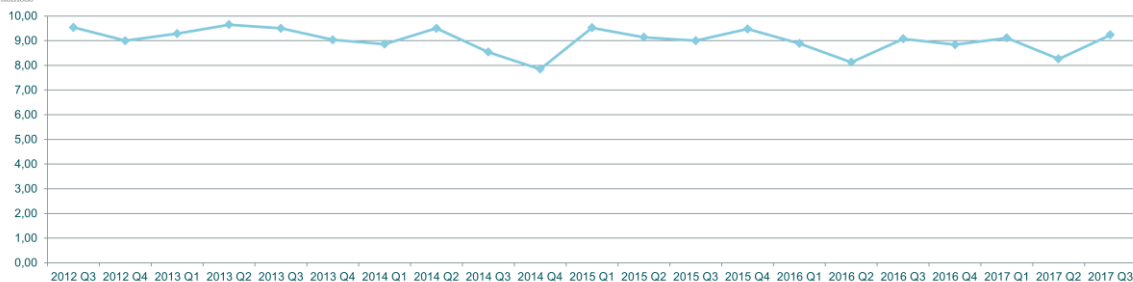
Ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw

SECTOR
aantal bedrijven: 66
met betaalveringen: 18
% dekking: 27,3%

GRAYDON
open in business

Ondersteunende activiteiten in verband met de mijnbouw

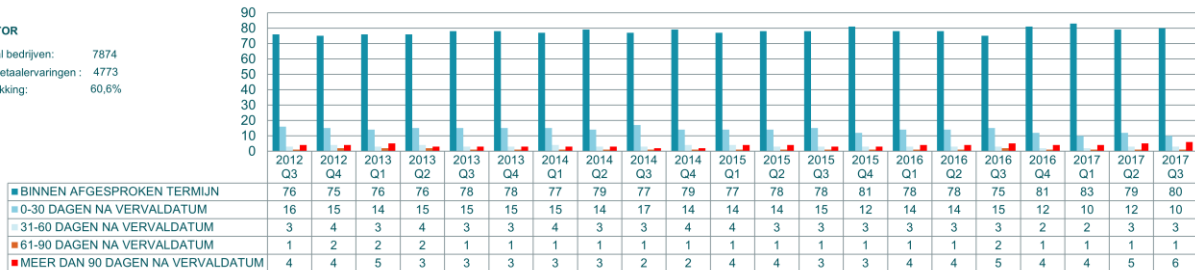

Nace 10

GRAYDON
open in business

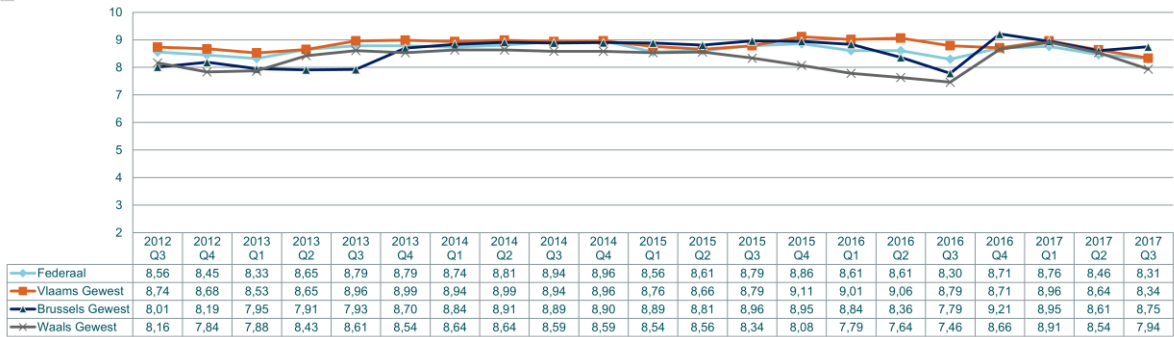
SECTOR
aantal bedrijven: 7874
met betaalvervalingen: 4773
% dekking: 60,6%

Vervaardiging van voedingsmiddelen

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van voedingsmiddelen

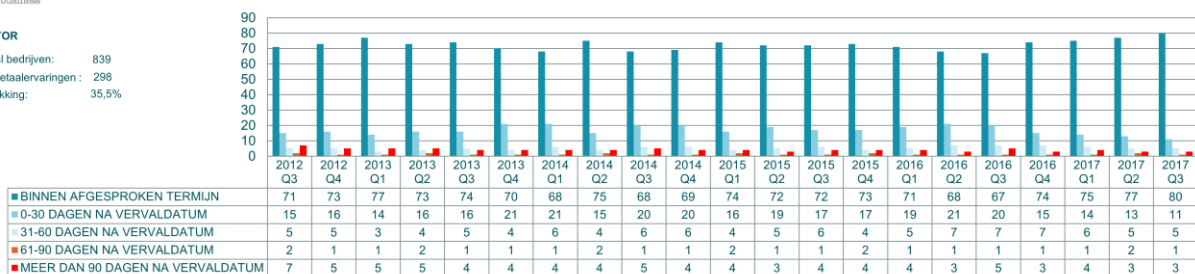

Nace11

GRAYDON
open in business

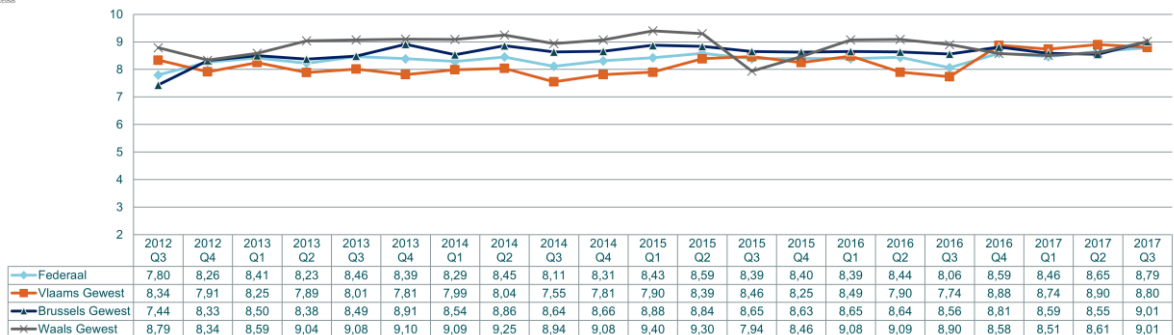
SECTOR
aantal bedrijven: 839
met betaalvervalingen: 298
% dekking: 35,5%

Vervaardiging van dranken

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van dranken

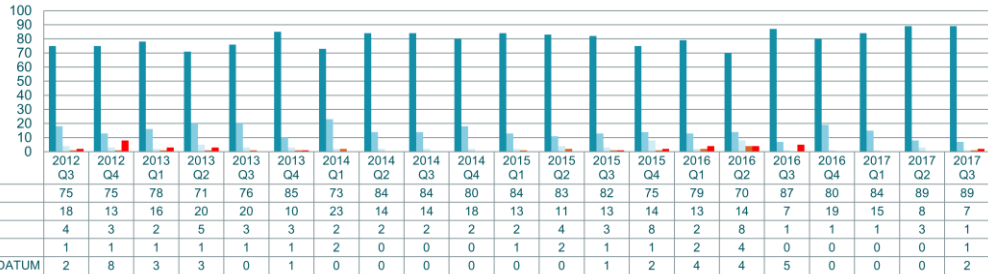

Nace 12

GRAYDON
open in business

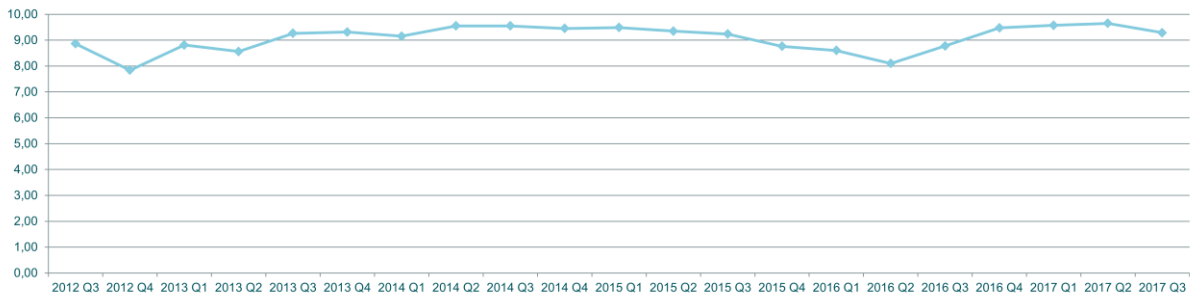
Vervaardiging van tabaksproducten

SECTOR
aantal bedrijven: 34
met betaalervaringen: 24
% dekking: 70,6%

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van tabaksproducten

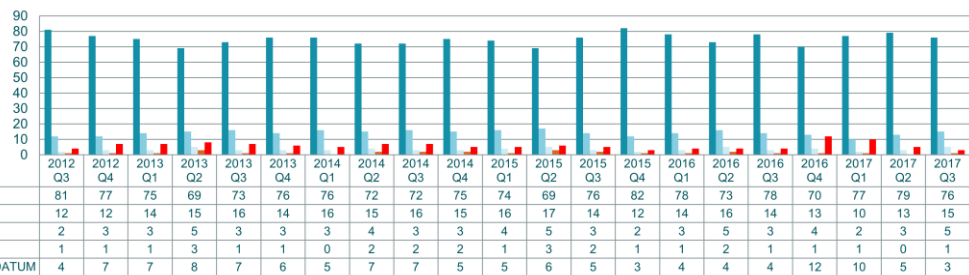

Nace 13

GRAYDON
open in business

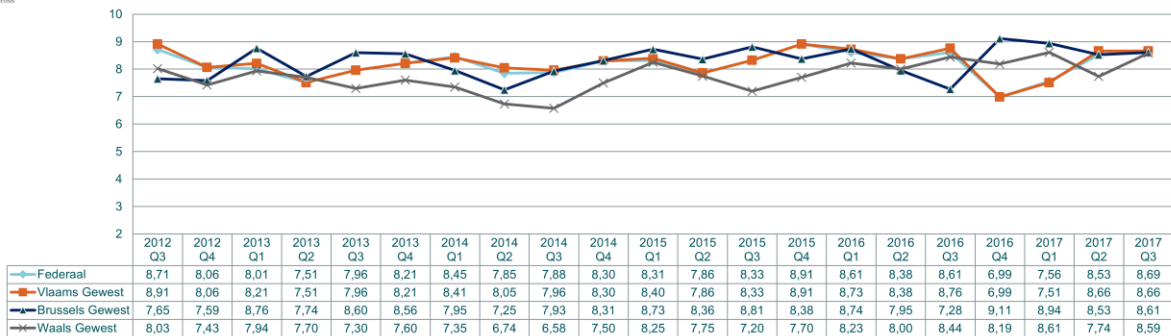
Vervaardiging van textiel

SECTOR
aantal bedrijven: 1878
met betaalervaringen: 780
% dekking: 41,5%

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van textiel

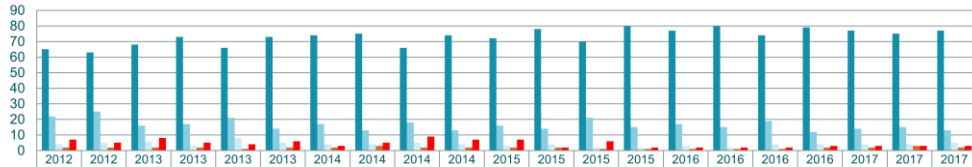
Nace 14

GRAYDON
open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 2003
met betaalervaringen: 500
% dekking: 25,0%

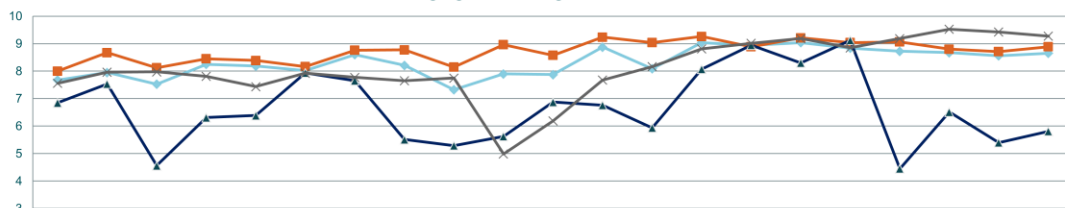
Vervaardiging van kleding

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	65	63	68	73	66	73	74	75	66	74	72	78	70	80	77	80	74	79	77	75	77
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	22	25	16	17	21	14	17	13	18	13	16	14	21	15	17	15	19	12	14	15	13
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	4	5	6	3	8	5	4	4	5	4	3	4	2	2	3	2	4	4	4	4	5
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	2	2	2	2	1	2	2	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2	3	2
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	7	5	8	5	4	6	3	5	9	7	7	2	6	2	2	2	2	3	3	3	3

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van kleding

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
— Federaal	7,68	7,95	7,53	8,25	8,19	8,03	8,60	8,21	7,33	7,90	7,88	8,88	8,09	9,04	8,94	9,04	8,84	8,73	8,68	8,56	8,65
— Vlaams Gewest	8,00	8,68	8,13	8,45	8,39	8,16	8,76	8,78	8,15	8,96	8,58	9,24	9,04	9,26	8,89	9,21	9,04	9,06	8,80	8,71	8,89
— Brussels Gewest	6,85	7,54	4,56	6,31	6,39	7,94	7,65	5,51	5,29	5,63	6,88	6,76	5,94	8,08	8,95	8,30	9,13	4,45	6,51	5,40	5,81
— Waals Gewest	7,56	7,96	7,98	7,81	7,44	7,93	7,78	7,65	7,75	4,99	6,19	7,68	8,16	8,81	9,01	9,19	8,85	9,19	9,53	9,43	9,28

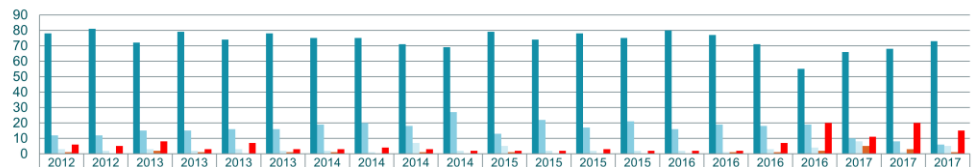
Nace 15

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van leer en van producten van leer

SECTOR

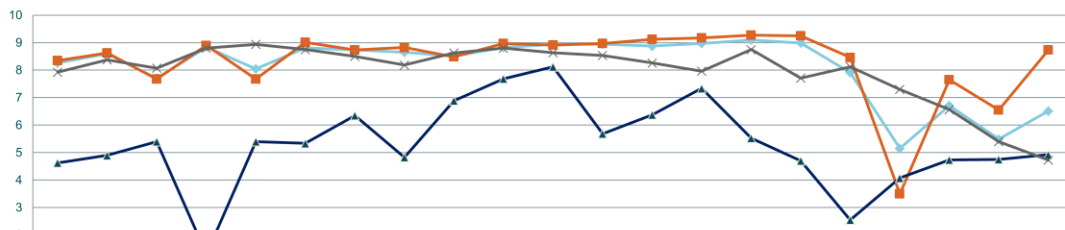
aantal bedrijven: 270
met betaalervaringen: 84
% dekking: 31,1%

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	78	81	72	79	74	78	75	75	71	69	79	74	78	75	80	77	71	55	66	68	73
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	12	12	15	15	16	16	19	20	18	27	13	22	17	21	16	19	18	19	10	8	6
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	3	2	3	2	3	2	2	1	7	2	5	2	2	2	2	1	3	4	8	1	5
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	1	0	2	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1	2	5	3	1
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	6	5	8	3	7	3	3	4	3	2	2	2	3	2	2	2	7	20	11	20	15

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van leer en van producten van leer

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
— Federaal	8,26	8,60	7,70	8,84	8,05	8,81	8,74	8,65	8,51	8,83	8,94	8,95	8,88	8,98	9,10	8,99	7,91	5,15	6,71	5,49	6,51
— Vlaams Gewest	8,35	8,63	7,68	8,90	7,68	9,01	8,74	8,83	8,49	8,98	8,91	8,98	9,13	9,18	9,28	9,25	8,46	3,50	7,65	6,55	8,74
— Brussels Gewest	4,63	4,90	5,40	1,30	5,40	5,34	6,35	4,83	6,89	7,69	8,13	5,69	6,38	7,34	5,53	4,70	2,55	4,08	4,74	4,75	4,93
— Waals Gewest	7,93	8,38	8,08	8,80	8,94	8,75	8,50	8,19	8,63	8,80	8,64	8,54	8,26	7,96	8,75	7,71	8,13	7,30	6,56	5,40	4,73

Nace 16

GRAYDON
open in business

Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk

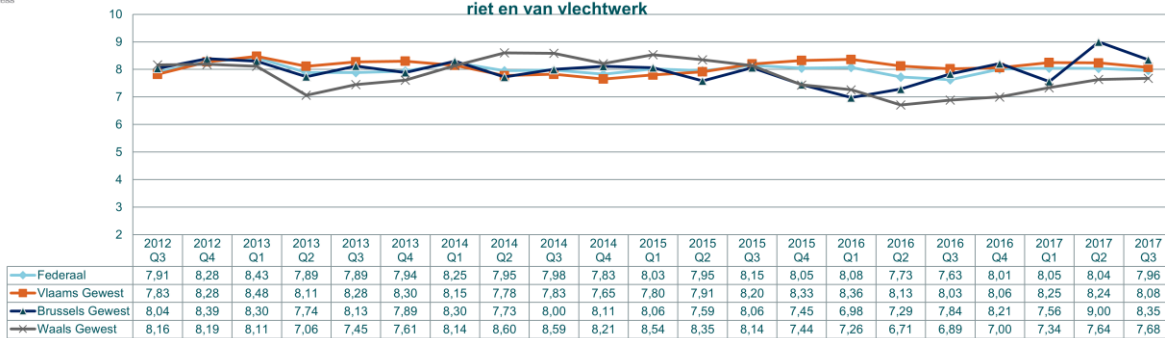
SECTOR

aantal bedrijven: 2914
met betaalervaringen: 1515
% dekking: 52,0%

GRAYDON
open in business

Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk

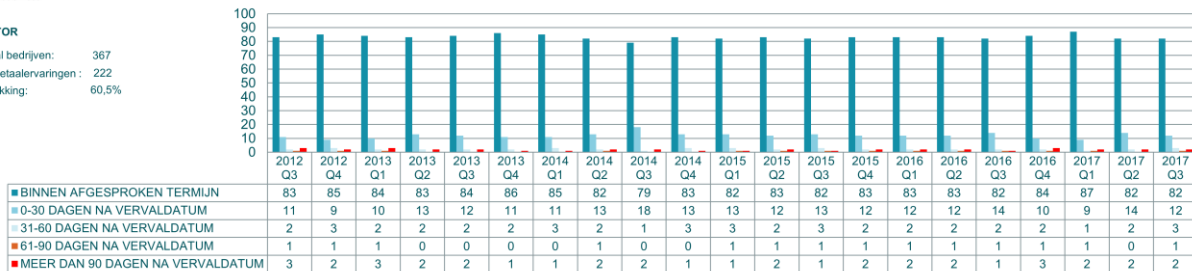
Nace 17

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van papier en papierwaren

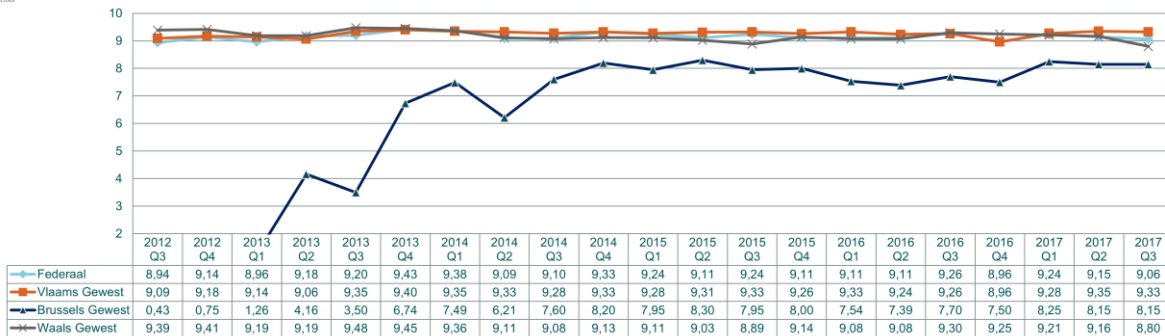
SECTOR

aantal bedrijven: 367
met betaalervaringen: 222
% dekking: 60,5%

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van papier en papierwaren

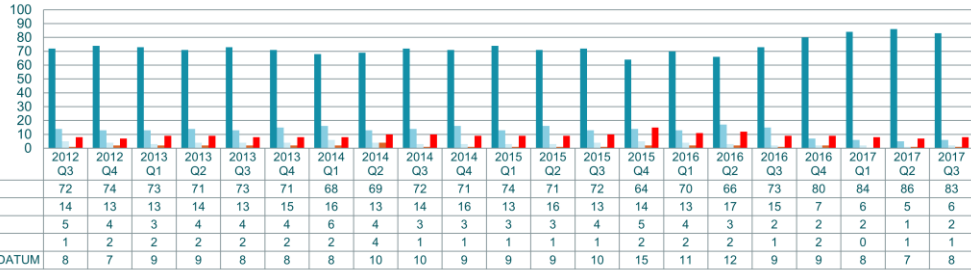
Nace 18

GRAYDON
open in business

SECTOR

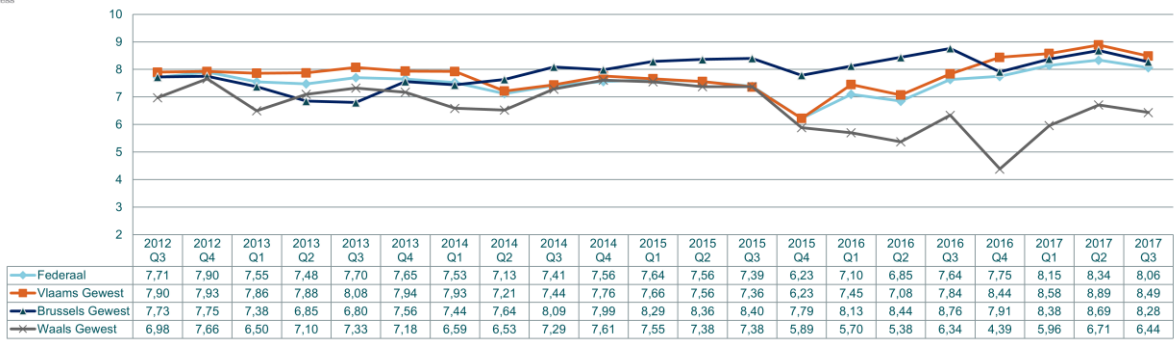
aantal bedrijven: 6324
met betaalvervalingen: 2364
% dekking: 37,4%

Drukkerijen, reproductie van opgenomen media

GRAYDON
open in business

Drukkerijen, reproductie van opgenomen media

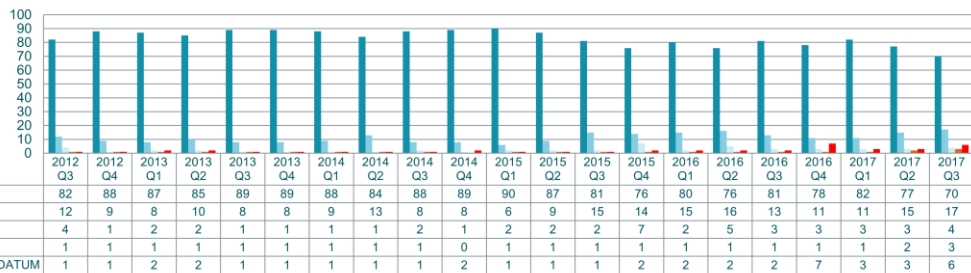
Nace 19

GRAYDON
open in business

SECTOR

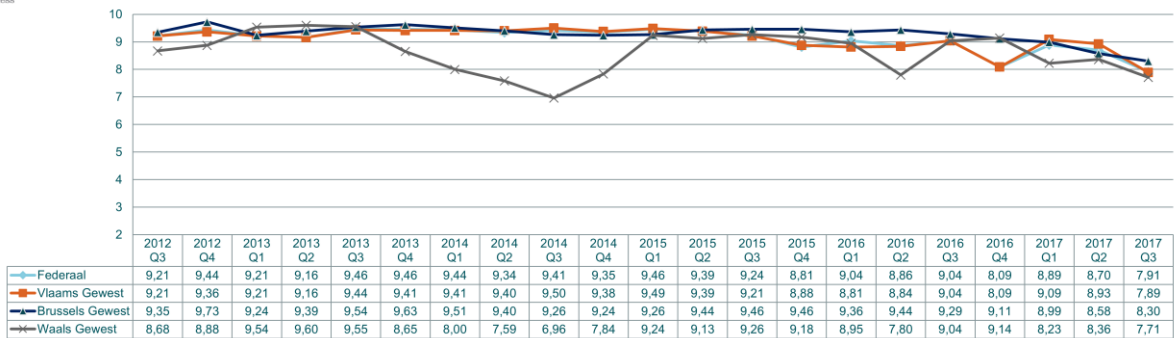
aantal bedrijven: 47
met betaalvervalingen: 28
% dekking: 59,6%

Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten

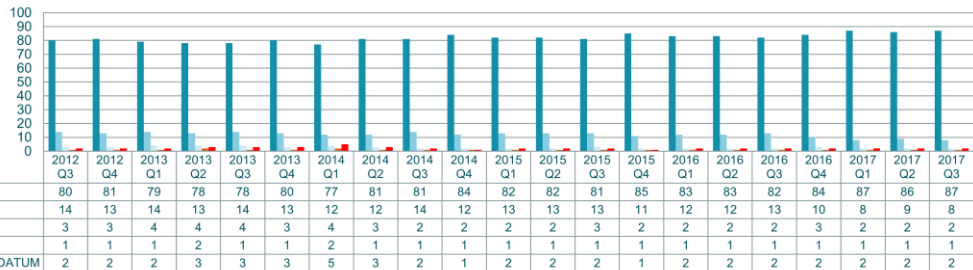

Nace 20

GRAYDON
open in business

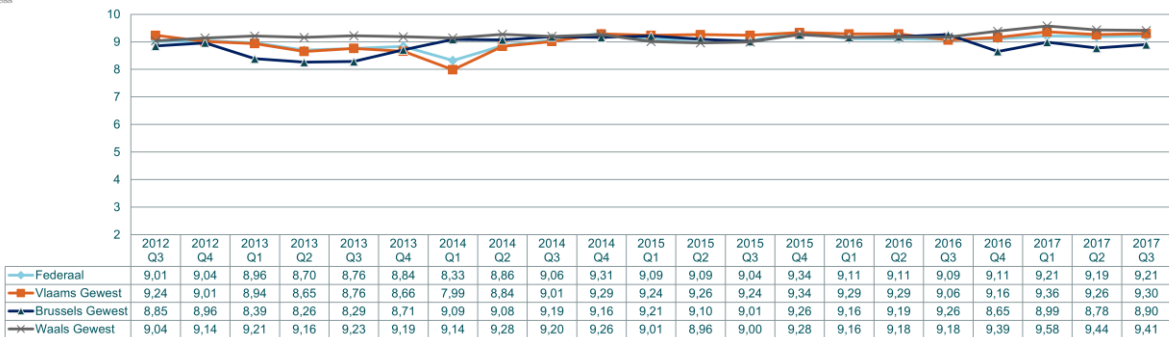
Vervaardiging van chemische producten

SECTOR
aantal bedrijven: 935
met betaalvervalingen: 575
% dekking: 61,5%

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van chemische producten

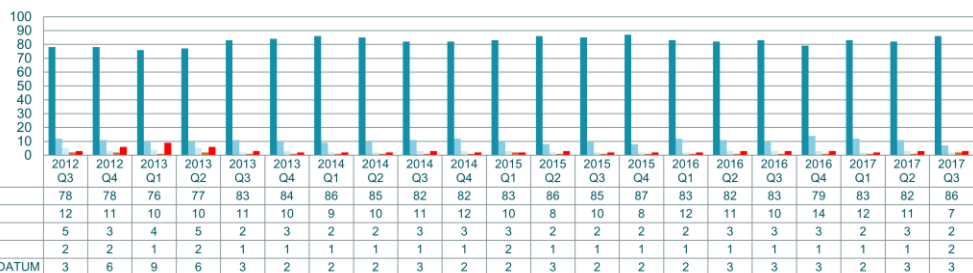

Nace 21

GRAYDON
open in business

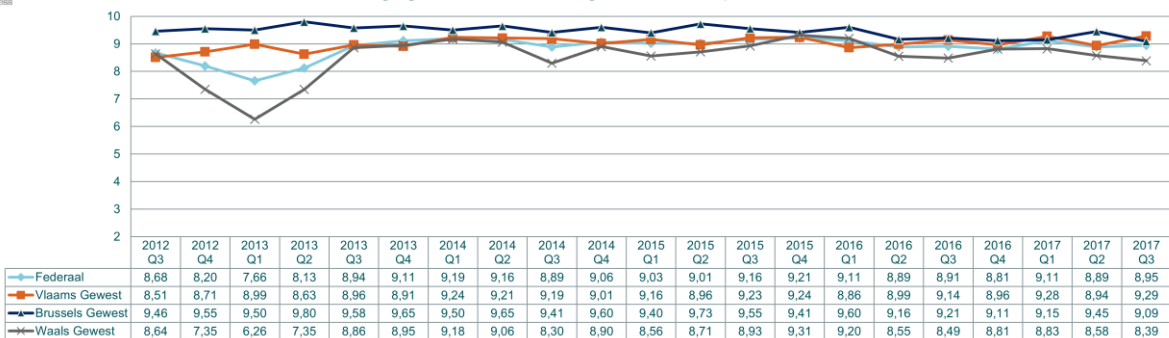
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten

SECTOR
aantal bedrijven: 300
met betaalvervalingen: 145
% dekking: 48,3%

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten

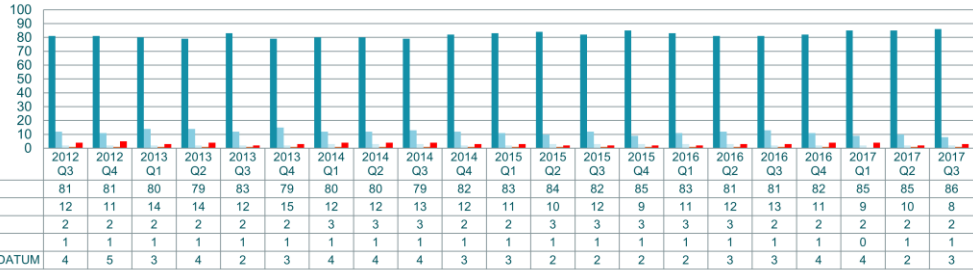

Nace 22

GRAYDON
open in business

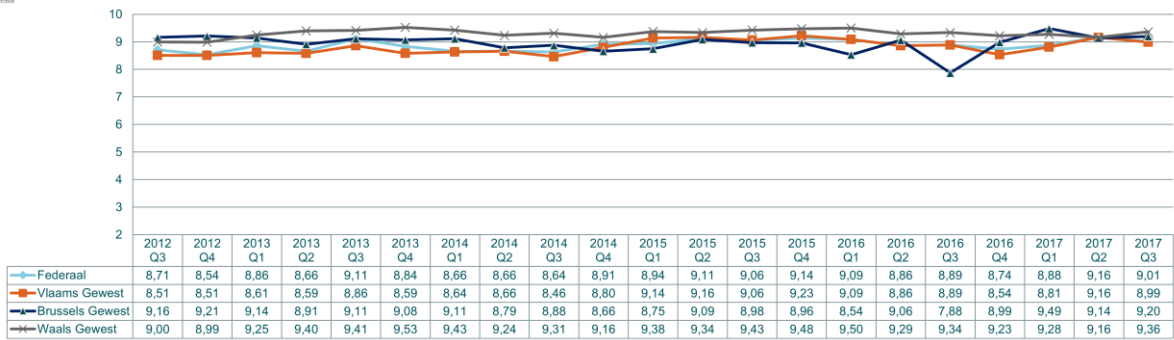
SECTOR
aantal bedrijven: 889
met betaalvervalingen: 561
% dekking: 63,1%

Vervaardiging van producten van rubber of kunststof

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van producten van rubber of kunststof

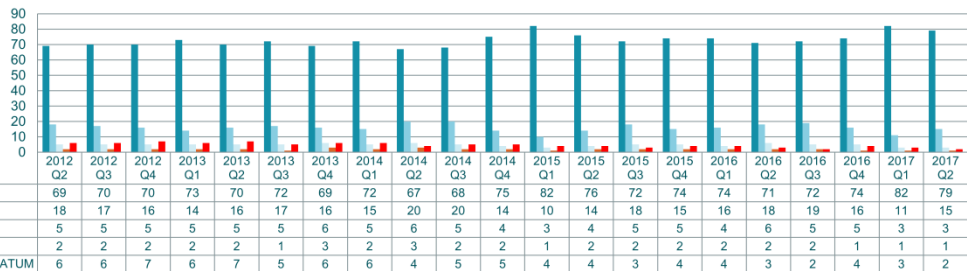

Nace 23

GRAYDON
open in business

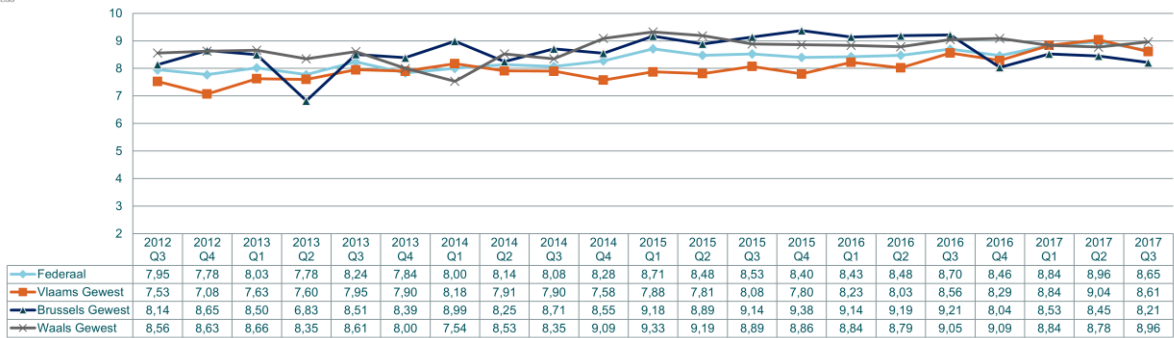
Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten

SECTOR
aantal bedrijven: 2080
met betaalvervalingen: 1120
% dekking: 53,8%

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten

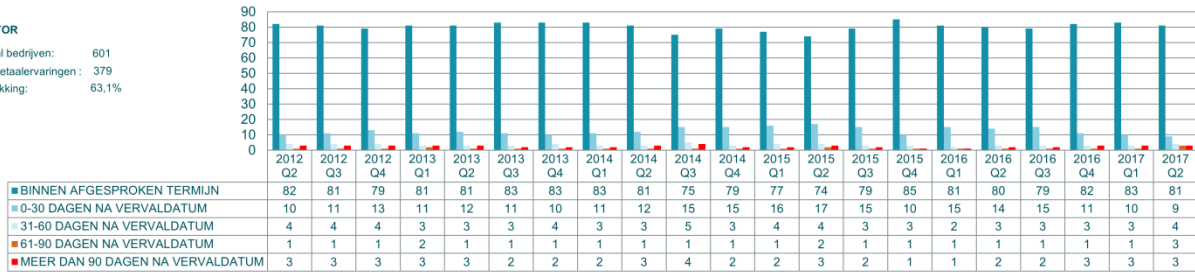

Nace 24

GRAYDON
open in business

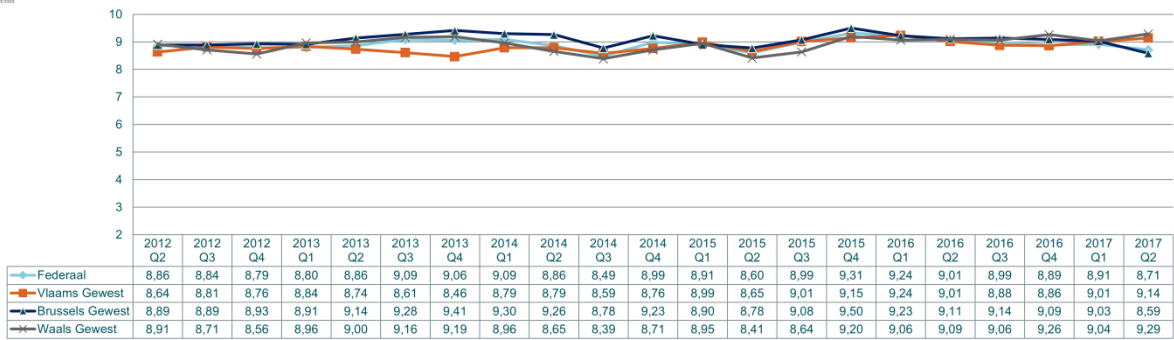
SECTOR
aantal bedrijven: 601
met betaalvervalingen: 379
% dekking: 63,1%

Vervaardiging van metalen in primaire vorm

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van metalen in primaire vorm

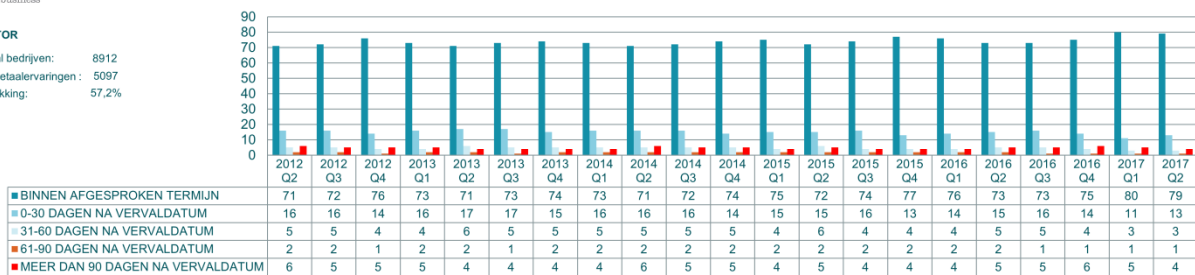

Nace 25

GRAYDON
open in business

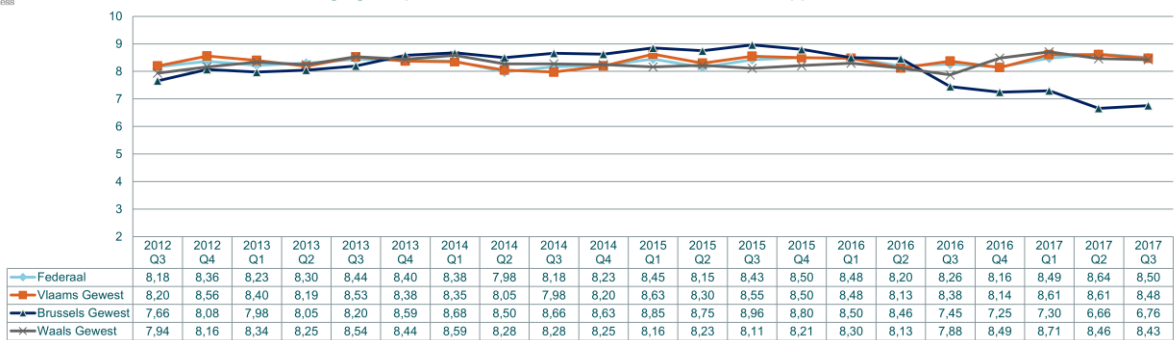
SECTOR
aantal bedrijven: 8912
met betaalvervalingen: 5097
% dekking: 57,2%

Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten

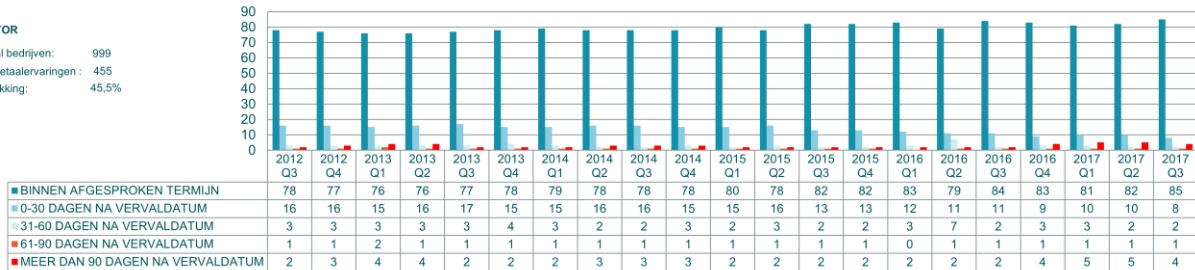

Nace 26

GRAYDON
open in business

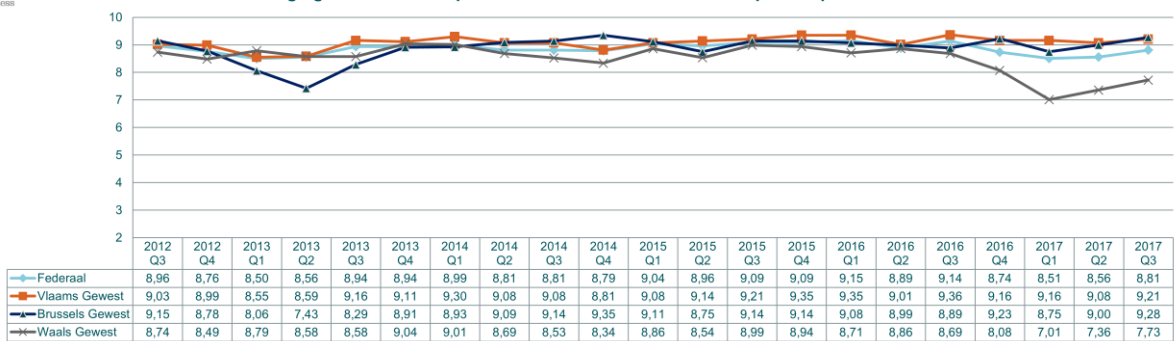
SECTOR
aantal bedrijven: 999
met betaalvervingen: 455
% dekking: 45,5%

Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten

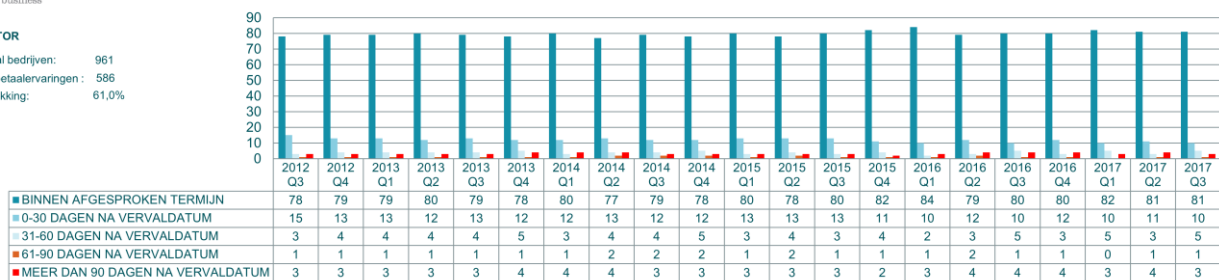

Nace 27

GRAYDON
open in business

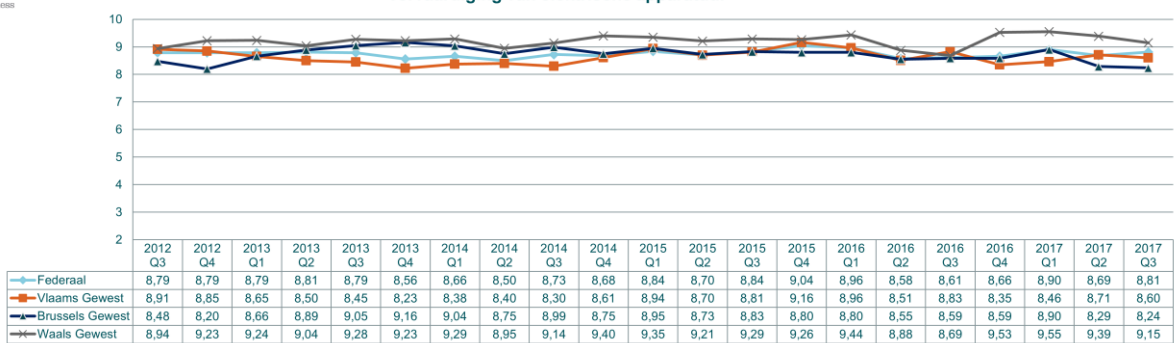
Vervaardiging van elektrische apparatuur

SECTOR
aantal bedrijven: 961
met betaalvervingen: 596
% dekking: 61,0%

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van elektrische apparatuur

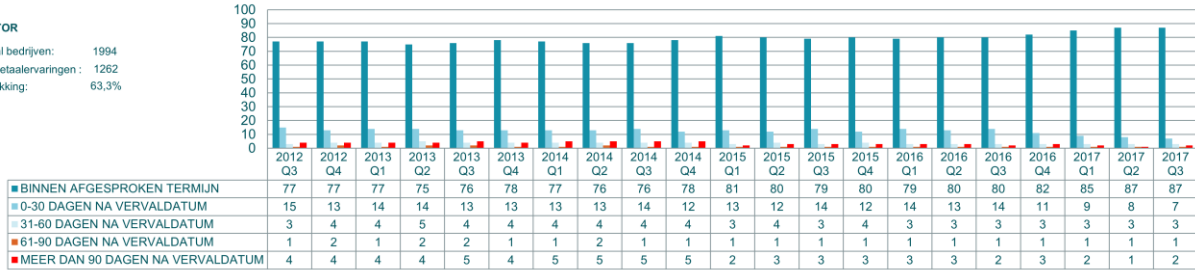
Nace 28

GRAYDON
open in business

SECTOR

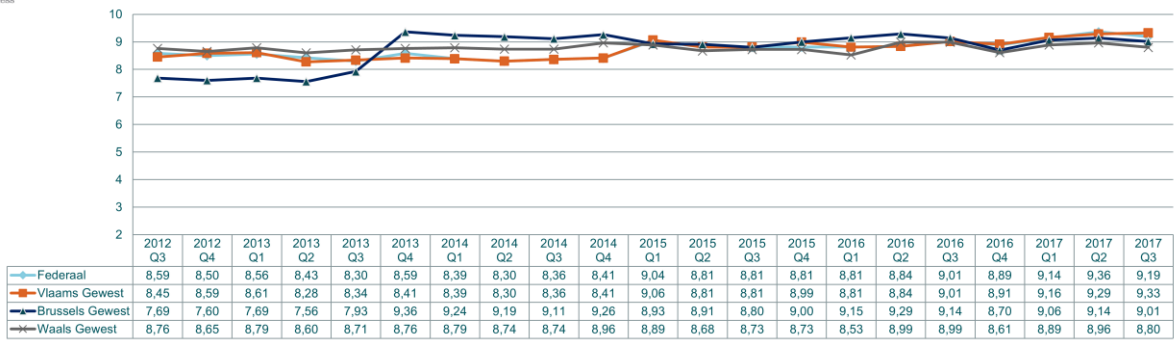
aantal bedrijven: 1994
met betaalvervalingen: 1262
% dekking: 63,3%

Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.

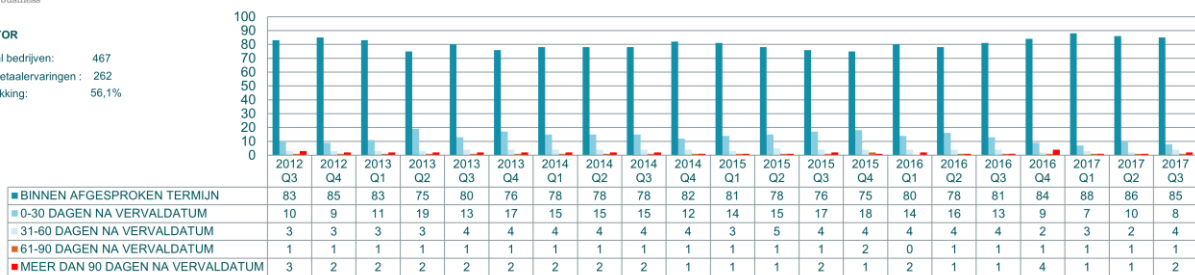

Nace 29

GRAYDON
open in business

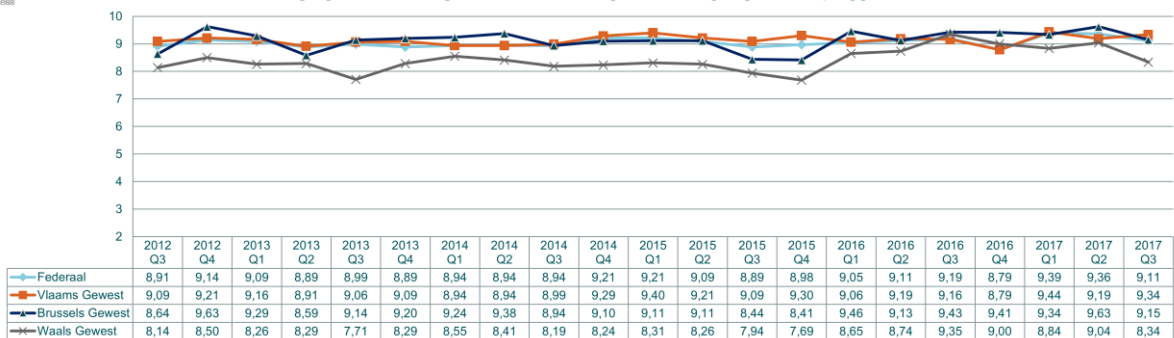
SECTOR
aantal bedrijven: 467
met betaalvervalingen: 262
% dekking: 56,1%

Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers

GRAYDON
open in business

Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers

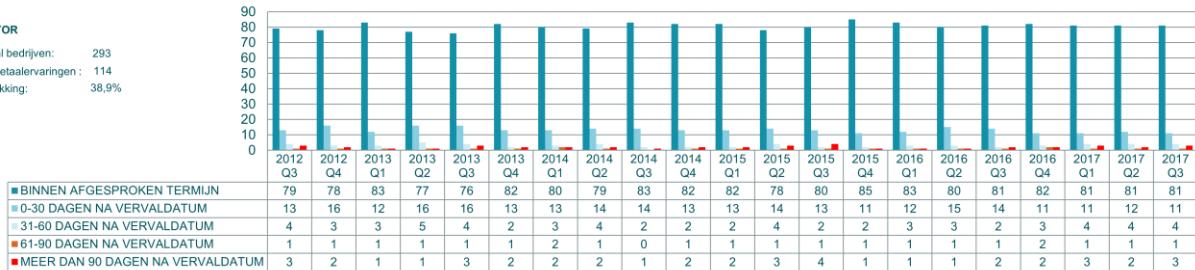

Nace 30

GRAYDON
open in business

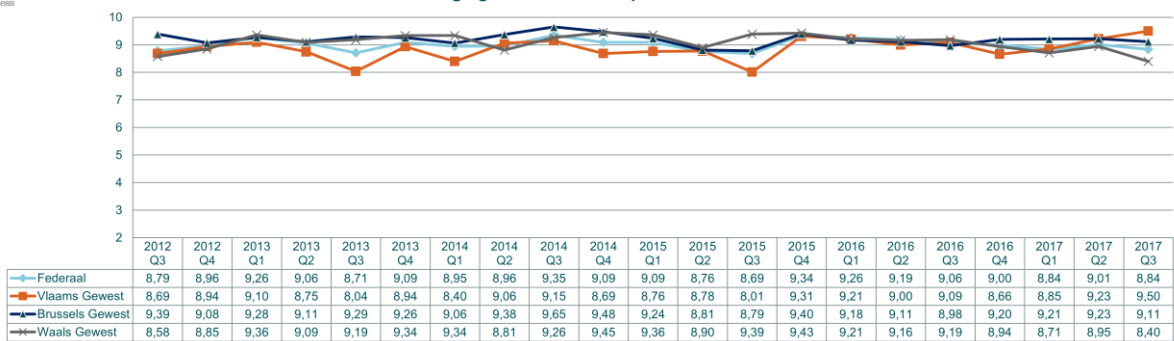
SECTOR
aantal bedrijven: 293
met betaalarvingen: 114
% dekking: 38,9%

Vervaardiging van andere transportmiddelen

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van andere transportmiddelen

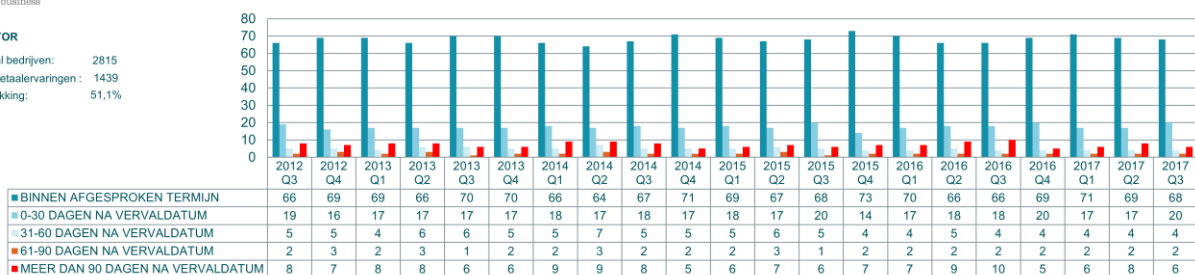

Nace 31

GRAYDON
open in business

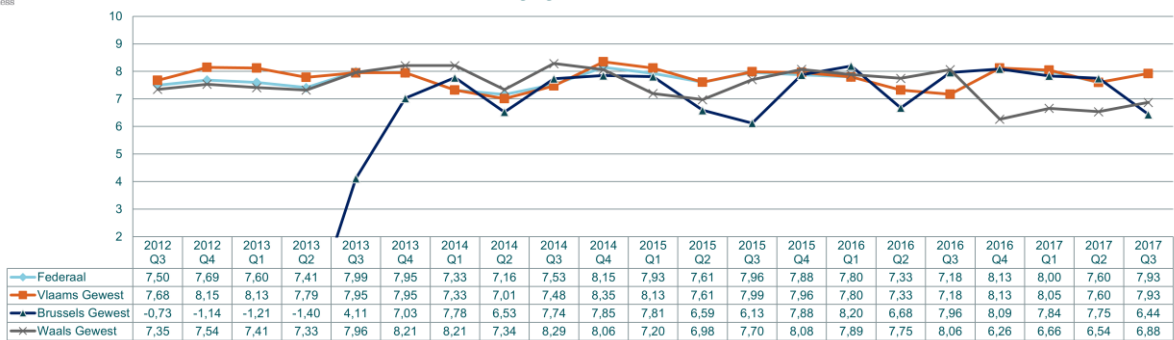
SECTOR
aantal bedrijven: 2815
met betaalarvingen: 1439
% dekking: 51,1%

Vervaardiging van meubelen

GRAYDON
open in business

Vervaardiging van meubelen

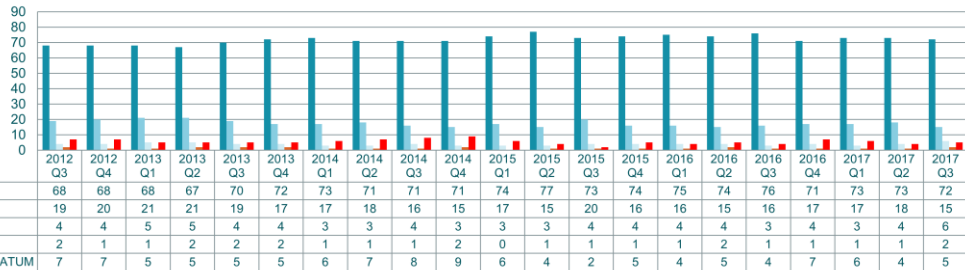
Nace 32

GRAYDON
open in business

SECTOR

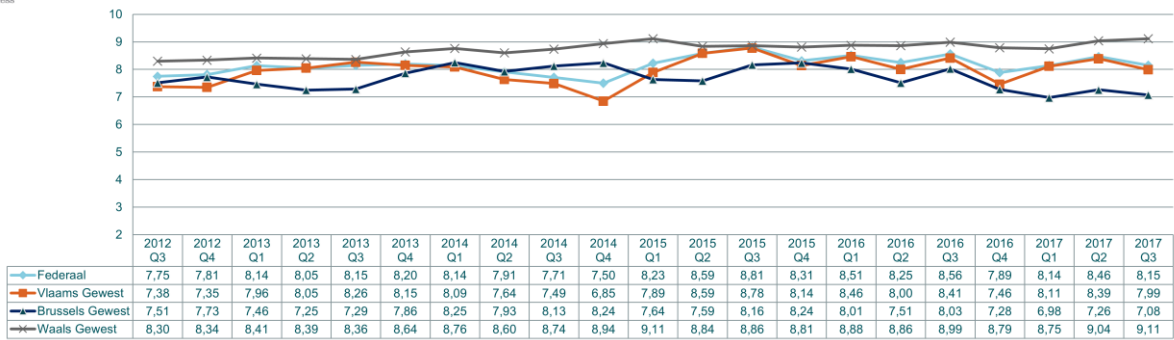
aantal bedrijven: 4387
met betaalveraringen: 1418
% dekking: 32,3%

Overige industrie

GRAYDON
open in business

Overige industrie

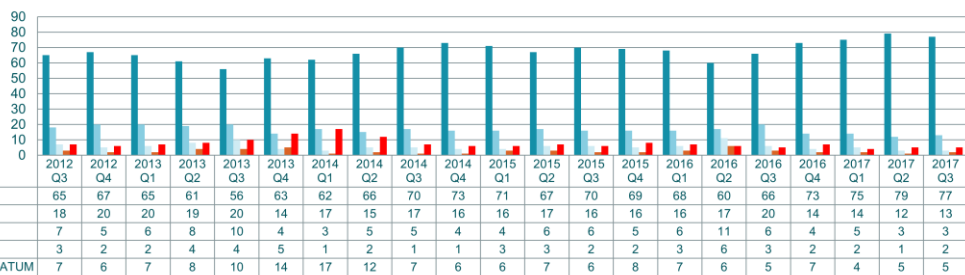
Nace 33

GRAYDON
open in business

Reparatie en installatie van machines en apparaten

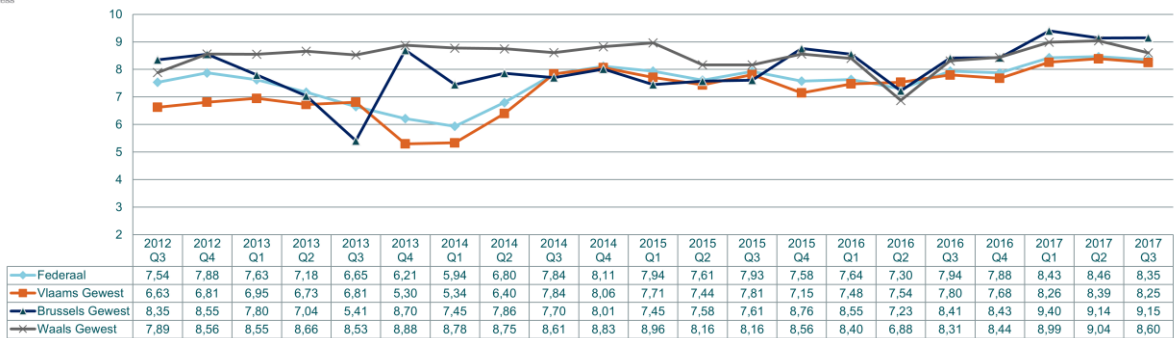
SECTOR

aantal bedrijven: 3855
met betaalveraringen: 1715
% dekking: 44,5%

GRAYDON
open in business

Reparatie en installatie van machines en apparaten

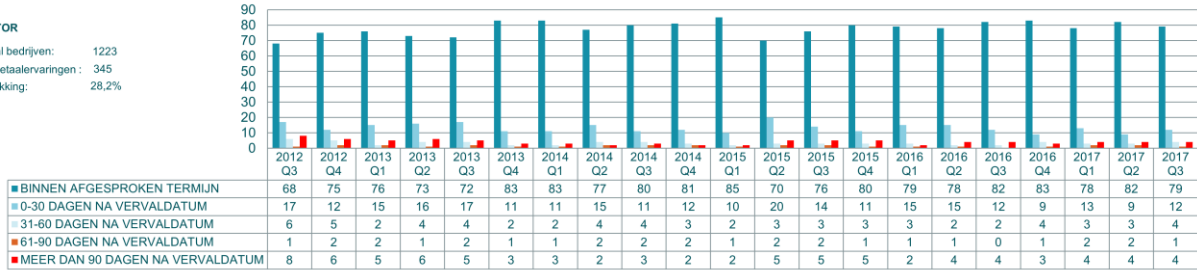

Nace 35

GRAYDON
open in business

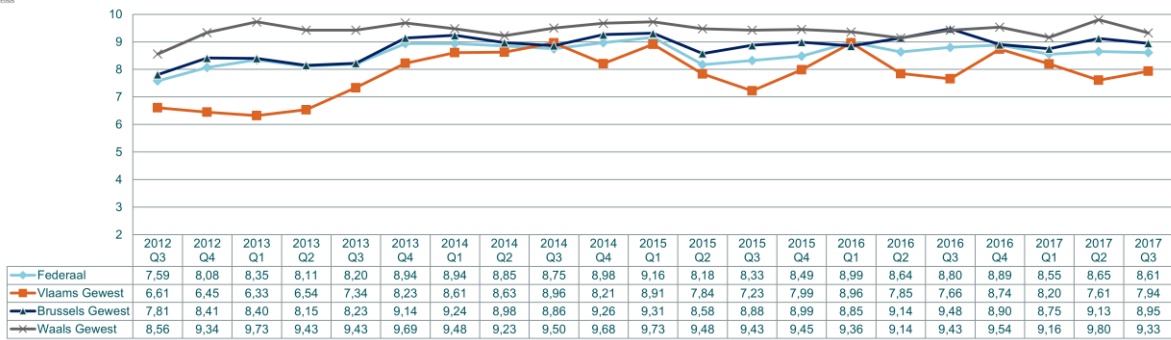
SECTOR
aantal bedrijven: 1223
met betaalveringen: 345
% dekking: 28,2%

Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht

GRAYDON
open in business

Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht

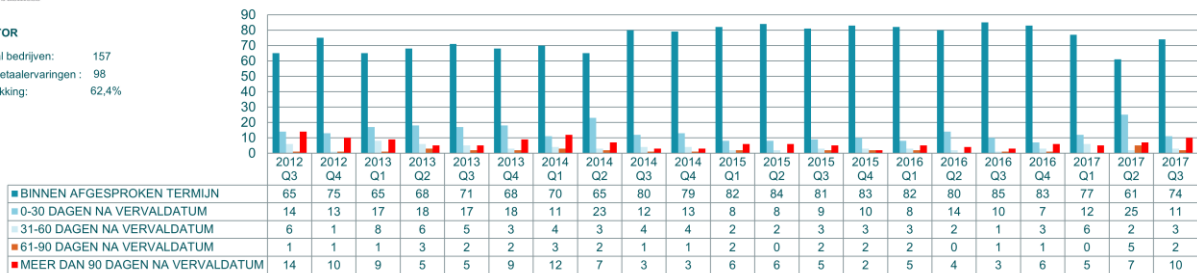

Nace 36

GRAYDON
open in business

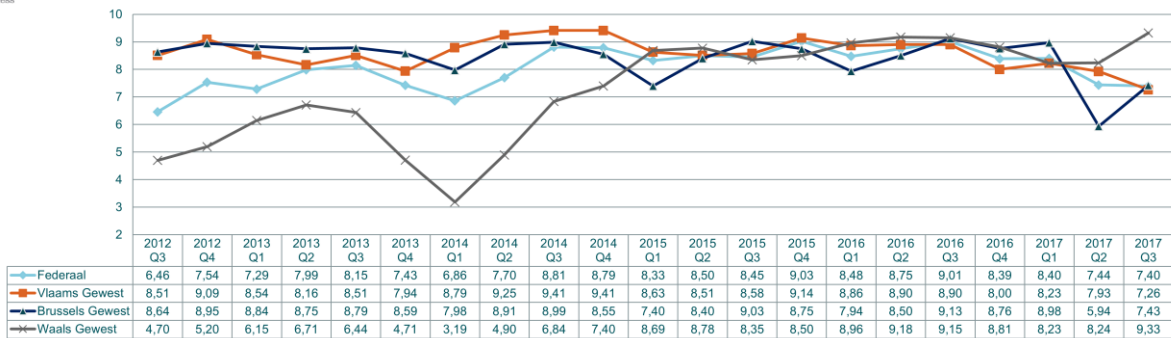
SECTOR
aantal bedrijven: 157
met betaalveringen: 98
% dekking: 62,4%

Winning, behandeling en distributie van water

GRAYDON
open in business

Winning, behandeling en distributie van water

Nace 37

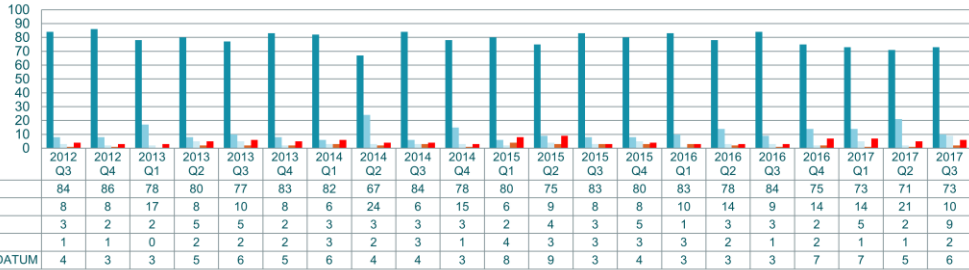

GRAYDON
open in business

SECTOR

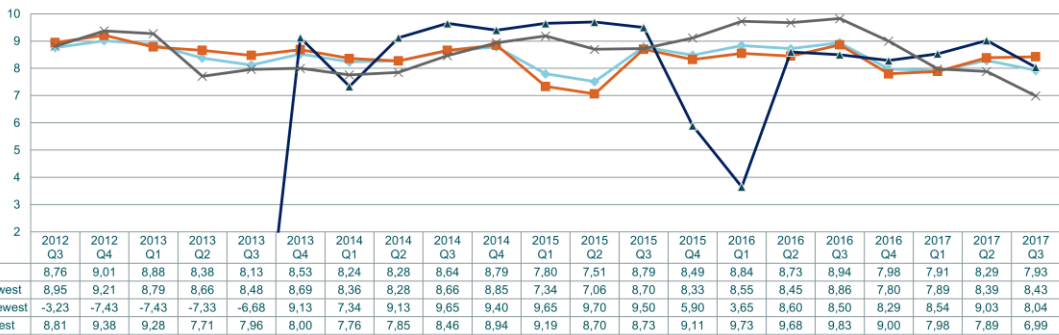
aantal bedrijven: 297
met betaalveringen: 172
% dekking: 57,9%

Afvalwaterafvoer

GRAYDON
open in business

Afvalwaterafvoer

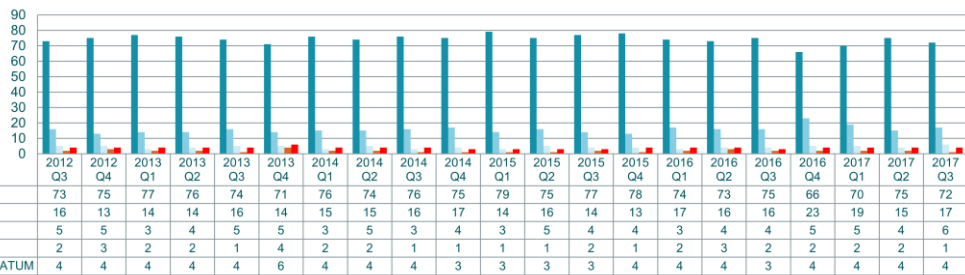

Nace 38

GRAYDON
open in business

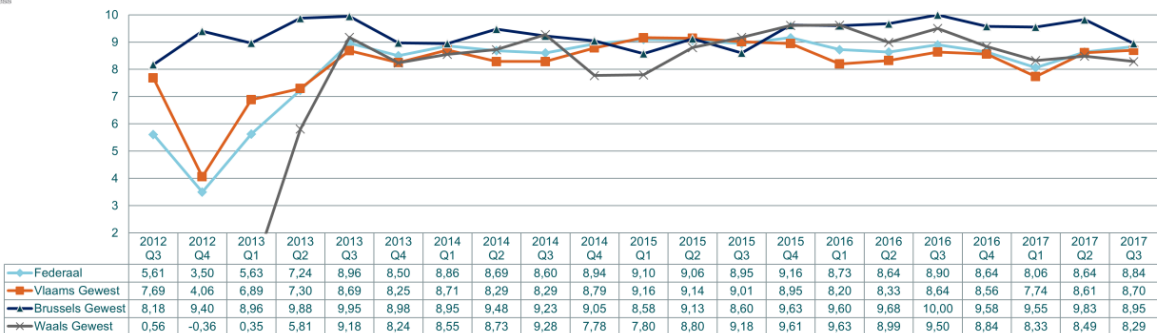
Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning

SECTOR
aantal bedrijven: 1173
met betaalveringen: 573
% dekking: 48,8%

GRAYDON
open in business

Sanering en ander afvalbeheer

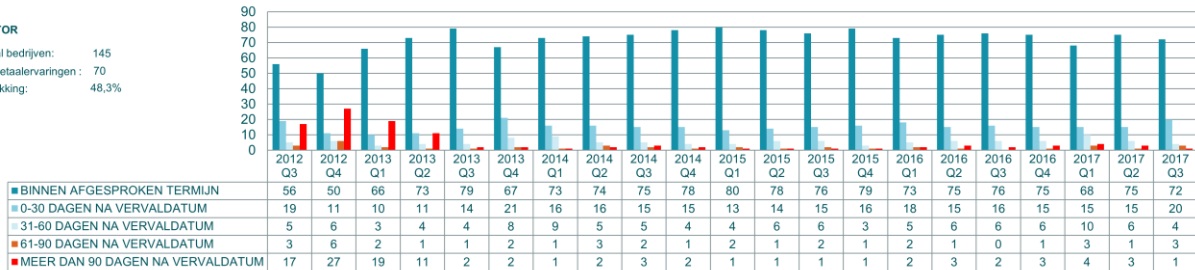

Nace 39

GRAYDON
open in business

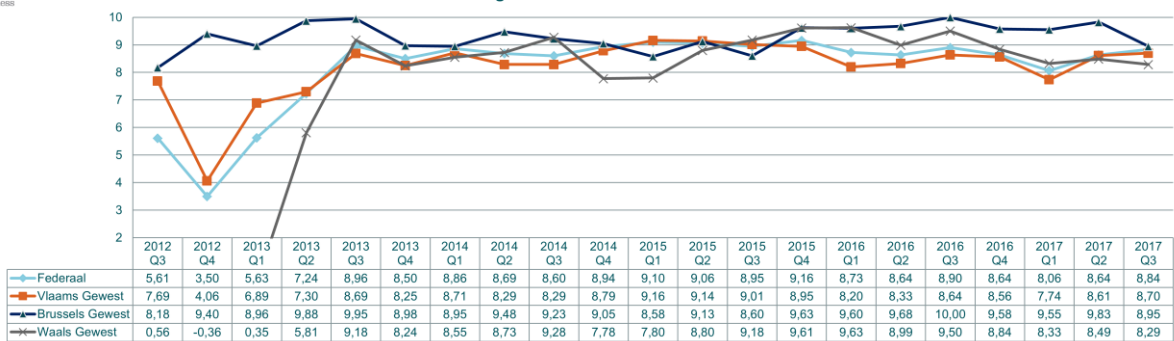
SECTOR
aantal bedrijven: 145
met betaalvervalingen: 70
% dekking: 48,3%

Sanering en ander afvalbeheer

GRAYDON
open in business

Sanering en ander afvalbeheer

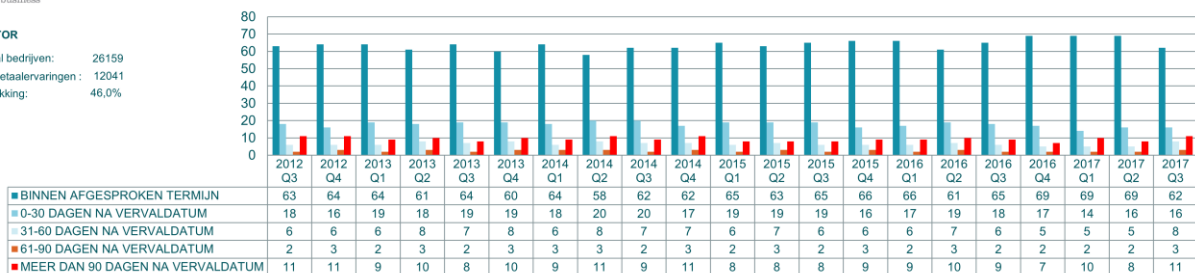

Nace 41

GRAYDON
open in business

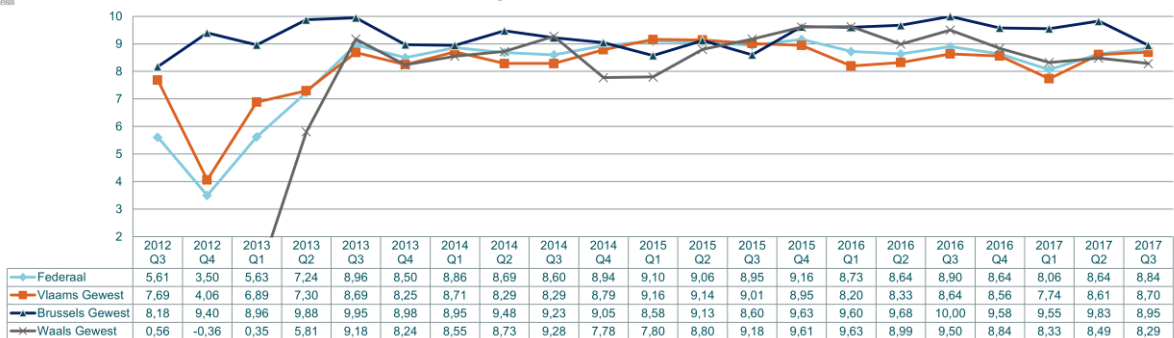
SECTOR
aantal bedrijven: 26159
met betaalvervalingen: 12041
% dekking: 46,0%

Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten

GRAYDON
open in business

Sanering en ander afvalbeheer

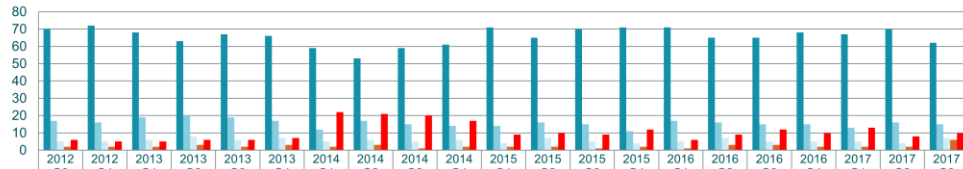
Nace 42

GRAYDON
open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 4531
met betaalvervalingen: 1948
% dekking: 43,0%

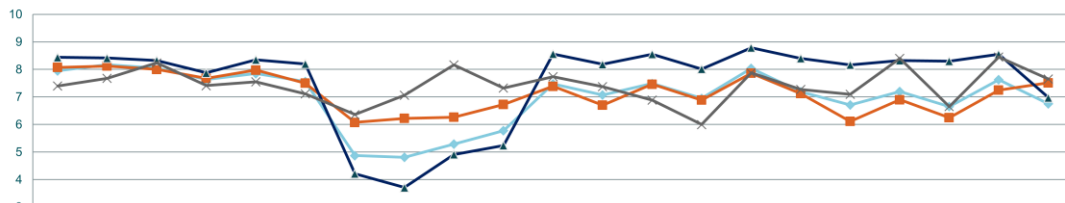
Weg- en waterbouw

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	70	72	68	63	67	66	59	53	59	61	71	65	70	71	71	65	65	68	67	70	62
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	17	16	19	20	19	17	12	17	15	14	14	16	15	11	17	16	15	15	13	16	15
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	5	5	6	8	6	7	5	6	5	6	4	7	5	4	5	7	5	5	5	4	7
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	2	2	2	3	2	3	2	3	1	2	2	2	1	2	1	3	3	2	2	2	6
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	6	5	5	6	6	7	22	21	20	17	9	10	9	12	6	9	12	10	13	8	10

GRAYDON
open in business

Weg- en waterbouw

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
— Federaal	7,95	8,18	8,05	7,64	7,85	7,56	4,88	4,81	5,29	5,78	7,48	7,08	7,49	6,95	8,04	7,19	6,71	7,20	6,65	7,63	6,75
— Vlaams Gewest	8,08	8,13	8,00	7,68	7,98	7,50	6,08	6,23	6,26	6,73	7,39	6,70	7,46	6,89	7,86	7,13	6,11	6,90	6,25	7,25	7,51
— Brussels Gewest	8,44	8,41	8,33	7,88	8,35	8,20	4,21	3,71	4,91	5,24	8,56	8,19	8,55	8,01	8,79	8,40	8,16	8,33	8,30	8,55	6,98
— Waals Gewest	7,40	7,68	8,24	7,41	7,55	7,11	6,36	7,06	8,16	7,33	7,74	7,38	6,89	6,00	7,88	7,28	7,10	8,40	6,65	8,45	7,65

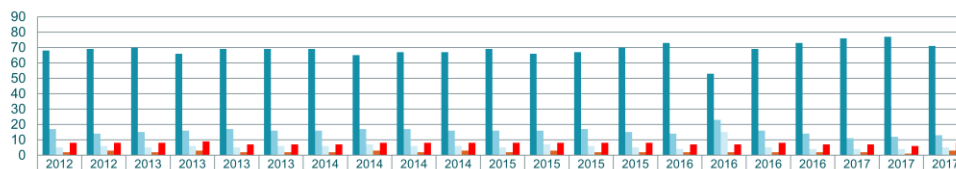
Nace 43

GRAYDON
open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 97351
met betaalvervalingen: 54100
% dekking: 55,6%

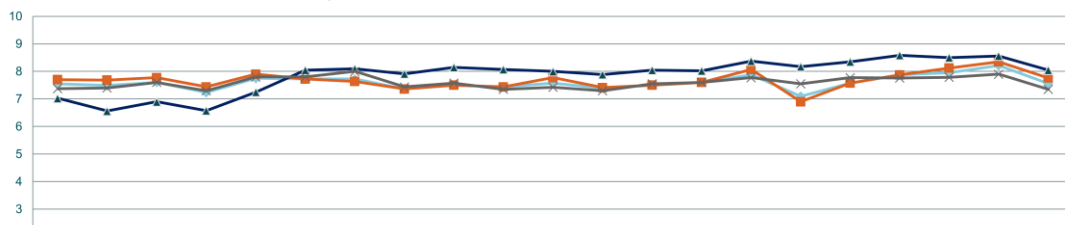
Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	68	69	70	66	69	69	69	65	67	67	69	66	67	70	73	53	69	73	76	77	71
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	17	14	15	16	17	16	16	17	17	16	16	16	17	15	14	23	16	14	11	12	13
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	5	6	5	6	5	6	6	7	6	6	5	7	6	5	4	15	5	4	4	4	5
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	2	3	2	3	2	2	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1	3
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	8	8	8	9	7	7	7	8	8	8	8	8	8	8	7	7	8	7	7	6	8

GRAYDON
open in business

Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
— Federaal	7,55	7,49	7,60	7,24	7,75	7,73	7,73	7,36	7,50	7,44	7,58	7,39	7,50	7,60	7,88	7,10	7,58	7,88	7,95	8,21	7,56
— Vlaams Gewest	7,70	7,69	7,78	7,44	7,90	7,73	7,64	7,36	7,50	7,44	7,78	7,41	7,50	7,60	8,08	6,90	7,58	7,88	8,13	8,35	7,76
— Brussels Gewest	7,03	6,56	6,90	6,58	7,25	8,05	8,10	7,91	8,15	8,08	8,00	7,89	8,05	8,03	8,38	8,18	8,35	8,59	8,50	8,56	8,05
— Waals Gewest	7,38	7,40	7,60	7,30	7,80	7,80	8,00	7,44	7,58	7,35	7,43	7,30	7,55	7,60	7,78	7,55	7,78	7,76	7,79	7,90	7,35

Nace 45

GRAYDON
open in business

SECTOR

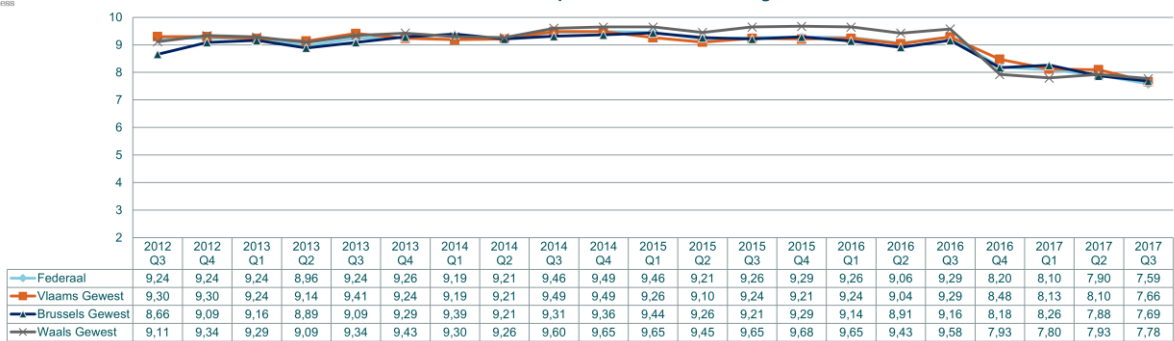
aantal bedrijven: 27000
met betaalvervalingen: 13766
% dekking: 51,0%

Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen

GRAYDON
open in business

Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen

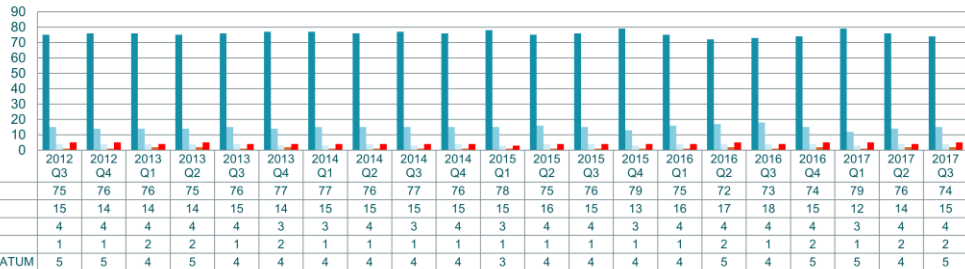
Nace 46

GRAYDON
open in business

Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen

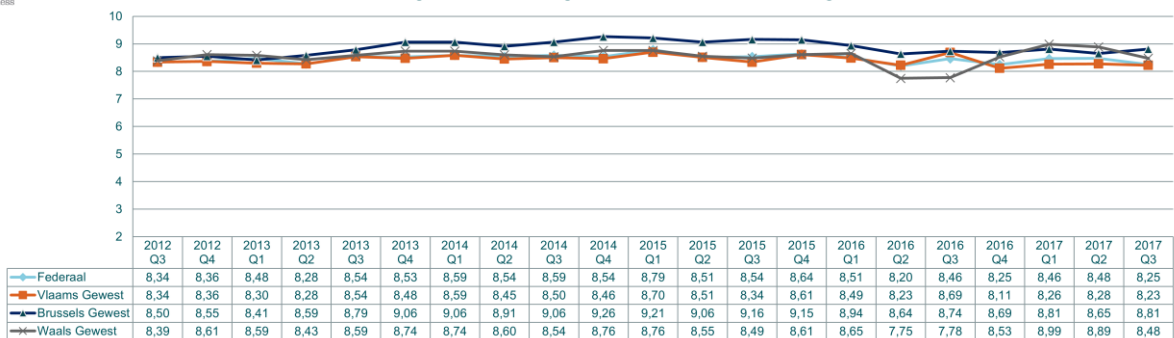
SECTOR

aantal bedrijven: 69007
met betaalvervalingen: 26872
% dekking: 38,9%

GRAYDON
open in business

Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen

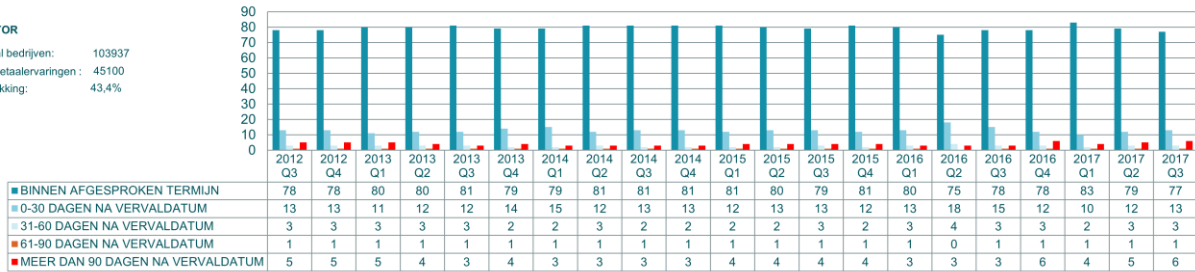
Nace 47

GRAYDON
open in business

SECTOR

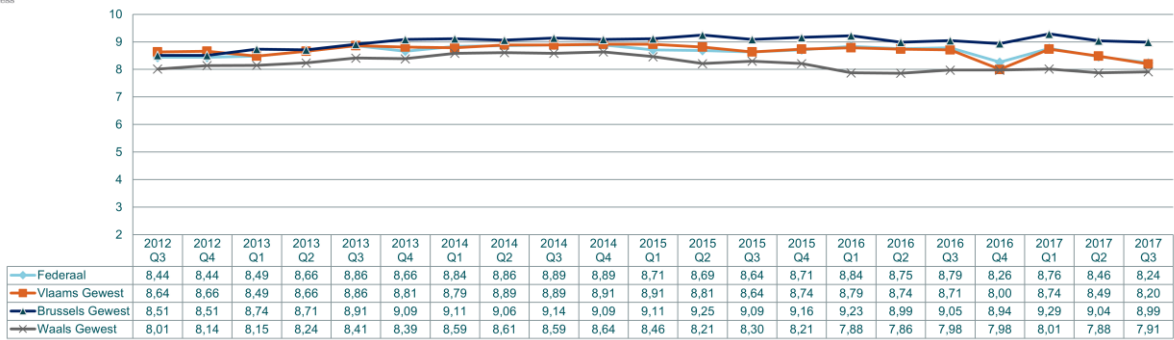
aantal bedrijven: 103937
met betaalervaringen: 45100
% dekking: 43,4%

Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen

GRAYDON
open in business

Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen

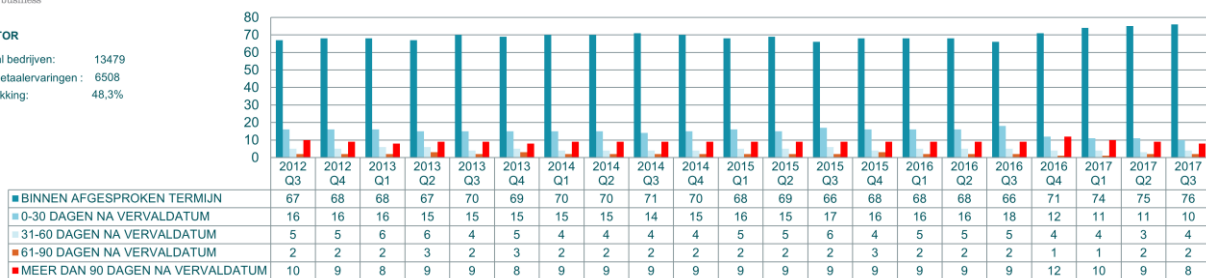
Nace 49

GRAYDON
open in business

Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen

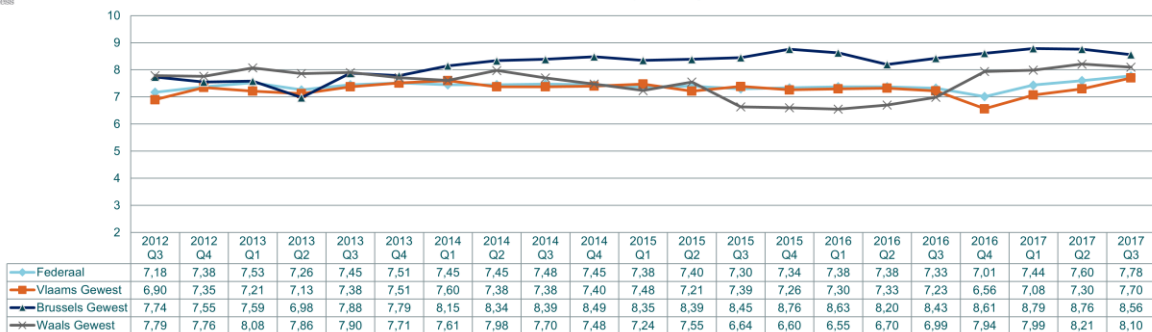
SECTOR

aantal bedrijven: 13479
met betaalervaringen: 6508
% dekking: 48,3%

GRAYDON
open in business

Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen

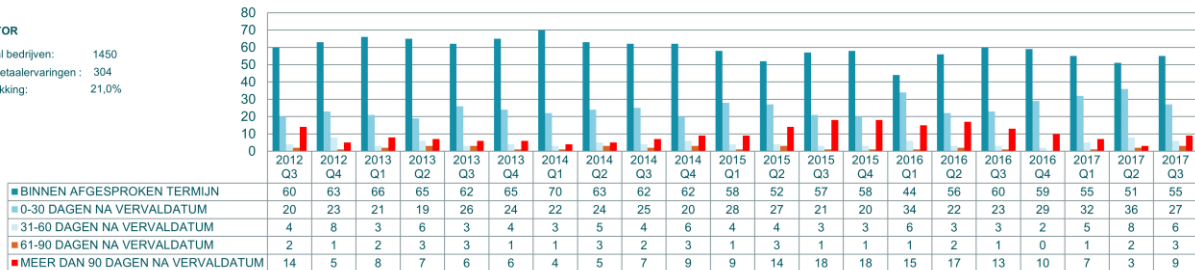

Nace 50

GRAYDON
open in business

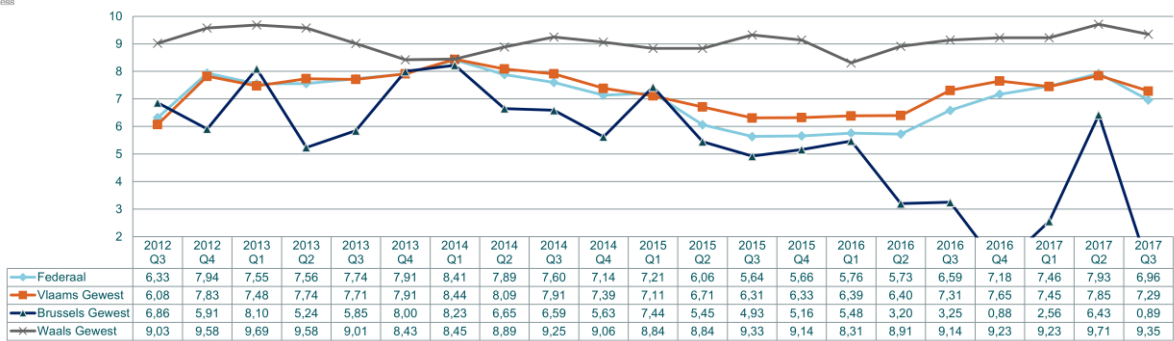
SECTOR
aantal bedrijven: 1450
met betaalveringen: 304
% dekking: 21,0%

Vervoer over water

GRAYDON
open in business

Vervoer over water

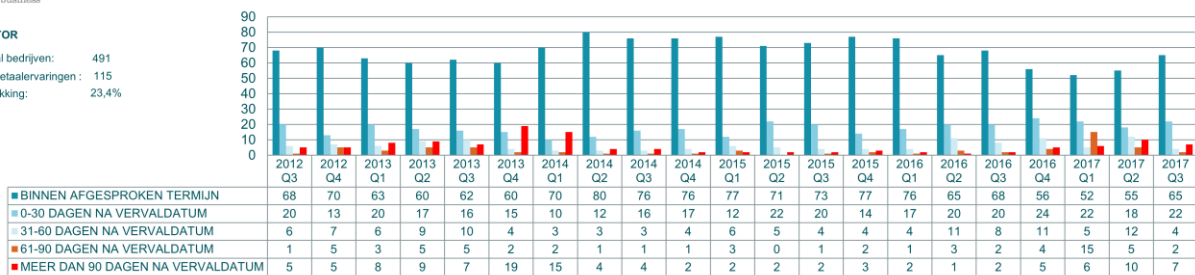

Nace 51

GRAYDON
open in business

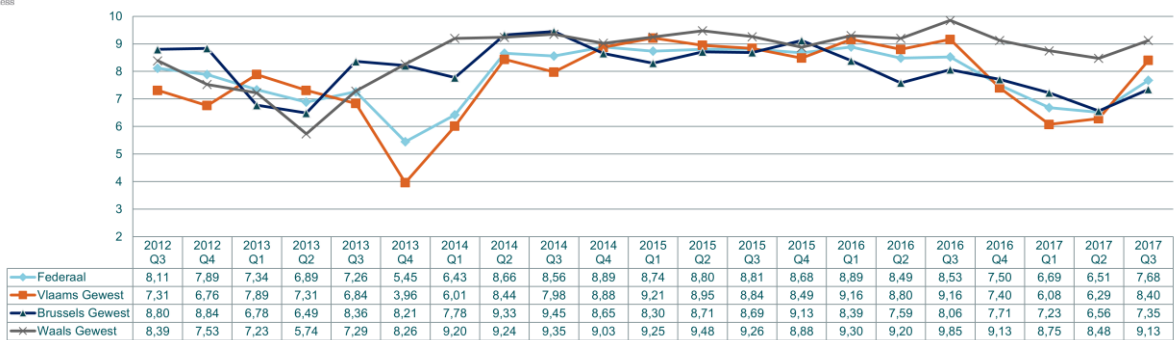
SECTOR
aantal bedrijven: 491
met betaalveringen: 115
% dekking: 23,4%

Luchtvaart

GRAYDON
open in business

Luchtvaart

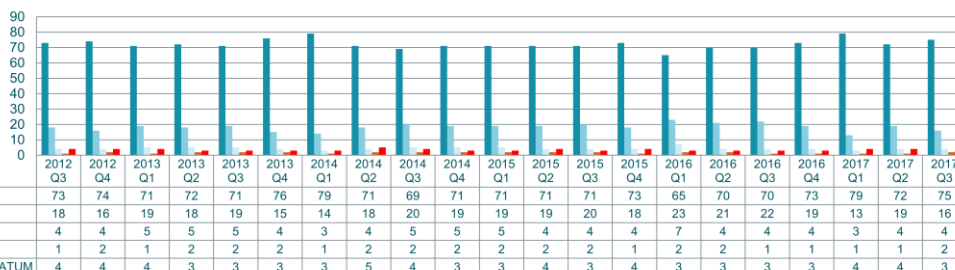

Nace 52

GRAYDON
open in business

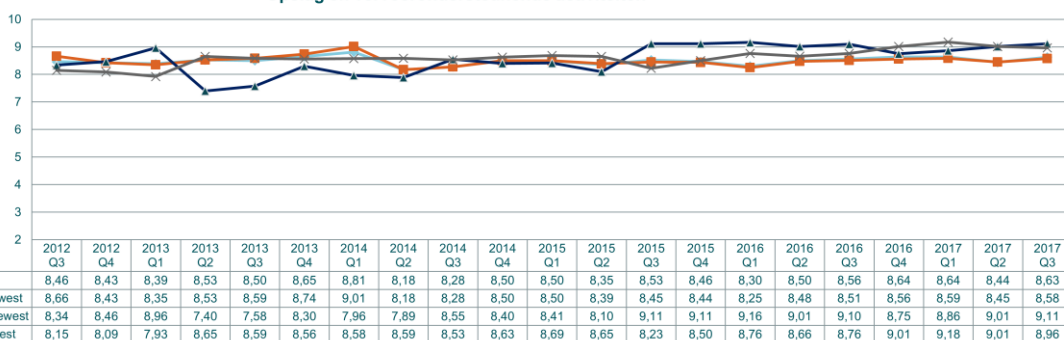
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten

SECTOR
aantal bedrijven: 5155
met betaalveringen: 2042
% dekking: 39,6%

GRAYDON
open in business

Opslag en vervoerondersteunende activiteiten

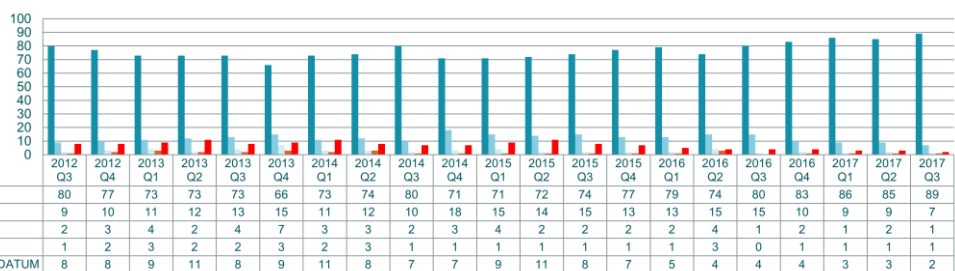

Nace 53

GRAYDON
open in business

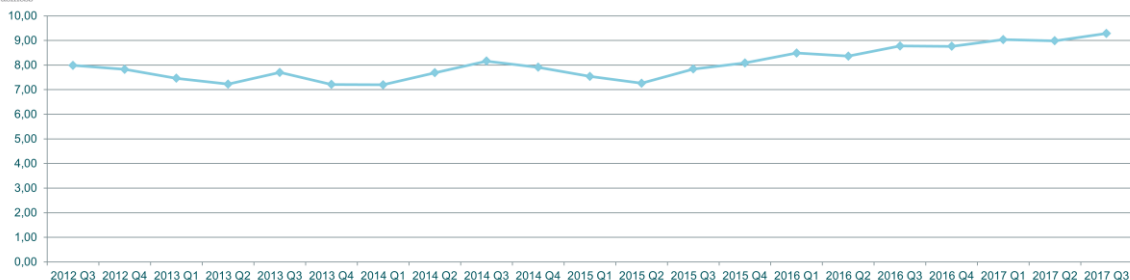
Posterijen en koeriers

SECTOR
aantal bedrijven: 3443
met betaalveringen: 1097
% dekking: 31,9%

GRAYDON
open in business

Posterijen en koeriers

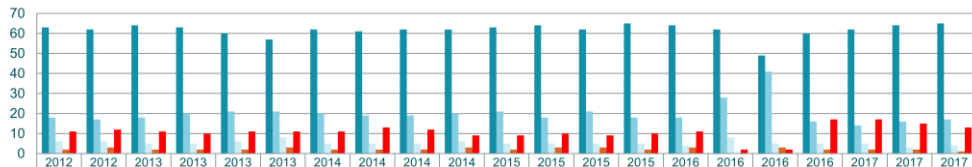
Nace 55

GRAYDON
open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 5274
met betaalervaringen: 2568
% dekking: 48,7%

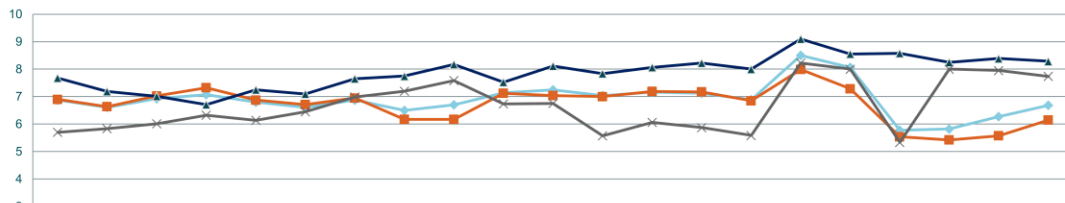
Verschaffen van accommodatie

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	63	62	64	63	60	57	62	61	62	62	63	64	62	65	64	62	49	60	62	64	65
0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	18	17	18	20	21	21	20	19	19	20	21	18	21	18	18	28	41	16	14	16	17
31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	6	6	5	5	6	8	5	5	5	6	5	5	5	5	4	8	5	5	5	3	4
61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	2	3	2	2	2	3	2	2	2	3	2	3	3	2	3	0	3	2	2	2	1
MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	11	12	11	10	11	11	11	13	12	9	9	10	9	10	11	2	2	17	17	15	13

GRAYDON
open in business

Verschaffen van accommodatie

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
Federaal	6,88	6,61	6,93	7,08	6,80	6,61	6,88	6,50	6,70	7,14	7,25	7,04	7,16	7,13	6,89	8,50	8,06	5,78	5,83	6,28	6,69
Vlaams Gewest	6,90	6,64	7,03	7,33	6,88	6,71	6,95	6,18	6,18	7,13	7,04	7,00	7,19	7,18	6,85	7,99	7,29	5,54	5,43	5,58	6,15
Brussels Gewest	7,68	7,19	7,01	6,71	7,25	7,10	7,65	7,75	8,18	7,53	8,11	7,84	8,06	8,23	8,00	9,10	8,55	8,58	8,25	8,39	8,29
Waal Gewest	5,70	5,84	6,01	6,33	6,14	6,45	6,99	7,20	7,59	6,74	6,75	5,58	6,06	5,88	5,59	8,23	8,00	5,34	8,00	7,95	7,74

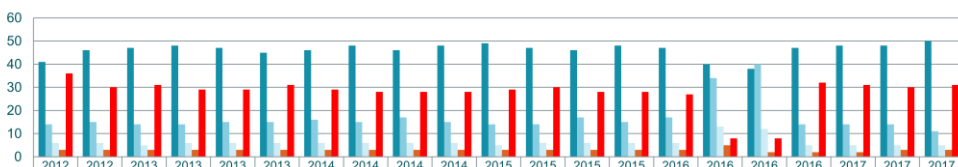
Nace 56

GRAYDON
open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 55410
met betaalervaringen: 31533
% dekking: 56,9%

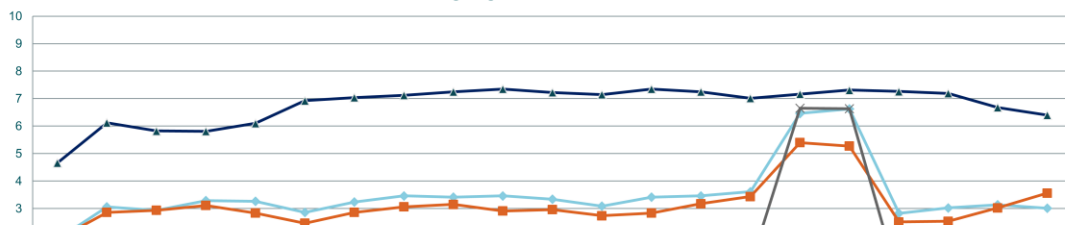
Eet- en drinkgelegenheden

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	41	46	47	48	47	45	46	48	46	48	49	47	46	48	47	40	38	47	48	48	50
0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	14	15	14	14	15	15	16	15	17	15	14	14	17	15	17	34	40	14	14	14	11
31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	6	6	5	6	6	6	6	6	6	6	5	6	6	6	6	13	12	5	5	5	5
61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	2	2	2	3	3
MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	36	30	31	29	29	31	29	28	28	28	29	30	28	28	27	8	8	32	31	30	31

GRAYDON
open in business

Eet- en drinkgelegenheden

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
Federaal	1,89	3,06	2,94	3,29	3,26	2,86	3,24	3,46	3,41	3,46	3,34	3,09	3,41	3,46	3,61	6,46	6,63	2,83	3,03	3,14	3,01
Vlaams Gewest	1,89	2,86	2,94	3,11	2,84	2,46	2,86	3,06	3,15	2,91	2,96	2,74	2,84	3,18	3,44	5,40	5,28	2,51	2,54	3,03	3,56
Brussels Gewest	4,66	6,13	5,83	5,81	6,10	6,93	7,04	7,13	7,25	7,35	7,23	7,15	7,35	7,25	7,01	7,16	7,31	7,26	7,19	6,68	6,40
Waal Gewest	-1,54	-0,06	-0,21	-0,06	0,25	0,14	0,94	0,94	1,03	0,94	1,10	1,05	1,33	1,36	0,96	6,65	6,64	0,33	0,73	1,04	1,06

Nace 58

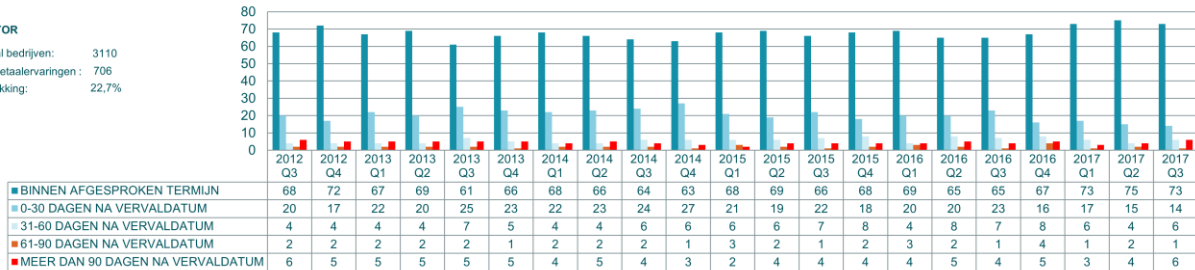

GRAYDON

open in business

SECTOR
 aantal bedrijven: 3110
 met betaalvervalingen: 706
 % dekking: 22,7%

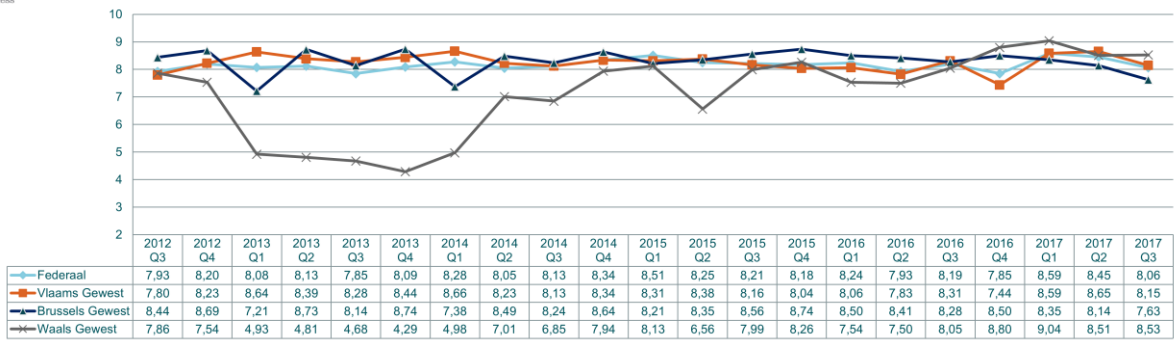
Uitgeverijen

GRAYDON

open in business

Uitgeverijen

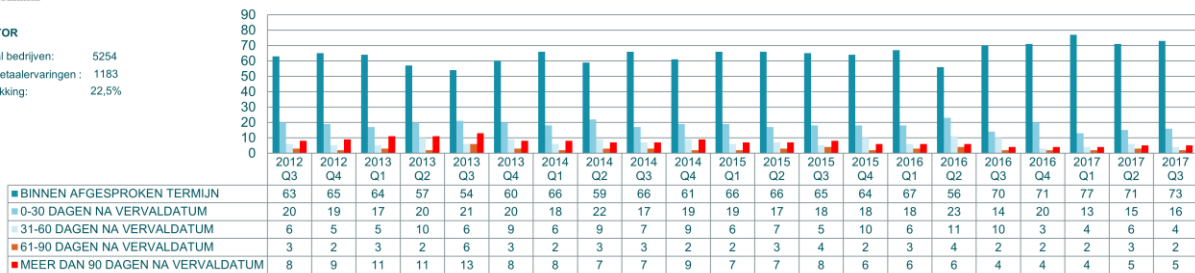
Nace 59

GRAYDON

open in business

Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsoptnamen en uitgeverijen van muziekopnamen

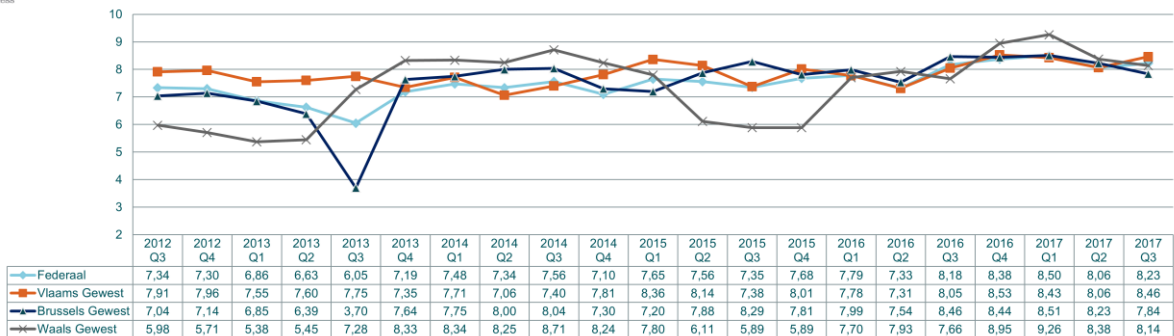
SECTOR
 aantal bedrijven: 5254
 met betaalvervalingen: 1183
 % dekking: 22,5%

GRAYDON

open in business

Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsoptnamen en uitgeverijen van muziekopnamen

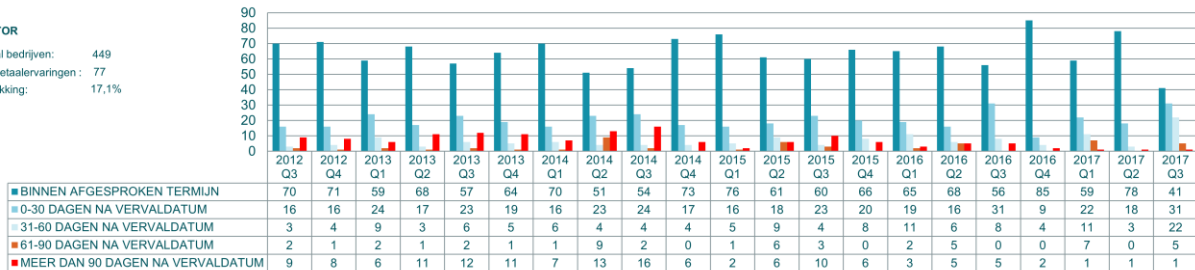

Nace 60

GRAYDON
open in business

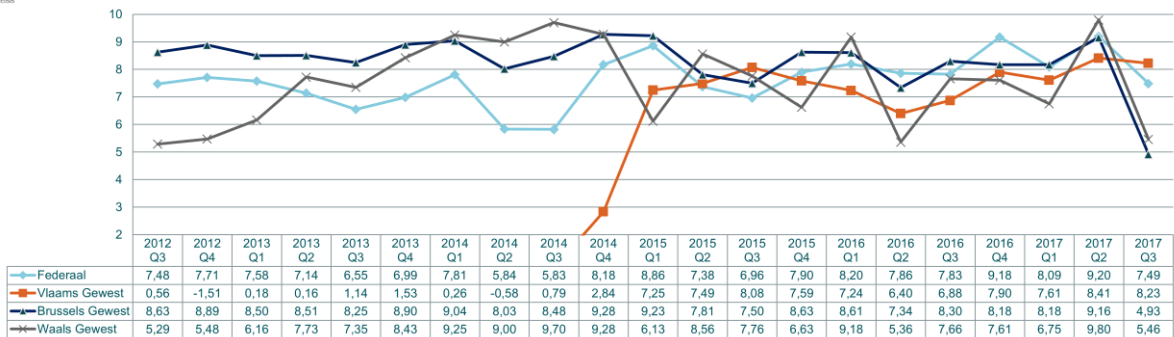
SECTOR
aantal bedrijven: 449
met betaalervaringen: 77
% dekking: 17,1%

Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's

GRAYDON
open in business

Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's

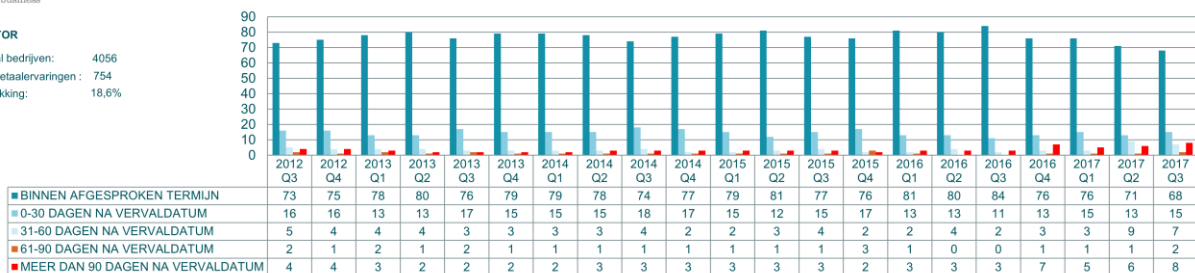

Nace 61

GRAYDON
open in business

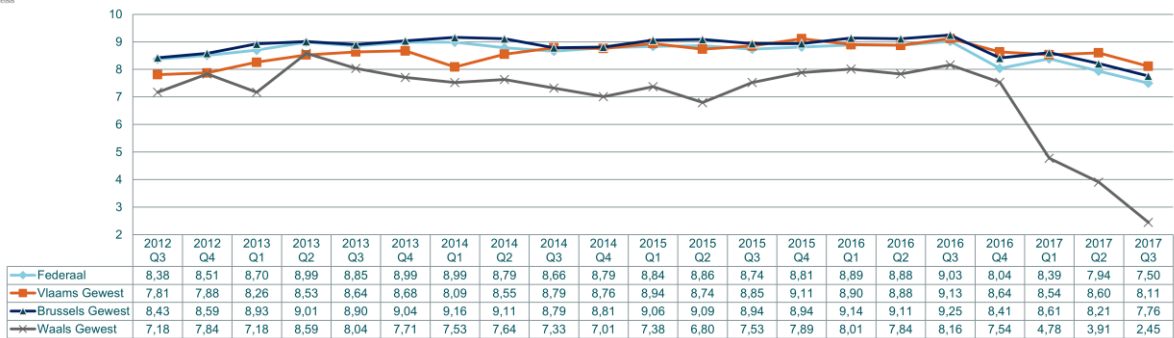
SECTOR
aantal bedrijven: 4056
met betaalervaringen: 754
% dekking: 18,6%

Telecommunicatie

GRAYDON
open in business

Telecommunicatie

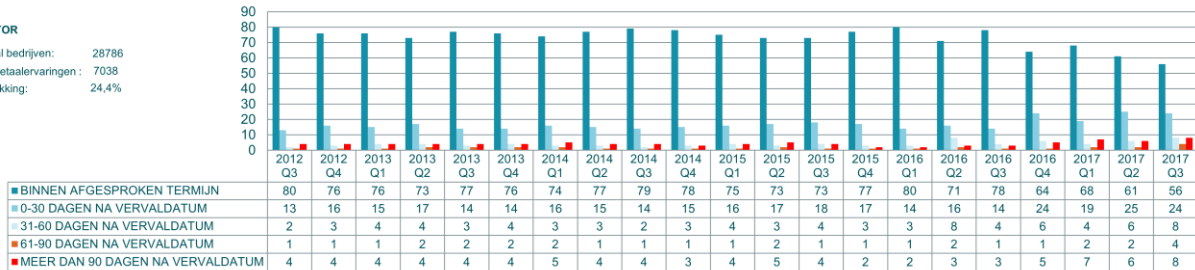

Nace 62

GRAYDON
open in business

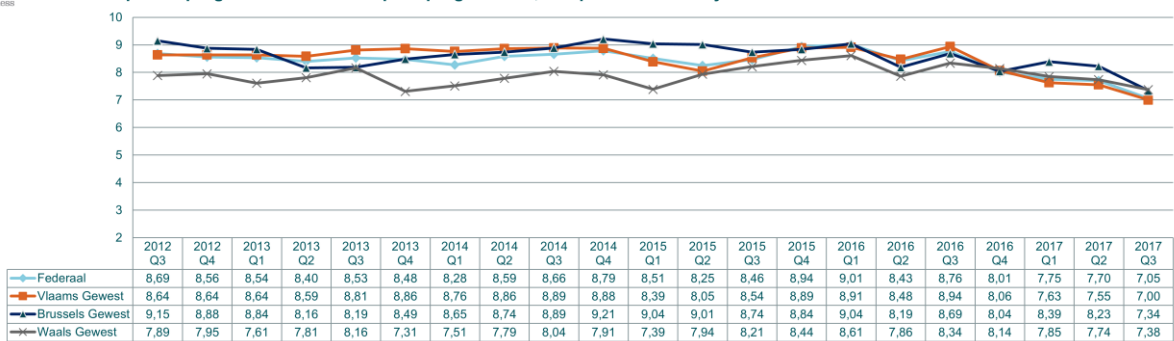
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten

SECTOR
aantal bedrijven: 28786
met betaalervaringen: 7038
% dekking: 24,4%

GRAYDON
open in business

Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten

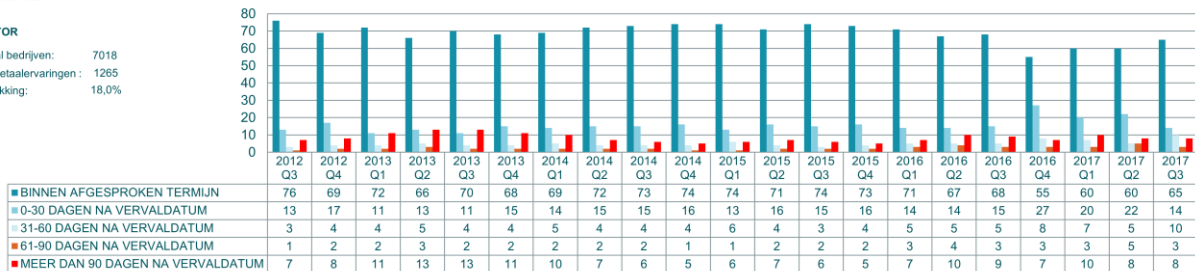

Nace 63

GRAYDON
open in business

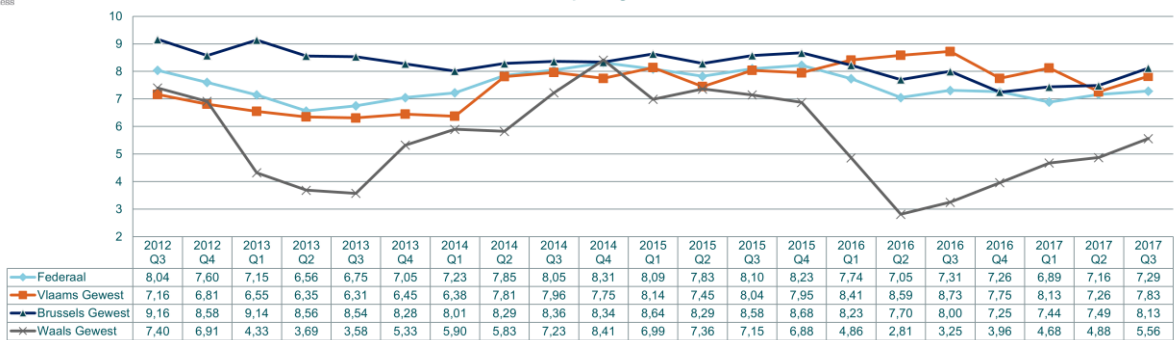
Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie

SECTOR
aantal bedrijven: 7018
met betaalervaringen: 1265
% dekking: 18,0%

GRAYDON
open in business

Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie

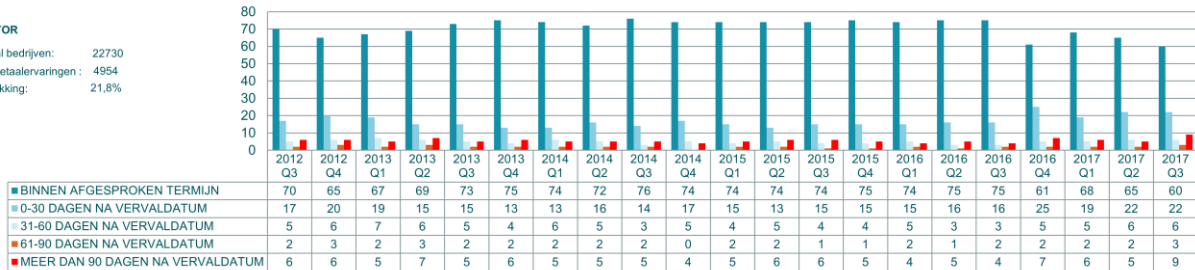

Nace 64

GRAYDON
open in business

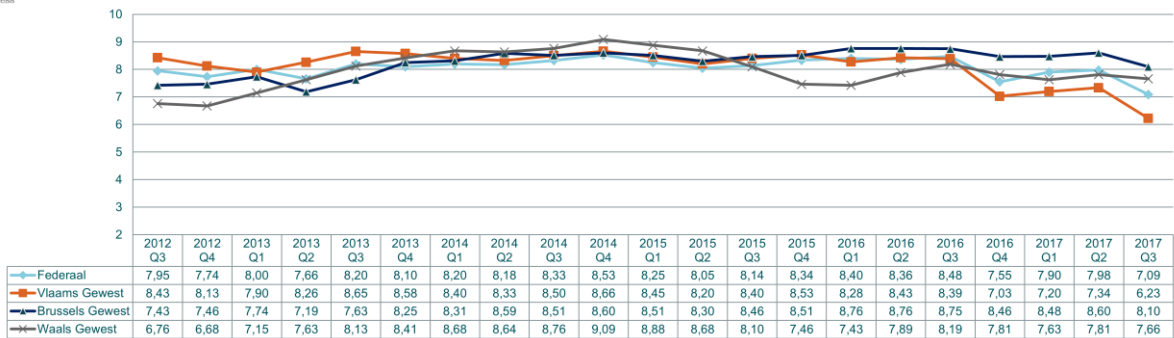
SECTOR
aantal bedrijven: 22730
met betaalvervalingen: 4954
% dekking: 21,8%

Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen

GRAYDON
open in business

Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen

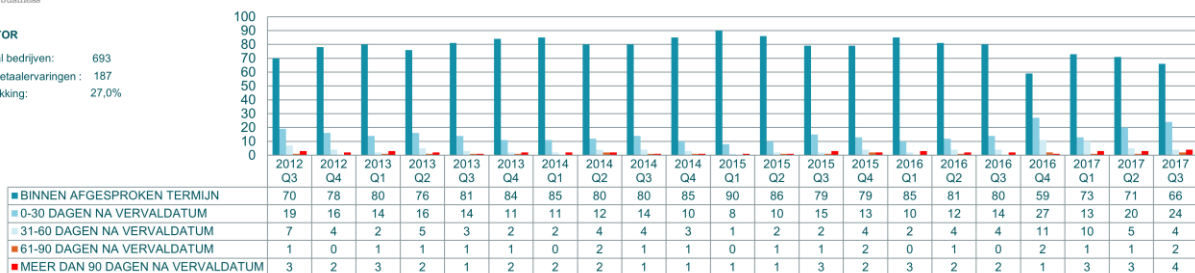

Nace 65

GRAYDON
open in business

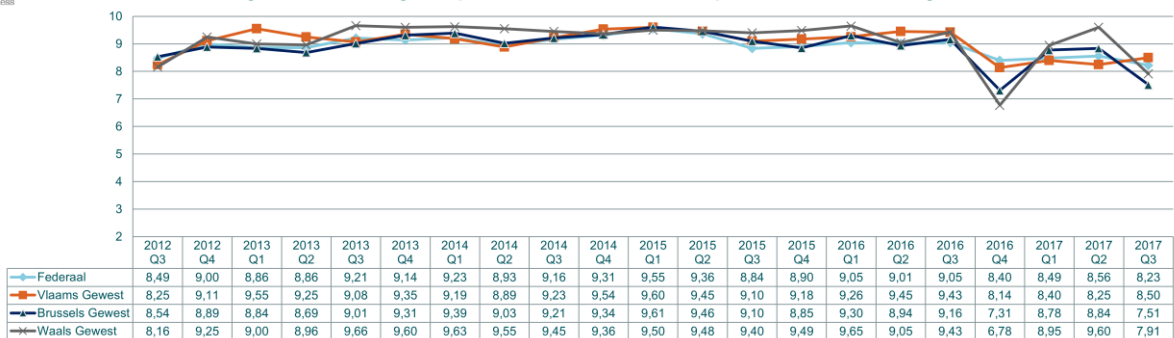
Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen

SECTOR
aantal bedrijven: 693
met betaalvervalingen: 187
% dekking: 27,0%

GRAYDON
open in business

Verzekeringen, herverzekeringen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen

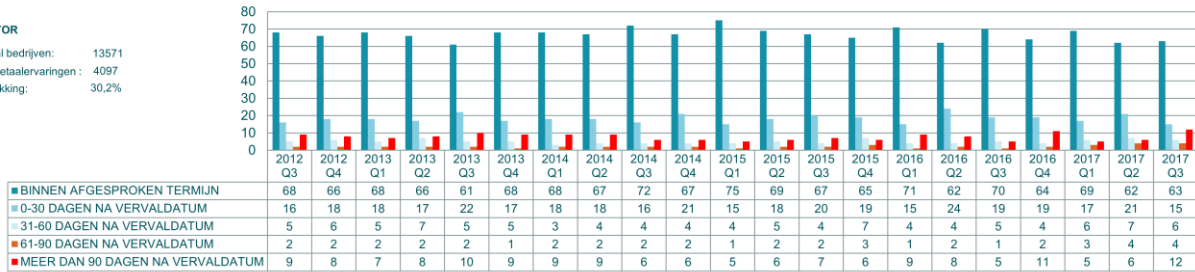
Nace 66

GRAYDON
open in business

SECTOR

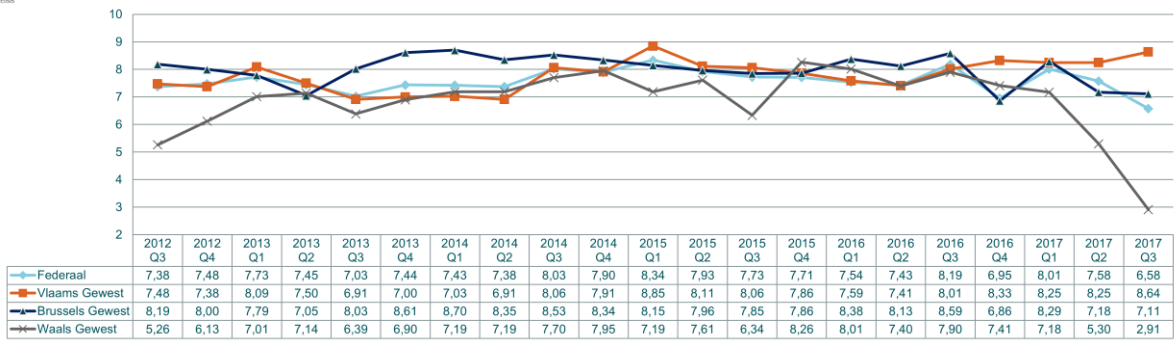
aantal bedrijven: 13571
met betaalervaringen: 4097
% dekking: 30,2%

Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen

GRAYDON
open in business

Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen

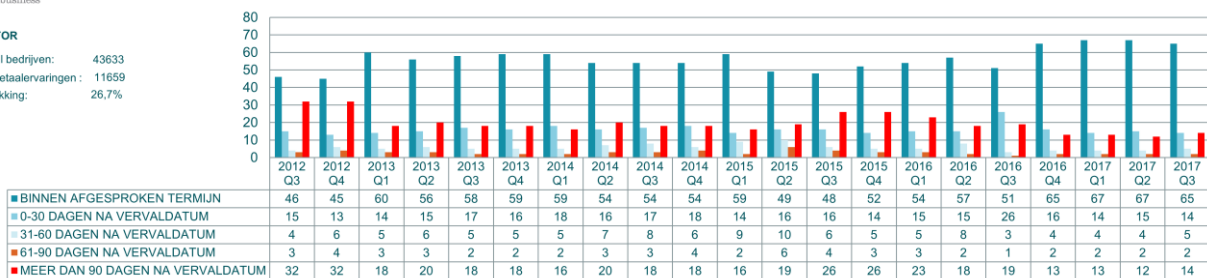
Nace 68

GRAYDON
open in business

Exploitatie van en handel in onroerend goed

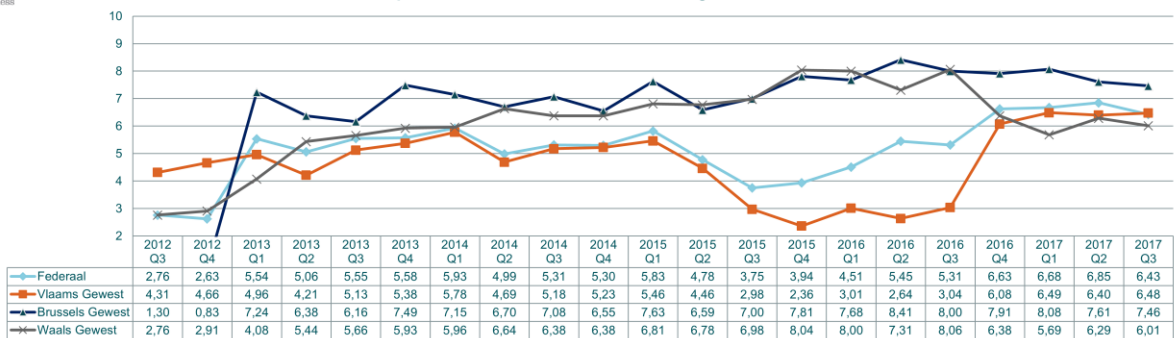
SECTOR

aantal bedrijven: 43633
met betaalervaringen: 11659
% dekking: 26,7%

GRAYDON
open in business

Exploitatie van en handel in onroerend goed

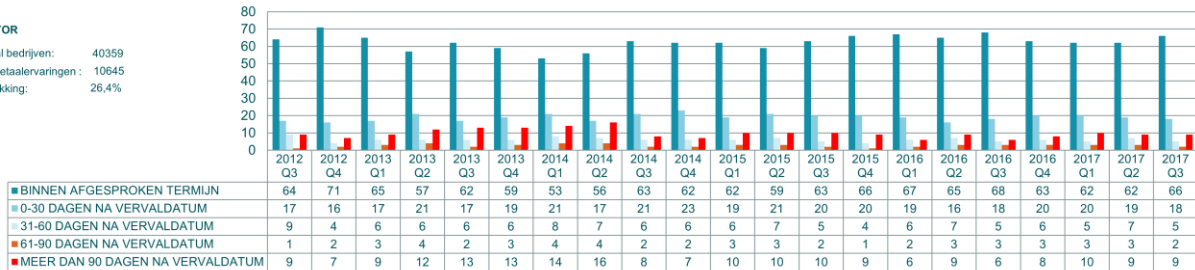
Nace 69

GRAYDON
open in business

SECTOR

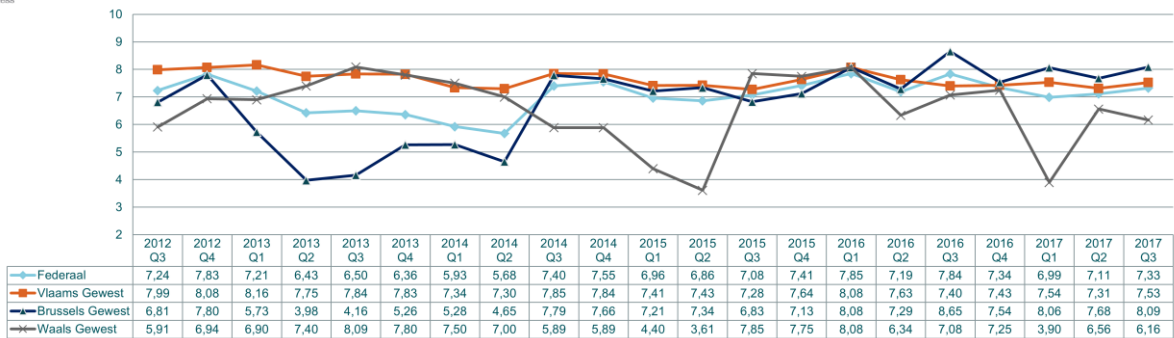
aantal bedrijven: 40359
met betaalvervalingen: 10645
% dekking: 26,4%

Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening

GRAYDON
open in business

Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening

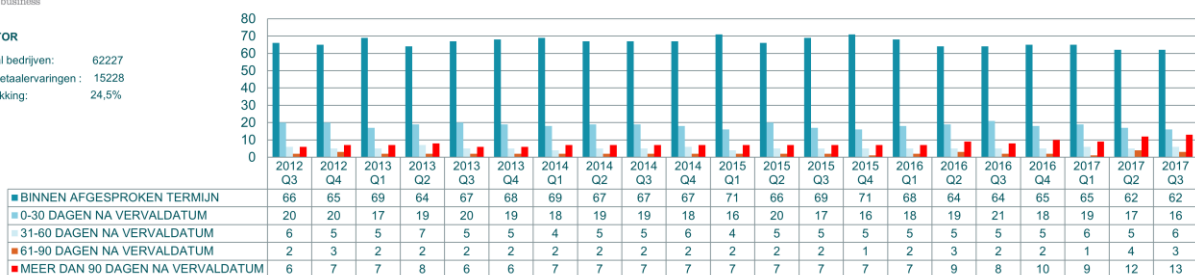
Nace 70

GRAYDON
open in business

SECTOR

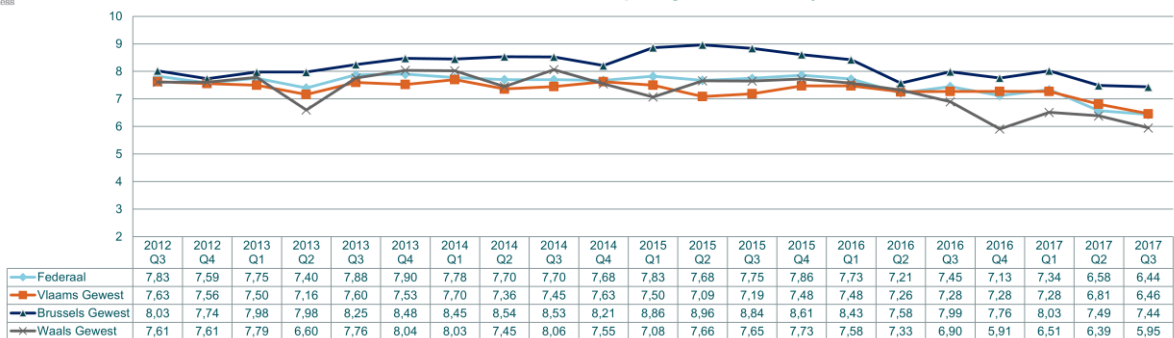
aantal bedrijven: 62227
met betaalvervalingen: 15228
% dekking: 24,5%

Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer

GRAYDON
open in business

Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer

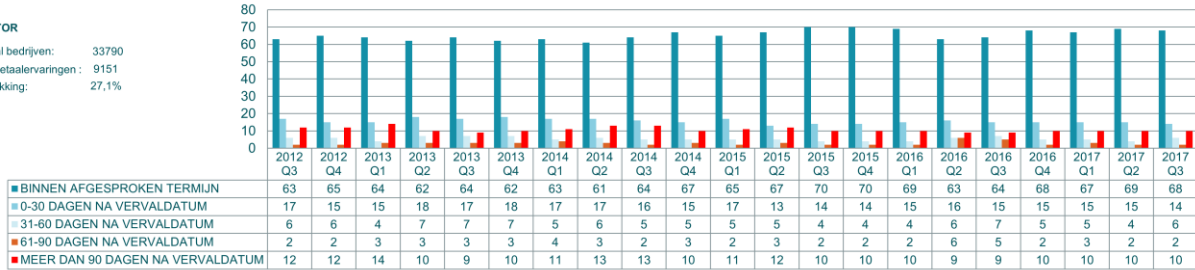

Nace 71

GRAYDON
open in business

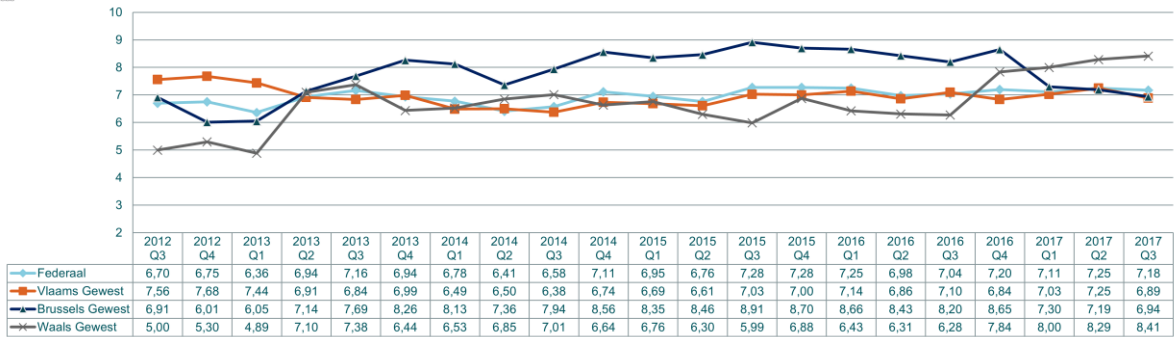
SECTOR
aantal bedrijven: 33790
met betaalervaringen: 9151
% dekking: 27,1%

Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen

GRAYDON
open in business

Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen

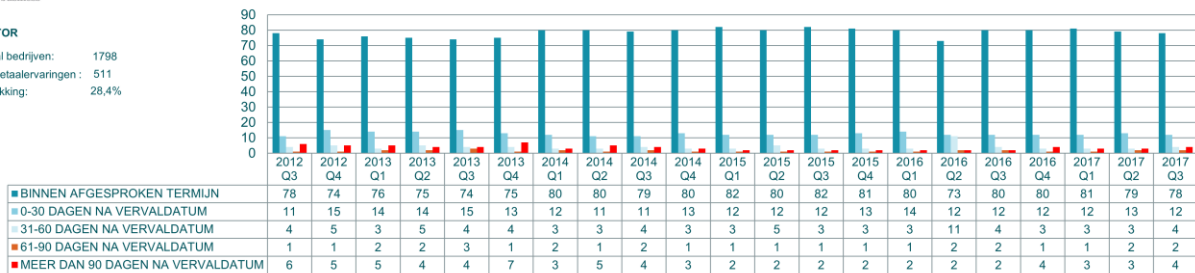

Nace 72

GRAYDON
open in business

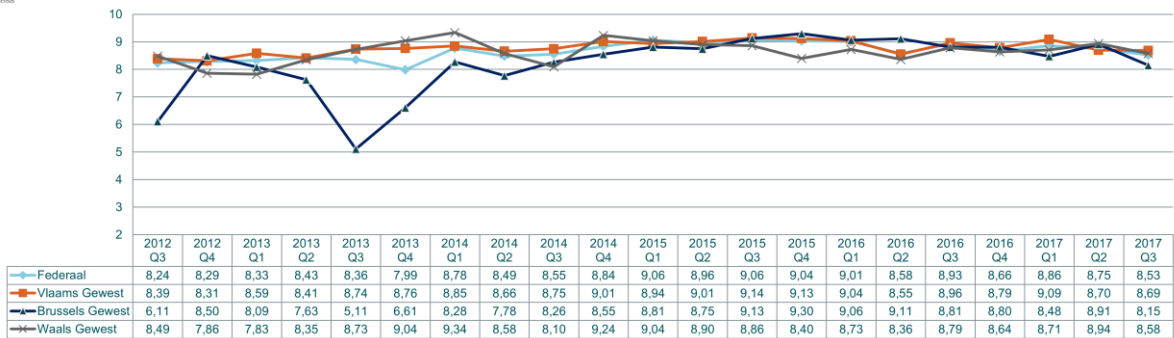
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied

SECTOR
aantal bedrijven: 1798
met betaalervaringen: 511
% dekking: 28,4%

GRAYDON
open in business

Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied

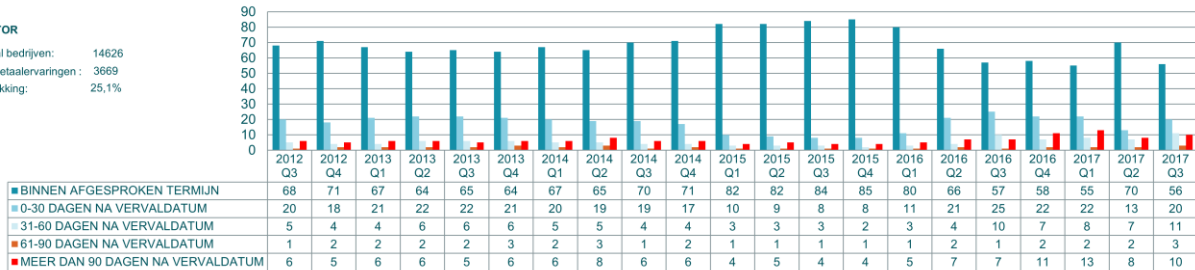
Nace 73

GRAYDON
open in business

SECTOR

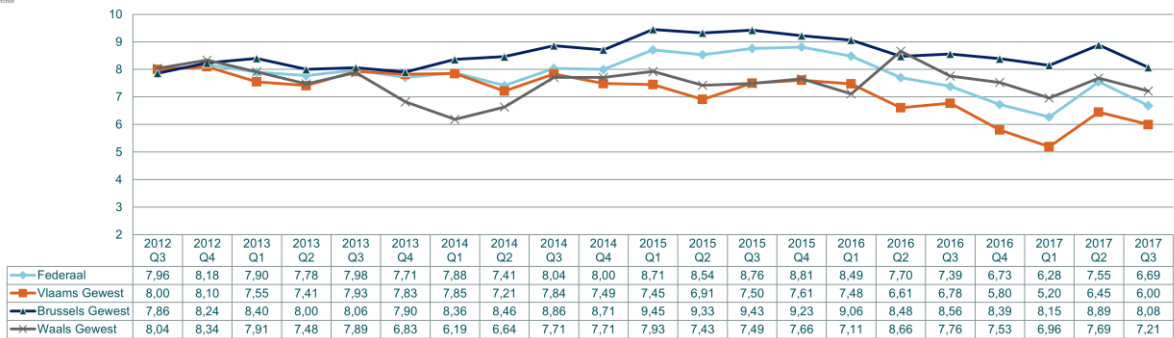
aantal bedrijven: 14626
met betaalveraringen: 3669
% dekking: 25,1%

Reclamewezen en marktonderzoek

GRAYDON
open in business

Reclamewezen en marktonderzoek

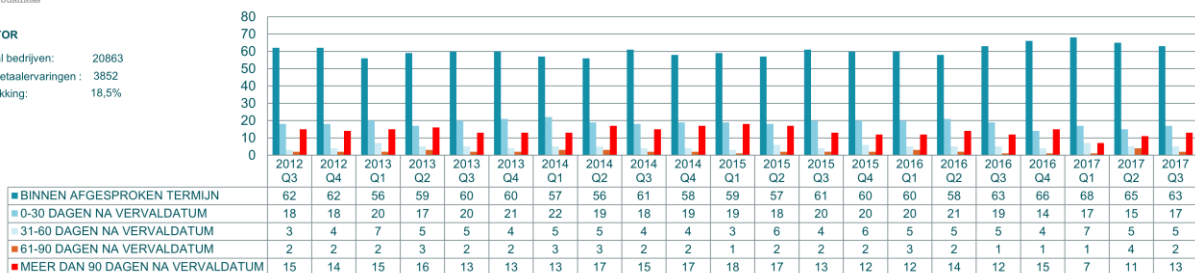
Nace 74

GRAYDON
open in business

SECTOR

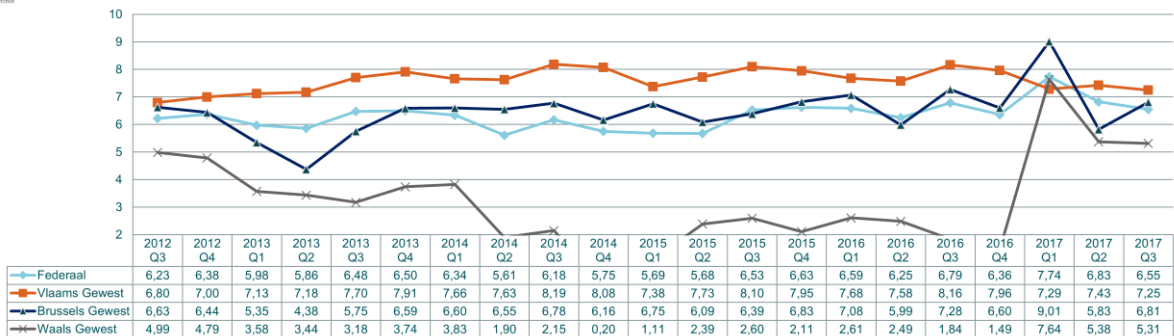
aantal bedrijven: 20863
met betaalveraringen: 3852
% dekking: 18,5%

Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten

GRAYDON
open in business

Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten

Nace 75

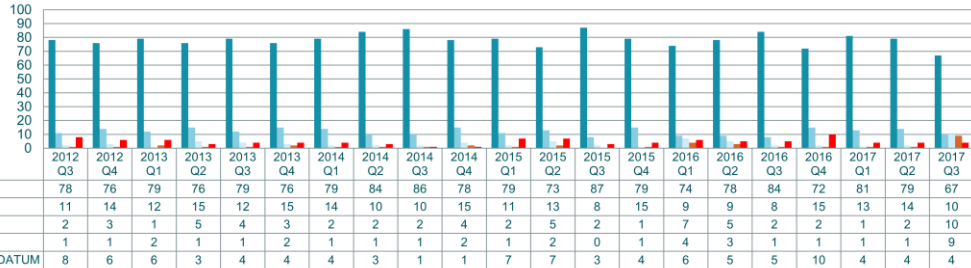

GRAYDON
open in business

SECTOR

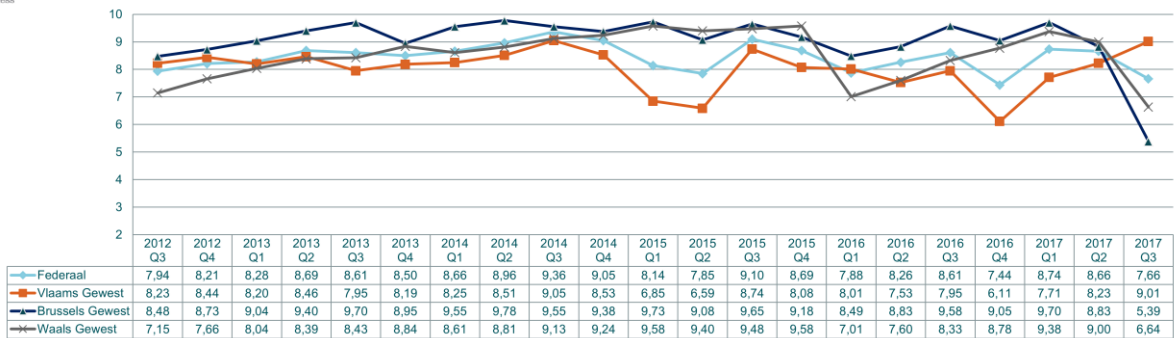
aantal bedrijven: 5143
met betaalvervalingen: 1566
% dekking: 30,4%

Veterinaire diensten

GRAYDON
open in business

Veterinaire diensten

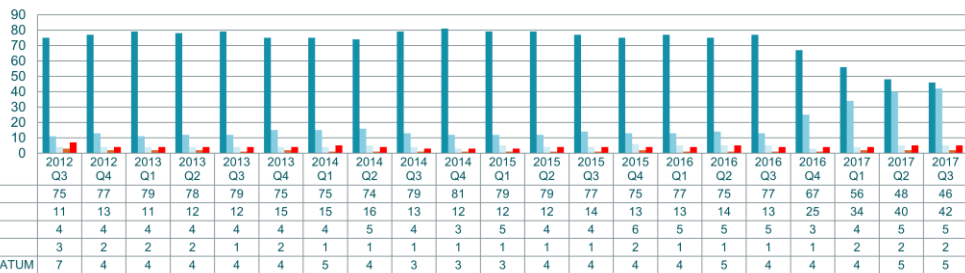

Nace 77

GRAYDON
open in business

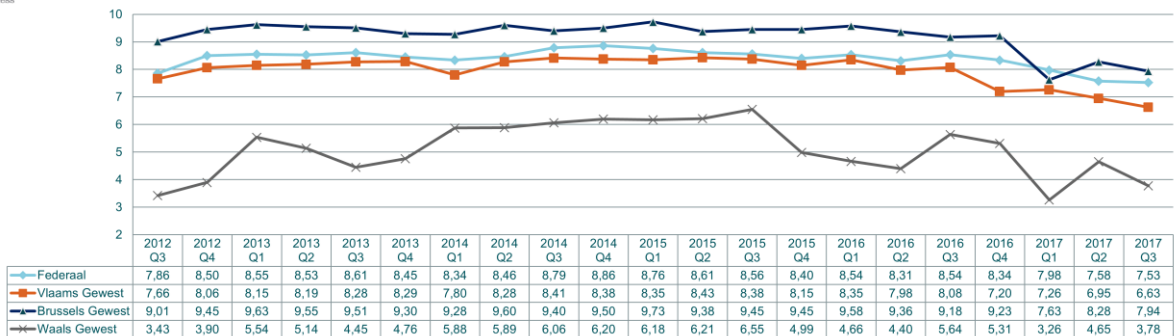
Verhuur en lease

SECTOR
aantal bedrijven: 6708
met betaalvervalingen: 2427
% dekking: 36,2%

GRAYDON
open in business

Verhuur en lease

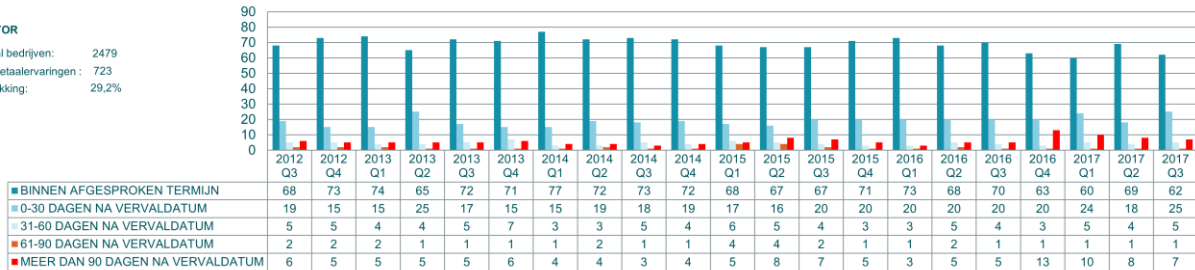

Nace 78

GRAYDON
open in business

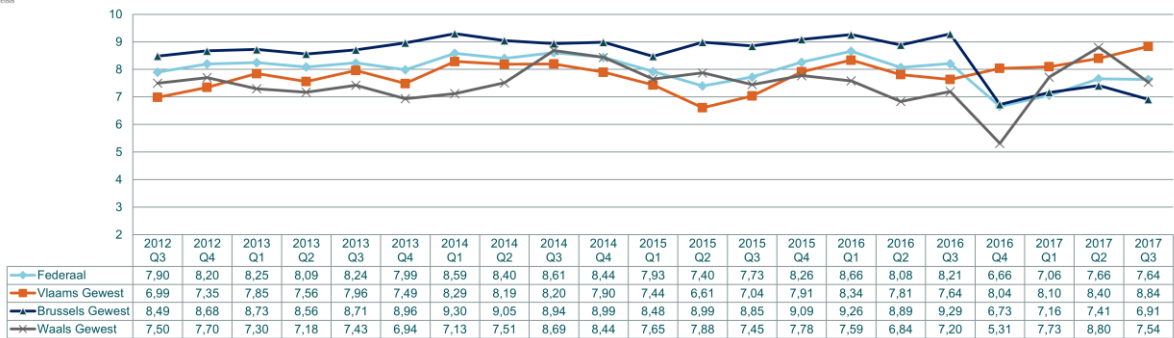
SECTOR
aantal bedrijven: 2479
met betaalervaringen: 723
% dekking: 29,2%

Terbeschikkingstelling van personeel

GRAYDON
open in business

Terbeschikkingstelling van personeel

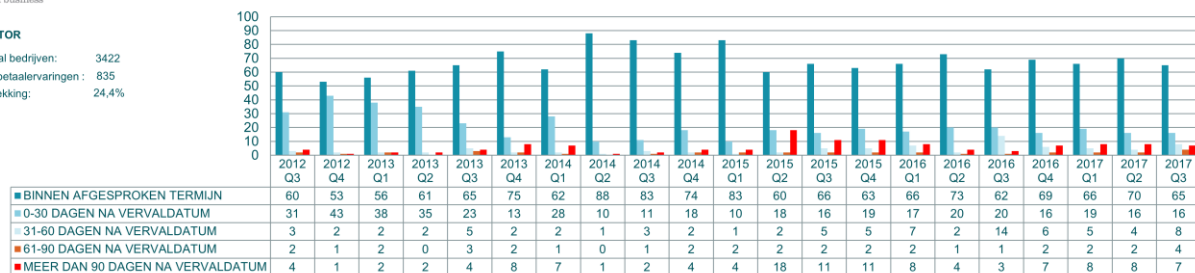

Nace 79

GRAYDON
open in business

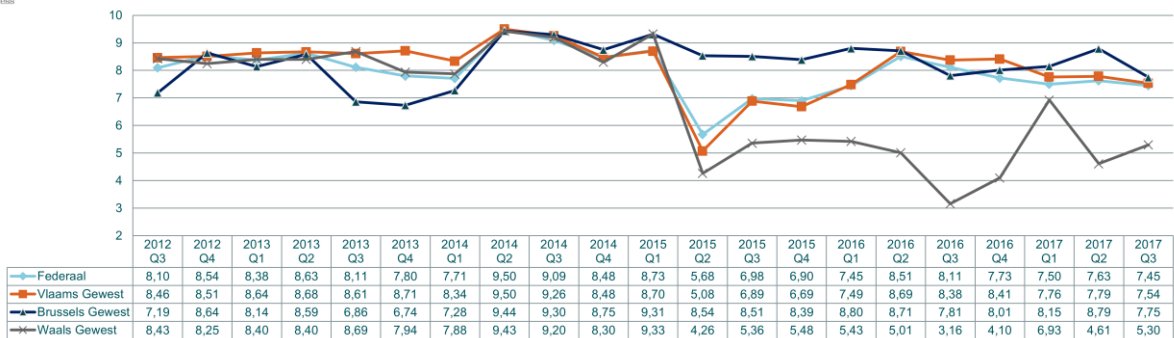
SECTOR
aantal bedrijven: 3422
met betaalervaringen: 835
% dekking: 24,4%

Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten

GRAYDON
open in business

Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten

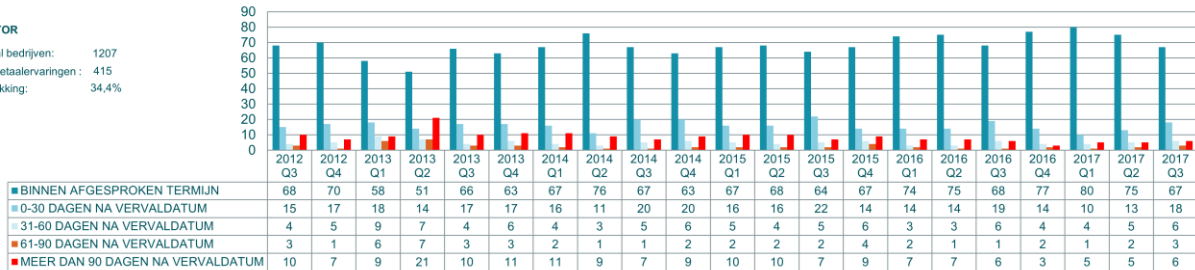
Nace 80

GRAYDON
open in business

SECTOR

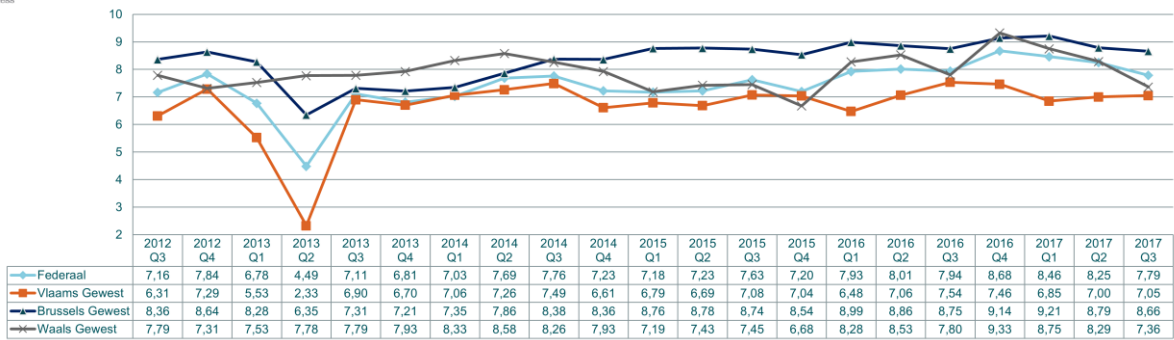
aantal bedrijven: 1207
met betaalvervalingen: 415
% dekking: 34,4%

Beveiligings- en opsporingsdiensten

GRAYDON
open in business

Beveiligings- en opsporingsdiensten

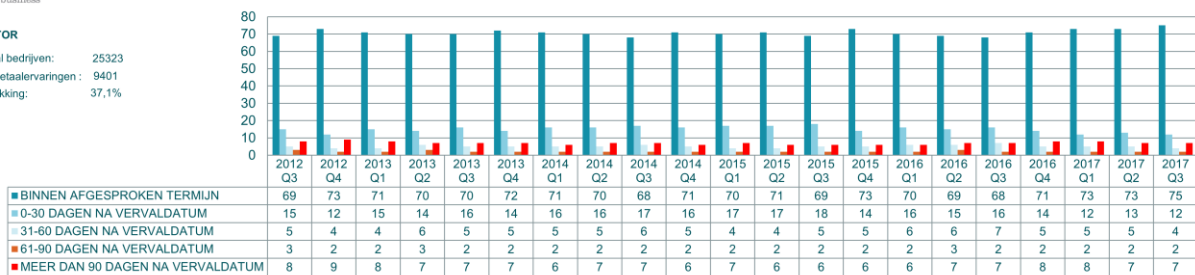
Nace 81

GRAYDON
open in business

SECTOR

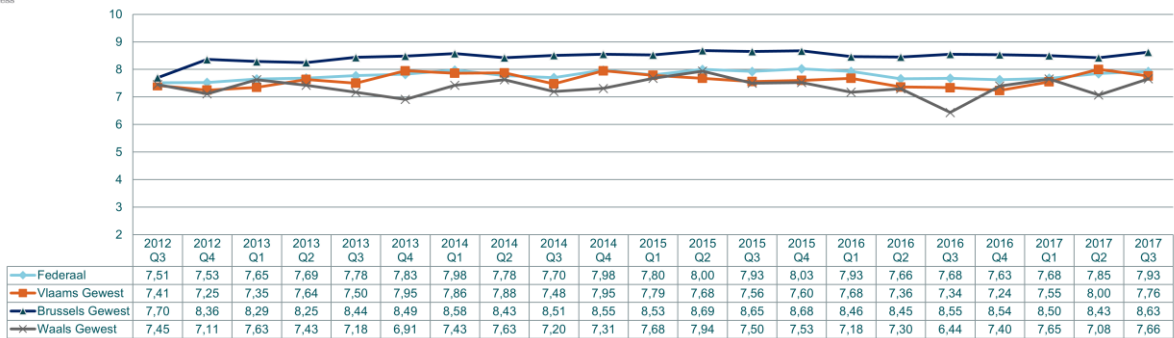
aantal bedrijven: 25323
met betaalvervalingen: 9401
% dekking: 37,1%

Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging

GRAYDON
open in business

Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging

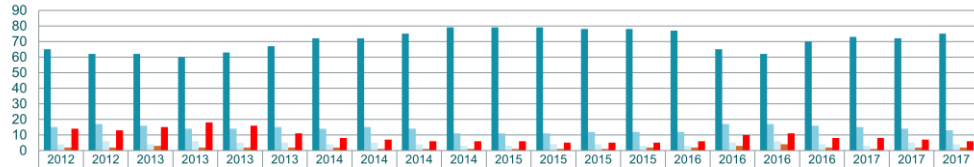
Nace 82

GRAYDON
open in business

Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten

SECTOR

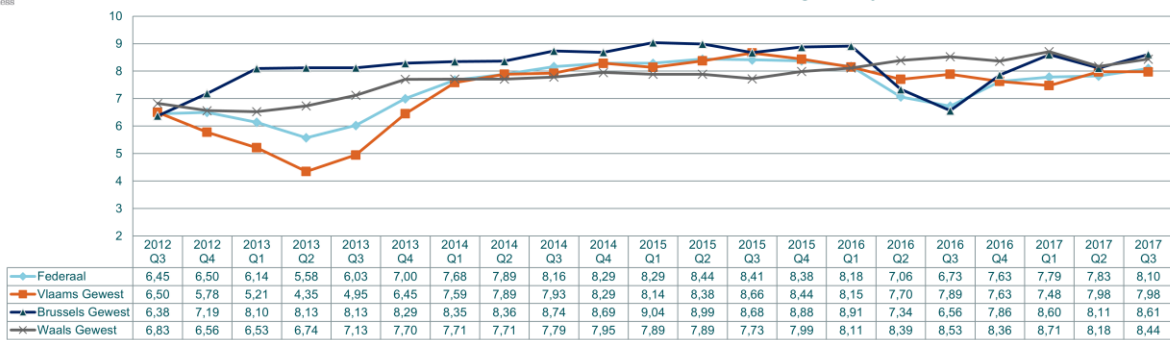
aantal bedrijven: 23130
met betaalvervalingen: 4949
% dekking: 21,4%

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	65	62	62	60	63	67	72	72	75	79	79	79	78	78	77	65	62	70	73	72	75
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	15	17	16	14	14	15	14	15	14	11	11	11	12	12	12	17	17	16	15	14	13
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	4	6	4	6	5	5	4	5	4	3	3	4	4	3	3	5	6	4	3	5	4
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	2	2	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2	2	3	4	2	1	2	2
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	14	13	15	18	16	11	8	7	6	6	6	5	5	5	6	10	11	8	8	7	6

GRAYDON
open in business

Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
— Federaal	6,45	6,50	6,14	5,58	6,03	7,00	7,68	7,89	8,16	8,29	8,29	8,44	8,41	8,38	8,18	7,06	6,73	7,63	7,79	7,83	8,10
— Vlaams Gewest	6,50	5,78	5,21	4,35	4,95	6,45	7,59	7,89	7,93	8,29	8,14	8,38	8,66	8,44	8,15	7,70	7,89	7,63	7,48	7,98	7,98
— Brussels Gewest	6,38	7,19	8,10	8,13	8,13	8,29	8,35	8,36	8,74	8,69	9,04	8,99	8,68	8,88	8,91	7,34	6,56	7,86	8,60	8,11	8,61
— Waals Gewest	6,83	6,56	6,53	6,74	7,13	7,70	7,71	7,71	7,79	7,95	7,89	7,89	7,73	7,99	8,11	8,39	8,53	8,36	8,71	8,18	8,44

Nace 84

GRAYDON
open in business

Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen

SECTOR

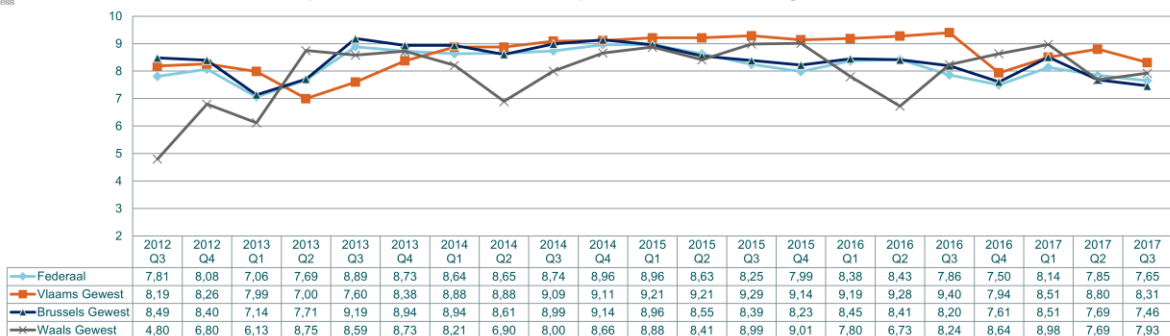
aantal bedrijven: 2011
met betaalvervalingen: 1182
% dekking: 58,8%

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
■ BINNEN AFGESPROKEN TERMIJN	72	70	65	75	82	79	80	82	83	85	85	81	76	74	78	80	76	77	80	74	72
■ 0-30 DAGEN NA VERVALDATUM	12	16	14	10	11	12	11	9	9	8	8	10	11	12	12	10	9	9	9	11	13
■ 31-60 DAGEN NA VERVALDATUM	8	7	7	4	3	4	4	3	3	3	3	3	6	5	3	3	5	2	3	6	5
■ 61-90 DAGEN NA VERVALDATUM	1	2	5	3	1	2	1	2	1	1	1	2	2	3	2	2	3	2	1	2	2
■ MEER DAN 90 DAGEN NA VERVALDATUM	7	5	9	8	3	3	4	4	4	3	3	4	5	6	5	5	7	10	7	7	8

GRAYDON
open in business

Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen

	2012 Q3	2012 Q4	2013 Q1	2013 Q2	2013 Q3	2013 Q4	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1	2015 Q2	2015 Q3	2015 Q4	2016 Q1	2016 Q2	2016 Q3	2016 Q4	2017 Q1	2017 Q2	2017 Q3
— Federaal	7,81	8,08	7,06	7,69	8,89	8,73	8,64	8,65	8,74	8,96	8,96	8,63	8,25	7,99	8,38	8,43	7,86	7,50	8,14	7,85	7,65
— Vlaams Gewest	8,19	8,26	7,99	7,00	7,60	8,38	8,88	8,88	9,09	9,11	9,21	9,21	9,29	9,14	9,19	9,28	9,40	7,94	8,51	8,80	8,31
— Brussels Gewest	8,49	8,40	7,14	7,71	9,19	8,94	8,94	8,61	8,99	9,14	8,96	8,55	8,39	8,23	8,45	8,41	8,20	7,61	8,51	7,69	7,46
— Waals Gewest	4,80	6,80	6,13	8,75	8,59	8,73	8,21	6,90	8,00	8,66	8,88	8,41	8,99	9,01	7,80	6,73	8,24	8,64	8,98	7,69	7,93

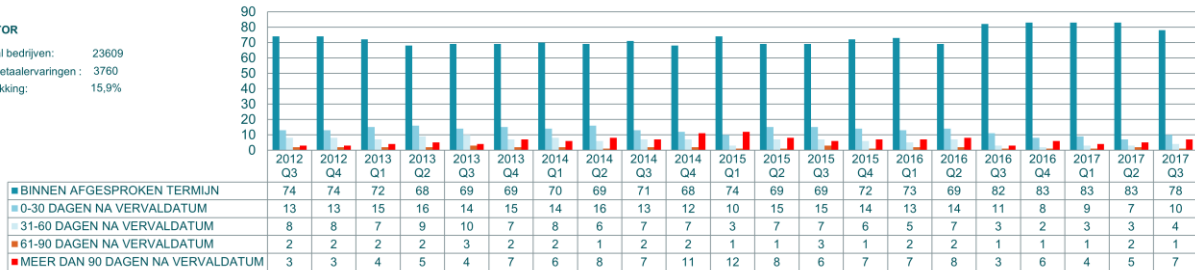
Nace 85

GRAYDON
open in business

SECTOR

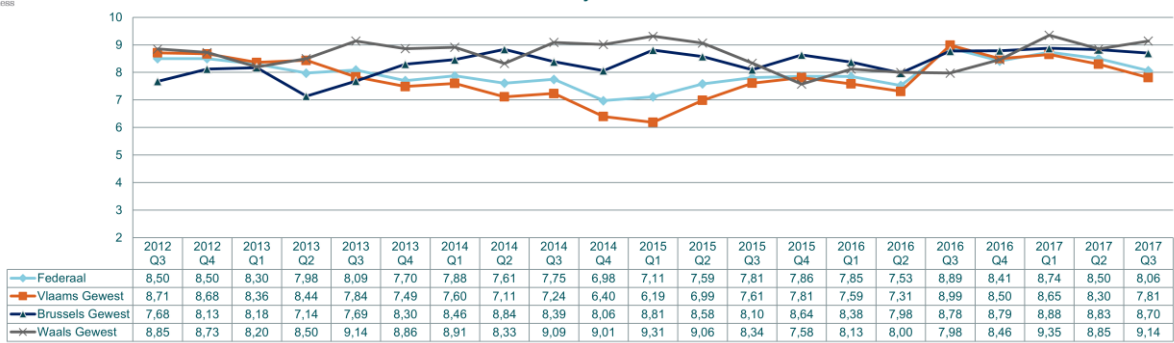
aantal bedrijven: 23609
met betaalvervingen: 3760
% dekking: 15,9%

Onderwijs

GRAYDON
open in business

Onderwijs

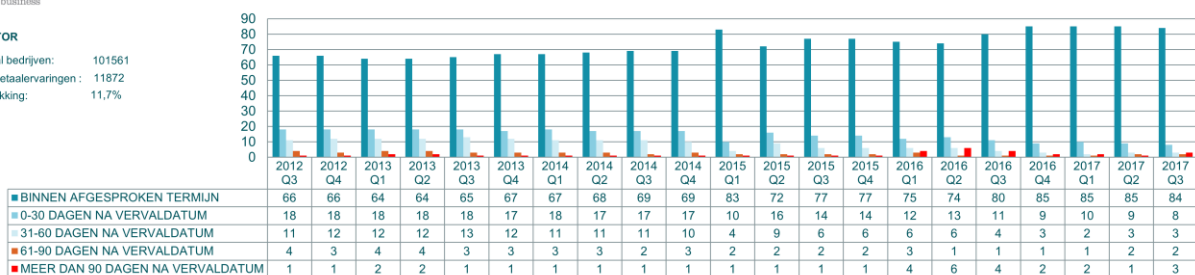
Nace 86

GRAYDON
open in business

SECTOR

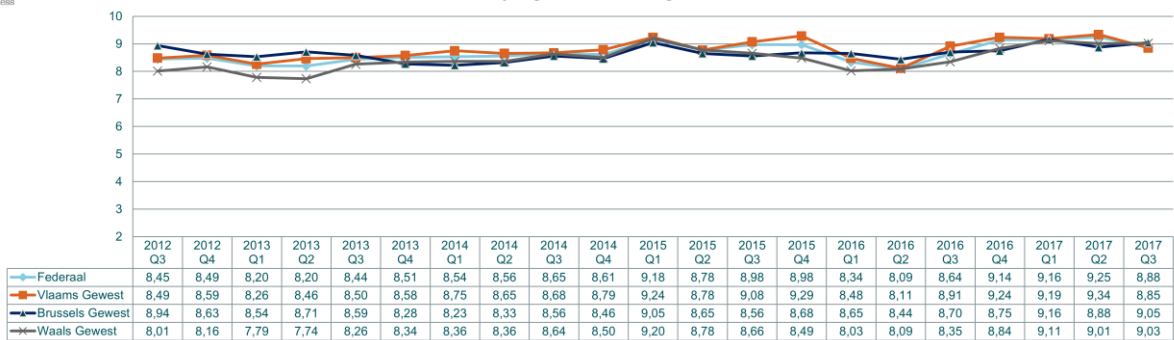
aantal bedrijven: 101561
met betaalvervingen: 11872
% dekking: 11,7%

Menselijke gezondheidszorg

GRAYDON
open in business

Menselijke gezondheidszorg

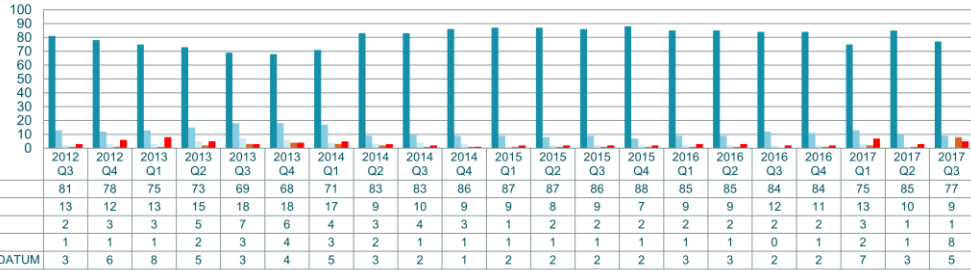
Nace 87

GRAYDON
open in business

SECTOR

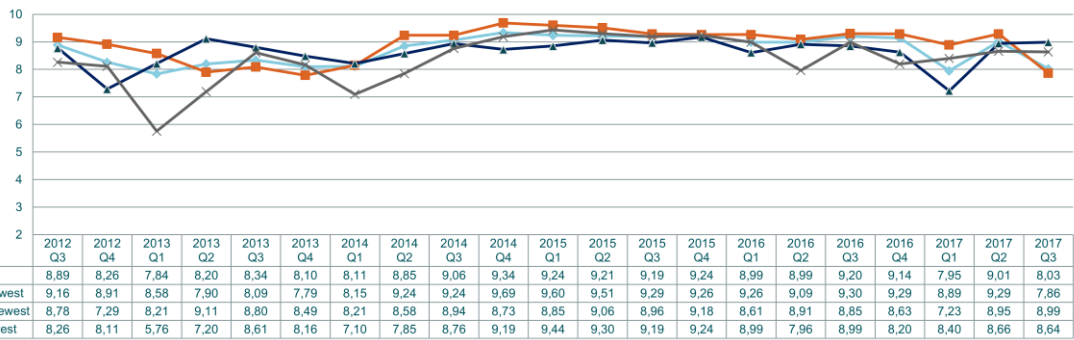
aantal bedrijven: 2187
met betaalvervalingen: 1303
% dekking: 59,6%

Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting

GRAYDON
open in business

Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting

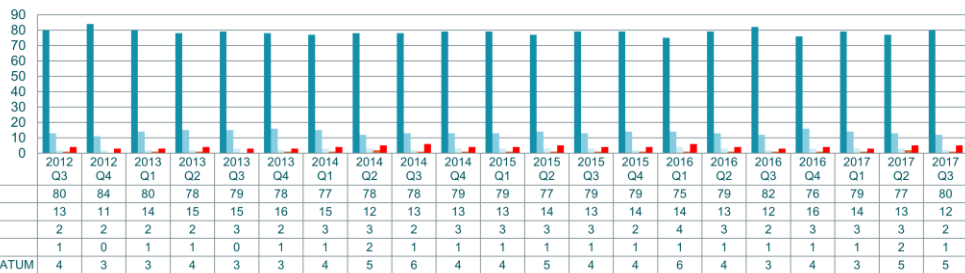
Nace 88

GRAYDON
open in business

SECTOR

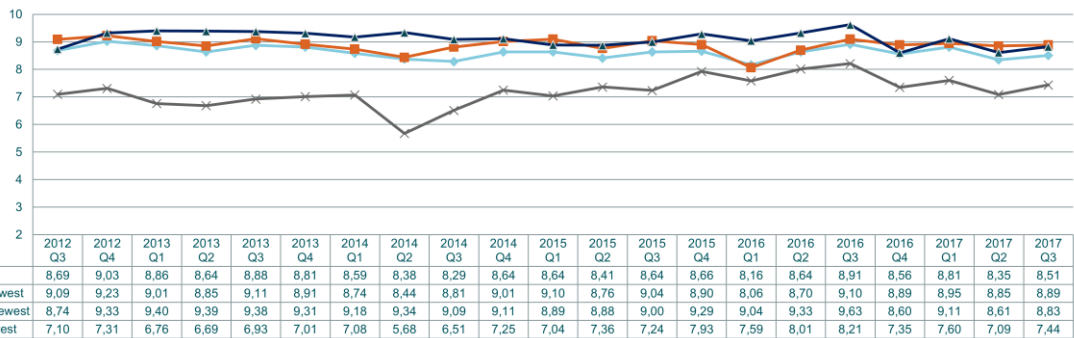
aantal bedrijven: 7321
met betaalvervalingen: 1832
% dekking: 25,0%

Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting

GRAYDON
open in business

Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting

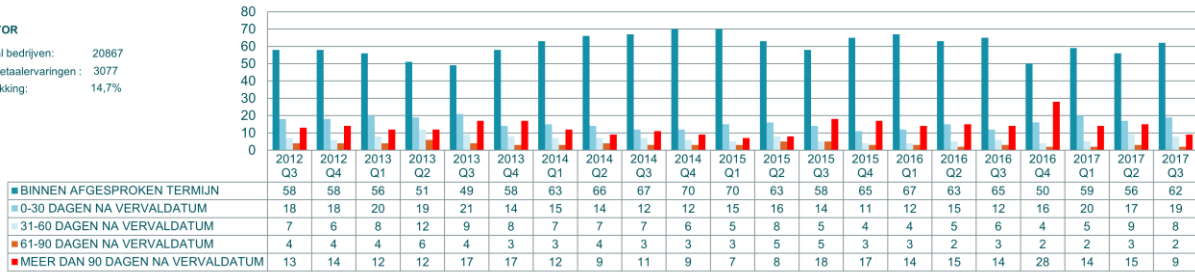
Nace 90

GRAYDON
open in business

SECTOR

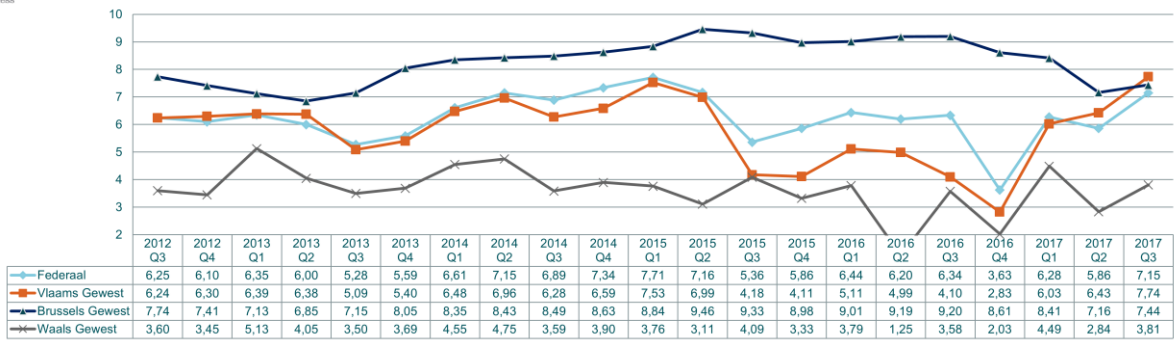
aantal bedrijven: 20867
met betaalveringen: 3077
% dekking: 14,7%

Creatieve activiteiten, kunst en amusement

GRAYDON
open in business

Creatieve activiteiten, kunst en amusement

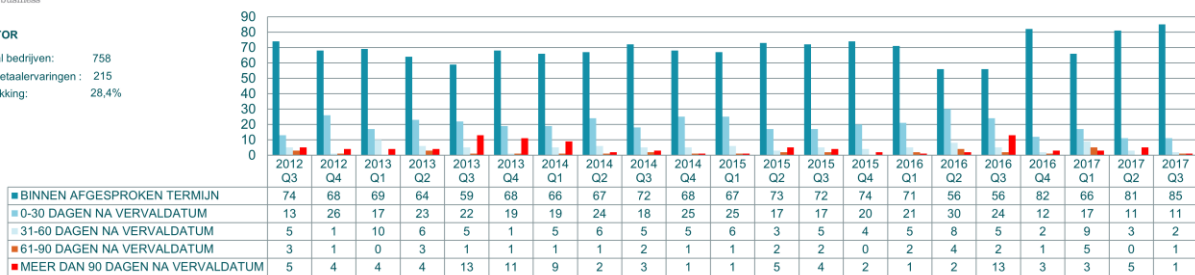
Nace 91

GRAYDON
open in business

SECTOR

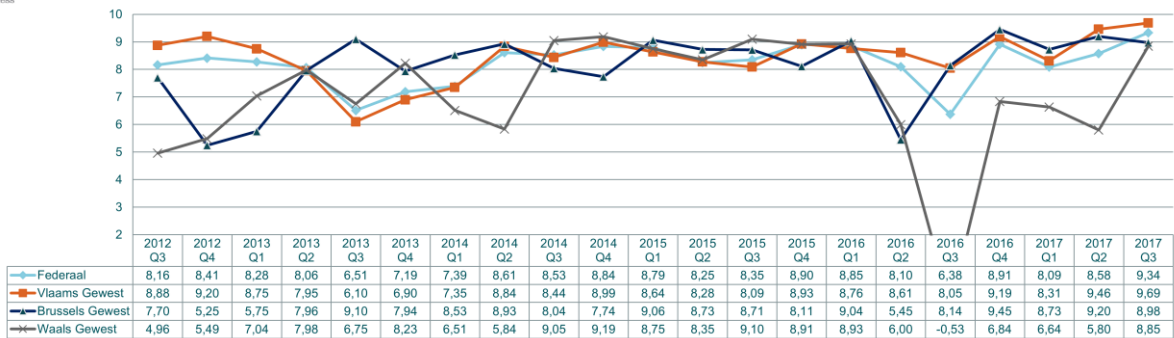
aantal bedrijven: 758
met betaalveringen: 215
% dekking: 28,4%

Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten

GRAYDON
open in business

Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten

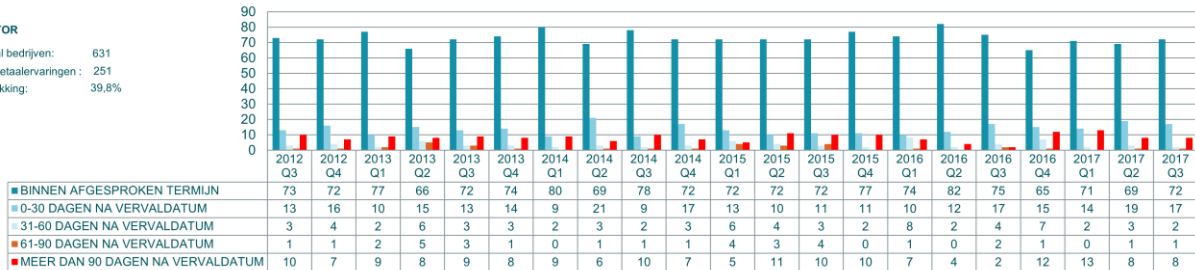

Nace 92

GRAYDON
open in business

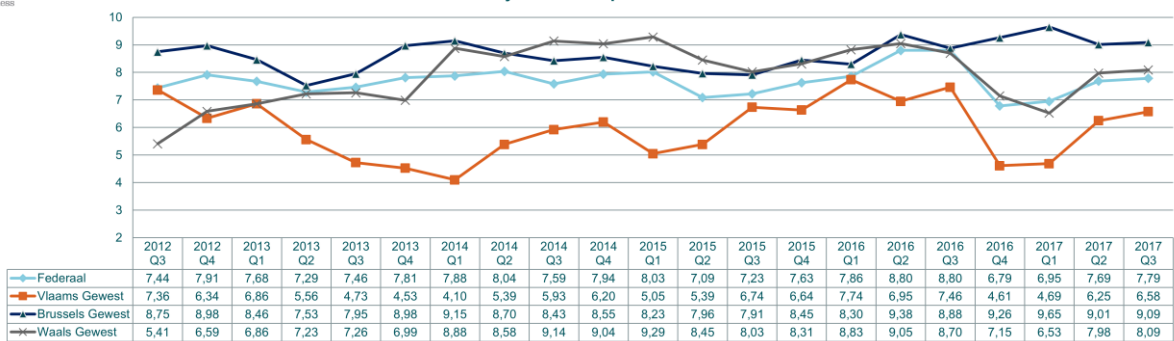
SECTOR
aantal bedrijven: 631
met betaalvervingen: 251
% dekking: 39,8%

Loterijen en kansspelen

GRAYDON
open in business

Loterijen en kansspelen

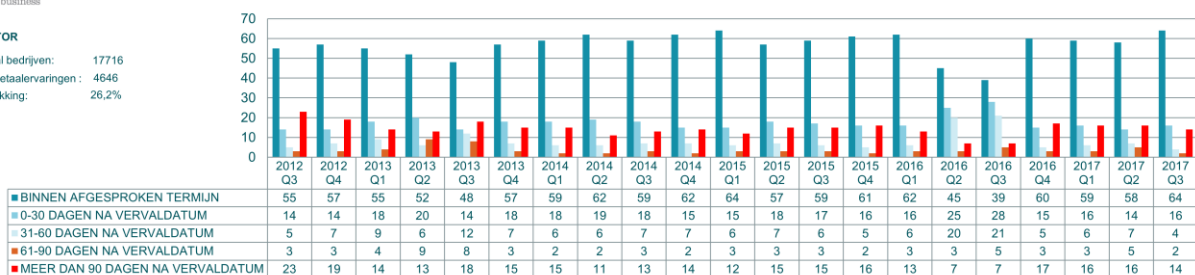

Nace 93

GRAYDON
open in business

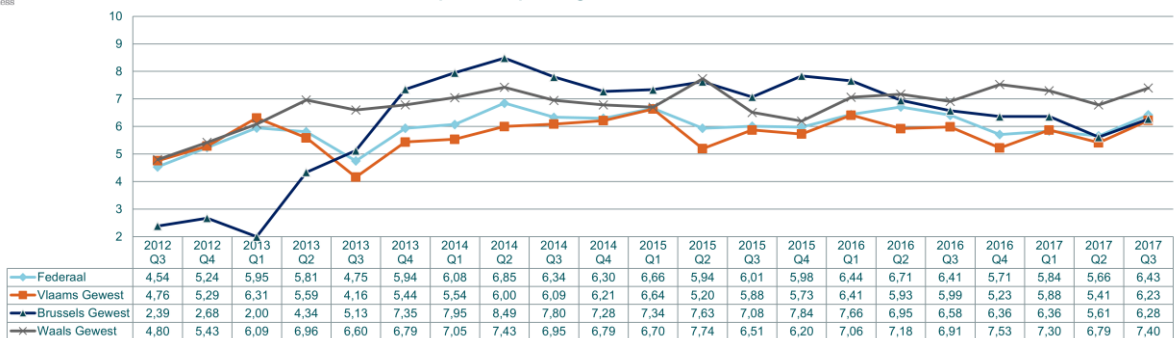
SECTOR
aantal bedrijven: 17716
met betaalvervingen: 4646
% dekking: 26,2%

Sport, ontspanning en recreatie

GRAYDON
open in business

Sport, ontspanning en recreatie

Nace 94

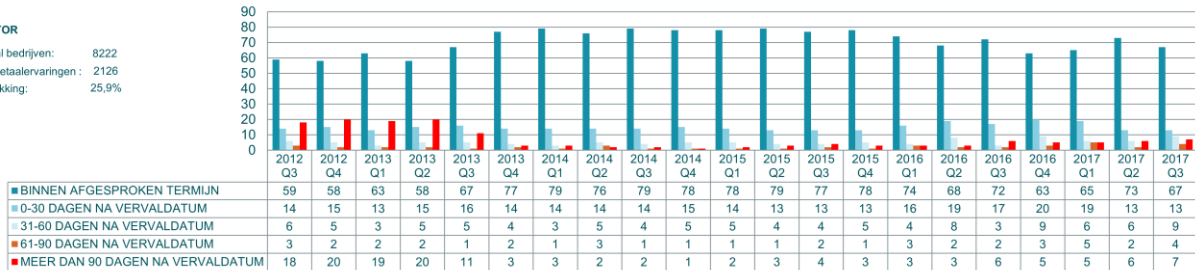
GRAYDON

open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 8222
met betaalvervalingen: 2126
% dekking: 25,9%

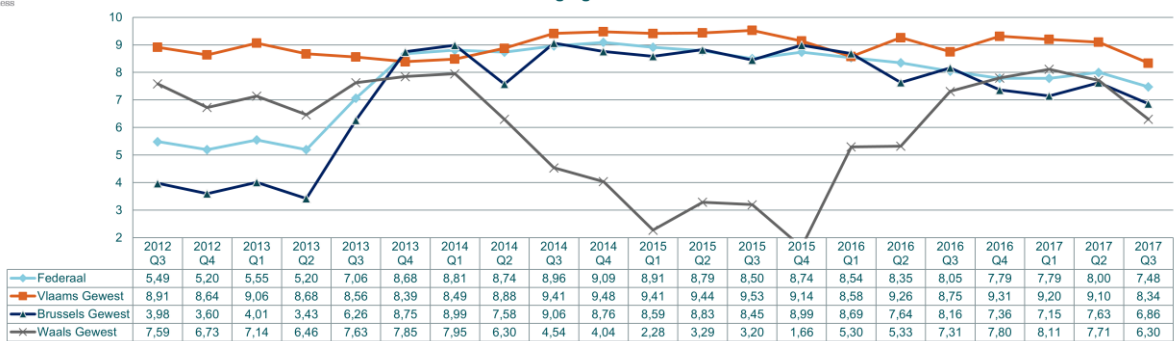
Verenigenen

GRAYDON

open in business

Verenigenen

Nace 95

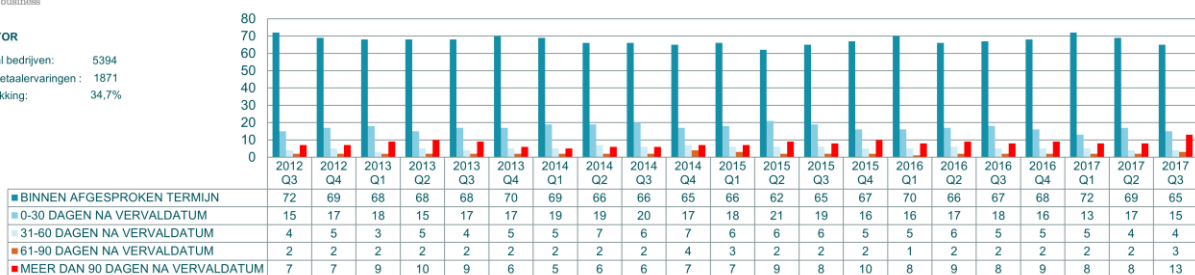
GRAYDON

open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 5394
met betaalvervalingen: 1871
% dekking: 34,7%

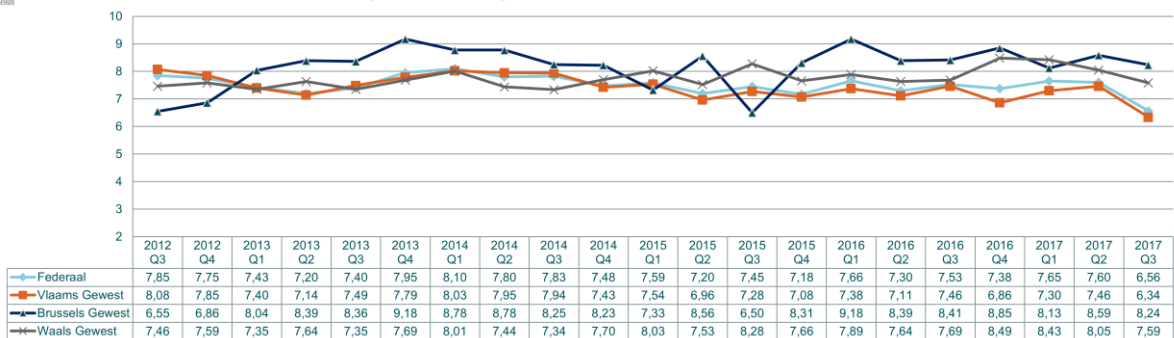
Reparatie van computers en consumentenartikelen

GRAYDON

open in business

Reparatie van computers en consumentenartikelen

Nace 96

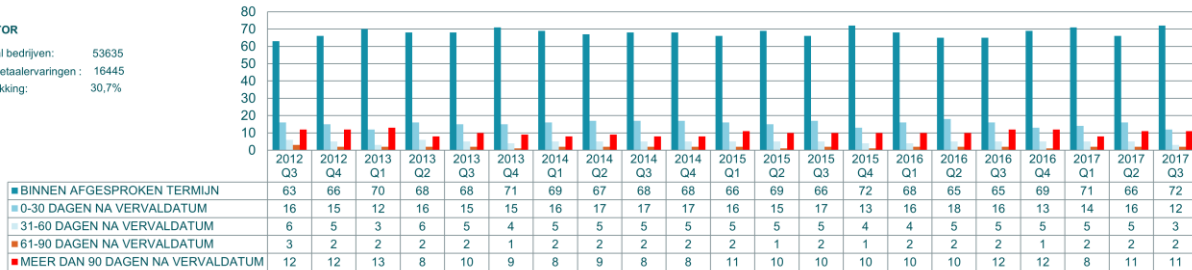
GRAYDON

open in business

SECTOR

aantal bedrijven: 53635
met betaalervaringen: 16445
% dekking: 30,7%

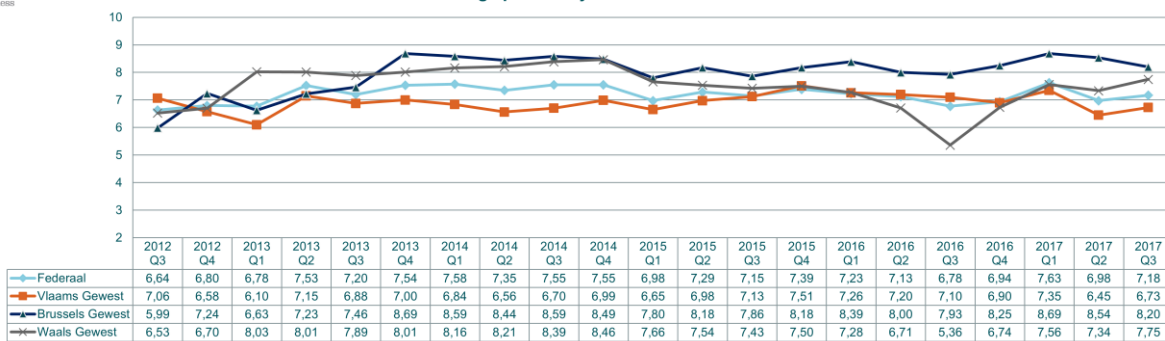
Overige persoonlijke diensten

GRAYDON

open in business

Overige persoonlijke diensten

Nace 97

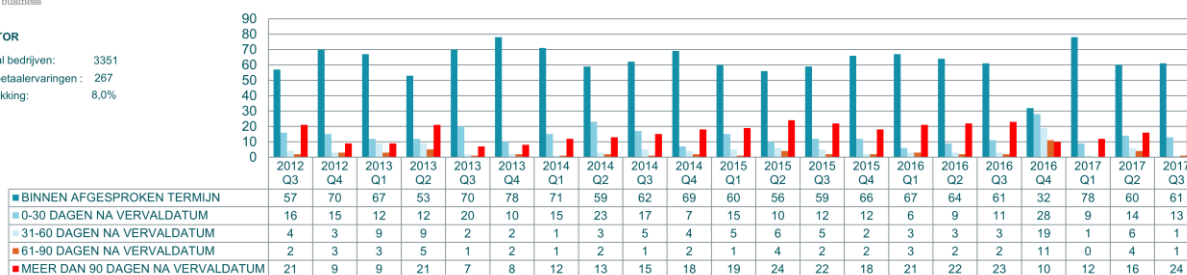
GRAYDON

open in business

Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel

SECTOR

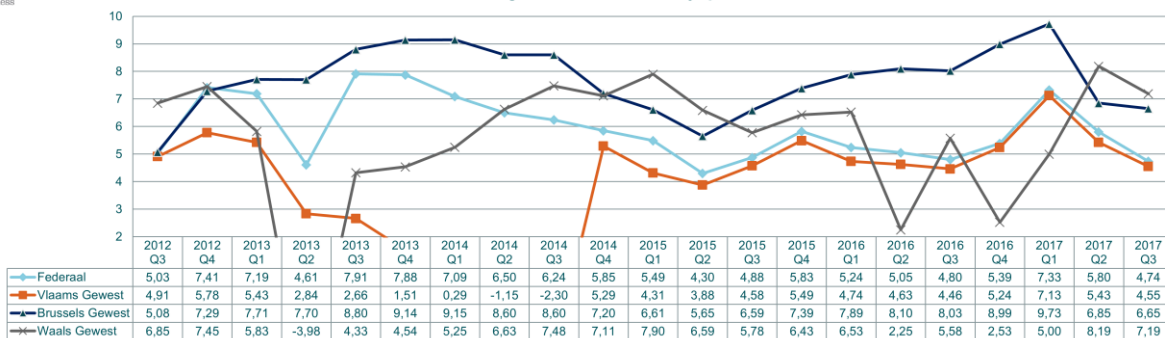
aantal bedrijven: 3351
met betaalervaringen: 267
% dekking: 8,0%

GRAYDON

open in business

Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel

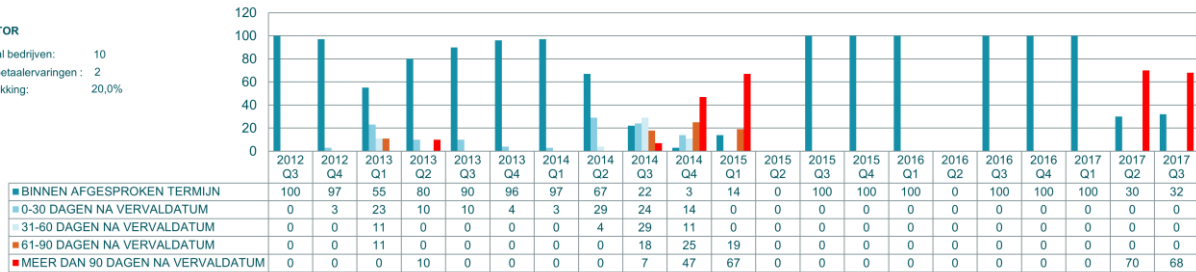

Nace 98

GRAYDON
open in business

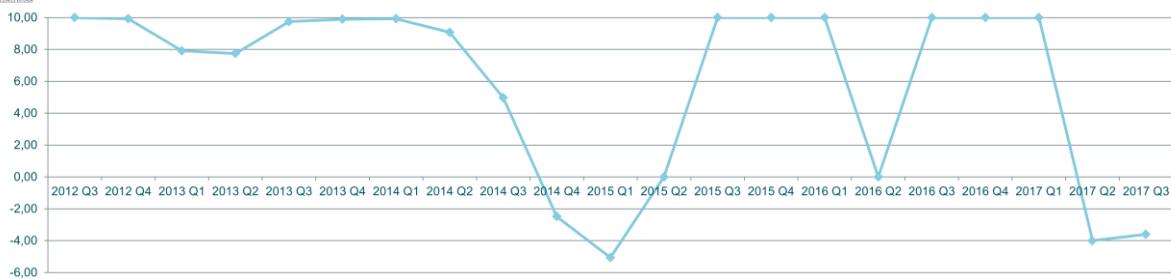
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik

SECTOR
aantal bedrijven: 10
met betaalevaringen: 2
% dekking: 20,0%

GRAYDON
open in business

Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik

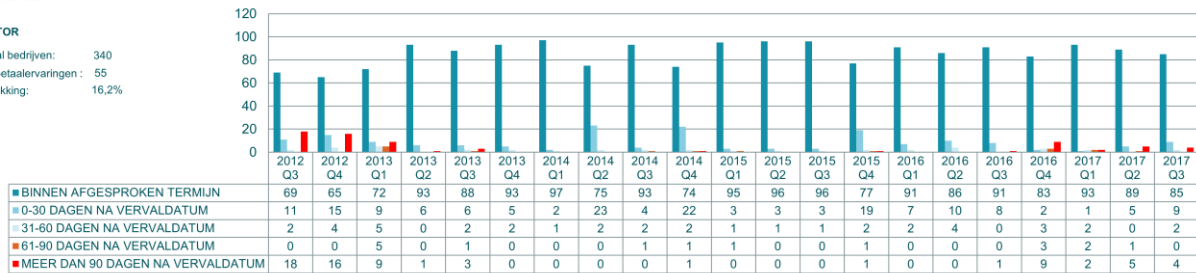

Nace 99

GRAYDON
open in business

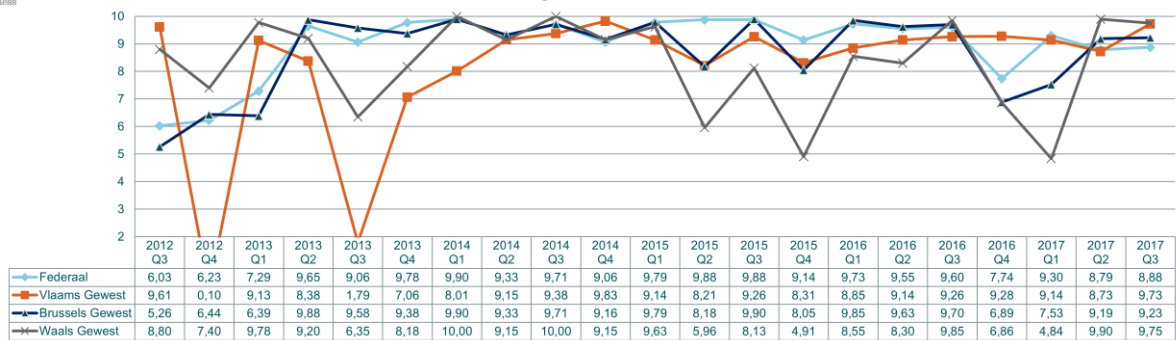
Extraterritoriale organisaties en lichamen

SECTOR
aantal bedrijven: 340
met betaalevaringen: 55
% dekking: 16,2%

GRAYDON
open in business

Extraterritoriale organisaties en lichamen

Bijlage 3: Dagen Klantenkrediet (DSO) op basis van de jaarrekeningen 2016

2016											
GRAYDON				Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	
01110	Teelt van granen (m.u.v. rijst), peulgewassen en oliehoudende zaden	4010	45	252	133	31	49	124	49	18	
01120	Teelt van rijst	5	0	0	0	0	0	0	0	0	
01130	Teelt van groenten, meloenen en wortel- en knolgewassen	2454	25	58	34	17	28	111	56	35	
01140	Teelt van suikerriet	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
01150	Teelt van tabak	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
01160	Teelt van vezelgewassen	26	0	0	0	0	0	0	0	0	
01191	Teelt van bloemen	878	10	44	24	16	11	55	35	2	
01199	Teelt van andere eenjarige gewassen, n.e.g.	105	3	270	161	54	4	184	111	5	
01210	Teelt van druiven	61	1	0	301	0	1	0	274	0	
01220	Teelt van tropisch en subtropisch fruit	10	0	0	0	0	0	0	0	0	
01230	Teelt van citrusvruchten	5	0	0	0	0	0	0	0	0	
01240	Teelt van pit- en steenvruchten	1433	10	82	58	22	9	82	54	19	
01250	Teelt van andere boomvruchten, kleinfruit en noten	141	1	0	88	0	1	0	38	0	
01260	Teelt van oliehoudende vruchten	4	0	0	0	0	0	0	0	0	
01270	Teelt van gewassen bestemd voor de vervaardiging van dranken	8	0	0	0	0	0	0	0	0	
01280	Teelt van specerijgewassen en van aromatische en medicinale gewassen	45	0	0	0	0	0	0	0	0	
01290	Teelt van andere meerjarige gewassen	68	1	0	114	0	1	0	185	0	
01301	Boomkwekerijen, m.u.v. bosboomkwekerijen	623	20	87	36	14	21	88	38	19	
01309	Overige plantenvermeerdering	134	2	0	766	0	2	0	128	0	
01410	Fokken van melkvee	2419	17	87	36	26	21	98	34	20	
01420	Fokken van andere runderen en buffels	383	3	491	80	55	4	135	70	10	
01430	Fokken van paarden en andere paardachtigen	901	18	67	25	4	24	95	33	8	
01440	Fokken van kamelen en andere kameelachtigen	5	0	0	0	0	0	0	0	0	
01450	Fokken van schapen en geiten	1016	10	33	28	10	14	31	9	4	
01461	Fokvarkenshouderijen	1109	23	38	24	6	24	126	65	24	
01462	Varkensvetmesterijen	587	13	35	14	5	15	50	31	18	
01471	Kippenkwekerijen	575	13	60	35	16	18	52	39	25	

2016

GRAYDON		Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet				
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
01472	Productie van eieren van pluimvee	80	1	0	5	0	1	0	6	0
01479	Pluimveehouderijen, m.u.v. kippenkwekerijen	130	5	33	27	25	6	25	17	10
01490	Fokken van andere dieren	1046	10	66	36	13	11	61	53	16
01500	Gemengd bedrijf	26244	89	146	77	35	88	126	62	25
01610	Ondersteunende activiteiten in verband met de teelt van gewassen	3271	84	179	111	55	82	164	88	31
01620	Ondersteunende activiteiten in verband met de veeteelt	1377	9	37	26	14	13	53	23	9
01630	Activiteiten met betrekking tot gewassen na de oogst	91	7	36	30	15	7	41	37	23
01640	Zaadbewerking met het oog op vermeerdering	20	1	0	239	0	0	0	0	0
01700	Jacht, zetten van vallen en diensten in verband met deze activiteiten	36	0	0	0	0	0	0	0	0
02100	Bosbouw	479	11	73	46	27	15	48	21	5
02200	Exploitatie van bossen	1687	49	123	71	38	56	110	52	24
02300	Verzamelen van in het wild groeiende producten met uitzondering van hout	3	0	0	0	0	0	0	0	0
02400	Ondersteunende diensten in verband met de bosbouw	319	5	61	25	1	5	49	23	20
03110	Zeevisserij	139	3	103	5	2	6	26	19	11
03120	Binnenvisserij	3	0	0	0	0	0	0	0	0
03210	Mariene aquacultuur	5	0	0	0	0	0	0	0	0
03220	Aquacultuur in zoet water	98	2	0	32	0	2	0	40	0
05100	Winning van steenkool	2	0	0	0	0	0	0	0	0
05200	Winning van bruinkool	0	0	0	0	0	0	0	0	0
06100	Winning van aardolie	1	0	0	0	0	0	0	0	0
06200	Winning van aardgas	2	1	0	62	0	1	0	34	0
07100	Winning van ijzererts	1	1	0	133	0	1	0	49	0
07210	Winning van uranium- en thoriumerts	0	0	0	0	0	0	0	0	0
07290	Winning van andere non-ferrometaalertsen	2	1	0	3	0	1	0	2	0
08111	Winning van bouw- en siersteen	122	29	92	65	46	31	114	101	53
08112	Winning van kalksteen, gips, krijt en leisteen	22	10	106	61	53	10	93	80	51
08121	Winning van grind	11	2	0	92	0	2	0	75	0
08122	Winning van zand	59	12	131	82	59	15	150	92	15
08123	Winning van klei en kaolien	5	2	0	260	0	2	0	102	0
08910	Winning van mineralen voor de chemische en de kunstmestindustrie	6	2	0	53	0	2	0	49	0
08920	Winning van turf	1	0	0	0	0	0	0	0	0
08930	Zoutwinning	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
08990	Overige winning van delfstoffen, n.e.g.	17	5	41	40	32	5	48	29	19
09100	Ondersteunende activiteiten in verband met de aardolie- en aardgaswinning	35	1	0	50	0	2	0	62	0
09900	Ondersteunende activiteiten in verband met de overige winning van delfstoffen	34	8	97	83	20	10	122	74	22
10110	Verwerking en conservering van vlees, exclusief vlees van gevogelte	560	37	59	47	22	40	73	49	26
10120	Verwerking en conservering van gevogelte	88	13	46	31	25	14	44	29	14
10130	Vervaardiging van producten van vlees of van vlees van gevogelte	233	50	59	46	32	53	76	55	34
10200	Verwerking en conservering van vis en van schaal- en weekdieren	54	8	86	63	50	8	54	42	38
10311	Verwerking en conservering van aardappelen, exclusief productie van diepgevroren aardappelbereidingen	41	12	63	53	39	11	88	66	22
10312	Productie van diepgevroren aardappelbereidingen	4	2	0	163	0	2	0	53	0
10320	Vervaardiging van groente- en fruitsappen	48	3	55	43	27	4	514	54	45
10391	Verwerking en conservering van groenten, exclusief productie van diepgevroren groenten	38	8	60	30	13	9	65	56	38
10392	Verwerking en conservering van fruit, exclusief productie van diepgevroren fruit	68	7	73	46	37	8	60	44	26
10393	Productie van diepgevroren groenten en fruit	11	10	70	56	38	10	99	77	31
10410	Vervaardiging van oliën en vetten	37	17	45	37	30	17	51	33	21
10420	Vervaardiging van margarine en andere spijvetten	1	2	0	75	0	2	0	89	0
10510	Zuivelfabrieken en kaasmakerijen	140	41	59	40	28	41	68	47	37
10520	Vervaardiging van consumptie-ijs	453	12	50	28	11	17	63	41	18
10610	Vervaardiging van maaldeijproducten	102	20	56	46	29	21	38	30	11
10620	Vervaardiging van zetmeel en zetmeelproducten	10	5	49	24	12	5	49	17	15
10711	Industriële vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	366	48	57	34	17	57	62	44	22
10712	Ambachtelijke vervaardiging van brood en van vers banketbakkerswerk	3366	113	15	5	2	155	41	22	11
10720	Vervaardiging van beschuit en biscuit en van ander houdbaar banketbakkerswerk	146	22	57	42	30	22	60	40	33
10730	Vervaardiging van macaroni, noedels, koeskoes en dergelijke deegwaren	49	4	216	22	13	6	61	58	21
10810	Vervaardiging van suiker	10	6	57	52	31	6	41	30	11
10820	Vervaardiging van cacao, chocolade en suikerwerk	534	59	73	47	16	61	77	51	26
10830	Verwerking van thee en koffie	120	10	63	56	9	11	80	57	27
10840	Vervaardiging van specerijen, sauzen en kruidenrijen	49	10	51	47	39	11	58	47	30
10850	Vervaardiging van bereide maaltijden en schotels	167	11	57	44	32	12	78	45	41
10860	Vervaardiging van gehomogeniseerde voedingspreparaten en dieetvoeding	64	10	64	51	13	10	79	61	44
10890	Vervaardiging van andere voedingsmiddelen, n.e.g.	231	53	61	49	39	57	63	46	30
10910	Vervaardiging van veevoeders	136	50	70	48	30	54	57	30	21
10920	Vervaardiging van voeders voor huisdieren	36	6	37	31	7	7	33	26	8

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
11010	Vervaardiging van gedistilleerde dranken door distilleren, rectificeren en mengen	113	6	68	59	3	8	52	38	15
11020	Vervaardiging van wijn uit druiven	79	7	26	25	4	8	114	62	49
11030	Vervaardiging van cider en van andere vruchtenwijnen	25	4	960	62	59	4	286	51	34
11040	Vervaardiging van andere niet-gedistilleerde gegiste dranken	17	3	116	14	14	3	194	24	9
11050	Vervaardiging van bier	362	44	63	44	28	44	89	59	42
11060	Vervaardiging van mout	7	4	59	44	25	5	22	20	1
11070	Vervaardiging van frisdranken; productie van mineraalwater en ander gebotteld water	49	12	85	64	39	13	117	87	59
12000	Vervaardiging van tabaksproducten	30	12	50	32	12	14	51	32	8
13100	Bewerken en spinnen van textielvezels	226	36	74	55	41	43	75	50	25
13200	Weven van textiel	108	23	59	46	34	24	69	48	30
13300	Textielveredeling	330	21	69	53	36	25	74	52	29
13910	Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen	67	4	113	59	59	4	57	31	28
13921	Vervaardiging van beddengoed, tafellinnen en textielwaren voor huishoudelijk gebruik	171	7	54	52	10	7	41	39	20
13929	Vervaardiging van overige geconfectioneerde artikelen van textiel, m.u.v. kleding	431	16	67	53	30	17	43	40	21
13930	Vervaardiging van vloerkleden en tapijt	98	33	69	51	37	33	78	58	44
13940	Vervaardiging van koord, bindgaren, touw en netten	15	1	0	53	0	1	0	25	0
13950	Vervaardiging van gebonden textielvlies en van artikelen van gebonden textielvlies, exclusief kleding	8	1	0	22	0	1	0	38	0
13960	Vervaardiging van ander technisch en industrieel textiel	106	11	54	34	12	11	31	25	14
13990	Vervaardiging van andere textielproducten, n.e.g.	75	2	0	81	0	2	0	57	0
14110	Vervaardiging van kleding van leer	69	1	0	163	0	1	0	34	0
14120	Vervaardiging van werkkleding	40	6	98	57	41	6	50	35	1
14130	Vervaardiging van andere bovenkleding	1011	41	87	37	19	50	49	36	14
14140	Vervaardiging van onderkleding	66	5	88	37	22	5	59	36	15
14191	Vervaardiging van hoeden en petten	83	2	0	49	0	3	81	74	33
14199	Vervaardiging van andere kleding en toebehoren, n.e.g.	339	15	61	37	7	18	86	45	17
14200	Vervaardiging van artikelen van bont	20	0	0	0	0	1	0	2	0
14310	Vervaardiging van gebreide en gehaakte kousen en sokken	5	0	0	0	0	0	0	0	0
14390	Vervaardiging van andere gebreide en gehaakte kleding	31	0	0	0	0	0	0	0	0
15110	Looien en bereiden van leer; bereiden en verven van bont	22	1	0	55	0	1	0	26	0
15120	Vervaardiging van koffers, tassen en dergelijke en van zadel- en tuigmakerswerk	136	4	214	61	17	4	47	28	1
15200	Vervaardiging van schoeisel	70	0	0	0	0	0	0	0	0
16100	Zagen en schaven van hout	486	43	82	48	34	45	70	45	23

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
16210	Vervaardiging van fineer en van panelen op basis van hout	91	17	46	36	19	19	52	44	23
16220	Vervaardiging van geassembleerde parketvloeren	19	2	0	572	0	2	0	486	0
16230	Vervaardiging van ander schrijn- en timmerwerk	1447	51	93	42	20	53	75	41	20
16240	Vervaardiging van houten emballage	109	20	74	60	45	20	55	44	24
16291	Vervaardiging van andere artikelen van hout	463	18	63	40	28	21	68	44	21
16292	Vervaardiging van artikelen van kurk, riet of vlechtwerk	39	2	0	102	0	2	0	227	0
17110	Vervaardiging van papierpulp	11	3	40	36	11	3	106	75	6
17120	Vervaardiging van papier en karton	109	36	71	52	36	38	71	55	27
17210	Vervaardiging van gegolfd papier en golfkarton en van verpakkingsmateriaal van papier en karton	93	19	57	53	19	19	43	35	26
17220	Vervaardiging van huishoudelijke en sanitaire papierwaren	14	6	46	43	14	6	74	57	34
17230	Vervaardiging van kantoorbenodigdheden van papier	23	2	0	41	0	3	75	16	9
17240	Vervaardiging van behangpapier	6	2	0	58	0	3	528	51	38
17290	Vervaardiging van andere artikelen van papier of karton	57	16	61	51	27	16	61	55	31
18110	Krantendrukkerijen	330	39	83	53	36	41	99	58	29
18120	Overige drukkerijen	1533	120	75	59	42	130	78	41	22
18130	Prepress- en premediadiensten	3627	84	101	63	38	96	82	40	17
18140	Binderijen en aanverwante diensten	189	11	74	50	27	13	108	52	14
18200	Reproductie van opgenomen media	296	6	77	35	21	9	103	31	20
19100	Vervaardiging van cokesovenproducten	3	0	0	0	0	0	0	0	0
19200	Vervaardiging van geraffineerde aardolieproducten	43	20	69	39	15	20	78	61	23
20110	Vervaardiging van industriële gassen	40	24	68	46	38	27	79	63	47
20120	Vervaardiging van kleurstoffen en pigmenten	7	5	52	37	20	5	53	51	13
20130	Vervaardiging van andere anorganische chemische basisproducten	53	17	55	51	36	17	90	53	41
20140	Vervaardiging van andere organische chemische basisproducten	60	48	68	46	35	52	78	59	41
20150	Vervaardiging van kunstmeststoffen en stikstofverbindingen	48	19	66	47	32	20	72	46	39
20160	Vervaardiging van kunststoffen in primaire vormen	81	24	63	46	30	25	76	50	39
20170	Vervaardiging van synthetische rubber in primaire vormen	6	2	0	69	0	2	0	75	0
20200	Vervaardiging van verdelgingsmiddelen en van andere chemische producten voor de landbouw	18	10	76	55	21	10	57	44	8
20300	Vervaardiging van verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek	98	28	55	50	36	28	63	48	18
20411	Vervaardiging van zeep en wasmiddelen	58	13	78	58	44	12	80	61	34
20412	Vervaardiging van poets- en reinigingsmiddelen	55	11	55	50	37	11	45	36	20
20420	Vervaardiging van parfums en toiletartikelen	141	10	69	57	16	11	87	62	37

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve onderne- mingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aant al JRK	Q3	Med.	Q1	Aant al JRK	Q3	Med.	Q1
20510	Vervaardiging van kruit en springstoffen	5	2	0	58	0	2	0	58	0
20520	Vervaardiging van lijm	13	6	50	40	32	6	57	46	37
20530	Vervaardiging van etherische oliën	20	1	0	54	0	1	0	54	0
20590	Vervaardiging van andere chemische producten, n.e.g.	121	48	71	45	33	51	76	56	37
20600	Vervaardiging van synthetische en kunstmatige vezels	33	8	51	44	32	9	47	30	27
21100	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen	103	13	108	91	55	15	65	60	22
21201	Vervaardiging van geneesmiddelen	87	32	89	55	43	36	126	70	50
21209	Vervaardiging van overige farmaceutische producten	65	18	86	67	32	23	115	84	42
22110	Vervaardiging van binnen- en buitenbanden van rubber; loopvlakvernieuwing	33	11	51	43	19	11	69	58	24
22190	Vervaardiging van andere producten van rubber	55	18	58	42	27	19	40	29	16
22210	Vervaardiging van platen, vellen, buizen en profielen van kunststof	189	61	69	48	34	64	74	51	37
22220	Vervaardiging van verpakkingsmateriaal van kunststof	115	38	56	44	32	41	62	50	32
22230	Vervaardiging van kunststofartikelen voor de bouw	201	28	63	35	24	29	46	35	15
22290	Vervaardiging van andere producten van kunststof	232	43	71	56	39	49	69	46	25
23110	Vervaardiging van vlakglas	62	11	60	47	32	13	67	43	29
23120	Vormen en bewerken van vlakglas	55	8	76	44	24	8	42	24	18
23130	Vervaardiging van holglas	40	5	50	48	13	6	131	112	77
23140	Vervaardiging van glasvezels	7	4	59	30	6	4	92	47	10
23190	Vervaardiging en bewerking van ander glas (inclusief technisch glaswerk)	79	6	26	19	6	7	55	51	1
23200	Vervaardiging van vuurvaste producten	27	3	111	41	19	3	54	29	6
23310	Vervaardiging van keramische tegels en plavuizen	31	3	63	61	34	3	69	48	40
23321	Vervaardiging van bakstenen	24	9	46	25	15	10	84	50	23
23322	Vervaardiging van dakpannen, tegels en andere producten voor de bouw van gebakken klei	70	3	38	28	16	3	29	29	22
23410	Vervaardiging van huishoudelijk en sieraardewerk	176	1	0	36	0	1	0	31	0
23420	Vervaardiging van sanitair aardewerk	7	1	0	92	0	1	0	102	0
23430	Vervaardiging van isolatoren en isolatiemateriaal, van keramische stoffen	21	3	141	88	57	3	93	33	9
23440	Vervaardiging van ander technisch aardewerk	3	1	0	129	0	1	0	47	0
23490	Vervaardiging van andere keramische producten	46	0	0	0	0	0	0	0	0
23510	Vervaardiging van cement	16	5	66	54	52	5	65	57	55
23520	Vervaardiging van kalk en gips	3	0	0	0	0	0	0	0	0
23610	Vervaardiging van artikelen van beton voor de bouw	270	80	81	61	38	85	90	70	44
23620	Vervaardiging van artikelen van gips voor de bouw	3	1	0	108	0	1	0	134	0

2016

GRAYDON		Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet				
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
23630	Vervaardiging van stortklare beton	120	26	87	67	45	27	79	58	39
23640	Vervaardiging van mortel	7	0	0	0	0	0	0	0	0
23650	Vervaardiging van producten van vezelcement	9	1	0	39	0	1	0	35	0
23690	Vervaardiging van andere artikelen van beton, gips en cement	87	12	89	54	31	15	63	51	27
23700	Houwen, bewerken en afwerken van natuursteen	733	37	87	66	34	41	85	43	18
23910	Vervaardiging van schuur-, slijp- en polijstmiddelen	12	3	855	262	48	3	999	197	66
23990	Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten, n.e.g.	44	15	86	62	31	16	114	90	30
24100	Vervaardiging van ijzer en staal en van ferrolegeringen	223	60	75	57	35	66	81	56	28
24200	Vervaardiging van buizen, pijpen, holle profielen en fittings daarvoor, van staal	95	14	79	44	36	14	59	46	37
24310	Koudtrekken van staven	13	6	74	45	15	6	39	33	2
24320	Koudwalsen van bandstaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24330	Koudvormen of koudfelsen	7	1	0	49	0	1	0	68	0
24340	Koudtrekken van draad	13	3	63	62	28	4	412	80	45
24410	Productie van edelmetalen	20	1	0	13	0	1	0	8	0
24420	Productie van aluminium	50	12	59	46	32	13	66	60	39
24430	Productie van lood, zink en tin	16	5	50	45	33	5	52	12	9
24440	Productie van koper	6	2	0	17	0	2	0	38	0
24450	Productie van andere non-ferrometalen	17	4	58	6	2	4	23	21	11
24460	Bewerking van splijt- en kweekstoffen	2	2	0	999	0	2	0	146	0
24510	Gieten van ijzer	52	17	74	57	46	17	88	65	28
24520	Gieten van staal	10	4	238	31	19	4	89	55	37
24530	Gieten van lichte metalen	15	1	0	75	0	2	0	479	0
24540	Gieten van andere non-ferrometalen	15	1	0	51	0	1	0	16	0
25110	Vervaardiging van metalen constructiewerken en delen daarvan	2969	170	110	66	45	181	95	64	35
25120	Vervaardiging van metalen deuren en vensters	558	52	81	52	33	52	81	44	25
25210	Vervaardiging van radiatoren en ketels voor centrale verwarming	58	10	53	42	19	11	68	62	39
25290	Vervaardiging van andere tanks, reservoirs en bergingsmiddelen, van metaal	107	19	79	61	35	20	86	66	32
25300	Vervaardiging van stoomketels, exclusief warmwaterketels voor centrale verwarming	83	12	152	104	67	12	93	74	44
25400	Vervaardiging van wapens en munitie	39	5	59	54	17	5	53	45	17
25501	Smeden van metaal	864	32	145	67	41	30	91	47	22
25502	Persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie	77	14	77	60	44	15	71	40	29
25610	Oppervlaktebehandeling van metalen	387	38	66	51	35	39	71	58	39

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
25620	Verspanend bewerken van metalen	2458	118	106	66	50	126	84	53	25
25710	Vervaardiging van scharen, messen, bestekken, enz.	16	2	0	72	0	2	0	49	0
25720	Vervaardiging van hang- en sluitwerk	138	9	81	42	32	10	31	25	12
25731	Vervaardiging van vormkasten en gietvormen	29	2	0	45	0	2	0	53	0
25739	Vervaardiging van gereedschap, m.u.v. vormkasten en gietvormen	90	11	83	75	49	11	63	50	33
25910	Vervaardiging van stalen vaten en dergelijke	16	3	120	63	17	3	76	74	34
25920	Vervaardiging van verpakkingsmiddelen van licht metaal	22	5	32	11	3	5	62	28	25
25930	Vervaardiging van artikelen van draad en van kettingen en veren	33	7	32	27	10	6	39	37	5
25940	Vervaardiging van bouten, schroeven en moeren	7	2	0	54	0	2	0	35	0
25991	Vervaardiging van huishoudelijke en sanitaire artikelen van metaal	34	6	47	44	32	7	42	33	6
25999	Vervaardiging van overige artikelen van metaal, n.e.g.	533	80	82	53	35	85	83	51	31
26110	Vervaardiging van elektronische onderdelen	153	29	84	57	46	29	58	44	23
26120	Vervaardiging van elektronische printplaten	16	3	57	44	20	3	26	18	15
26200	Vervaardiging van computers en randapparatuur	178	13	68	35	16	16	51	33	22
26300	Vervaardiging van communicatieapparatuur	126	27	98	80	50	29	114	76	55
26400	Vervaardiging van consumentenelektronica	159	13	94	89	35	15	75	61	19
26510	Vervaardiging van meet-, controle- en navigatie-instrumenten en -apparatuur	150	37	112	74	44	38	73	46	23
26520	Vervaardiging van uurwerken	48	0	0	0	0	1	0	395	0
26600	Vervaardiging van bestralingsapparatuur en van elektromedische en elektrotherapeutische apparatuur	34	4	137	15	7	6	87	70	26
26700	Vervaardiging van optische instrumenten en van foto- en filmapparatuur	48	7	30	29	4	6	62	50	8
26800	Vervaardiging van magnetische en optische media	18	0	0	0	0	0	0	0	0
27110	Vervaardiging van elektromotoren en van elektrische generatoren en transformatoren	249	37	115	75	49	37	82	56	35
27120	Vervaardiging van schakel- en verdeelinrichtingen	84	10	112	69	39	10	59	51	32
27200	Vervaardiging van batterijen en accumulatoren	14	5	59	51	22	5	61	45	40
27310	Vervaardiging van kabels van optische vezels	3	1	0	84	0	1	0	74	0
27320	Vervaardiging van andere elektrische en elektronische kabels	28	9	65	62	23	9	63	42	6
27330	Vervaardiging van schakelaars, stekkers, stopcontacten e.d.	15	2	0	60	0	1	0	46	0
27401	Vervaardiging van lampen	39	1	0	41	0	2	0	14	0
27402	Vervaardiging van verlichtingsapparaten	267	20	106	69	47	22	76	45	20
27510	Vervaardiging van elektrische huishoudapparaten	71	10	68	51	17	10	70	46	31
27520	Vervaardiging van niet-elektrische huishoudapparaten	8	1	0	10	0	1	0	16	0
27900	Vervaardiging van andere elektrische apparatuur	141	22	87	66	33	22	79	48	13

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
28110	Vervaardiging van motoren en turbines, exclusief motoren voor luchtvaartuigen, motorvoertuigen en bromfietsen	55	9	136	73	35	11	96	71	42
28120	Vervaardiging van hydraulische apparatuur	85	13	94	87	56	13	92	74	49
28130	Vervaardiging van andere pompen en compressoren	14	3	41	38	31	2	0	94	0
28140	Vervaardiging van andere kranen en dergelijke artikelen	9	3	71	65	48	3	86	46	32
28150	Vervaardiging van tandwielen, lagers en andere drijfwerkelementen	41	18	96	66	40	18	80	46	15
28210	Vervaardiging van ovens en branders	53	7	56	46	35	7	41	32	17
28220	Vervaardiging van hijs-, hef- en transportwerktuigen	155	24	92	68	53	24	74	52	35
28230	Vervaardiging van kantoormachines en -uitrusting (exclusief computers en randapparatuur)	49	8	127	83	37	8	122	63	35
28240	Vervaardiging van elektrisch handgereedschap	15	4	110	52	50	5	74	73	12
28250	Vervaardiging van machines en apparaten voor de koeltechniek en de klimaatregeling, voor niet-huishoudelijk gebruik	348	43	83	61	40	45	75	56	35
28291	Vervaardiging van verpakkingsmachines	52	10	80	63	46	10	79	53	32
28292	Vervaardiging van weegtoestellen	15	0	0	0	0	0	0	0	0
28293	Vervaardiging van toestellen voor het spuiten van vloeistoffen of poeder	23	7	79	74	49	7	35	31	1
28294	Vervaardiging van verkoopautomaten	4	0	0	0	0	1	0	57	0
28295	Vervaardiging van filtreertoestellen	54	3	185	131	61	3	199	100	39
28296	Vervaardiging van hogedrukreinigers, zandstraalapparaten en dergelijk reinigingsmateriaal	16	1	0	31	0	1	0	121	0
28299	Vervaardiging van andere machines en apparaten voor algemeen gebruik, n.e.g.	216	24	91	65	43	26	66	51	40
28300	Vervaardiging van machines en werktuigen voor de landbouw en de bosbouw	126	18	65	40	30	18	60	30	20
28410	Vervaardiging van machines voor de metaalbewerking	140	19	87	68	52	20	118	86	35
28490	Vervaardiging van andere gereedschapswerktuigen	15	2	0	52	0	2	0	60	0
28910	Vervaardiging van machines voor de metallurgie	19	3	268	76	36	3	102	96	74
28920	Vervaardiging van machines voor de winning van delfstoffen en voor de bouw	21	1	0	20	0	2	0	194	0
28930	Vervaardiging van machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen	75	7	78	58	17	7	79	78	27
28940	Vervaardiging van machines voor de productie van textiel, kleding en leer	38	7	70	53	29	7	51	45	12
28950	Vervaardiging van machines voor de productie van papier en karton	8	1	0	68	0	1	0	45	0
28960	Vervaardiging van machines voor de kunststof- en rubberindustrie	7	1	0	147	0	1	0	240	0
28990	Vervaardiging van andere machines, apparaten en werktuigen voor specifieke doeleinden, n.e.g.	258	41	97	77	45	46	100	67	34
29100	Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen	82	16	64	49	20	19	86	61	37
29201	Vervaardiging van carrosserieën voor motorvoertuigen	109	8	37	36	25	9	56	46	22
29202	Vervaardiging van aanhangwagens, caravans en opleggers	53	5	57	44	39	5	67	61	51
29310	Vervaardiging van elektrische en elektronische benodigdheden voor motorvoertuigen	53	7	75	73	30	7	36	34	10
29320	Vervaardiging van andere delen en toebehoren van motorvoertuigen	130	35	71	52	41	40	99	62	48

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
30110	Bouw van schepen en drijvend materieel	35	10	345	288	17	10	173	143	93
30120	Bouw van plezier- en sportvaartuigen	21	2	0	94	0	2	0	364	0
30200	Vervaardiging van rollend materieel voor spoorwegen	11	3	87	54	53	3	84	75	70
30300	Vervaardiging van lucht- en ruimtevaartuigen en van toestellen in verband daarmee	69	18	108	85	63	21	111	69	39
30400	Vervaardiging van militaire gevechtsvoertuigen	2	0	0	0	0	0	0	0	0
30910	Vervaardiging van motorfietsen	20	1	0	2	0	1	0	10	0
30920	Vervaardiging van fietsen en invalidenwagens	86	5	42	36	28	6	30	26	4
30990	Vervaardiging van andere transportmiddelen, n.e.g.	23	4	312	53	40	4	136	30	12
31010	Vervaardiging van kantoor- en winkelmeubelen	326	18	79	74	43	21	106	79	42
31020	Vervaardiging van keukenmeubelen	492	15	61	53	19	18	82	33	14
31030	Vervaardiging van matrassen	41	12	56	40	21	10	52	24	22
31091	Vervaardiging van eetkamer-, zitkamer-, slaapkamer- en badkamermeubelen	1634	71	62	46	20	75	67	35	19
31092	Vervaardiging van tuin- en terrasmeubelen	84	4	158	29	23	4	64	33	28
31099	Vervaardiging van andere meubelen, n.e.g.	181	7	62	49	33	6	64	52	31
32110	Slaan van munten	22	1	0	30	0	1	0	61	0
32121	Bewerken van diamant	185	11	241	142	64	10	89	54	8
32122	Bewerken van edelstenen (m.u.v. diamant) en van halfedelstenen	31	3	36	11	1	3	213	17	2
32123	Vervaardiging van sieraden	960	10	99	13	8	11	14	7	2
32124	Vervaardiging van edelsmeedwerk	71	1	0	14	0	1	0	10	0
32129	Vervaardiging van overige artikelen van edele metalen	13	0	0	0	0	0	0	0	0
32130	Vervaardiging van imitatiesieraden en dergelijke artikelen	455	2	0	10	0	5	20	13	1
32200	Vervaardiging van muziekinstrumenten	206	6	56	33	15	7	45	25	5
32300	Vervaardiging van sportartikelen	93	2	0	68	0	2	0	362	0
32400	Vervaardiging van spellen en speelgoed	218	7	93	52	29	6	59	26	9
32500	Vervaardiging van medische en tandheelkundige instrumenten en benodigdheden	1364	56	75	55	39	68	96	38	21
32910	Vervaardiging van borstelwaren	23	3	71	61	41	3	117	65	50
32990	Overige industrie, n.e.g.	418	25	80	43	21	24	75	39	14
33110	Reparatie van producten van metaal	599	32	88	46	22	34	65	40	14
33120	Reparatie van machines	1598	39	82	61	32	41	74	55	21
33130	Reparatie van elektronische en optische apparatuur	106	3	127	39	8	3	96	31	9
33140	Reparatie van elektrische apparatuur	321	5	17	9	7	5	26	20	6
33150	Reparatie en onderhoud van schepen	234	17	113	80	44	20	91	44	25

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
33160	Reparatie en onderhoud van lucht- en ruimtevaartuigen	45	2	0	50	0	2	0	275	0
33170	Reparatie en onderhoud van andere transportmiddelen	62	3	57	40	9	3	81	44	10
33190	Reparatie van andere apparatuur	112	4	118	19	7	4	68	15	6
33200	Installatie van industriële machines, toestellen en werktuigen	491	27	84	64	37	32	62	41	24
35110	Productie van elektriciteit	537	158	94	54	31	177	192	84	36
35120	Transmissie van elektriciteit	9	2	0	75	0	2	0	83	0
35130	Distributie van elektriciteit	38	14	45	38	8	15	98	58	42
35140	Handel in elektriciteit	359	43	68	37	22	50	212	79	36
35210	Productie van gas	17	3	130	124	109	4	999	52	46
35220	Distributie van gasvormige brandstoffen via leidingen	57	8	63	28	15	9	62	35	19
35230	Handel in gas via leidingen	8	1	0	58	0	1	0	44	0
35300	Productie en distributie van stoom en gekoelde lucht	32	3	135	122	66	6	871	186	59
36000	Winning, behandeling en distributie van water	83	24	97	70	36	26	111	76	51
37000	Afvalwaterafvoer	214	25	84	75	37	26	85	63	24
38110	Inzameling van ongevaarlijk afval	118	19	102	61	33	20	188	83	54
38120	Inzameling van gevaarlijk afval	8	0	0	0	0	0	0	0	0
38211	Voorbehandeling van ongevaarlijk afval met het oog op verwijdering	8	3	151	36	13	3	317	67	31
38212	Fysicochemische verwerking van slib en vloeibare afvalstoffen	9	2	0	265	0	2	0	91	0
38213	Behandeling en verwijdering van ongevaarlijk afval, m.u.v. slib en vloeibare afvalstoffen	34	6	92	87	12	8	137	54	20
38219	Overige verwerking en verwijdering van ongevaarlijk afval	214	81	90	63	45	88	107	80	58
38221	Voorbehandeling van gevaarlijk afval met het oog op verwijdering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38222	Behandeling en verwijdering van gevaarlijk afval	43	13	91	82	42	14	106	92	39
38310	Sloop van wrakken	62	2	0	57	0	2	0	60	0
38321	Sorteren van ongevaarlijk afval	40	4	82	34	18	4	74	21	12
38322	Terugwinning van metaalafval	235	19	61	49	26	23	74	45	35
38323	Terugwinning van inerte afvalstoffen	198	40	96	65	40	40	105	57	41
38329	Terugwinning van overig gesorteerd afval	53	6	58	40	7	8	82	53	13
39000	Sanering en ander afvalbeheer	110	10	121	119	86	10	180	128	37
41101	Ontwikkeling van residentiële bouwprojecten	6753	470	119	44	11	699	170	64	20
41102	Ontwikkeling van niet-residentiële bouwprojecten	706	96	147	52	19	122	233	95	39
41201	Algemene bouw van residentiële gebouwen	15741	937	93	50	26	1047	94	49	21
41202	Algemene bouw van kantoorgebouwen	143	6	39	30	5	7	59	49	8

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
41203	Algemene bouw van andere niet-residentiële gebouwen	1275	117	96	59	35	124	105	68	42
42110	Bouw van autowegen en andere wegen	2166	152	128	86	48	162	117	70	39
42120	Bouw van boven- en ondergrondse spoorwegen	68	6	100	97	29	5	78	9	4
42130	Bouw van bruggen en tunnels	82	5	90	69	68	6	92	78	13
42211	Bouw van water- en gasdistributienetten	92	2	0	47	0	2	0	33	0
42212	Bouw van rioleringen	133	5	225	137	84	5	131	108	92
42219	Bouw van civieltechnische werken voor vloeistoffen, n.e.g.	221	14	301	62	13	15	147	65	16
42220	Bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en telecommunicatie	877	82	118	83	44	86	111	66	32
42911	Baggerwerken	152	12	77	58	20	12	89	77	35
42919	Waterbouw, m.u.v. baggerwerken	190	15	160	118	74	15	115	97	57
42990	Bouw van andere civieltechnische werken, n.e.g.	197	9	51	32	3	12	124	93	42
43110	Slopen	1049	56	96	60	33	58	85	45	17
43120	Bouwrijp maken van terreinen	5324	248	116	72	43	257	105	60	26
43130	Proefboren en boren	350	11	81	60	39	11	45	31	6
43211	Elektrotechnische installatiewerken aan gebouwen	15511	556	96	63	31	564	81	46	19
43212	Elektrotechnische installatiewerken, uitgezonderd aan gebouwen	643	17	87	61	29	19	80	55	34
43221	Loodgieterswerk	4668	164	81	48	22	175	62	34	17
43222	Installatie van verwarming, klimaatregeling en ventilatie	6789	368	86	54	31	389	73	42	20
43291	Isolatiewerkzaamheden	2919	95	79	54	27	101	63	33	11
43299	Overige bouwinstallatie, n.e.g.	3342	173	96	62	32	183	76	40	17
43310	Stukadoorswerk	3226	123	71	40	20	126	56	31	13
43320	Schrijnwerk	15183	507	72	44	24	539	67	38	17
43331	Plaatsen van vloer- en wandtegels	2991	91	77	52	22	100	54	27	10
43332	Plaatsen van vloerbedekking en wandbekleding van hout	894	39	78	52	23	39	69	49	22
43333	Plaatsen van behang en vloerbedekking en wandbekleding van andere materialen	1205	31	57	42	17	36	53	35	10
43341	Schilderen van gebouwen	5774	141	79	40	21	154	73	31	13
43342	Schilderen van civieltechnische werken	135	9	65	27	19	9	73	56	17
43343	Glaszetten	435	15	64	58	28	20	48	38	23
43390	Overige werkzaamheden in verband met de afwerking van gebouwen	5075	140	88	47	23	145	87	38	15
43910	Dakwerkzaamheden	5062	203	72	45	22	229	64	34	15
43991	Waterdichtingswerken van muren	182	9	62	41	5	9	39	23	7
43992	Gevelreiniging	488	3	216	149	127	4	176	38	5

2016

GRAYDON											Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1								
43993	Bouw van sierschouwen en open haarden	77	4	89	45	8	4	330	53	14								
43994	Uitvoeren van metsel- en voegwerken	2556	53	79	45	23	61	51	25	10								
43995	Restaureren van bouwwerken	746	38	110	49	23	43	52	33	13								
43996	Chapewerken	394	18	73	53	24	21	46	26	12								
43999	Overige gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	12754	594	89	49	24	630	79	40	17								
45111	Groothandel in auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton)	2231	188	55	23	12	215	62	33	13								
45112	Handelsbemiddeling in auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton)	736	27	45	24	8	29	60	22	9								
45113	Detailhandel in auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton)	8454	772	31	16	10	846	60	31	11								
45191	Groothandel in andere motorvoertuigen (> 3,5 ton)	110	11	46	35	12	11	40	10	4								
45192	Handelsbemiddeling in andere motorvoertuigen (> 3,5 ton)	60	2	0	64	0	2	0	113	0								
45193	Detailhandel in andere motorvoertuigen (> 3,5 ton)	269	35	48	34	16	37	52	38	13								
45194	Handel in aanhangwagens, opleggers en caravans	314	21	36	23	7	23	43	32	13								
45201	Algemeen onderhoud en reparatie van auto's en lichte bestelwagens (= 3,5 ton)	5806	285	55	25	13	306	59	33	13								
45202	Algemeen onderhoud en reparatie van overige motorvoertuigen (> 3,5 ton)	184	15	32	22	15	16	74	21	9								
45203	Reparatie en montage van specifieke auto-onderdelen	334	10	37	33	18	10	55	41	12								
45204	Carrosserieherstelling	1159	61	67	39	21	64	88	46	21								
45205	Bandenservicebedrijven	414	18	75	48	16	19	65	39	21								
45206	Wassen en poetsen van motorvoertuigen	1293	41	65	30	8	74	95	33	16								
45209	Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen, n.e.g.	392	8	81	36	8	9	48	40	2								
45310	Handelsbemiddeling en groothandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	1127	122	59	45	34	131	72	41	22								
45320	Detailhandel in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	1252	82	70	36	13	93	80	51	23								
45401	Handelsbemiddeling en groothandel in motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen	130	10	21	17	13	10	55	21	17								
45402	Detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorfietsen en delen en toebehoren van motorfietsen	1253	34	50	14	8	41	81	40	21								
46110	Handelsbemiddeling in landbouwproducten, levende dieren en textielgrondstoffen en halfabrikaten	410	11	36	27	13	14	52	22	11								
46120	Handelsbemiddeling in brandstoffen, ertsen, metalen en chemische producten	673	53	107	67	34	54	95	45	19								
46130	Handelsbemiddeling in hout en bouwmaterialen	1362	61	76	42	16	67	89	42	17								
46140	Handelsbemiddeling in machines, apparaten en werktuigen voor de industrie en in schepen en luchtvaartuigen	1158	67	102	63	34	75	83	47	21								
46150	Handelsbemiddeling in meubelen, huishoudelijke artikelen en ijzerwaren	2358	78	81	32	12	89	81	42	13								
46160	Handelsbemiddeling in textiel, kleding, bont, schoeisel en lederwaren	1878	81	96	35	16	99	77	34	13								
46170	Handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen	1877	67	74	47	25	77	63	34	13								
46180	Handelsbemiddeling gespecialiseerd in andere goederen	4950	133	110	58	27	157	89	42	19								
46190	Handelsbemiddeling in goederen, algemeen assortiment	7763	226	103	55	27	257	100	45	16								

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
46211	Groothandel in granen en zaden	112	10	65	37	5	12	49	20	7
46212	Groothandel in veevoerders	75	5	41	40	28	4	68	19	12
46213	Groothandel in ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten	21	1	0	44	0	1	0	15	0
46214	Groothandel in andere akkerbouwproducten	43	3	258	8	7	2	0	116	0
46215	Groothandel in ruwe tabak	29	1	0	10	0	1	0	16	0
46216	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoerders, algemeen assortiment	939	98	79	45	31	102	66	35	19
46220	Groothandel in bloemen en planten	683	37	58	30	7	41	37	24	12
46231	Groothandel in levend vee	1229	52	36	24	15	58	29	17	7
46232	Groothandel in levende dieren, m.u.v. levend vee	129	6	27	25	5	5	11	9	4
46240	Groothandel in huiden, vellen en leer	46	2	0	52	0	3	20	10	4
46311	Groothandel in consumptieaardappelen	87	9	55	39	28	9	64	45	37
46319	Groothandel in groenten en fruit, m.u.v. consumptieaardappelen	1061	128	79	52	34	138	72	47	25
46321	Groothandel in vlees en vleesproducten, uitgezonderd vlees van wild en van gevogelte	762	110	46	37	28	118	43	31	19
46322	Groothandel in vlees van wild en van gevogelte	193	38	38	20	6	36	40	26	14
46331	Groothandel in zuivelproducten en eieren	393	48	72	55	41	49	52	40	30
46332	Groothandel in spijsoïlen en -vetten	79	5	52	45	12	6	99	48	21
46341	Groothandel in wijnen en geestrijke dranken	817	43	97	53	32	45	84	50	27
46349	Groothandel in dranken, algemeen assortiment	1520	127	54	36	21	134	71	45	27
46350	Groothandel in tabaksproducten	106	16	31	21	11	17	30	11	7
46360	Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	479	50	57	39	24	55	70	36	17
46370	Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	242	32	60	48	34	32	65	31	17
46381	Groothandel in vis en schaal- en weekdieren	233	24	66	47	29	24	74	45	34
46382	Groothandel in aardappelproducten	54	7	69	46	28	7	34	19	14
46383	Groothandel in voedsel voor huisdieren	122	7	33	22	1	7	38	32	9
46389	Groothandel in andere voedingsmiddelen, n.e.g.	1032	93	67	47	33	104	74	47	27
46391	Niet-gespecialiseerde groothandel in diepgevroren voedingsmiddelen	195	20	65	36	31	21	82	65	24
46392	Niet-gespecialiseerde groothandel in niet-diepgevroren voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen	643	69	65	40	17	89	65	37	17
46411	Groothandel in weefsels, stoffen en fournituren	157	17	86	45	30	19	56	29	15
46412	Groothandel in huishoudtextiel en beddengoed	1189	89	89	41	24	100	87	42	21
46419	Groothandel in overig textiel	204	14	68	20	8	19	70	48	17
46421	Groothandel in werkkleding	88	4	86	33	28	5	29	15	13
46422	Groothandel in onderkleding	39	2	0	44	0	2	0	91	0

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
46423	Groothandel in kleding, met uitzondering van werk- en onderkleding	1464	123	60	28	9	155	84	39	16
46424	Groothandel in kledingaccessoires	75	5	41	2	1	6	95	61	6
46425	Groothandel in schoeisel	265	22	62	27	6	28	107	31	15
46431	Groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten en audio- en videoapparatuur	1153	126	66	43	19	133	65	44	26
46432	Groothandel in opgenomen beeld- en geluidsdragers	36	2	0	24	0	2	0	72	0
46433	Groothandel in foto- en filmapparatuur en in andere optische artikelen	283	35	55	39	14	35	85	57	35
46441	Groothandel in porselein en glaswerk	46	3	73	69	45	3	32	19	9
46442	Groothandel in reinigingsmiddelen	517	51	70	54	44	52	70	53	29
46450	Groothandel in parfumerieën en cosmetica	714	67	63	40	20	76	85	50	24
46460	Groothandel in farmaceutische producten	1276	257	84	59	36	274	110	64	37
46471	Groothandel in huismebuair	235	10	112	66	20	10	61	22	7
46472	Groothandel in tapijten	40	4	123	48	13	5	54	39	8
46473	Groothandel in verlichtingsapparatuur	187	14	70	50	34	14	63	33	23
46480	Groothandel in uurwerken en sieraden	621	40	134	56	20	42	168	56	21
46491	Groothandel in kranten, boeken en tijdschriften	301	20	101	32	11	20	111	76	34
46492	Groothandel in kantoor- en schoolbenodigdheden	427	42	83	46	22	41	64	43	20
46493	Groothandel in papier- en kartonwaren	124	12	47	44	33	12	48	37	19
46494	Groothandel in niet-elektrische huishoudelijke artikelen	1048	82	55	38	18	97	71	33	17
46495	Groothandel in fietsen	107	10	27	15	4	14	35	20	1
46496	Groothandel in sport- en kampeerartikelen, met uitzondering van fietsen	710	63	60	37	13	71	63	40	17
46497	Groothandel in spellen en speelgoed	128	11	84	64	30	11	68	36	25
46498	Groothandel in lederwaren en reisartikelen	153	9	79	54	24	10	49	12	7
46499	Groothandel in andere consumentenartikelen, n.e.g.	1023	84	91	49	19	93	86	53	30
46510	Groothandel in computers, randapparatuur en software	868	82	85	50	30	85	74	45	21
46520	Groothandel in elektronische en telecommunicatieapparatuur en delen daarvan	279	32	88	57	44	34	68	49	30
46610	Groothandel in machines, werktuigen en toebehoren voor de landbouw	557	44	93	53	34	46	65	44	25
46620	Groothandel in gereedschapswerktuigen	956	174	78	60	39	181	75	49	28
46630	Groothandel in machines voor de mijnbouw, de bouwnijverheid en de weg- en waterbouw	281	34	87	59	29	33	69	51	39
46640	Groothandel in machines voor de textielindustrie en in naai- en breimachines	62	6	73	65	15	6	58	48	32
46650	Groothandel in kantoormeubelen	75	9	55	44	28	9	62	21	9
46660	Groothandel in andere kantoor machines en kantoorbenodigdheden, met uitzondering van computers en randapparatuur	738	94	77	53	32	97	70	41	23
46691	Groothandel in machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen	40	4	58	31	25	4	999	47	1

2016

GRAYDON		Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet				
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
46692	Groothandel in verpakkingsmachines en weegtoestellen	21	1	0	47	0	1	0	12	0
46693	Groothandel in elektrisch materiaal, inclusief installatiemateriaal	815	119	78	61	43	124	85	52	33
46694	Groothandel in hijs-, hef- en sportwerktuigen	47	12	84	69	53	12	114	101	31
46695	Groothandel in pompen en compressoren	42	6	59	58	9	6	32	29	2
46696	Groothandel in meet-, controle- en navigatieinstrumenten	58	12	91	66	51	15	61	47	28
46697	Groothandel in machines en apparaten voor de warmte-, koel- en vriestechniek voor industrieel gebruik	71	6	75	75	51	7	54	41	23
46699	Groothandel in andere machines en werktuigen, n.e.g.	1341	173	91	64	42	181	87	56	33
46710	Groothandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen en aanverwante producten	772	105	47	31	16	114	49	23	14
46720	Groothandel in metalen en metaalertsen	612	104	73	54	34	109	57	34	19
46731	Groothandel in bouwmaterialen, algemeen assortiment	1755	285	67	47	31	305	69	36	21
46732	Groothandel in hout	866	114	64	45	30	123	62	28	14
46733	Groothandel in behang, verf en woningtextiel	105	11	49	43	17	10	52	38	9
46734	Groothandel in vlakglas	14	2	0	40	0	2	0	14	0
46735	Groothandel in vloer- en wandtegels	103	8	96	51	38	8	128	83	38
46736	Groothandel in sanitair	102	13	42	21	11	16	65	40	18
46739	Groothandel in overige bouwmaterialen	174	18	93	62	31	20	117	48	33
46741	Groothandel in ijzerwaren	444	68	69	52	31	73	58	27	11
46742	Groothandel in installatiemateriaal voor loodgieterswerk en verwarming	319	54	61	48	28	55	52	33	18
46751	Groothandel in chemische producten voor industrieel gebruik	1155	141	71	54	41	151	72	47	32
46752	Groothandel in kunstmeststoffen en andere agrochemische producten	85	8	149	128	64	8	113	76	42
46761	Groothandel in diamant en andere edelstenen	1412	306	126	86	47	311	141	60	32
46769	Groothandel in andere intermediaire producten, n.e.g.	323	43	69	54	35	45	58	39	16
46771	Groothandel in autosloopmateriaal	19	0	0	0	0	0	0	0	0
46772	Groothandel in ijzer- en staalschroot en in oude non-ferrometalen	516	32	46	19	9	37	59	42	22
46779	Groothandel in afval en schroot, n.e.g.	81	3	72	54	53	3	40	39	20
46900	Niet-gespecialiseerde groothandel	1723	151	84	60	30	166	81	46	26
47111	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels in diepvriesproducten	213	10	17	3	1	14	42	17	3
47112	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (verkoopsoppervlakte < 100 m²)	5661	197	32	8	3	474	35	15	5
47113	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (verkoopsoppervlakte tussen 100 m² en minder dan 400 m²)	1257	49	11	6	2	95	44	23	7
47114	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (verkoopsoppervlakte tussen 400 m² en minder dan 2500 m²)	911	98	10	4	2	115	49	34	24
47115	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (verkoopsoppervlakte = 2500 m²)	86	13	10	4	3	16	45	30	20

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
47191	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen niet overheersen (verkoopoppervlakte < 2500 m²)	404	20	23	7	2	30	71	36	11
47192	Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen niet overheersen (verkoopoppervlakte. = 2500 m²)	219	32	17	6	3	38	49	35	21
47210	Detailhandel in groenten en fruit in gespecialiseerde winkels	1030	22	43	14	3	46	44	17	5
47221	Detailhandel in vlees en vleesproducten in gespecialiseerde winkels, m.u.v. vlees van wild en van gevogelte	3261	98	32	9	3	135	42	24	11
47222	Detailhandel in vlees van wild en van gevogelte in gespecialiseerde winkels	138	3	13	4	1	6	19	14	1
47230	Detailhandel in vis en schaal- en weekdieren in gespecialiseerde winkels	458	15	28	8	1	21	42	31	13
47241	Detailhandel in brood en banketbakkerswerk in gespecialiseerde winkels (koude bakkers)	2527	79	16	6	2	119	47	23	8
47242	Detailhandel in chocolade en suikerwerk in gespecialiseerde winkels	572	11	8	5	2	17	46	25	8
47251	Detailhandel in wijnen en geestrijke dranken in gespecialiseerde winkels	559	21	55	24	14	25	118	66	44
47252	Detailhandel in dranken in gespecialiseerde winkels, algemeen assortiment	1229	45	39	24	8	56	69	42	18
47260	Detailhandel in tabaksproducten in gespecialiseerde winkels	337	10	5	2	1	17	8	6	3
47291	Detailhandel in zuivelproducten en eieren in gespecialiseerde winkels	409	7	3	1	1	8	39	31	9
47299	Overige detailhandel in voedingsmiddelen in gespecialiseerde winkels, n.e.g.	1881	51	39	15	3	81	47	19	8
47300	Detailhandel in motorbrandstoffen in gespecialiseerde winkels	1308	90	22	9	3	124	32	18	9
47410	Detailhandel in computers, randapparatuur en software in gespecialiseerde winkels	2867	126	77	55	30	144	75	36	14
47420	Detailhandel in telecommunicatieapparatuur in gespecialiseerde winkels	265	14	54	39	15	20	81	31	4
47430	Detailhandel in audio- en videoapparatuur in gespecialiseerde winkels	236	9	11	10	7	10	41	14	7
47511	Detailhandel in kledingstoffen in gespecialiseerde winkels	182	7	33	24	7	15	66	32	11
47512	Detailhandel in huishoudtextiel en beddengoed in gespecialiseerde winkels	2393	50	32	14	3	73	73	29	14
47513	Detailhandel in breigarens, handwerken en fourituren in gespecialiseerde winkels	163	0	0	0	0	2	0	127	0
47519	Detailhandel in overig textiel in gespecialiseerde winkels	202	9	52	24	4	11	63	29	5
47521	Bouwmarkten en andere doe-het-zelfzaken in bouwmaterialen, algemeen assortiment	1557	185	45	16	4	204	66	36	25
47522	Detailhandel in houten bouw- en tuinmaterialen in gespecialiseerde winkels	146	6	51	34	3	8	50	20	13
47523	Detailhandel in wand- en vloer tegels in gespecialiseerde winkels	93	8	35	31	16	10	53	21	3
47524	Detailhandel in parket-, laminaat- en kurkvloeren in gespecialiseerde winkels	46	2	0	112	0	2	0	142	0
47525	Detailhandel in ijzerwaren en gereedschappen in gespecialiseerde winkels	133	9	38	27	6	10	55	40	18
47526	Detailhandel in verf en verfwaren in gespecialiseerde winkels	110	3	105	33	18	4	82	45	11
47527	Detailhandel in sanitaire artikelen en sanitair installatiemateriaal in gespecialiseerde winkels	139	13	36	29	10	16	151	81	14
47529	Detailhandel in overige bouwmaterialen in gespecialiseerde winkels	142	7	42	16	2	9	86	49	25
47530	Detailhandel in tapijten en andere vloerbedekking en wandbekleding in gespecialiseerde winkels	427	31	43	27	7	37	79	38	10
47540	Detailhandel in elektrische huishoudapparaten in gespecialiseerde winkels	1997	98	45	16	8	120	73	45	19
47591	Detailhandel in huismebelair in gespecialiseerde winkels	2173	136	38	13	4	163	62	32	15

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
47592	Detailhandel in verlichtingsartikelen in gespecialiseerde winkels	1132	48	94	41	14	52	74	36	17
47593	Detailhandel in glas-, porselein- en aardewerk en in niet-elektrische huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels	181	5	20	4	3	7	22	14	1
47594	Detailhandel in muziekinstrumenten in gespecialiseerde winkels	138	5	16	13	8	8	55	32	10
47599	Detailhandel in andere huishoudelijke artikelen in gespecialiseerde winkels, n.e.g.	532	14	52	38	9	17	93	39	15
47610	Detailhandel in boeken in gespecialiseerde winkels	251	8	31	3	1	11	33	17	4
47620	Detailhandel in kranten en kantoorbehoeften in gespecialiseerde winkels	3384	111	20	8	2	169	36	16	9
47630	Detailhandel in audio- en video-opnamen in gespecialiseerde winkels	100	3	999	12	5	3	49	43	8
47640	Detailhandel in sport- en kampeerartikelen in gespecialiseerde winkels	1173	40	41	24	6	54	83	46	20
47650	Detailhandel in spellen en speelgoed in gespecialiseerde winkels	576	32	66	10	3	38	130	49	16
47711	Detailhandel in damesbovenkleding in gespecialiseerde winkels	1373	23	26	13	2	46	77	40	23
47712	Detailhandel in herenbovenkleding in gespecialiseerde winkels	336	14	63	10	1	21	63	47	20
47713	Detailhandel in baby- en kinderbovenkleding in gespecialiseerde winkels	655	16	30	11	4	25	62	30	8
47714	Detailhandel in onderkleding, lingerie en strand- en badkleding in gespecialiseerde winkels	541	14	23	13	1	22	62	33	13
47715	Detailhandel in kledingaccessoires in gespecialiseerde winkels	506	12	45	22	4	20	26	18	10
47716	Detailhandel in dames-, heren-, baby- en kinderboven- en onderkleding en kledingaccessoires in gespecialiseerde winkels (algemeen assortiment)	4083	167	26	10	3	253	75	38	17
47721	Detailhandel in schoeisel in gespecialiseerde winkels	1437	50	29	8	4	75	53	25	12
47722	Detailhandel in lederwaren en reisartikelen in gespecialiseerde winkels	445	15	66	5	3	22	71	25	11
47730	Apotheken	5007	150	30	22	16	172	67	38	20
47740	Detailhandel in medische en orthopedische artikelen in gespecialiseerde winkels	916	60	97	50	34	69	66	44	24
47750	Detailhandel in cosmetica en toiletartikelen in gespecialiseerde winkels	1535	35	35	20	3	43	65	32	11
47761	Detailhandel in bloemen, planten, zaden en kunstmeststoffen in gespecialiseerde winkels	3651	79	24	9	3	89	42	23	12
47762	Detailhandel in huisdieren, voedsel voor huisdieren en benodigdheden daarvoor in gespecialiseerde winkels	1012	23	60	19	2	30	51	26	13
47770	Detailhandel in uurwerken en sieraden in gespecialiseerde winkels	1723	53	21	8	3	77	108	43	17
47781	Detailhandel in vaste, vloeibare en gasvormige brandstoffen in gespecialiseerde winkels, m.u.v. motorbrandstoffen	829	50	65	26	12	55	35	23	13
47782	Detailhandel in fotografische en optische artikelen en in precisieinstrumenten in gespecialiseerde winkels	1823	79	32	12	5	109	55	33	12
47783	Detailhandel in wapens en munitie in gespecialiseerde winkels	152	4	486	6	3	5	42	29	4
47784	Detailhandel in drogisterijartikelen en onderhoudsproducten in gespecialiseerde winkels	406	20	99	34	21	23	71	56	25
47785	Detailhandel in fietsen in gespecialiseerde winkels	933	19	34	19	1	22	64	35	12
47786	Detailhandel in souvenirs en religieuze artikelen in gespecialiseerde winkels	989	19	41	7	3	34	62	29	13
47787	Detailhandel in nieuwe kunstvoorwerpen in gespecialiseerde winkels	368	4	999	10	1	12	56	33	8
47788	Detailhandel in babyartikelen (algemeen assortiment)	169	2	0	69	0	3	999	40	33

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
47789	Overige detailhandel in nieuwe artikelen in gespecialiseerde winkels, n.e.g.	1957	73	70	44	15	95	103	42	18
47791	Detailhandel in antiques in winkels	1438	27	53	28	9	35	90	24	11
47792	Detailhandel in tweedehandskleding in winkels	1142	16	32	9	3	21	101	39	10
47793	Detailhandel in andere tweedehandsgoederen in winkels, m.u.v. tweedehandskleding	435	5	4	3	1	9	16	9	5
47810	Markt- en straathandel in voedings- en genotmiddelen	3123	19	21	4	1	42	33	13	3
47820	Markt- en straathandel in textiel, kleding en schoeisel	1925	7	36	29	3	22	61	22	11
47890	Markt- en straathandel in andere artikelen	4180	7	21	15	1	13	73	24	19
47910	Detailhandel via postorderbedrijven of via internet	4691	58	75	31	4	69	84	38	19
47990	Overige detailhandel, niet in winkels en exclusief markt- en straathandel	3050	23	52	46	23	26	61	22	9
49100	Personenvervoer per spoor, m.u.v. personenvervoer per spoor binnen steden of voorsteden	13	2	0	86	0	2	0	63	0
49200	Goederenvervoer per spoor	48	11	73	50	19	13	78	47	38
49310	Personenvervoer te land binnen steden of voorsteden	398	68	39	30	15	77	65	41	27
49320	Exploitatie van taxi's	2469	92	46	21	5	179	55	25	8
49390	Overig personenvervoer te land, n.e.g.	2541	79	52	34	23	84	69	44	27
49410	Goederenvervoer over de weg, m.u.v. verhuisbedrijven	8093	884	80	57	40	929	73	46	28
49420	Verhuisbedrijven	537	45	108	62	27	50	96	55	30
49500	Vervoer via pijpleidingen	128	14	58	27	4	17	56	41	14
50100	Personenvervoer over zee- en kustwateren	47	0	0	0	0	0	0	0	0
50200	Goederenvervoer over zee- en kustwateren	224	48	57	32	11	51	66	28	18
50300	Personenvervoer over binnenwateren	27	1	0	4	0	1	0	25	0
50400	Goederenvervoer over binnenwateren	1091	19	73	50	27	23	79	44	20
51100	Personenvervoer door de lucht	396	17	80	69	43	22	95	71	20
51210	Goederenvervoer door de lucht	42	9	57	48	38	9	70	35	25
51220	Ruimtevaart	4	0	0	0	0	1	0	3	0
52100	Opslag in koelpakhuisen en overige opslag	674	151	79	54	29	159	121	74	46
52210	Diensten in verband met vervoer te land	829	77	77	52	36	88	101	59	31
52220	Diensten in verband met vervoer over water	200	38	93	60	32	43	138	75	47
52230	Diensten in verband met de luchtvaart	257	26	88	55	42	28	131	60	35
52241	Vrachtbehandeling in zeehavens	179	73	79	52	34	77	99	64	39
52249	Overige vrachtbehandeling, exclusief in zeehavens	293	94	82	61	34	99	104	69	32
52290	Overige vervoerondersteunende activiteiten	2347	276	96	65	40	289	94	53	32
53100	Postdiensten in het kader van de universele dienstverplichting	459	19	72	59	17	21	62	36	20

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
53200	Overige posteries en koeriers	2842	84	85	54	30	103	65	40	16
55100	Hotels en dergelijke accommodatie	1855	154	27	15	8	205	94	56	30
55201	Jeugdherbergen en jeugdverblijfcentra	28	0	0	0	0	1	0	4	0
55202	Vakantieparken	50	8	24	20	16	10	111	47	23
55203	Gites, vakantiewoningen en -appartementen	789	21	34	17	5	33	109	49	27
55204	Gastenkamers	1066	4	579	28	15	10	70	45	11
55209	Vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf, n.e.g.	203	2	0	34	0	3	53	21	8
55300	Kampeerterreinen en kampeerauto- en caravanterreinen	407	21	34	13	6	30	63	44	28
55900	Overige accommodatie	61	1	0	4	0	4	310	63	40
56101	Eetgelegenheden met volledige bediening	13716	432	23	8	3	773	55	24	11
56102	Eetgelegenheden met beperkte bediening	15963	369	39	12	4	705	47	22	9
56210	Catering	5007	91	44	26	9	113	59	22	10
56290	Overige eetgelegenheden	888	39	58	46	14	51	86	57	17
56301	Cafés en bars	15043	275	31	11	3	484	66	24	9
56302	Discotheken, dancings en dergelijke	310	7	15	12	1	13	178	85	45
56309	Andere drinkgelegenheden	208	4	100	9	2	7	19	19	4
58110	Uitgeverijen van boeken	762	60	109	72	40	59	157	95	51
58120	Uitgeverijen van adresboeken en mailinglijsten	7	0	0	0	0	0	0	0	0
58130	Uitgeverijen van kranten	121	21	127	53	42	20	70	61	37
58140	Uitgeverijen van tijdschriften	267	23	96	60	29	27	106	73	40
58190	Overige uitgeverijen	511	37	101	62	23	42	149	62	26
58210	Uitgeverijen van computerspellen	31	0	0	0	0	1	0	93	0
58290	Overige uitgeverijen van software	752	39	107	58	40	39	87	58	11
59111	Productie van bioscoopfilms	953	69	114	58	24	85	124	55	15
59112	Productie van televisiefilms	331	18	88	52	18	18	74	47	7
59113	Productie van films, m.u.v. bioscoop- en televisiefilms	905	23	72	48	25	26	70	40	6
59114	Productie van televisieprogramma's	323	18	105	58	19	18	94	68	34
59120	Activiteiten in verband met films en video- en televisieprogramma's na de productie	787	27	137	80	48	27	88	38	7
59130	Distributie van films en video- en televisieprogramma's	189	12	177	94	31	17	111	89	31
59140	Vertoning van films	80	13	13	9	7	14	100	81	64
59201	Maken van geluidsopnamen	270	5	52	41	25	4	158	27	17
59202	Geluidsopnamestudio's	102	2	0	46	0	4	38	7	5

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
59203	Uitgeverijen van muziekopnamen	412	15	218	106	29	23	178	63	18
59209	Overige diensten in verband met het maken van geluidsoptnamen	81	2	0	562	0	3	163	45	3
60100	Uitzenden van radioprogramma's	146	11	82	64	47	12	64	31	26
60200	Programmeren en uitzenden van televisieprogramma's	59	7	62	36	2	10	124	89	16
61100	Draadgebonden telecommunicatie	306	7	37	31	2	10	36	27	8
61200	Draadloze telecommunicatie	2748	94	99	60	29	124	106	51	15
61300	Telecommunicatie via satelliet	27	2	0	59	0	2	0	71	0
61900	Overige telecommunicatie	622	20	79	53	35	24	84	50	14
62010	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's	8054	448	105	64	41	478	92	46	16
62020	Computerconsultancy-activiteiten	15715	800	99	69	41	867	79	48	14
62030	Beheer van computerfaciliteiten	347	22	89	54	15	23	76	40	10
62090	Overige diensten op het gebied van informatietechnologie en computer	2730	152	99	64	38	172	110	58	21
63110	Gegevensverwerking, webhosting en aanverwante activiteiten	2347	118	95	64	35	128	106	63	26
63120	Webportalen	1116	20	116	68	37	26	97	40	15
63910	Persagentschappen	888	17	62	41	22	13	71	23	8
63990	Overige dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie, n.e.g.	1491	33	84	51	34	40	69	35	10
64110	Centrale banken	0	1	0	999	0	1	0	999	0
64190	Overige geldscheppende financiële instellingen	233	11	128	60	21	19	84	37	16
64200	Holdings	0	1078	134	59	27	1384	129	49	18
64300	Beleggingstruists en -fondsen en vergelijkbare financiële instellingen	90	3	999	361	56	10	91	81	15
64910	Financiële lease	284	61	387	76	44	72	167	72	32
64921	Verstreken van verbruikskrediet	46	12	999	63	25	12	204	129	36
64922	Verstreken van hypothecair krediet	48	8	165	127	49	12	102	57	6
64929	Overige kredietverstreking, n.e.g.	34	11	165	102	25	19	127	113	47
64991	Factoring	21	10	999	999	33	13	999	101	13
64992	Activiteiten van beursvennootschappen	25	1	0	1	0	1	0	154	0
64999	Overige financiële dienstverlening	469	44	229	85	40	72	122	59	24
65111	Rechtstreekse verzekeringsverrichtingen leven	39	0	0	0	0	0	0	0	0
65112	Activiteiten van gemengde verzekeringsondernemingen, overwegend leven	107	3	365	17	2	4	372	3	1
65121	Rechtstreekse verzekeringsverrichtingen niet-leven	69	1	0	1	0	2	0	52	0
65122	Activiteiten van gemengde verzekeringsondernemingen, overwegend niet-leven	99	6	26	14	1	21	56	32	16
65200	Herverzekeringen	10	1	0	38	0	1	0	109	0

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
65300	Pensioenfondsen	4	0	0	0	0	0	0	0	0
66110	Beheer van financiële markten	55	6	212	34	1	9	84	25	4
66120	Effecten- en goederenhandel	54	1	0	9	0	1	0	13	0
66191	Agenten en makelaars in bankdiensten	423	6	30	5	2	13	52	15	2
66199	Overige ondersteunende activiteiten in verband met financiële diensten, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen, n.e.g.	834	77	100	56	22	97	104	32	9
66210	Risicoanalisten en schadetaxateurs	784	25	92	49	34	32	53	30	5
66220	Verzekeringsagenten en -makelaars	1593	68	121	54	25	85	315	47	18
66290	Overige ondersteunende activiteiten in verband met verzekeringen en pensioenfondsen	196	15	108	50	30	19	182	65	20
66300	Vermogensbeheer	198	15	93	45	25	27	58	45	10
68100	Handel in eigen onroerend goed	5468	325	117	45	18	480	200	72	23
68201	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased residentieel onroerend goed, exclusief sociale woningen	3401	245	100	42	16	363	208	77	22
68202	Verhuur en exploitatie van sociale woningen	95	54	15	6	4	59	261	148	79
68203	Verhuur en exploitatie van eigen of geleased niet-residentieel onroerend goed, exclusief terreinen	5579	389	82	29	8	520	224	81	26
68204	Verhuur en exploitatie van terreinen	374	19	75	48	20	28	318	156	19
68311	Bemiddeling bij de aankoop, verkoop en verhuur van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	10067	436	114	42	14	600	194	68	22
68312	Schatten en evalueren van onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	643	16	188	94	47	20	74	41	12
68321	Beheer van residentieel onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	527	29	90	46	10	38	147	85	29
68322	Beheer van niet-residentieel onroerend goed voor een vast bedrag of op contractbasis	443	30	170	91	54	41	207	69	39
69101	Activiteiten van advocaten	0	172	99	54	15	189	52	21	8
69102	Activiteiten van notarissen	0	38	29	15	3	45	999	980	19
69103	Activiteiten van deurwaarders	0	12	117	42	34	15	28	8	5
69109	Overige rechtskundige dienstverlening	1474	44	157	84	42	50	97	39	11
69201	Accountants en belastingconsulenten	3926	137	105	65	30	148	79	31	11
69202	Boekhouders en boekhouders-fiscalisten	10400	545	123	66	32	575	68	23	8
69203	Bedrijfsrevisoren	916	35	108	72	41	35	86	62	16
70100	Activiteiten van hoofdkantoren	1964	209	170	72	33	276	128	56	19
70210	Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie	8264	216	113	56	33	259	89	32	11
70220	Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering	48123	2220	127	62	30	2658	102	39	12
71111	Bouwarchitecten	0	288	121	64	31	324	72	27	11
71112	Interieurarchitecten	0	48	111	47	19	51	67	26	14
71113	Stedebouwkundige en tuin- en landschapsarchitecten	0	22	142	51	27	25	91	23	8
71121	Ingenieurs en aanverwante technische adviseurs, exclusief landmeters	0	413	116	69	38	454	99	48	19

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
71122	Landmeters	0	44	143	98	48	48	109	34	8
71201	Technische controle van motorvoertuigen	40	10	9	6	4	12	67	59	35
71209	Overige technische testen en toetsen	1072	62	104	60	35	64	95	56	27
72110	Speur- en ontwikkelingswerk op biotechnologisch gebied	0	27	89	71	42	38	125	62	31
72190	Overig speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied	0	66	152	75	36	76	131	60	30
72200	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen	0	13	54	39	11	18	55	26	7
73110	Reclamebureaus	7315	343	121	77	40	382	119	65	24
73120	Mediarepresentatie	561	26	80	62	35	27	85	45	27
73200	Markt- en opinieonderzoekbureaus	4133	268	110	62	31	328	103	51	19
74101	Ontwerpen van textiel patronen, kleding, juwelen, meubels en decoratieartikelen	1367	12	92	67	23	13	71	24	13
74102	Activiteiten van industriële designers	286	6	46	37	34	5	52	36	13
74103	Activiteiten van grafische designers	2360	22	81	48	21	22	64	41	23
74104	Activiteiten van interieurdecorateurs	842	16	41	20	14	18	49	44	6
74105	Activiteiten van decorateur-etalagisten	589	8	119	41	28	8	117	41	18
74109	Overige activiteiten van gespecialiseerde designers	388	6	60	44	32	7	43	17	5
74201	Activiteiten van fotografen, met uitzondering van persfotografen	4883	44	89	34	11	50	77	24	12
74202	Activiteiten van persfotografen	278	0	0	0	0	1	0	69	0
74209	Overige fotografische activiteiten	779	6	72	50	43	5	75	74	29
74300	Vertalers en tolken	5420	70	94	62	42	75	98	39	9
74901	Activiteiten van managers van artiesten, sportlui en overige bekende personen	447	12	51	31	13	12	56	16	7
74909	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	1461	62	93	59	32	65	127	43	21
75000	Veterinaire diensten	4904	59	99	56	24	69	31	19	7
77110	Verhuur en lease van personenauto's en lichte bestelwagens (< 3,5 ton)	823	76	97	42	20	80	129	57	31
77120	Verhuur en lease van vrachtwagens en overige motorvoertuigen (> 3,5 ton)	316	34	88	46	33	34	116	42	16
77210	Verhuur en lease van sport- en recreatieartikelen	545	7	53	37	4	8	41	22	17
77220	Verhuur van videobanden, dvd's en cd's	232	9	62	5	5	12	36	21	12
77291	Verhuur en lease van machines, apparatuur en handgereedschap voor doe-het-zelvers	158	10	104	61	3	11	118	70	24
77292	Verhuur en lease van televisietoestellen en andere audio- en videoapparatuur	444	15	107	79	31	18	123	56	6
77293	Verhuur en lease van vaat- en glaswerk, keuken- en tafelgerei, elektrische huishoudapparaten en andere huishoudelijke benodigdheden	240	16	74	62	31	20	163	63	24
77294	Verhuur en lease van textiel, kleding, sieraden en schoeisel	110	2	0	71	0	2	0	70	0
77295	Verhuur en lease van medisch en paramedisch materieel	128	8	119	52	43	11	96	84	24

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
77296	Verhuur en lease van bloemen en planten	20	1	0	91	0	1	0	74	0
77299	Verhuur en lease van andere consulenteartikelen, n.e.g.	787	37	74	52	19	41	89	51	18
77310	Verhuur en lease van landbouwmachines en -werktuigen	198	17	201	114	31	16	53	40	26
77320	Verhuur en lease van machines en installaties voor de bouwnijverheid en de weg- en waterbouw	476	64	105	80	47	69	172	83	46
77330	Verhuur en lease van kantoormachines, inclusief computers	191	24	286	76	29	26	127	69	26
77340	Verhuur en lease van schepen	108	4	999	10	1	9	59	41	14
77350	Verhuur en lease van luchtvaartuigen	113	10	43	28	15	13	101	43	13
77391	Verhuur en lease van speel-, amusement-, en verkoopautomaten	69	2	0	36	0	3	70	30	26
77392	Verhuur en lease van tenten	232	7	43	41	1	8	84	30	17
77393	Verhuur en lease van caravans en motorhomes	46	0	0	0	0	0	0	0	0
77394	Verhuur en lease van woon- en bureelcontainers en dergelijke accommodatie	66	8	106	79	43	8	136	68	22
77399	Verhuur en lease van andere machines en werktuigen en andere materiële goederen	861	65	112	59	44	74	145	67	30
77400	Lease van intellectuele eigendom en vergelijkbare producten, met uitzondering van werken onder auteursrecht	136	11	71	58	22	14	334	173	54
78100	Arbeidsbemiddeling	1213	69	101	66	44	79	88	55	26
78200	Uitzendbureaus	238	90	60	48	38	93	116	74	48
78300	Andere vormen van arbeidsbemiddeling	190	16	30	28	21	20	39	26	7
79110	Reisbureaus	1260	123	60	25	9	131	42	22	11
79120	Reisorganisatoren	192	9	41	34	7	11	67	62	5
79901	Toeristische informatiediensten	978	8	68	8	5	9	34	24	8
79909	Overige reserveringsactiviteiten	74	2	0	11	0	2	0	999	0
80100	Particuliere beveiliging	717	59	83	67	45	70	97	63	31
80200	Diensten in verband met beveiligingssystemen	234	13	80	37	24	15	75	56	26
80300	Opsporingsdiensten	159	2	0	27	0	2	0	88	0
81100	Diverse ondersteunende activiteiten ten behoeve van voorzieningen	1234	92	109	56	14	123	140	70	28
81210	Algemene reiniging van gebouwen	2362	119	69	45	23	123	88	53	15
81220	Overige reiniging van gebouwen; industriële reiniging	4212	224	84	55	36	227	79	46	21
81290	Andere reinigingsactiviteiten	780	37	67	44	30	41	59	41	12
81300	Landschapsverzorging	15163	192	102	57	29	205	75	39	17
82110	Diverse administratieve activiteiten ten behoeve van kantoren	4561	167	118	57	26	185	106	44	18
82190	Fotokopiëren, documentvoorbereiding en andere gespecialiseerde ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren	1549	52	88	38	26	63	83	27	10
82200	Callcenters	94	13	62	38	8	14	70	45	24
82300	Organisatie van congressen en beurzen	2455	93	113	50	28	100	100	52	18

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
82910	Incasso- en kredietbureaus	204	13	53	37	28	14	123	50	10
82920	Verpakkingsbedrijven	227	21	96	46	35	24	97	35	23
82990	Overige zakelijke dienstverlening, n.e.g.	10813	394	117	62	31	440	112	47	18
84111	Federale overheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84112	Overheden van gemeenschappen en gewesten	0	2	0	116	0	2	0	203	0
84113	Provinciale overheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84114	Gemeentelijke overheid, met uitzondering van het O.C.M.W.	0	1	0	60	0	1	0	101	0
84115	Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (O.C.M.W.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84119	Overig algemeen overheidsbestuur	0	5	76	52	5	6	114	89	24
84120	Openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en andere sociale dienstverlening, m.u.v. sociale verzekeringen	0	2	0	53	0	2	0	999	0
84130	Openbaar bestuur op het gebied van het bedrijfsleven; stimuleren van het bedrijfsleven	0	7	14	10	4	7	54	43	4
84210	Buitenlandse zaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84220	Defensie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84231	Rechtbanken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84232	Strafinrichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84239	Overige activiteiten met betrekking tot justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84241	Federale Politie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84242	Lokale Politie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84249	Overige openbare orde en civiele veiligheid	0	1	0	3	0	1	0	72	0
84250	Brandweer	0	1	0	33	0	1	0	40	0
84301	Verplichte sociale verzekeringen, met uitzondering van ziekenfondsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84302	Ziekfondsen en zorgkassen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
84309	Overige instellingen van de sociale zekerheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85101	Gewoon kleuteronderwijs ingericht door de Gemeenschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85102	Provinciaal gesubsidieerd gewoon kleuteronderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85103	Gemeentelijk gesubsidieerd gewoon kleuteronderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85104	Vrij gesubsidieerd gewoon kleuteronderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85105	Buitengewoon officieel kleuteronderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85106	Vrij gesubsidieerd buitengewoon kleuteronderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85109	Gewoon kleuteronderwijs, n.e.g.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85201	Gewoon lager onderwijs ingericht door de Gemeenschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85202	Provinciaal gesubsidieerd gewoon lager onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
85203	Gemeentelijk gesubsidieerd gewoon lager onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85204	Vrij gesubsidieerd gewoon lager onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85205	Buitengewoon officieel lager onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85206	Vrij gesubsidieerd buitengewoon lager onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85207	Alfabetiseringsprogramma's ten behoeve van volwassenen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85209	Gewoon lager onderwijs, n.e.g.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85311	Gewoon algemeen secundair onderwijs ingericht door de Gemeenschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85312	Provinciaal gesubsidieerd gewoon algemeen secundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85313	Gemeentelijk gesubsidieerd gewoon algemeen secundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85314	Vrij gesubsidieerd gewoon algemeen secundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85319	Gewoon algemeen secundair onderwijs, n.e.g.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85321	Gewoon technisch en beroepssecundair onderwijs ingericht door de Gemeenschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85322	Provinciaal gesubsidieerd gewoon technisch en beroepssecundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85323	Gemeentelijk gesubsidieerd gewoon technisch en beroepssecundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85324	Vrij gesubsidieerd gewoon technisch en beroepssecundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85325	Buitengewoon officieel secundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85326	Vrij gesubsidieerd buitengewoon secundair onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85329	Technisch, beroeps- en buitengewoon secundair onderwijs, n.e.g.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85410	Post-secundair niet-hoger onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85421	Officieel hoger onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85422	Vrij gesubsidieerd hoger onderwijs	0	1	0	239	0	1	0	113	0
85429	Hoger onderwijs, n.e.g.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85510	Sport- en recreatieonderwijs	0	17	44	21	10	23	17	11	3
85520	Cultureel onderwijs	0	2	0	78	0	3	44	14	3
85531	Autorijscholen	0	16	24	13	5	19	31	20	6
85532	Vlieg- en vaaronderricht	0	11	63	47	14	12	101	85	24
85591	Onderwijs voor sociale promotie	0	1	0	62	0	1	0	95	0
85592	Beroepsopleiding	0	28	74	47	14	32	90	39	12
85593	Sociaal-cultureel vormingswerk	0	2	0	227	0	2	0	98	0
85599	Overige vormen van onderwijs	0	50	128	67	23	59	59	23	8
85601	Activiteiten van Centra voor Leerlingbegeleiding (C.L.B.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85609	Overige onderwijsondersteunende dienstverlening	0	3	37	32	7	3	28	6	5

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
86101	Algemene ziekenhuizen, m.u.v. geriatrische en gespecialiseerde ziekenhuizen	0	9	97	89	57	9	122	104	84
86102	Geriatrische ziekenhuizen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
86103	Gespecialiseerde ziekenhuizen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
86104	Psychiatrische ziekenhuizen	0	1	0	320	0	1	0	999	0
86109	Overige hospitalisatiediensten	0	4	118	36	19	3	113	28	8
86210	Huisartspraktijken	0	8	48	5	3	21	10	5	2
86220	Praktijken van specialisten	0	40	47	9	4	87	11	5	3
86230	Tandartspraktijken	0	4	68	11	2	8	43	17	12
86901	Activiteiten van medische laboratoria	523	40	78	47	28	48	85	43	14
86902	Activiteiten van bloedtransfusiecentra en bloed- en organenbanken	0	2	0	39	0	2	0	102	0
86903	Ziekenvervoer	80	5	80	35	8	5	42	40	39
86904	Activiteiten op het vlak van geestelijke gezondheidszorg, m.u.v. psychiatrische ziekenhuizen en verzorgingstehuizen	1677	4	109	8	6	5	18	18	2
86905	Ambulante revalidatieactiviteiten	1909	17	34	13	11	19	30	13	5
86906	Verpleegkundige activiteiten	476	6	28	28	4	7	20	17	2
86907	Activiteiten van vroedvrouwen	38	1	0	104	0	0	0	0	0
86909	Overige menselijke gezondheidszorg, n.e.g.	6784	38	67	43	22	43	51	28	11
87101	Rust- en verzorgingstehuizen (R.V.T.)	67	40	43	33	19	43	117	76	43
87109	Overige verpleeginstellingen met huisvesting	6	1	0	11	0	1	0	33	0
87201	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een mentale handicap	3	0	0	0	0	0	0	0	0
87202	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een mentale handicap	13	9	82	64	12	9	74	43	18
87203	Instellingen met huisvesting voor personen met psychiatrische problemen	5	1	0	41	0	1	0	57	0
87204	Instellingen met huisvesting voor drugs- en alcoholverslaafden	0	0	0	0	0	0	0	0	0
87205	Activiteiten van beschut wonen voor personen met psychiatrische problemen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
87209	Andere instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden	5	1	0	73	0	1	0	47	0
87301	Rusthuizen voor ouderen (R.O.B.)	150	106	44	34	24	118	107	69	40
87302	Serviceflats voor ouderen	23	6	43	38	8	8	197	91	29
87303	Instellingen met huisvesting voor minderjarigen met een lichameijke handicap	1	0	0	0	0	0	0	0	0
87304	Instellingen met huisvesting voor volwassenen met een lichameijke handicap	4	0	0	0	0	0	0	0	0
87309	Instellingen met huisvesting voor ouderen en voor personen met een lichameijke handicap, n.e.g.	7	0	0	0	0	1	0	325	0
87901	Integrale jeugdhulp met huisvesting	4	0	0	0	0	0	0	0	0
87902	Algemeen welzijnswerk met huisvesting	4	0	0	0	0	0	0	0	0

2016

GRAYDON				Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	
87909	Overige maatschappelijke dienstverlening met huisvesting, n.e.g.	23	2	0	37	0	2	0	46	0	
88101	Activiteiten van gezins- en bejaardenzorg aan huis, m.u.v. (thuis)verpleging	52	8	60	28	26	9	41	19	15	
88102	Activiteiten van dag- en dienstcentra voor ouderen	5	1	0	116	0	1	0	88	0	
88103	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
88104	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een lichamelijke handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
88109	Overige maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting voor ouderen en lichamelijk gehandicapten	23	1	0	365	0	1	0	212	0	
88911	Kinderdagverblijven en crèches	85	2	0	96	0	3	173	20	4	
88912	Kinderopvang door onthaalmoeders	23	0	0	0	0	0	0	0	0	
88919	Overige kinderopvang	17	0	0	0	0	0	0	0	0	
88991	Activiteiten van dagcentra voor minderjarigen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
88992	Activiteiten van dagcentra voor volwassenen met een mentale handicap, met inbegrip van ambulante hulpverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
88993	Ambulante hulpverlening aan drugs- en alcoholverslaafden	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
88994	Integrale jeugdhulp zonder huisvesting	28	0	0	0	0	0	0	0	0	
88995	Beschutte en sociale werkplaatsen	7	6	60	42	39	6	94	68	13	
88996	Algemeen welzijnswerk zonder huisvesting	28	0	0	0	0	0	0	0	0	
88999	Andere vormen van maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, n.e.g.	281	16	63	40	15	18	143	32	13	
90011	Beoefening van uitvoerende kunsten door zelfstandig werkende artiesten	4602	38	158	88	37	38	44	18	4	
90012	Beoefening van uitvoerende kunsten door artistieke ensembles	499	22	107	75	23	25	82	51	20	
90021	Promotie en organisatie van uitvoerende kunstevenementen	781	22	65	49	11	29	69	25	14	
90022	Ontwerp en bouw van podia	197	6	144	73	3	6	84	30	1	
90023	Gespecialiseerde beeld-, verlichtings- en geluidstechnieken	2074	52	117	62	18	53	124	47	16	
90029	Overige ondersteunende activiteiten voor de uitvoerende kunsten	430	8	76	37	26	9	31	13	4	
90031	Scheppende kunsten, m.u.v. ondersteunende diensten	2723	14	141	107	13	14	52	41	7	
90032	Ondersteunende activiteiten voor scheppende kunsten	636	6	72	65	22	11	79	58	4	
90041	Exploitatie van schouwburgen, concertzalen en dergelijke	210	22	70	48	32	20	103	65	38	
90042	Exploitatie van culturele centra en multifunctionele zalen ten behoeve van culturele activiteiten	154	9	57	19	5	10	70	46	12	
91011	Bibliotheken, mediatheken en ludotheken	0	1	0	392	0	2	0	95	0	
91012	Openbare archieven	0	2	0	102	0	2	0	26	0	
91020	Musea	0	3	240	49	17	3	173	60	30	
91030	Exploitatie van monumenten en dergelijke toeristenattracties	52	3	79	68	64	3	104	61	18	
91041	Botanische tuinen en dierentuinen	23	1	0	14	0	1	0	63	0	
91042	Beheer en instandhouding van natuurgebieden	54	2	0	180	0	2	0	206	0	

2016

GRAYDON			Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
92000	Loterijen en kansspelen	511	59	42	17	5	76	104	57	17
93110	Exploitatie van sportaccommodaties	1699	104	67	29	7	118	98	53	24
93121	Activiteiten van voetbalclubs	202	15	46	29	14	18	71	32	17
93122	Activiteiten van tennisclubs	43	2	0	35	0	2	0	37	0
93123	Activiteiten van overige balsportclubs	11	0	0	0	0	0	0	0	0
93124	Activiteiten van wielervedclubs	19	3	28	18	17	5	242	54	22
93125	Activiteiten van vechtsportclubs	10	0	0	0	0	0	0	0	0
93126	Activiteiten van watersportclubs	23	2	0	17	0	2	0	99	0
93127	Activiteiten van paardensportclubs	272	6	58	35	6	7	60	35	12
93128	Activiteiten van atletiekclubs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
93129	Activiteiten van overige sportclubs	195	4	111	16	10	6	71	70	1
93130	Fitnesscentra	957	28	25	16	3	39	72	23	12
93191	Activiteiten van sportbonden en -federaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0
93192	Zelfstandig werkende sportbeoefenaars	0	0	0	0	0	0	0	0	0
93199	Overige sportactiviteiten, n.e.g.	1654	25	112	26	11	30	66	35	16
93211	Exploitatie van kermisattracties	1012	4	59	7	5	6	73	65	1
93212	Exploitatie van pret- en themaparken	59	8	33	24	8	8	100	75	29
93291	Exploitatie van snooker- en biljartzalen	47	3	21	2	1	5	101	27	22
93292	Exploitatie van recreatiedomeinen	287	28	34	15	7	29	103	73	28
93299	Overige recreatie- en ontspanningsactiviteiten, n.e.g.	3234	51	74	34	9	61	81	41	12
94110	Bedrijfs- en werkgeversorganisaties	0	4	117	54	12	4	93	20	19
94120	Beroepsorganisaties	0	4	302	25	7	5	62	23	9
94200	Vakverenigingen	0	2	0	337	0	2	0	46	0
94910	Religieuze organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94920	Politieke organisaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94991	Verenigingen op het vlak van jeugdwerk	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94992	Verenigingen en bewegingen voor volwassenen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94993	Verenigingen op het vlak van ziektepreventie en gezondheidsbevordering	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94994	Verenigingen op het vlak van milieu en mobiliteit	0	0	0	0	0	0	0	0	0
94995	Verenigingen op het vlak van ontwikkelingssamenwerking	0	1	0	77	0	1	0	92	0
94999	Overige verenigingen, n.e.g.	0	11	122	51	7	14	219	63	11
95110	Reparatie van computers en randapparatuur	756	17	96	68	49	18	116	78	24

2016

GRAYDON

Dagen Klanten Krediet

Dagen Leveranciers Krediet

NACE5	Sectoren	Aantal actieve ondernemingen	Dagen Klanten Krediet				Dagen Leveranciers Krediet			
			Aantal JRK	Q3	Med.	Q1	Aantal JRK	Q3	Med.	Q1
95120	Reparatie van communicatieapparatuur	61	1	0	31	0	2	0	45	0
95210	Reparatie van consumentenelektronica	690	14	52	28	1	18	74	41	11
95220	Reparatie van huishoudapparaten en van werktuigen voor gebruik in huis en tuin	286	4	67	44	34	4	17	8	1
95230	Reparatie van schoeisel en lederwaren	678	10	54	16	5	10	45	5	3
95240	Reparatie van meubelen en stoffering	540	2	0	68	0	3	662	23	1
95250	Reparatie van uurwerken en sieraden	203	1	0	511	0	3	805	120	4
95290	Reparatie van andere consumentenartikelen	1979	24	80	55	34	31	45	29	10
96011	Activiteiten van industriële wasserijen	420	23	60	47	11	27	72	44	28
96012	Activiteiten van wasserettes en wassalons ten behoeve van particulieren	1030	51	62	26	5	84	108	37	14
96021	Haarverzorging	19748	120	27	8	3	269	45	19	9
96022	Schoonheidsverzorging	16211	47	38	15	4	85	79	32	10
96031	Uitvaartverzorging	820	49	82	55	35	46	66	27	14
96032	Beheer van kerkhoven en activiteiten van crematoria	51	6	49	5	4	6	191	111	19
96040	Sauna's, solaría, baden enz.	4832	27	50	20	2	48	63	34	7
96091	Contactbemiddelingsbureaus en dergelijke	132	4	126	46	1	5	71	13	1
96092	Plaatsen van tatoeages en piercings	666	1	0	10	0	5	22	4	2
96093	Diensten in verband met de verzorging van huisdieren, m.u.v. veterinaire diensten	1349	3	172	77	69	5	51	42	1
96094	Africhten van huisdieren	289	1	0	80	0	1	0	22	0
96095	Pensions voor huisdieren	264	4	161	72	26	6	58	22	3
96099	Overige persoonlijke diensten	4743	67	96	44	22	78	111	42	14
97000	Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	0	14	31	19	9	17	54	37	25

Over Graydon

Het handelsinformatiekantoor Graydon Belgium nv is in Berchem gevestigd en vormt een ploeg van 100 medewerkers. Dankzij een dagelijkse gedetailleerde opvolging houdt het bedrijf een reusachtige databank up-to-date, gevoed met gegevens over alle in België gevestigde bedrijven, inclusief eenmanszaken en andere economische entiteiten.

Hiermee ontwikkelt Graydon Belgium nv modellen die zowel risico's als groeikansen van ondernemingen tot uitdrukking brengen. Zo rapporteert de studiedienst van Graydon Belgium nv macro-economische tendensen en onderhoudt het bedrijf intensieve banden met diverse officiële instanties.

Graydon Belgium nv richt zich vooral op het bedrijfsleven. Dankzij de databank kent elke geïnteresseerde de evoluties binnen elk individueel bedrijf. We bieden analyse-instrumenten aan die de rentabiliteit van zowel marketing- als verkoopstructuren actief ondersteunen. Graydon Belgium nv tekent voor de inbouw van beslissingssystemen op maat waarmee men de juiste zakenrelaties opspoort, accepteert en opvolgt.

Contact algemeen: 03 280 88 00- info@graydon.be

Wij helpen u graag

Voor meer informatie kunt u ons
telefonisch of per e-mail bereiken

Telefoon: 03 280 88 62

E: info@graydon.be

Graydon Belgium nv
Uitbreidingstraat 84-b1
2600 Berchem

www.graydon.be